

การออกแบบตราด้วยได้แรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทย



คิลปินพนร.เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาคิลปกรรมศาสตรบัณฑิต<sup>๑</sup>  
สาขาวิชาการออกแบบสื่อนวัตกรรม  
พฤษภาคม 2560  
ติดต่อที่เป็นของมหาวิทยาลัยเรศวร

PATTERN DESIGN  
INSPIRED BY FLOWERS OF PROVINCES IN THAILAND

---



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Bachelor of Fine and Applied Arts in Innovative Media Design

May 2017

Copyright 2017 by Naresuan University

ศิลปนิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบลายโดยได้แรงบันดาลใจ  
จากดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทย”

ของ นายนันทพัทธ์ นันตา<sup>1</sup>  
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบสื่อนวัตกรรม

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบศิลปนิพนธ์  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิฐ จันมา)

..... ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์  
(อาจารย์มยุรี สุกังคนาข)

..... กรรมการ  
(อาจารย์จุมพล เพมແດງสุวรรณ)

..... กรรมการ  
(อาจารย์รุ่งโรจน์ รัตนพิเชฐฐาล)

อนุมัติ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)  
หัวหน้าภาควิชาศิลปะและการออกแบบ

## ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ อาจารย์มยุรี สุวังคนาช อาจารย์ปรีกษาศิลปนิพนธ์ ที่ได้อุตสาห์สละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และ แก้ไขผลงานให้ออกมาตามที่ต้องการและสมบูรณ์ ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบศิลปนิพนธ์ และ คณะกรรมการศิลปนิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้ ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ขอขอบพระคุณ นางสาวสกุลรัตน์ ทองคำเหลือง และ นางสาวกรณ์พิพิญ เงินทอง ศิษย์เก่า คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบสื่อนวัตกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร ใน การให้คำแนะนำ เกี่ยวกับเทคนิคการออกแบบลวดลายต่างๆ รวมไปถึงพื้นที่น้องๆ และคนรุ่นจักทั่วไปที่ให้การสนับสนุน ผลงานศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ ที่ทำให้ผลงานเกิดขึ้นได้จริงตามที่ผู้วิจัยตั้งเป้าหมายไว้

ขอขอบพระคุณ บริษัท Premium Pops Digital & Screen จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการผลิตผ้าคลุมไหล่ ทั้ง 12 ลายให้ออกมาอย่างสมบูรณ์แบบตามที่ต้องการ และคำแนะนำ ต่างๆ ในการทำวิจัยในครั้งนี้

เนื่องสิ่งอื่นใดกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและ ให้การ สนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพิเศษจะมีจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบและอุทิศแด่ผู้มี พระคุณทุกๆท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ศิลปนิพนธ์นี้จะเป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแบบใหม่ ที่เป็นเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบลวดลายในประเทศไทย และผู้ที่สนใจบ้างไม่มากก็น้อย

นันทพัทธ์ นันตา

<b>ชื่อเรื่อง</b>	การออกแบบลดลายโดยได้แรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทย
<b>ผู้วิจัย</b>	นันทพัทธ์ นันทา
<b>ที่ปรึกษา</b>	อาจารย์มยุรี สุกังคนาช
<b>ประเภทสารนิพนธ์</b>	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาการออกแบบสื่อนวัตกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560
<b>คำสำคัญ</b>	การออกแบบ ลดลาย ดอกไม้ประจำจังหวัด ประเทศไทย

### บทคัดย่อ

การออกแบบลดลายเป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับชิ้นงาน และต้นแบบที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ ซึ่งการนำเอารูปดอกไม้ประจำจังหวัดมาสร้างเป็นแรงบันดาลใจ โดยการแบ่งดอกไม้ตามภูมิภาคของประเทศไทยเพื่อสร้างลักษณะเฉพาะและขอบเขตของการออกแบบได้จำกัดขึ้น

โดยปกติในประเทศไทยมีดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทยนั้นมีหลากหลายชนิดตามแต่ละจังหวัด แต่ว่าดอกไม้เหล่านี้ไม่ได้ถูกนำออกมายเป็นแพร์ เป็นเพียงสัญลักษณ์ของจังหวัดนั้น จึงเห็นว่า หากนำเอารูปดอกไม้เหล่านี้มาสร้างลดลายจะเป็นการสร้างผลงานและเป็นการเผยแพร่ความงามของดอกไม้ในประเทศไทยอีกด้วย จึงได้รับแรงบันดาลใจจากความแตกต่างของดอกไม้ประจำจังหวัด โดยการนำเอลักษณะสีของดอกไม้มาออกแบบให้เข้ากับลักษณะเด่นของแต่ละภูมิภาคทั้ง 6 ภูมิภาค โดยประกอบด้วยลดลายทั้งสิ้น 12 ลดลาย แบ่งเป็น 6 ชุด ภูมิภาคละ 2 ลดลาย โดยสร้างสรรค์ผลงานด้วยการผสมผสานเทคนิคการวาดมือ (Drawing) เข้ากับลดลายกราฟิกลักษณะต่างๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับลดลาย เพื่อนำไปใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆมากขึ้น โดยการนำลดลายที่ออกแบบมาไว้ชิ้นงานนั้น เป็นการต่อยอดให้กับผลงาน และตอบโจทย์ต่อกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

ผลของการออกแบบลดลายและผลิตชิ้นงานเป็นที่ยอมรับแก่กลุ่มเป้าหมาย เพราะการเลือกใช้สีของการออกแบบ และ นำไปผลิตชิ้นงานที่ตรงกับการใช้งานของกลุ่มเป้าหมายในชีวิৎประจำวัน จากการทำสถิติของกลุ่มเป้าหมายทำให้ทราบถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และเข้าใจถึงสาเหตุของการออกแบบลดลายที่ได้แรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทย และสามารถทำให้ลดลายที่สร้างขึ้นมาสามารถใช้งานได้จริง

## สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย.....	2
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย.....	4
2.1.1 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคเหนือ.....	4
2.1.2 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคกลาง.....	12
2.1.3 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	20
2.1.4 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคตะวันออก.....	36
2.1.5 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคตะวันตก.....	42
2.1.6 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคใต้.....	46
2.1.7 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทั้ง 6 ภาค.....	60
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบ.....	66
2.2.1 เทคนิคการสร้างລວດລາຍ.....	66
2.2.1.1 ອົງປະກອບລາຍ.....	66
2.2.1.2 ພັກການຈັດອົງປະກອບລາຍ.....	71
2.2.1.3 ແມ່ລາຍ.....	77
2.2.1.4 ລັກຜະແມ່ລາຍ.....	77
2.2.1.5 ການກຳຫາດຕ້ວລາຍເພື່ອໃຊ້ເປັນແມ່ລາຍ.....	78
2.2.1.6 ພັກການຈັດປະກອບຕ້ວລາຍ.....	79

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.2.2 สีกับการออกแบบตลาดลาย.....	92
2.3 ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย.....	93
2.3.1 ลักษณะทางจิตภาพของเยาวชนอายุ 16-25 ปี.....	93
2.3.1.1 ชนิดของความต้องการ.....	93
2.3.1.2 ความต้องการ 10 ประการของวัยรุ่น.....	93
2.3.1.3 คุณลักษณะเด่น 5 ข้อของกลุ่ม Gen Y ไทย.....	94
2.4 กรณีศึกษา.....	98
2.4.1 โครงการออกแบบตลาดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากผู้เสื้อ.....	98
2.4.2 Pattern's Pomme Chan.....	99
2.4.3 iconemesis x Pomme Chan.....	100
2.4.4 Flynowill new shop @ Siam Center 2013.....	101
2.4.5 Pattern Projections for Elle Style Awards.....	102
2.4.6 Didot by Roland Budai.....	103
2.4.7 Chan Rip N Dip (Fall 2012).....	104
2.4.8 Sleepingpills.....	105
 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและแนวความคิดในการออกแบบ.....	106
3.1 วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	106
3.1.1 ภาคเหนือ 8 ชนิด.....	107
3.1.2 ภาคกลาง 8 ชนิด.....	109
3.1.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 ชนิด.....	111
3.1.4 ภาคตะวันออก 6 ชนิด.....	114
3.1.5 ภาคตะวันตก 4 ชนิด.....	115
3.1.6 ภาคใต้ 14 ชนิด.....	116

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2 วิเคราะห์ข้อมูล.....	118
3.3 วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย.....	121
3.4 สรุปแนวทางการออกแบบ.....	123
<b>4 การออกแบบและการสร้างสรรค์ผลงาน.....</b>	<b>125</b>
4.1 Pre-Production.....	125
4.1.1 สืบค้นข้อมูล.....	125
4.1.2 แนวคิดการออกแบบ.....	125
4.2 Production.....	126
4.2.1 การวางแผนออกแบบ.....	126
4.2.2 เทคนิคการออกแบบ.....	128
4.2.3 ออกแบบและพัฒนาลวดลาย.....	129
4.3 Post-Production.....	146
4.3.1. ขั้นตอนการดำเนินการออกแบบ.....	146
4.3.2 วีดีโอประชาสัมพันธ์ลวดลายดอกไม้.....	146
4.3.3 แผ่นพับให้ข้อมูลของลวดลายดอกไม้ ขนาด A2.....	147
4.3.4 ผ้าพันคอขนาด 100 x 100 เซนติเมตร 12 ผืน.....	149
4.3.5 หมวก 3 ใบ.....	151
<b>5 บทสรุป.....</b>	<b>152</b>
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	152
5.2 อภิปรายผล.....	153
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	153
<b>บรรณานุกรม.....</b>	<b>154</b>
<b>ภาคผนวก.....</b>	<b>156</b>
<b>ประวัติผู้วิจัย.....</b>	<b>168</b>

## สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ดอกพวงแสด.....	4
2 ดอกเสี้ยวดอกขา.....	5
3 ดอกสารภี.....	6
4 ดอกหองกวาว.....	7
5 ดอกบัวทอง.....	8
6 ดอกยมทิน.....	9
7 ดอกธรรมรักษา.....	10
8 ดอกประดู่.....	11
9 ดอกสุพรณิการ์.....	12
10 ดอกบัวหลวง.....	13
11 ดอกนนทรี.....	14
12 ดอกพิกุล.....	15
13 ดอกเสลา.....	16
14 ดอกชัยพฤกษ์.....	17
15 ดอกโสน.....	18
16 ดอกดาวเรือง.....	19
17 ดอกชิงชัน.....	20
18 ดอกอินทนิลน้ำ.....	21
19 ดอกบัวหลวง.....	22
20 ดอกรองเท้านารีเหลืองเหลี่ยม.....	23
21 ดอกช้างน้ำ.....	24
22 ดอกหองกวาว.....	25
23 ดอกพะยอม.....	26
24 ดอกราชพฤกษ์.....	27
25 ดอกบัวแดง.....	28
26 ดอกประดู่.....	29
27 ดอกลั่นหมา瓜 (จำปาขาว).....	30
28 ดอกกระเจียบ.....	31
29 ดอกสารธาร.....	32
30 ดอกสุพรณิการ์.....	33

## สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
31 ดอกกั้นเงาวา.....	34
32 ดอกคำดวน.....	35
33 ดอกแก้ว.....	36
34 ดอกปีปี.....	37
35 ดอกนันท์รี.....	38
36 ดอกประดู่.....	39
37 ดอกเหลืองจันทนูร.....	40
38 ดอกกุฎีฉมา.....	41
39 ดอกเสี้ยวดอกขาว.....	42
40 ดอกกาญจนิกາ.....	43
41 ดอกกัลปพฤกษ์.....	44
42 ดอกเกด.....	45
43 ดอกพุทธรักษษา.....	46
44 ดอกโภมาขุม.....	47
45 ดอกบัวผุด.....	48
46 ดอกราชพฤกษ์.....	49
47 ดอกหั้งฟ้า.....	50
48 ดอกจำปูน.....	51
49 ดอกเพียงฟ้า.....	52
50 ดอกพะยอม.....	53
51 ดอกศรีตรัง.....	54
52 ดอกชบา.....	55
53 ดอกสะเดาเทียม.....	56
54 ดอกกาหลง.....	57
55 ดอกบานบูรี.....	58
56 ดอกพิกุล.....	59
57 ลาดลายที่เกิดจากการประกลบรวมกันขององค์ประกอบส่วนต่างๆ.....	66
58 ตัวลายที่เกิดจากการนำเอาเส้นมาจัดประกลบรวมกับรูปเรขาคณิต.....	67
59 ขนาดสัดส่วนบ่งบอกถึงลักษณะ เล็ก ใหญ่ เมื่อเทียบกัน.....	68
60 ภาพลายที่เปรียบเทียบให้เห็นถึงช่วงระหว่างไฟที่แตกต่างกัน.....	68

## สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
61 บริเวณว่างมากให้ความรู้สึกไปร่ำ สวยงาม โล่ง ไม่อึดอัด.....	69
62 บริเวณว่างน้อยให้ความรู้สึกแน่น ทึบ อึดอัด ระรานตา.....	69
63 การเคลื่อนไหวของตัวลายในรูปลักษณะหลายทิศทาง.....	70
64 การเสริมประกอบลายด้วยน้ำหนักเข้ม.....	70
65 เอกภาพในลักษณะขัดแย้ง.....	71
66 เอกภาพในลักษณะกลมกลืน.....	72
67 ความสมดุล.....	72
68 ลวดลายที่นำส่วนประกอบที่ต่างกันมาจัดรวมเข้าด้วยกัน ให้มีความสมดุล.....	73
69 ลวดลายที่นำส่วนประกอบที่เหมือนกันมาจัดในลักษณะข้าให้ประสานกลมกลืน.....	73
70 ลวดลายที่สามารถถ่ายทอดเร้าความสนใจด้วยรูปแบบ.....	74
71 การจัดองค์ประกอบโดยเน้นการถ่ายทอดเร้าความสนใจด้วยรูปแบบโดยรวม.....	75
72 การจัดองค์ประกอบโดยเน้นการถ่ายทอดเร้าความสนใจด้วยเนื้อหาเรื่องราวของมนุษย์กับธรรมชาติ.....	76
73 การกำหนดใช้เส้นโค้งเป็นตัวลาย และวงกลมเป็นตัวลาย.....	78
74 การกำหนดตัวลายหลายรูปลักษณะ มาร่วมเป็นหน่วยเดียวกันอย่างต่อเนื่อง.....	79
75 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะปลายชนปลาย.....	80
76 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะปลายชนด้าน.....	80
77 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดในลักษณะด้านกับด้านทับซ้อน.....	81
78 ตัวลายที่นำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะไขว้เกี่ยวสอดผ่าน.....	82
79 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะด้านคู่ขนาน.....	83
80 ปลายชนด้าน ด้านกับด้านทับซ้อนกัน ไขว้เกี่ยวสอดผ่าน.....	84
81 ตัวลายที่เกิดจากการนำเอารูปตั้งแต่สองรูปขึ้นไปมาจัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะด้านกับด้านสัมผัสกัน.....	85
82 จัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะมุมกับมุมชนเชื่อมสัมผัสกัน.....	86
83 จัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะมุมชนสัมผัสกันกับด้าน.....	87
84 จัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะทับซ้อนกัน.....	88
85 ตัวลายที่เกิดจากการนำรูปมาจัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะซ้อนให้คู่ขนานกัน.....	89
86 ตัวลายที่เกิดจากการจัดประกอบรวมเข้าด้วยกันในลักษณะไขว้เกี่ยวสอดผ่าน.....	90
87 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไปมาจัดประกอบเข้าด้วยกัน.....	91
88 ตัวลายที่เกิดจากการจัดประกอบรูปและเส้นเข้าด้วยกัน.....	92
89 ลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากฝีเสื้อ.....	98
90 ภาพลวดลาย Pattern's Pomme Chan.....	99

## สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
91 ภาพ cladลาย iconemesis x Pomme Chan .....	100
92 ภาพ cladลาย Flynow!!! new shop @ Siam Center 2013.....	101
93 Pattern Projections for Elle Style Awards .....	102
94 Didot by Roland Budai.....	103
95 Chan-Rip-N-Dip (Fall 2012).....	104
96 Sleepingpills .....	105
97 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคเหนือ.....	108
98 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคตะวันตก.....	119
99 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ...	119
100 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคตะวันออก.....	120
101 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคตะวันตก.....	120
102 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคใต้.....	121
103 ลักษณะเด่นชัดของกลุ่ม GEN Y .....	122
104 สถิติของสินค้าที่เกี่ยวกับ GEN Y นิยม.....	122
105 The Wonder of Ma-Lee blooms.....	123
106 เทคนิคที่นำมาใช้.....	124
107 ภาพวดดอกไม้ชุดที่ 1.....	126
108 ภาพวดดอกไม้ชุดที่ 2.....	126
109 ภาพวดดอกไม้ชุดที่ 3.....	127
110 ภาพวดดอกไม้ชุดที่ 4.....	127
111 ภาพวดดอกไม้ชุดที่ 5.....	128
112 พัฒนาลวดลายทั้ง 6 ภาค ครั้งที่ 1.....	129
113 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1.....	129
114 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1.....	130
115 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1.....	130
116 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1.....	131
117 พัฒนาลวดลายภาคตะวันตกลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1.....	131
118 พัฒนาลวดลายภาคใต้ลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1.....	132
119 พัฒนาลวดลายทั้ง 6 ภาค ครั้งที่ 2.....	132
120 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 2.....	133

## สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
121 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 2.....	133
122 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 2.....	134
123 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 2.....	134
124 พัฒนาลวดลายภาคตะวันตกลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 2.....	135
125 พัฒนาลวดลายภาคใต้ลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 2.....	135
126 พัฒนาลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 3.....	136
127 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 1.....	136
128 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 1.....	137
129 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 1.....	137
130 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 1.....	138
131 พัฒนาลวดลายหั้ง 12 ลวดลาย ครั้งที่ 4.....	139
132 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4.....	140
133 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4.....	140
134 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4.....	141
135 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4.....	141
136 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4.....	142
137 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4.....	142
138 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4.....	143
139 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4.....	143
140 พัฒนาลวดลายภาคตะวันตกลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4.....	144
141 พัฒนาลวดลายภาคตะวันตกลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4.....	144
142 พัฒนาลวดลายภาคใต้ลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4.....	145
143 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4.....	145
144 ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย.....	146
145 วีดีโอประชาสัมพันธ์.....	146
146 แผ่นพับหน้า 1.....	147
147 แผ่นพับหน้า 2.....	148
148 ลวดลายผ้าพันคอ.....	149
149 ภาพถ่ายแบบผลงานชุด 1.....	149
150 ภาพถ่ายแบบผลงานชุด 2.....	150
151 ภาพถ่ายแบบผลงานชุด 3.....	150

## สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
152 หมวด.....	151
153 เสื้อและหมวก.....	151
154 ภาพถ่ายร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อนในกลุ่มที่ปรึกษา.....	157
155 ภาพบรรยายการจัดบูธในวันแสดงงาน.....	157
156 ภาพบูธที่จัดแสดง ณ-BACC.....	158
157 ภาพบอร์ดแสดงข้อมูลงาน.....	158
158 ภาพอธิบายผลงานต่อผู้เยี่ยมชม.....	159
159 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 1.....	159
160 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 2.....	160
161 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 3.....	160
162 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 4.....	161
163 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 5.....	161
164 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 6.....	162
165 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 7.....	162
166 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 8.....	163
167 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 9.....	163
168 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 10.....	164
169 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 11.....	164
170 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 12.....	165
171 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 13.....	165
172 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 14.....	166
173 ภาพบรรยายการจัดงาน.....	166
174 ภาพบรรยายการจัดงาน.....	167
175 ภาพบรรยายการจัดงาน.....	167

## สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคเหนือ.....	107
2 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคกลาง.....	109
3 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	111
4 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคตะวันออก.....	114
5 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคตะวันตก.....	115
6 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคใต้.....	116



## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการออกแบบสัญลักษณ์ต่างๆ เป็นที่นิยมอย่างมาก เช่น ตราสัญลักษณ์ต่างๆ โดยการนำเอาเอกลักษณ์เด่นของสิ่งงานนั้นมาเป็นต้นแบบ รวมไปถึงจังหวัดแต่ละจังหวัดที่มีตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัด ต้นไม้ประจำจังหวัด รวมไปถึง ดอกไม้ประจำจังหวัด ซึ่งเป็นเหมือนความสวยงามที่สืบทอดกันมาต่อๆ กันมาพัฒนา หรือ ออกแบบเพื่อนำไปใช้งานจริง

การออกแบบลายเป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีเอกลักษณ์ และ มีความน่าสนใจ โดยใช้แรงบันดาลใจจาก ดอกไม้ประจำจังหวัด ซึ่งแต่ละจังหวัดนั้น มีสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ที่แตกต่างกันไป ส่งผลให้ลักษณะของพันธุ์ไม้ต่างๆ ของแต่ละจังหวัด มีความแตกต่างกันไป โดยดอกไม้ประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดนั้น ล้วนเป็นดอกไม้ที่พันธุ์ได้ตามจังหวัดนั้นฯ เป็นส่วนใหญ่ เช่น ดอกบัวหลวง ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดของหลายจังหวัดทั้ง ปทุมธานี พิจิตร สุโขทัย หนองบัวลำภู อุบลราชธานี ซึ่งแต่ละจังหวัดก็นำเอาดอกบัวหลวงมาเป็นดอกไม้ประจำจังหวัด ทั้ง จาก ชื่อจังหวัด ภูมิประเทศ แหล่งท่องเที่ยว มาเป็นหลักสำคัญในการมีดอกไม้ประจำจังหวัดของ ตนเอง แต่เป็นเพียงการใช้ภาพดอกไม้จริง เท่านั้น แต่ไม่ได้เห็นถึงความสำคัญของสัญลักษณ์ และ ไม่ได้นำเอาดอกไม้ประจำจังหวัดมาใช้เป็นเอกลักษณ์ หรือเผยแพร่ที่ชัดเจน งานออกแบบที่สร้างขึ้นมานั้น จึงเป็นสร้างลายที่ได้จากการออกแบบนี้ได้แบ่งชนิดของดอกไม้ ทั้ง สีสัน ลวดลายต่างๆ เพื่อสร้างเป็นผลงานที่ความน่าสนใจ โดยการออกแบบนี้ได้แบ่งชนิดของดอกไม้ ตามภูมิภาคในประเทศไทย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ภูมิภาค นั่นคือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ โดยแต่ละภาค ก็จะมีลักษณะ และสีสัน ของดอกไม้ ที่มีความใกล้เคียงกัน จึงสามารถแบ่งออกเป็น ภูมิภาคละ 2 ลวดลาย และ สามารถนำไปใช้ได้จริง พร้อมทั้งเป็นการเผยแพร่ให้เห็นถึงความสวยงามของดอกไม้ที่มีอยู่ทั่วประเทศไทย ที่สามารถพบเห็นได้ตามแต่ละจังหวัด ผ่านลวดลายที่ออกแบบให้สามารถเข้าถึงได้กับกลุ่มเป้าหมายให้มีความสนใจในลวดลายที่แปลงใหม่ สีสันที่สวยงาม และเป็นเพิ่มความรู้ให้กับผู้ที่สนใจเกี่ยวกับ ดอกไม้ประจำจังหวัดต่างๆ

ดังนั้น โครงการออกแบบลวดลายที่ได้แรงบันดาลใจจาก ดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย สำหรับกลุ่มเป้าหมาย Gen Y เป็นการเผยแพร่เอกลักษณ์ของลวดลายที่ได้แรงบันดาลใจจาก ดอกไม้ประจำจังหวัด และ ทำการออกแบบลวดลายต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆเพื่อ ส่งเสริมจังหวัดนั้นๆ เช่น ลายผ้า ลายกระเบื้อง ลายผนัง เป็นต้น เพื่อเป็นการต่อยอดและนำผลงานไปสร้างมูลค่าเพิ่ม และ ส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษา เรื่อง ดอกไม้ประจำจังหวัดต่างๆ
- 1.2.2 เพื่อศึกษาการออกแบบลายในลักษณะเป็นชุด
- 1.2.3 เพื่อศึกษาและออกแบบลายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
- 1.2.4 เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับดอกไม้ประจำจังหวัดผ่านลายที่ออกแบบ

## 1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

### 1.3.1 ขอบเขตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ผู้บริโภคในกลุ่ม Gen Y
- กลุ่มเป้าหมายรอง คือ ประชากรทั่วไป

### 1.3.2 ขอบเขตของผลงานออกแบบสร้างสรรค์

- ออกแบบลาย 12 ลาย แบ่งเป็น 6 ภูมิภาค
- วีดีโอประชาสัมพันธ์ลายดอกไม้ 12 ลาย
- แผ่นพับให้ข้อมูลของลายดอกไม้ 12 ลาย
- ผ้าพันคอขนาด 100 x 100 เซนติเมตร 12 ผืน
- หมาก 3 ใบ

## 1.4 วิธีการศึกษาและขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.4.1 ศึกษาข้อมูลของดอกไม้ประจำจังหวัด
- 1.4.2 สืบค้นข้อมูลและบทหวานงานงานวิจัยที่ผ่านมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ
- 1.4.3 รวบรวมและเตรียมข้อมูลต่างเพื่อนำไปผลิตงานต้นแบบทางความคิด
- 1.4.4 ออกแบบเค้าโครงลาย
- 1.4.5 ออกแบบลายต้นแบบ
- 1.4.6 พัฒนาลายต้นแบบ
- 1.4.7 นำลายไปใส่ในผลิตภัณฑ์ต้นแบบ
- 1.4.8 การจัดพิมพ์รูปเล่ม

### ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เดือน								
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1.ศึกษาข้อมูลของต้นแบบลดลาย	•								
2.สืบค้นข้อมูลและทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา	•								
3.รวบรวมและเตรียมข้อมูล	•	•							
4.ออกแบบเค้าโครงลดลาย		•							
5.ออกแบบลดลายต้นแบบ		•	•						
6.พัฒนาลดลายต้นแบบ			•	•	•	•	•	•	
7.ผลิตผลงาน							•	•	•
8.แก้ไขปัญหาและตรวจสอบผลงาน							•	•	
9.การนำเสนอและจัดนิทรรศการ									•

#### 1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การออกแบบ หมายถึง ศาสตร์แห่งการแก้ปัญหาที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้และหลักการของศิลปะ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และมีความสวยงาม

ลดลาย หมายถึง แบบหรือรูปที่ถูกสร้างสรรค์ปูรุ่งแต่งขึ้นด้วยส่วนประกอบอันได้แก่ ตัวลาย ขนาดสัดส่วน ช่วงจังหวะ บริเวณว่าง ทิศทาง และตัวเสริมประกอบอื่นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ประกอบตกแต่งโครงสร้างสิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

#### 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 ทำให้ทราบถึงการออกแบบลดลาย สำหรับเยาวชนไทย
- 1.6.2 ออกแบบลดลายที่ได้แรงบันดาลใจจาก ดอกไม้ประจำจังหวัด
- 1.6.3 ทำให้เยาวชนเห็นความสำคัญของ ดอกไม้ประจำจังหวัด จากการเห็นความงามที่ถูกสร้างจากแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง โครงการออกแบบลายที่ได้แรงบันดาลใจจาก ดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย ได้ศึกษาแบ่งข้อมูลเป็นส่วนต่างๆดังนี้

#### ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

##### 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย

2.1.1 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคเหนือ 9 จังหวัด 8 ดอกมีดังนี้

1) เชียงราย ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกพวงแสด



ภาพ 1 ดอกพวงแสด

ที่มา: [http://www.biogang.net/upload\\_img/biodiversity/biodiversity-188744-1.jpg](http://www.biogang.net/upload_img/biodiversity/biodiversity-188744-1.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	เชียงราย
ชื่อดอกไม้	ดอกพวงแสด
ชื่อสามัญ	Orange Trumpet, Flame Flower.
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Pyrostegia venusta</i> , Miers.
วงศ์	BIGNONIACEAE
ชื่ออื่น	-
ลักษณะทั่วไป	พวงแสดเป็นพันธุ์ไม้เลื้อยที่มีขนาดใหญ่ สามารถเลื้อยเกาะได้ไกล มากกว่า 40 ฟุต เก้าอ่อนสีเขียว เมื่อแก่จะกล้ายเป็นสีน้ำตาล ใบเป็นใบ ประกอบ มี 3 ใบย่อย แต่จะมีบางใบที่เป็นคู่โดยใบย่อยที่สามที่อยู่ตรงกลาง จะเปลี่ยนจากใบเป็นมือเกาะ ใบออกสลับกัน สีเขียวเข้ม ก้านใบสั้นเกือบซิด กัน ใบรูปไข่ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบไม่มีจัก ออกดอกเป็นช่อ

ตามชอกใบ และตามปลายกิ่งส่วนยอดออกจนดูແນ่นช่อ มีกลีบรองดอก เป็นรูปถ้วย หรือรูปกระดิ่งหงาย ดอกเป็นรูปทรงกรวย เเรียวๆ ปลายดอก จะบานออกเป็น 4 กลีบ เมื่อดอกบานเต็มที่กลีบดอกจะงอโค้งลงข้างล่าง ดอกยาวประมาณ 5–6 เซนติเมตร ภายในดอกมีเกสรตัวผู้ 4 อัน สันยาวไม่ เท่ากัน สัน 2 อัน และยาว 2 อัน เกสรตัวเมีย 1 อัน อยู่ตรงกลาง สีทองอ่อน และยาวกว่าเกสรตัวผู้ พวงแสดงออกดอกช่วง เดือนธันวาคม–มีนาคม ของทุก ปี

การขยายพันธุ์	ปักชำกิ่ง, ตอนกิ่ง
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วน ไนต์ต้องการน้ำมาก แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	ประเทศไทยและอาเจนตินา

## 2) น่าน ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกเสี้ยวดอกขา



ภาพ 2 ดอกเสี้ยวดอกขา

ที่มา: <https://www.pstip.com/images/article-pstip/Health/herb/herb-040758-1.jpg>

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ตาก, น่าน
ชื่อดอกไม้	ดอกเสี้ยวดอกขา
ชื่อสามัญ	Orchid Tree, Purple Bauhinia
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Bauhinia variegata</i> L.
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	เสี้ยวป่าดอกขา
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 5–10 เมตร ผลัดใบ เรื่อนยอดกลม ใบเดี่ยวคู่อนข้างกลม ปลายและโคนใบเว้า คล้ายใบแฟดติดกัน ให้ใบมีขน ออกดอก เป็นช่อที่ซอกใบและปลายกิ่ง 6–10 ดอก มี 5 กลีบคล้ายดอก กลีบไม่มีกลีบห้อมอ่อนๆ ออกดอกตลอดปี ดอกดกช่วง เดือน พฤษภาคม–มีนาคม ผลเป็นฝักแบบ เมื่อแก่จะแตกเป็น 2 ชิ้น เพาะเมล็ด
การขยายพันธุ์	เติบโตได้ดีในดินที่ระบายน้ำดี ความชื้นสูง แสงแดดจัด
สภาพที่เหมาะสม	อินเดีย, มาเลเซีย
ถิ่นกำเนิด	

3) พะ夷า ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกสารภี



ภาพ 3 ดอกสารภี

ที่มา: [http://scontent.cdninstagram.com/t51.2885-15/e35/13557101\\_295070794161363\\_1892335795\\_n.jpg](http://scontent.cdninstagram.com/t51.2885-15/e35/13557101_295070794161363_1892335795_n.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	พะ夷า
ชื่อดอกไม้	ดอกสารภี
ชื่อสามัญ	Negkassar
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Mammea siamensis</i> T.Anderson
วงศ์	CALOPHYLLACEAE
ชื่ออื่น	สารภีแวนน (เชียงใหม่), ทรพี สารพี (จันทบุรี), สร้อยพี (ภาคใต้)
ลักษณะทั่วไป	ออกดอกเดี่ยวหรือออกเป็นช่อกระเจกตามกิ่ง ดอกย่อยเป็นสีขาว มีกลิ่นหอมมาก ดอกมีกลีบดอก 4 กลีบ ส่วนกลีบเลี้ยงมี 2 กลีบ มีเกสรตัวผู้สีเหลืองจำนวนมาก รังไข่มี 2 ช่อง ในแต่ละช่องมีไข่ต่อ 2 ฟอง หลอดรังไข่แยกเป็นแฉก 3 แฉก โดยจะออกดอกในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม
การขยายพันธุ์	การเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	พม่า ไทย อินโดจีน และคาบสมุทรมาเลเซีย

4) เชียงใหม่ ลำพูน ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกทองกวาว



ภาพ 4 ดอกทองกวาว

ที่มา: [http://www.chiangdao.ac.th/cdwweb/images/flowers/05\\_thongguaw.jpg](http://www.chiangdao.ac.th/cdwweb/images/flowers/05_thongguaw.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	เชียงใหม่, ลำพูน, อำนาจเจริญ, อุดรธานี
ชื่อดอกไม้	ดอกทองกวาว
ชื่อสามัญ	Flame of the forest, Bastard Teak, Bengal kinotree, Kino tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Butea monosperma</i>
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	กวาว ก้าว (ภาคเหนือ), จอมทอง (ภาคใต้), จ้า (เขมร), ทองธรรมชาติ ทองพรธรรมชาติ ทองดัน (ภาคกลาง), ดอกจาน (อีสาน)
ลักษณะทั่วไป	หงอน gwaw เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่สูงประมาณ 10–15 เมตร ผลัดใบ เรื่องยอดรูปทรงไม่แน่นอน ส่วนใหญ่จะกลม หรือเป็น ทรงกระบอก ใบประกอบมี 3 ใน ขนาดไม่เท่ากัน ใบหนาและมีขน ใต้ใบสีเขียวอมเทา ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง คล้ายดอกถั่ว สีแสดแดง หรือเหลือง มีขน ออกดอก เดือนธันวาคม–มีนาคม ผลเป็นฝักแบบ มีขันนูน เมล็ด 1 เมล็ดอยู่ที่ปลายฝัก
การขยายพันธุ์	การเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	อินเดีย

5) แม่ฮ่องสอน ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกบัวตอง



ภาพ 5 ดอกบัวตอง

ที่มา: [http://oknation.nationtv.tv/blog/home/blog\\_data/20/36020/images/buatong.jpg](http://oknation.nationtv.tv/blog/home/blog_data/20/36020/images/buatong.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	แม่ฮ่องสอน
ชื่อดอกไม้	ดอกบัวตอง
ชื่อสามัญ	Mexican Sunflower Weed
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Tithonia diversifolia</i> (Hemsl.) A. Gray.
วงศ์	COMPOSITAE
ชื่ออื่น	พอหมื่นปี
ลักษณะทั่วไป	บัวตองเป็นไม้ดอกมีอายุยืนยาวหลายปีสามารถสูงได้ถึง 5 เมตร ออกดอกเป็นช่อเดียวบริเวณปลายกิ่ง มีเส้นหลังคล้าย ดอกทานตะวัน แต่มีขนาดเล็กกว่า ดอกวงนอกเป็นหมัน กลีบดอกเรียวยาวประมาณ 12–14 กลีบ ดอกวงในสีเหลืองส้ม เป็นดอกสมบูรณ์เพศ ใบบัวตองเป็นใบเดียว รูปไข่หรือแฉะขอบมน มีขนขี้นเล็กน้อยประปราย ปลายใบเว้าลึก 3–5 แฉก โดยจะออกดอกในช่วงระหว่างเดือนพฤษจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคมเท่านั้น
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	แสงแดดจัด
กิ่งกำเนิด	เมือกซิโกร

6) แพร ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกยมหิน

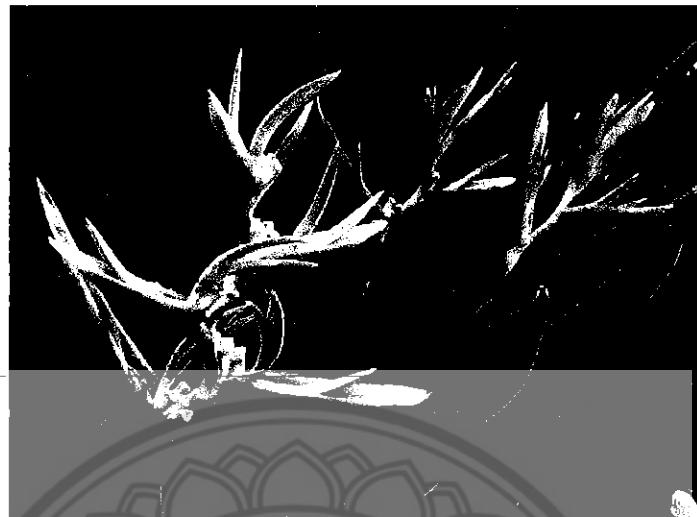


ภาพ 6 ดอกยมหิน

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvTree/Gallery/tr\\_40.jpg](http://www.panmai.com/PvTree/Gallery/tr_40.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	แพร
ชื่อดอกไม้	ดอกยมหิน
ชื่อสามัญ	Almond-wood, Chickrassy Chittagong-wood
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Chukrasia velutina</i> Roem.
วงศ์	MELIACEAE
ชื่ออื่น	โค้ดี้ง (กะเหรียง-เชียงใหม่), ซากะเดา (ใต้), ยมขา (เหนือ), ยมหิน มะเพืองตัน สะเดาซ้าง สะเดาหิน (กลาง), รังบัง รี (กะเหรียง- แม่ฮ่องสอน), เสียดค่าย (สุราษฎร์ธานี)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบແຕ່ພລິໃບໃໝ່ເຮົວ ເຮືນ ยอดเป็นພຸ່ມຽຸງປາຍຫຼ້າ ເປົ້ອກສິນ້າຫາລຄລ້າ ສີເຫດຫຼື ເຫາປນດຳ ແຕກເປັນຮ່ອງລຶກຕາມຍາວຂອງລຳຕັ້ນ ໃນເປັນໃນປະກອບອອກເຢືອກັນ ເລັກນ້ອຍ ແຜ່ນໃບຮູປດານ ທົ່ວໄປມີບົນນຸ່ມ ລັ້ງໃບ ແກ້ໄໝ ດອກນາດເລັກ ສີເຂົ້າວແກມເຫຼືອງ ອອກເປັນຊ່ອຕາມປລາຍກິ່ນ ອອກດອກຮ່ວງເດືອນ ພຸດຈິກຍານຄົງເດືອນກຸມພາພັນຊີ
การขยายพันธุ์	ໂດຍການເພາະເມີດ
สภาพที่เหมาะสม	ເປັນໄຟກາງແຈ້ງ ເຈີນູເຕີບໄຕໄດ້ໃນສະພາດີນທຸກໆນົດ ຕ້ອງການນໍ້າແລະ ຄວາມຊຸ່ມຊື້ນປານກາງ
ถิ่นกำเนิด	ປ່າເບຸງຈົກຮອນແລ້ງແລະຊື້ນທ່ວ່າໄປ

7) ลำปาง ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกธรรมรักษา

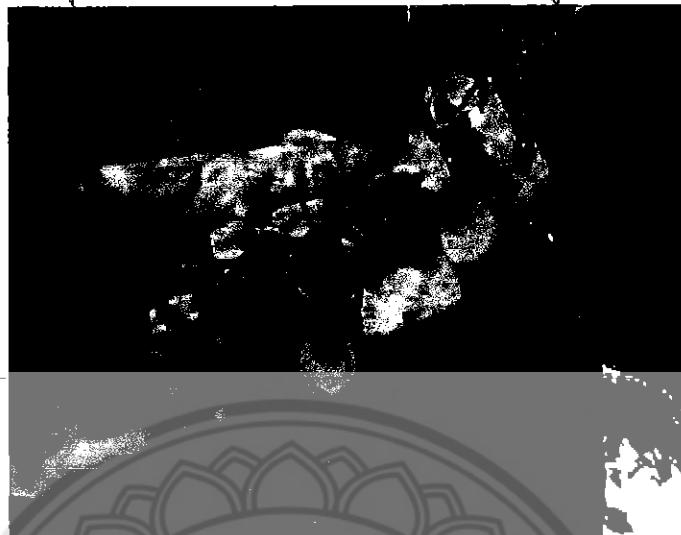


ภาพ 7 ดอกธรรมรักษา

ที่มา: <http://www.krubaklong.com/Lampang/Lampang/ดอกธรรมรักษา-ลำปาง.jpg>

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ลำปาง
ชื่อดอกไม้	ดอกธรรมรักษา
ชื่อสามัญ	Heliconia
ชื่อวิทยาศาสตร์	Heliconia spp.
วงศ์	HELICONIACEAE
ชื่ออื่น	ก้ามกุ้ง
ลักษณะทั่วไป	<p>ธรรมรักษาเป็นพืชไม้ล้มลุก 渥บนำ้ มีลำต้นใต้ดิน เรียกว่า เหง้า            ลักษณะคล้ายกับกล้วย ลำต้นสูงประมาณ 1-2 เมตร เจริญเติบโตโดยการ            แทกหน่อออกมากเป็นกอ ลักษณะใบคล้ายใบกล้วย เรียงสลับกัน มีสีเขียว            ผิวเรียบเป็นมัน ขนาดของใบ ขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์ ออกดอกเป็นช่อตรง            ส่วนยอดของลำต้น ลักษณะช่อดอกตั้งและห้อยลงแล้วแต่ชนิดพันธุ์ ในแต่            ละช่อออกมี 4-8 ดอก ดอกมีสีส้ม แดง เหลือง และชมพู ผลคือส่วนของ            ดอกเมื่อแก่ก็จะกล้ายเป็นเมล็ด</p>
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด, แยกกอ, เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย แสงแดดรำไร จนถึงแสงแดดรั้ด
ถิ่นกำเนิด	อเมริกาใต้

8) อุตรดิตถ์ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกประดู่



ภาพ 8 ดอกประดู่

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_24.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_24.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ชลบุรี, ร้อยเอ็ด, ระยอง, อุตรดิตถ์
ชื่อดอกไม้	ดอกประดู่
ชื่อสามัญ	Angsana, Padauk
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Pterocarpus indicus</i> Willd
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	สะโน (ภาคใต้)
ลักษณะทั่วไป	ลำต้นสูง 10-20 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดกลมหรือรูปเจดีย์เตี้ย แผล กวาง หนาทึบ ในประกอบขั้นนก รูปไข่ เรียบหนา ออกดอกเป็นช่อ ที่ปลายกิ่ง มี 5 กลีบ สีเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ดอกบานแล้วร่วง พร้อมๆ กัน ออกดอกช่วงเดือน เมษายน-สิงหาคม
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินทั่วไป ชอบแสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	อินเดีย, พม่า, มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์

### 2.1.2 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคกลาง 21 จังหวัด มี 8 朵ก ดังนี้

- 1) กรุงเทพมหานคร ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 2) สิงห์บุรี ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 3) อ่างทอง ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 4) เพชรบูรณ์ ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 5) นครปฐม ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 6) สมุทรสาคร ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 7) สมุทรสงคราม ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 8) สระบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี นครนายก ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกสุพรรณิการ์

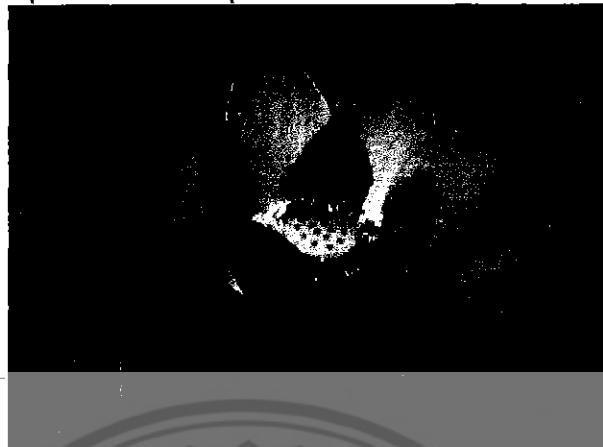


ภาพ 9 ดอกสุพรรณิการ์

ที่มา: <http://www.suphanburi.go.th/suphan/fileupload/fck/image/supanika3.jpg>

ดอกไม้ประจำจังหวัด	นครนายก, บุรีรัมย์, สระบุรี, สุพรรณบุรี, อุทัยธานี
ชื่อดอกไม้	ดอกสุพรรณิการ์
ชื่อสามัญ	Yellow Cotton Tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cochlospermum regium</i> (Mart. & Schrank) Pilg.
วงศ์	BIXACEAE (COCHLOSPERMACEAE)
ชื่ออื่น	ฝ้ายคำ (ภาคเหนือ), สุพรรณิการ์ (ภาคกลาง)
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 7-15 เมตร ผลัดใบ เรื่องยอดค่อนข้างกลม ในเดียว รูปหัวใจหรือ ทรงกลม ใน จักเป็นแยกแฉlemลึก 3-5 แฉก ก้านใบยาวสีแดงอมน้ำตาล ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง สีเหลือง ออกดอกช่วง เดือนธันวาคม-มีนาคม โดยการเพาะเมล็ด ปักชำ
การขยายพันธุ์	ดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย อากาศเย็น แสงแดดจัด
สภาพที่เหมาะสม	อเมริกากลาง และอเมริกาใต้
กิ่งกำเนิด	

9) สุโขทัย พิจิตร ปทุมธานี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกบัวหลวง

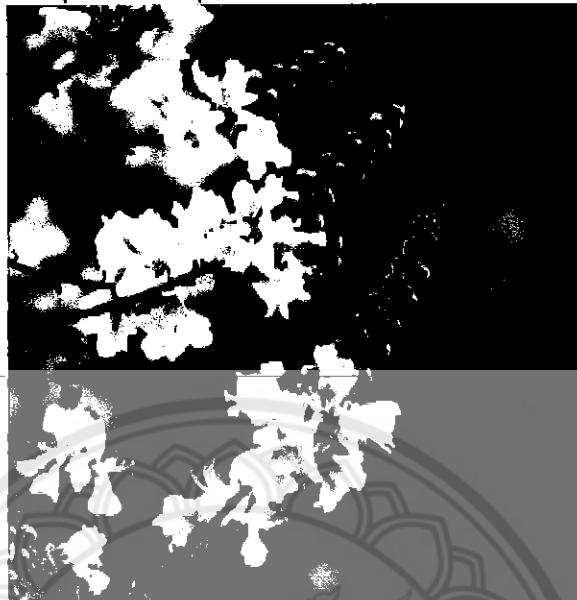


ภาพ 10 ดอกบัวหลวง

ที่มา: <http://3.bp.blogspot.com/-EdezxaMyKrU/VPMgh47TZMI/AAAAAAAADcs/mhWdKfwEprc/s1600/693615-img-1374641053-5.jpg>

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ปทุมธานี, พิจิตร, สุโขทัย, หนองบัวลำภู, อุบลราชธานี
ชื่อดอกไม้	ดอกบัวหลวง
ชื่อสามัญ	<i>Nelumbo nucifera</i>
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Nymphaea lotus</i> Linn.
วงศ์	NYMPHACACEAE
ชื่ออื่น	บุณฑริก, สัตตบงกช
ลักษณะทั่วไป	เป็นพืชในน้ำประจำพืชล้มลุก มีลำต้นและหัวอยู่ในดินใต้น้ำ การเจริญขึ้นในและดอกขึ้นมาบนผิวน้ำ ใบมีลักษณะกลมกว้าง ใหญ่ ผิวใบเรียบ สีเขียวของน้ำตาล ดอกเป็นกลีบซ้อนกันหลายชั้น มีสีขาว ชมพู เหลือง ลักษณะ สีสัน ขนาดของใบและดอกขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด แยกออกจากหัวหรือเหง้า
สภาพที่เหมาะสม	ดินเหนียว ดินนา ดินผสมอินทรีย์ ต้องการน้ำมาก เพราะเป็นพืชเจริญในน้ำ แสงแดดอ่อน จนถึง แดดรั้ด
ถิ่นกำเนิด	แถบทวีปเอเชีย เช่น ประเทศไทย จีน อินเดีย และอินเดีย

10) พิษณุโลก นนทบุรี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกนหรี

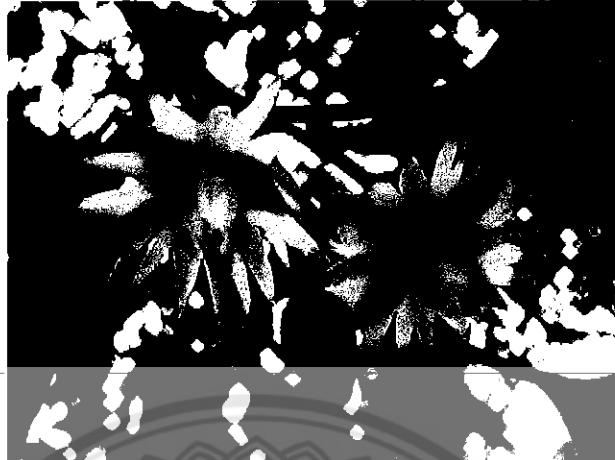


ภาพ 11 ดอกนหรี

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_18.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_18.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ฉะเชิงเทรา, นนทบุรี, พิษณุโลก
ชื่อดอกไม้	ดอกนหรี
ชื่อสามัญ	Yellow Flamboyant
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Peltophorum pterocarpum</i> (DC.) K. Heyne
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	กระถินป่า กระถินแดง (ตราด), นนที (ทั่วไป) สารเงิน (แม่ย่องสอน)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นทรงพุ่มสูงได้ถึง 25 เมตร กิ่งผลัดใบ เรือนยอดรูปร่วม แผ่กว้าง ใบเป็นใบประกอบขนาดใหญ่รูปไข่ ออกดอกเป็นช่อตั้งขนาดใหญ่ที่ปลายกิ่ง สีเหลือง มีกลิ่นหอม อ่อนๆ ออกดอกในฤดูแล้ง ช่วง เดือนมีนาคม-มิถุนายน โดยการเพาะเมล็ด
การขยายพันธุ์	ดินทั่วไป ชอบแสงแดดรจัด
สภาพที่เหมาะสม	ເອເຊີຍເຫັນ
ถิ่นกำเนิด	

11) กำแพงเพชร ลพบุรี ตอกไม้ประจำจังหวัด คือ ตอกพิกุล

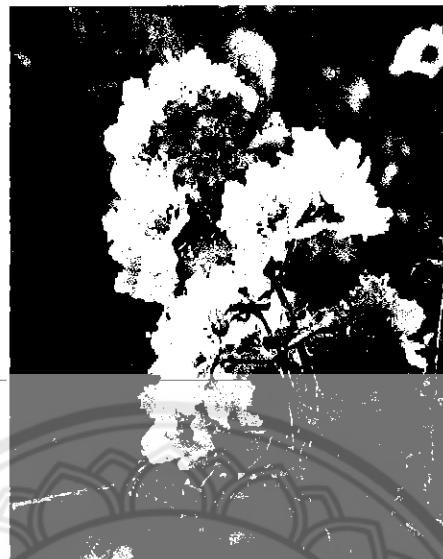


ภาพ 12 ตอกพิกุล

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_28.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_28.jpg)

ตอกไม้ประจำจังหวัด	กำแพงเพชร, ยะลา, ลพบุรี
ชื่อตอกไม้	ตอกพิกุล
ชื่อสามัญ	Bullet Wood, Spanish Cherry
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Mimusops elengi</i> Linn.
วงศ์	SAPOTACEAE
ชื่ออื่น	กุน (ภาคใต้), แก้ว (ภาคเหนือ), ชาดง (ลำปาง), พิกุลป่า (สตูล), พิกุล เขา พิกุลเลื่อน (นครศรีธรรมราช), พิกุล (ทั่วไป)
ลักษณะทั่วไป	พิกุลเป็นพะรรณไม้ยืนต้นขนาดกลางสูงประมาณ 8–15 เมตร เป็นพุ่ม ทรงกลมใบออกเรียงสลับกันใบมนรูปไข่ปลายแหลม ลักษณะโคนใบมน สอบขอบใบโคงเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบเป็นมันสีเขียว ตอกเป็นดอกเดี่ยว ออกดอกเป็นกระจุกตามจ่ามใบหรือยอด มีกลีบดอกประมาณ 8 กลีบ เรียงช้อนกัน กลีบตอกเป็นจักรเล็กน้อย สีขาวนวลมีกลีบห้อมมาก ผล รูปไข่หรือกลมรีผลแก่เมี้ยสีแดง เนื้อในเหลืองรสหวาน 甘やないเมล็ด เดียว
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด, ตอนกิ่ง
สภาพที่เหมาะสม	ดินทุกชนิด แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	อินเดีย, พม่า และมาเลเซีย

12) นครสรรศ์ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกเสลา

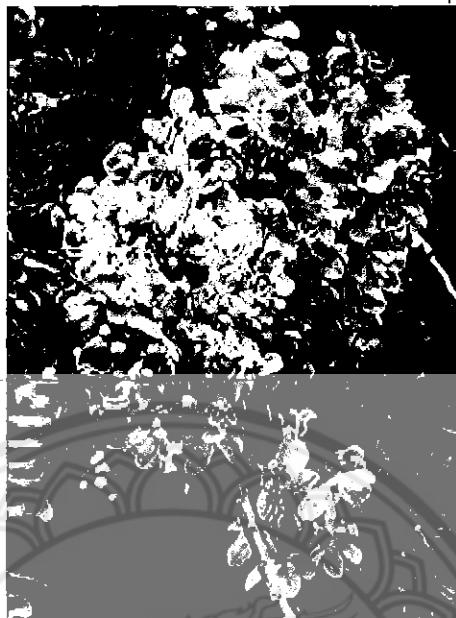


ภาพ 13 ดอกเสลา

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_38.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_38.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	นครสรรศ์
ชื่อดอกไม้	ดอกเสลา
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Lagerstroemia loudonii</i> Binn.
วงศ์	LYTHRACEAE
ชื่ออื่น	เกรียง ทะเกรียง (ชอง-จันทบุรี), ทะแบกขน (นครราชสีมา), เสลาใบใหญ่ (ทั่วไป), อินทรชิต
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูงได้ถึง 20 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดกลมหรือทรงกระบอก หนาทึบ ใบเดียวรูปไข่แกมขอบขนาน ปลายใบเรียวแหลมเป็นติ่งโคนมน ใน หนา และมีขันนูมทั้งสองด้าน ออกดอกเป็นช่อตามกิ่ง มี 6 กลีบ โคน คงเป็นก้านสั้น มีหลายสี เช่น ขาว ม่วง ม่วงอมแดงกลีบดอกบาง ยับ ย่นออกดอก เดือนธันวาคม-มีนาคม ผลกลมรี เปลือกแข็ง เมื่อแก่จะ แตกออกเป็น 5-6 พู เม็ดจำนวนมาก มีปีก
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	เอเชียเขตร้อน

13) ชัยนาท ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกชัยพฤกษ์



ภาพ 14 ดอกชัยพฤกษ์

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_12.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_12.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ชัยนาท
ชื่อดอกไม้	ดอกชัยพฤกษ์
ชื่อสามัญ	Javanese Cassia, Rainbow Shower
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cassia javanica</i> L.
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	ชี้เหล็กยะوا
ลักษณะทั่วไป	ลำต้นสูง 15–25 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดรุปร่ม แผ่นกว้าง ใน ประดุจหินนง กูรูปไข่แกมรูปปรี ใต้ใบมีขน ออกรดออกเป็นช่อที่ปลาย กิ่ง มี 5 กลีบ สีชมพู โคนคอตเป็นก้านดอกจำนวนมากออกดอก ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินทราย ชอบแสงแดดรดจัด
ถิ่นกำเนิด	อินโดนีเซีย และแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

14) พระนครศรีอยุธยา ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกโสน

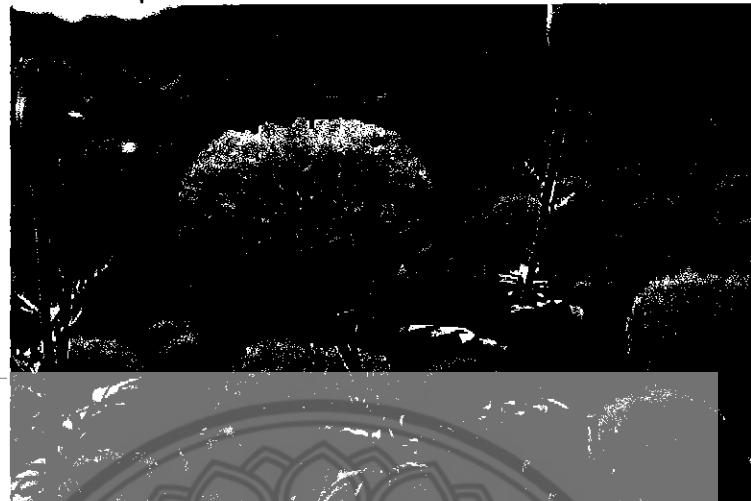


ภาพ 15 ดอกโสน

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_40.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_40.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	พระนครศรีอยุธยา
ชื่อดอกไม้	ดอกโสน
ชื่อสามัญ	--
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Sesbania aculeata</i>
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	โสน, โสนพิน, โสนกินดอก (ภาคกลาง), ผักยอดlong (ภาคเหนือ)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ล้มลุก เป็นพุ่มขนาดกลาง ลำต้นสูงประมาณ 2-3 เมตร มีกิ่งก้านห่างๆ ในเล็กผลอยคล้าย กับใบมะขามหรือใบกระถิน ดอกสีเหลืองคล้ายดอกแคน แต่ดอกเล็กกว่า มีฝักยาว มีเมล็ดในฝักคล้ายกับถั่วเขียวแต่ฝักยาวกว่า
การขยายพันธุ์	โดยเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ที่ชื้นชื้น ริมคลอง ริมคูน้ำ
ถิ่นกำเนิด	

15) สมุทรปราการ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกดาวเรือง



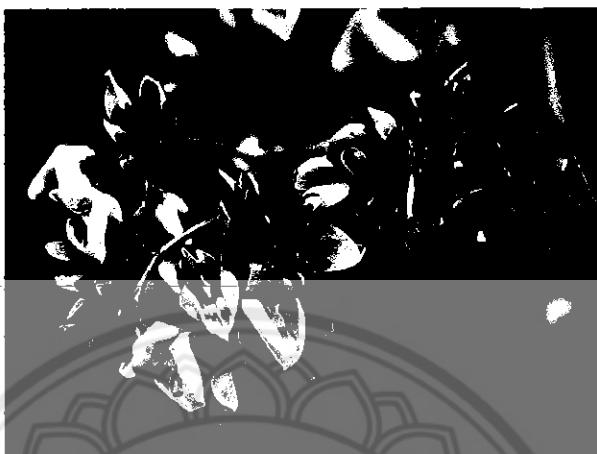
ภาพ 16 ดอกดาวเรือง

ที่มา: [http://113.53.250.140/utw2558/5863group12/63group12\\_picture26/800mb70.jpg](http://113.53.250.140/utw2558/5863group12/63group12_picture26/800mb70.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	สมุทรปราการ
ชื่อดอกไม้	ดอกดาวเรือง
ชื่อสามัญ	Marigold
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Tagetes erecta</i> Linn.
วงศ์	COMPOSITAE
ชื่ออื่น	-
ลักษณะทั่วไป	ดาวเรืองเป็นไม้ล้มลุกทรงพุ่มอายุสั้นหรือหลายปี มีความสูงตั้งแต่ 30–60 ซม. ใบมีลักษณะเป็นใบประกอบเหมือนขนนก ออกตรงข้ามกัน ในยุ่ง รูปรีหรือรูปหอกแคมของขนาด โคนใบสอบ ปลายใบแหลม ออกดอก เป็นดอกเดี่ยวกระเจุกอยู่ปลายยอด สีเหลืองหรือสีส้ม กลีบดอกวงนอกมี ลักษณะเป็นรูปทรงน้ำ โคนดอกเป็นหลอดเล็ก ปลายดอกเป็นรอยหยัก กลืนห้อมอนุ
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย และอุ่มน้ำได้ดี แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	เม็กซิโก และสหรัฐอเมริกา

**2.1.3 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 จังหวัด 17 ดอก ดังนี้**

- 1) บีกกาพ ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 2) หนองคาย ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกชิงชัน

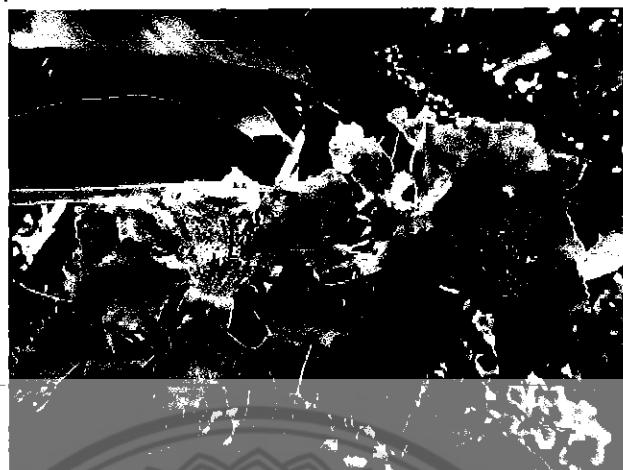


ภาพ 17 ดอกชิงชัน

ที่มา: [https://2.bp.blogspot.com/-0\\_ZAOUKADPA/VtZZhlgxBuI/AAAAAAAABfU/ySmZBMxFbxM/s1600/%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%87%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%99%2B1.jpg](https://2.bp.blogspot.com/-0_ZAOUKADPA/VtZZhlgxBuI/AAAAAAAABfU/ySmZBMxFbxM/s1600/%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%87%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%99%2B1.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	หนองคาย
ชื่อดอกไม้	ดอกชิงชัน
ชื่อสามัญ	Rosewood
ชื่อวิทยาศาสตร์	Dalbergia oliveri Gamble
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	ชิงชัน ประดู่ชิงชัน (ภาคกลาง), ดู่สะเดน (เหนือ)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบสูง 15–25 เมตร เปลือกสีน้ำตาลอ่อนเทา ล่อนเป็นแวง ใบเป็นใบประกอบแบบขนกเรียงสลับ ใบย่อย เรียงสลับ แผ่นใบรูปรีแกมรูปไข่ โคนใบและปลายใบมน ท้องใบ สีจางกว่าหลังใบ ดอกขนาดเล็ก สีขาวแกมม่วง ผลเป็นฝักแบบ รูปหอก หัวท้ายแหลม
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินทุกชนิด เป็นไม้กลางแจ้ง ต้องการน้ำปานกลาง
ถิ่นกำเนิด	ป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณทั่วไป ยกเว้นภาคใต้

3) สกลนคร ดอกไม้ประจำจังหวัด ดอกอินทนิลน้ำ

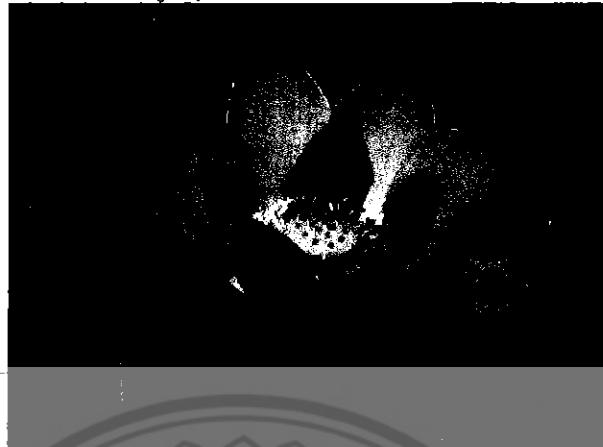


ภาพ 18 ดอกอินทนิลน้ำ

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_43.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_43.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	สกลนคร
ชื่อดอกไม้	ดอกอินทนิลน้ำ
ชื่อสามัญ	Queen's Flower, Queen's Crape Myrtle, Pride of India
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Lagerstroemia speciosa</i> Pers.
วงศ์	LYTHRACEAE
ชื่ออื่น	ฉ่ำงมู (กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี), ตะแบกคำ (กรุงเทพฯ), บางอ บชา (มลายู-ยะลา, นราธิวาส), บาเอ บะ耶 (ปัตตานี), อินทนิล (ภาคกลาง), อินทนิลน้ำ (ภาคกลาง, ภาคใต้)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นสูง 10–15 เมตร ลำต้นเป็นทรง เรื่อนยอดเป็น พุ่มกลม ผิวเปลือกนอกสีเทา ใบเป็นใบเดียว รูปรีหรือรูปไข่แกม ขอบขนาด ปลายใบมน ตอกยื่อยข้างด้านหลัง กลีบดอกสีชมพู สี ม่วงแกมชมพู หรือสีขาว ออกดอกช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน ผลเป็นผลแห้ง มีขนาดใหญ่ โดยการเพาะเมล็ด
การขยายพันธุ์	ดินทุกชนิด เป็นไม้กลางแจ้ง
สภาพที่เหมาะสม	ที่ระบุลุ่มริมน้ำ ป่าเบญจพรรณชื้นและป่าดิบทั่วไป
ถิ่นกำเนิด	

4) หนองบัวลำภู อุบลราชธานี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกบัวหลวง



ภาพ 19 ดอกบัวหลวง

ที่มา: <http://3.bp.blogspot.com/-EdezxaMyKrU/VPMgh47TZMI/AAAAAAAADcs/mhWdKfwEprc/s1600/693615-img-1374641053-5.jpg>

ดอกไม้ประจำจังหวัด	บุปผา, พิจิตร, สุโขทัย, หนองบัวลำภู, อุบลราชธานี
ชื่อดอกไม้	ดอกบัวหลวง
ชื่อสามัญ	<i>Nelumbo nucifera</i>
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Nymphaea lotus</i> Linn.
วงศ์	NYMPHACACEAE
ชื่ออื่น	บุณฑริก, สัตตบงกช
ลักษณะทั่วไป	เป็นพืชในน้ำประจำพืชล้มลุก มีลำต้นและหัวอยู่ในดินใต้น้ำ การเจริญช้าก้านใบและดอกขึ้นมาบนผิวน้ำ ในเมล็ดจะกลมกว้างใหญ่ ผิวใบเรียบ สีเขียวขอบน้ำตาล ดอกเป็นกลีบซ้อนกันหลายชั้น มีสีขาว ชมพู เหลือง ลักษณะ สีสัน ขนาดของใบและดอกขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด และก่อจากหัวหรือเหง้า
สภาพที่เหมาะสม	ดินเหนียว ดินนา ดินผสมอินทรีย์ ต้องการน้ำมาก เพราะเป็นพืชเจริญในน้ำ แสงแดดอ่อน จนถึง แดดจัด
ถิ่นกำเนิด	แถบทวีปเอเชีย เช่น ประเทศไทย อินเดีย และไทย

5) เลย ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกกรองเท้านารีเหลืองเลย

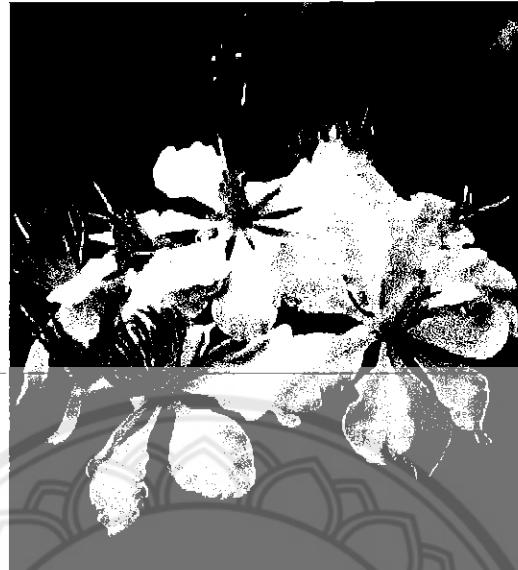


ภาพ 20 ดอกกรองเท้านารีเหลืองเลย

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f\\_42.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f_42.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	เลย
ชื่อดอกไม้	ดอกกรองเท้านารีเหลืองเลย
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Paphiopedilum hirsutissimum</i>
วงศ์	ORCHIDACEAE
ชื่ออื่น	-
ลักษณะทั่วไป	เป็นกล้วยไม้แบบ sympodial แบบไม่มีลำstalkกล้วย ระบบ radix เป็นแบบรากกึ่งดิน ออกเป็นกระฉูกที่โคนต้นและมักทอดไปทางด้านขวามาก กว่าhey়েสีกลงไปในดิน ในรูปของขนาน ออกดอกเดี่ยว กว้างประมาณ 8 ซม. ก้านดอกยาวและตั้งตรงสีเขียว มีขนสันสีม่วงแดงจำนวนมาก กลีบเลี้ยงบนรูปไข่กลับ โคนกลีบสีน้ำตาลอมเหลือง ปลายกลีบสีเขียว กลีบดอกรูปແณกรูปไข่กลับ โคนสีเขียวปลายสีม่วงอมชมพู ขอบด้านบนหยักเป็นคลื่น มีขนปกคลุมทั่วทั้งกลีบ ปากเป็นถุงลึก สีเหลืองอมเขียวมีจุดเล็กๆ สีน้ำตาล ออกดอกช่วงเดือนธันวาคมถึงมีนาคม
การขยายพันธุ์	แยกหน่อ
สภาพที่เหมาะสม	เติบโตได้ดีในที่มีอากาศเย็น
ถิ่นกำเนิด	ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถนนจังหวัดเพชรบูรณ์เลย และชัยภูมิ

6) มุกดาวหาร ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกช้างน้ำ

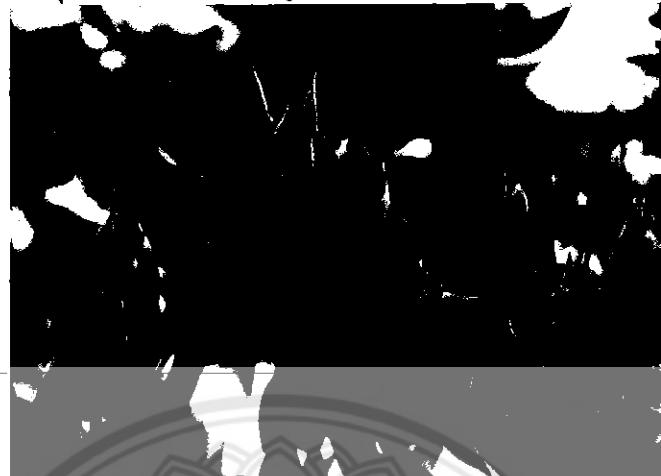


ภาพ 21 ดอกช้างน้ำ

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f\\_13.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f_13.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	มุกดาวหาร
ชื่อดอกไม้	ดอกช้างน้ำ
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ochna integerrima</i> (Lour.) Merr.
วงศ์	OCHNACEAE
ชื่ออื่น	กระจะ (ระโนง), กำลังช้างสาร (กล่าง), ขมิ้นพระตัน (จันทบุรี), คุ (กะเหรียง-นครสวรรค์), แง่ (บุรีรัมย์), ช้างน้ำ ตามนกกรด (นครราชสีมา), ช้างโน้ม (ตราด), ช้างใหม่ (ระยอง), ตาซีบ้าง (กะเหรียง-เชียงใหม่), atal-lelio (เหนือ), ฟัน (ราชบุรี), โว้โร (กะเหรียง-กาญจนบุรี)
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 3–8 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดรูปใบหอก ขอบใบจักถี่ ใบเรียบเกลี้ยงเป็นมัน ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง 2–8 ดอก มี 5–10 กลีบ สีเหลืองดอกร่วงง่าย มีกลีบห้อมอ่อน ออกดอก เดือนมกราคม–พฤษภาคม ผลกลม เมื่อแก่เป็นสีดำมัน กิ่งเลี้ยงยังคงติดอยู่บนผล แล้วเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นแดง เพาเวอร์, ตอนกิ่ง, ตัดชำ
การขยายพันธุ์	ดินร่วน ระบายน้ำดี แสงแดดจัด
สภาพที่เหมาะสม	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ถิ่นกำเนิด	

7) อุตรธานี อำนาจเจริญ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกทองกวาว



ภาพ 22 ดอกทองกวาว

ที่มา: [http://www.chiangdao.ac.th/cdwweb/images/flowers/05\\_thongguaw.jpg](http://www.chiangdao.ac.th/cdwweb/images/flowers/05_thongguaw.jpg)

ตอกไม้ประจำจังหวัด	เชียงใหม่, ลำพูน, อำนาจเจริญ, อุตรธานี
ชื่อตอกไม้	ดอกทองกวาว
ชื่อสามัญ	Flame of the forest, Bastard Teak, Bengal kinotree, Kino tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	Butea monosperma
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	กวาว ก่าว (ภาคเหนือ), จอมทอง (ภาคใต้), จ้า (เขมร), ทองธรรมชาติ ทองพรหมชาติ ทองตัน (ภาคกลาง), ดอกจาน (อิสาน)
ลักษณะทั่วไป	ทองกวาวเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่สูงประมาณ 10-15 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดรูปทรงไม้ไผ่นอน ส่วนใหญ่จะกลม หรือเป็น ทรงกระบอก ในประกอบมี 3 ใน ขนาดไม่เท่ากัน ในหนาและมีขัน ใต้ใบสีเขียวอมเทา ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง คล้ายดอกถั่ว สีแสดแดง หรือเหลือง มีขน ออกดอก เดือนธันวาคม-มีนาคม ผลเป็นฝักแบบ มีขันนูน เมล็ด 1 เมล็ดอยู่ที่ปลายฝัก
การขยายพันธุ์	การเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย แสงแดดจัด
ต้นกำเนิด	อินเดีย

8) กາພສິນຖຸ ດອກໄມ້ປະຈຳຈັງຫວັດ ຄື່ອ ດອກພະຍອມ



ກາພ 23 ດອກພະຍອມ

ທີມາ: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_27.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_27.jpg)

ດອກໄມ້ປະຈຳຈັງຫວັດ	ກາພສິນຖຸ, ພັກລຸງ
ຊື່ດອກໄມ້	ດອກພະຍອມ
ຊື່ສາມັ້ນ	Shorea white Meranti
ຊື່ວິທາຄາສතິ	Shorea talura Roxb.
ວົງສີ	DIPTEROCARPACEAE
ຊື່ອົ່ນ	ກະຍອມ (ເຊີ່ງໃໝ່), ຂະຍອນ (ລາວ), ຂະຍອມດົງ ພະຍອມນົດ (ກາຄເໜືອ), ແຄນ (ລາວ), ເຊີ່ງ ເຊີ່ວ (ກະເຮົ່າຍິ-ເຊີ່ງໃໝ່), ພະຍອມ (ກາຄກາງ), ພະຍອມທອງ (ສຸຮາຍງົງຮານີ, ປຣາຈິນບຸຮີ), ຍາງຫຍວກ (ນ່ານ)
ລັກະນະທົ່ວໄປ	ພະຍອມເປັນພຽບນີ້ມີຍືນຕັ້ນຂາດກຳລາງຄົງນາດໃຫຍ່ ສູງປະມາລ 15–20 ເມືດ ທຽງ ພຸ່ມກລມ ຜິວເປົລືກສິນ້າຫຼືເຫາ ເນື້ອນີ້ມີສີເຫຼືອງແໜຶງ ລຳຕັ້ນແຕກເປັນຮ່ອງທາມຍາວມ ສະເກີດໜາ ໃນເປັນຮູບປົນນີ້ ປລາຍໃບແຫລມ ໂຄນໃບສອບມນ ຂອບໃບເຮັບ ດ້ານຫັ້ງໃບນີ້ ເສັ້ນໃບຫັດ ດອກອອກເປັນຫ້ອ ໃຫຍ່ງສ່ວນຍອດຂອງດັນ ດອກມືກລືບ 3 ກລືບ ໂຄນກລືບດອກ ຕິດກັບກຳນົດດອກນີ້ລັກະນະກລມ ກລືບດອກເຮັບໂຄ້ງເລັກນ້ອຍ ມີສີເຫຼືອງອ່ອນ ກລືນໜອນ ການເພາະເມີດ
ກາຮຍາຍພັນຖຸ	ສກາພດິນທຸກໆນິດ ເປັນໄນ້ກຳລາງແຈ້ງ ສາມາດປັບປຸງເຫັນກັບສກາພແວດລ້ອມໄດ້ດີມາກ ພບຕາມປໍາຜັດໃບ ແລະປໍາດີບ ເປັນໄນ້ພື້ນເມືອງຂອງເອເຊີຍ ໄກຍ, ພນໍາ, ມາເລເຊີຍ
ສກາພທີເໜາະສົມ	
ຄື່ນກຳນົດ	

9) ขอนแก่น ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกราชพฤกษ์



ภาพ 24 ดอกราชพฤกษ์

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_32.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_32.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ขอนแก่น, นครศรีธรรมราช
ชื่อดอกไม้	ดอกราชพฤกษ์
ชื่อสามัญ	Golden Shower Tree, Purging Cassia
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cassis fistula</i> Linn.
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	คูน(อีสาน), ลมแล้ง(ภาคเหนือ), ลักษณะ(ภาคใต้), อ้อดิบ(ภาคใต้), กุเพยะ (กะเหรี่ยง-กาญจนบuri), ชัยพฤกษ์ ราชพฤกษ์(ภาคกลาง)
ลักษณะทั่วไป	ราชพฤกษ์เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางสูงประมาณ 12–15 เมตร ลำต้นสีขาวปนเทา ผิวเรียบมีรอยเส้นรอบตัว และ รอยปมอยู่บริเวณที่เกิดกิ่ง ใบเป็นใบประกอบมีใบย่อยเป็นคู่ออกจากก้านใบ ใบย่อยมีประมาณ 4–8 คู่ ใบรี รูปไข่ โคนใบมน ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบสีเขียว ออกดอกออกสีเหลือง เป็นช่อห้อยระย้าตามก้านใบ เวลาอุ่นดอกใบจะร่วง
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียว ต้องการน้ำน้อยทนแห้ง แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตอนกลาง ทางใต้ของอเมริกา และออสเตรเลียตอนเหนือ

10) ยโสธร ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกบัวแดง



ภาพ 25 ดอกบัวแดง

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1\\_19.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1_19.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ยโสธร

ชื่อดอกไม้

ดอกบัวแดง

ชื่อสามัญ

Water Lily

ชื่อวิทยาศาสตร์

*Nymphaea lotus* Linn.

วงศ์

NYMPHACACEAE

ชื่ออื่น

ลักษณะทั่วไป

เป็นพืชผักน้ำในวงศ์บัว มีลำต้นและหัวอยู่ในดินใต้น้ำ การเจริญขยายตัวไปและดอกขึ้นมาบนผิวน้ำ ในมีลักษณะกลมกว้าง ใหญ่ ผิวใบเรียบ สีเขียวขอบน้ำตาล ดอกเป็นกลีบซ้อนกันหลายชั้น มีสีขาว ชมพู เหลือง ลักษณะ สีสัน ขนาดของใบและดอกขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์

โดยการเพาะเมล็ด แยกก่อจากหัวหรือเหง้า

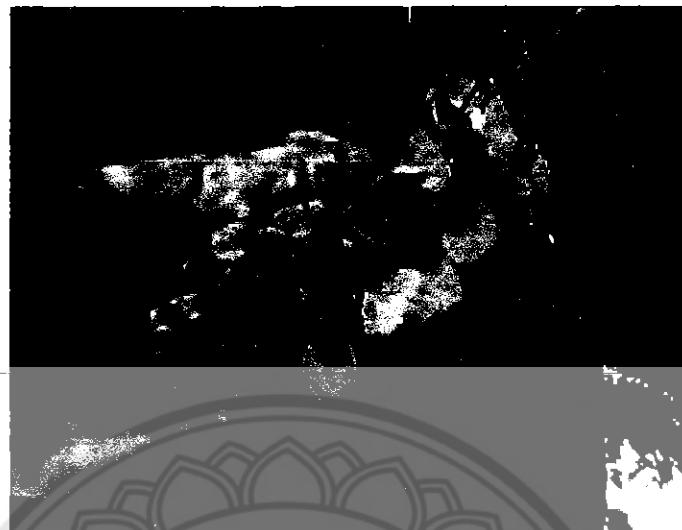
การขยายพันธุ์  
สภาพที่เหมาะสม

ดินเหนียว ดินนา ดินผสมอินทรีย์ ต้องการน้ำมาก เพราะเป็นพืช  
เจริญในน้ำ แสงแดดอ่อน จนถึง แดดจัด

ถิ่นกำเนิด

-

11) ร้อยเอ็ด ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกอินทนิล



ภาพ 26 ดอกประดู่

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1\\_24.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1_24.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ชลบุรี, ร้อยเอ็ด, ระยอง, อุตรดิตถ์
ชื่อดอกไม้	ดอกประดู่
ชื่อสามัญ	Angsana, Padauk
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Pterocarpus indicus</i> Willd
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	สะโน (ภาคใต้)
ลักษณะทั่วไป	ลำต้นสูง 10-20 เมตร ผลัดใบ เรื่อนยอดกลมหรือรูปเหลี่ยมเที้ย แผ่นกว้าง หนาทึบ ในประกอบขั้นนก รูปไข่ เรียบหนา ออกดอก เป็นช่อที่ปลายกิ่ง มี 5 กลีบ สีเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ดอก บานแล้วร่วงพร้อมๆ กัน ออกดอกช่วงเดือน เมษายน-สิงหาคม
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินทั่วไป ชอบแสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	อินเดีย, พม่า, มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์

12) มหาสารคาม ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกลั่นทมขาว

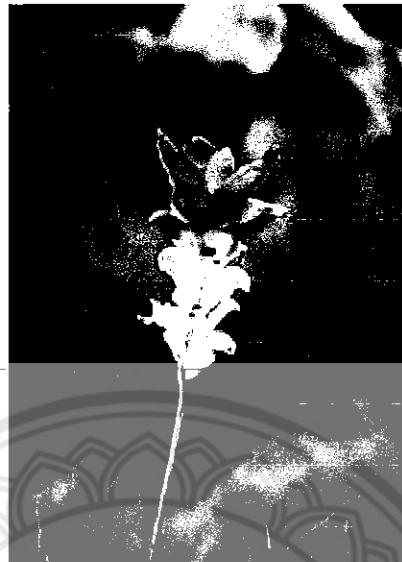


ภาพ 27 ดอกลั่นทมขาว (จำปาขาว)

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_33.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_33.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	มหาสารคาม
ชื่อดอกไม้	ดอกลั่นทมขาว (จำปาขาว)
ชื่อสามัญ	Frangipani
ชื่อวิทยาศาสตร์	Plumeria ssp.
วงศ์	APOCYNACEAE
ชื่ออื่น	ลีลาวดี, จำปาขาว
ลักษณะทั่วไป	ลั่นทมเป็นไม้พุ่มขนาดกลาง เปลือออกลำต้นหนา กิ่งอ่อนดูอ่อน น้ำ มียางสีขาวเหมือนนม ใบใหญ่สีเขียว ออกดอกเป็นช่อซ่อน อยู่ในช่อดอก ดอกหนึ่งมี 5 กลีบ ดอกมีหลายสีแล้วแต่จะ ชนิดของพันธุ์ เช่น สีขาว แดง ชมพู เหลือง และสีส้ม ออก ดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	ปักชำ
สภาพที่เหมาะสม	แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	อเมริกาใต้

13) ชัยภูมิ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกกระเจียว



ภาพ 28 ดอกกระเจียว

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_01.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_01.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ชัยภูมิ
ชื่อดอกไม้	ดอกกระเจียว
ชื่อสามัญ	Siam Tulip
ชื่อวิทยาศาสตร์	Curcuma
วงศ์	ZINGIBERACEAE
ชื่ออื่น	กาเตี้ย (ตะวันออกเฉียงเหนือ), จวด (ใต้), อาวดง (เหนือ)
ลักษณะทั่วไป	กระเจียว เป็นพืชล้มลุกมีเหง้าอยู่ในดิน จะพักตัวในฤดูหนาว และร้อน เมื่อถึงฤดูฝนจะจะเริ่มผลใบและดอก ในยาวคล้ายใบ พาย ออกใบและดอกพร้อมกัน ต้นสูงประมาณ 2 ฟุต ดอกสี เหลืองในแตง กับดอกสีม่วง ออกดอกพร้อมกัน แยกหน่อ
การขยายพันธุ์	อากาศชื้นเย็น
สภาพที่เหมาะสม	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ตามเขตชายแดนไทย-ลาว และตามเขตชายแดนไทย-เบอร์
ถิ่นกำเนิด	

14) นครราชสีมา ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกสาหร



ภาพ 29 ดอกสาหร

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_36.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_36.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	นครราชสีมา
ชื่อดอกไม้	ดอกสาหร
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Millettia leucantha</i> Kurz
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	กระเจา ขะเจา (ภาคเหนือ), กระพีเขากวาง (ประจำวันศรีขันธ์), กะเซา (ภาคกลาง), ขะแมบ คำแมบ (เชียงใหม่), สาหร (ภาคเหนือ)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบ สูง 18-19 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ ค่อนข้าง กลมหรือทรงกระบอก เป็นลักษณะเทาเรียบหรือ แตกเป็นสะเก็ดเล็กๆ ใน เป็นใบประกอบเรียงสลับ ใบย่อยติดเป็นคู่ตรงกันข้าม 3-5 คู่ ปลายสุด เป็นใบเดียว แผ่นใบ ย่อยรูปรี กว้าง 3-5 ซม. ยาว 5-12 ซม. ปลายใบ แหลม โคนใบมน ใบและยอดอ่อนมีขนยาว ดอกสีขาว รูปดอกถั่ว สีชมพู อ่อน ออกเป็นช่อตามกิ่งและปลายกิ่ง ออกดอกระหว่างเดือน มีนาคม-เดือนพฤษภาคม
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	เป็นไม้กางเองแจ้ง เจริญเติบโตได้ดีในสภาพดินร่วน ต้องการน้ำและ ความชื้นมาก
ถิ่นกำเนิด	-

15) บุรีรัมย์ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกสุพรรณิการ์



ภาพ 30 ดอกสุพรรณิการ์

ที่มา: <http://www.suphanburi.go.th/suphan/fileupload/fck/image/supanika3.jpg>

ดอกไม้ประจำจังหวัด	นครนายก, บุรีรัมย์, ระบุรี, สุพรรณบุรี, อุทัยธานี
ชื่อดอกไม้	ดอกสุพรรณิการ์
ชื่อสามัญ	Yellow Cotton Tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cochlospermum regium</i> (Mart. & Schrank) Pilg.
วงศ์	BIXACEAE (COCHLOSPERMACEAE)
ชื่อain	ฝ้ายคำ (ภาคเหนือ), สุพรรณิการ์ (ภาคกลาง)
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 7-15 เมตร ผลัดใบ เรื่องยอดค่อนข้างกลม ใบเดี่ยว รูปหัวใจ หรือทรงกลม ใบจักเป็นแฉกแฉกเล็ก 3-5 แฉก ก้านใบยาวสีแดงอมน้ำตาล ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง สีเหลือง ออกดอกช่วงเดือนธันวาคม-มีนาคม
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด ปักชำ
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย อากาศเย็น แสงแดดจัด อเมริกากลาง และอเมริกาใต้
ถิ่นกำเนิด	

16) นครพนม สุรินทร์ ดอกไม้ประจำจังหวัด ดอกกันเกรา

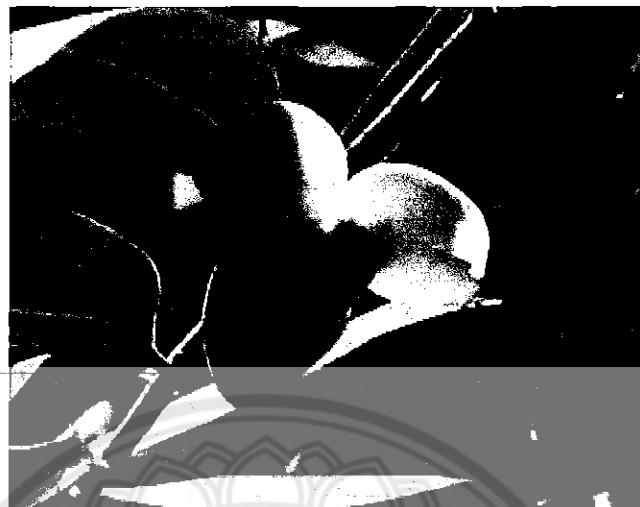


ภาพ 31 ดอกกันเกรา

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1\\_02.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1_02.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	นครพนม, สุรินทร์
ชื่อดอกไม้	ดอกกันเกรา
ชื่อสามัญ	Anan, Tembusu
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Fagraea fragrans</i> Roxb.
วงศ์	LOGANIACEAE
ชื่ออื่น	กันเกรา (ภาคกลาง), ตะมะซู คำญู (มลายู-ภาคใต้), ตาเตรา (เขมร-ภาค ตะวันออก), คำสา ทำสา (ภาคใต้), มันปลา (ภาคเหนือ, ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ)
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูงประมาณ 20–30 เมตร ไม่ผลัดใบ เรือนยอดรูปไข่หรือรูปกรวยกว่า หนาทึบ ในเดียว รูบริหรือแกนใบหอก สีเขียวเข้มเป็นมัน ใบในสีอ่อน ออก ดอกเป็นช่อจำนวนมากที่ปลายกิ่ง ดอกสีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเมื่อใกล้ roy มีกลิ่นหอมเย็น ลักษณะดอกคล้ายแจกัน ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	เติบโตได้ดีในที่ชื้นแฉะ แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	ป่าเบญจพรรณและตามที่ใกล้แหล่งน้ำใน ประเทศไทย, มาเลเซีย, พม่า, เวียดนาม และประเทศไทย

17) ศรีสะเกษ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกลำดาวน



ภาพ 32 ดอกลำดาวน

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_34.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_34.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ศรีสะเกษ
ชื่อดอกไม้	ดอกลำดาวน
ชื่อสามัญ	Lamia, Devil Tree, White Cheesewood
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Melodorum fruticosum</i> Lour.
วงศ์	ANNONACEAE
ชื่ออื่น	ลำดาวน (ภาคกลาง), หอยนมวัว (ภาคเหนือ)
ลักษณะทั่วไป	ลำดาวนเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางสูงประมาณ 5–10 เมตร ผิวเปลือกลำต้นเป็นสีเทา ผิวตันเรียบ มีรอยแตกเล็กน้อยแทรก ใบเป็นใบเดียวออกเรียงสลับกันตามข้อ ลำต้น ใบเป็นรูปหอก ยาวรี ปลายใบแหลม โคนใบมนแหลม ขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย ผิวใบเรียบเป็นมันสีเขียวเข้ม ดอกเป็นดอกเดี่ยวออกตามส่วนยอด และตามจ่ามใน มีกลีบดอก 6 กลีบ ซ้อนกันเป็นชั้น ปลายกลีบแหลม โคนกลีบดอกกว้าง ดอกมีขนาดเล็กสีเหลือง กลิ่นหอมเย็น ออกดอกช่วง เดือนธันวาคม-มีนาคม การเพาะเมล็ด, ตอนกิ่ง
การขยายพันธุ	ต้นร่วงชูย แสงแดดจัด เติบโตได้ดีในที่ชุ่มชื้น
สภาพที่เหมาะสม	ประเทศไทย
ถิ่นกำเนิด	ประเทศไทยและเวียดนาม

#### 2.1.4 ดอกไม้ประจำจังหวัดภาคตะวันออกมี 7 จังหวัด มี 6 ดอก ดังนี้

1) สรวงแก้ว ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกแก้ว



ภาพ 33 ดอกแก้ว

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_07.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_07.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	สรวงแก้ว
ชื่อดอกไม้	ดอกแก้ว
ชื่อสามัญ	Orang Jessamine
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Murraya paniculata</i>
วงศ์	RUTACEAE
ชื่ออื่น	แก้ว, แก้วขาว (ภาคกลาง), แก้วขี้ไก่ (ยะลา), แก้วพริก, ตะไหլแก้ว (ภาคเหนือ)
ลักษณะทั่วไป	แก้วเป็นพ衮ไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลางสูงประมาณ 5–10 เมตร ทรงพุ่มไม่เป็นระเบียบ ใบออกเป็นซ่อ เป็นแผงเรียงสลับกัน ใบเป็นมันสีเขียวเข้ม ขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย ออกดอกเป็นช่อใหญ่ ชื่อสัน្ដ ออกรตามปลายกิ่ง กลิ่นหอม ดอกบานเต็มที่ขนาด 2–3 เซนติเมตร ผลรูปไข่ รี ปลายทู่ มีสีเข้ม ภายในเมล็ด 1–2 เมล็ด
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด, ตอนกิ่ง
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	จีน, ญี่ปุ่น, เกาหลี, อินเดีย และภูมิภาคอินโดจีน

2) ปราจีนบุรี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกปีบ

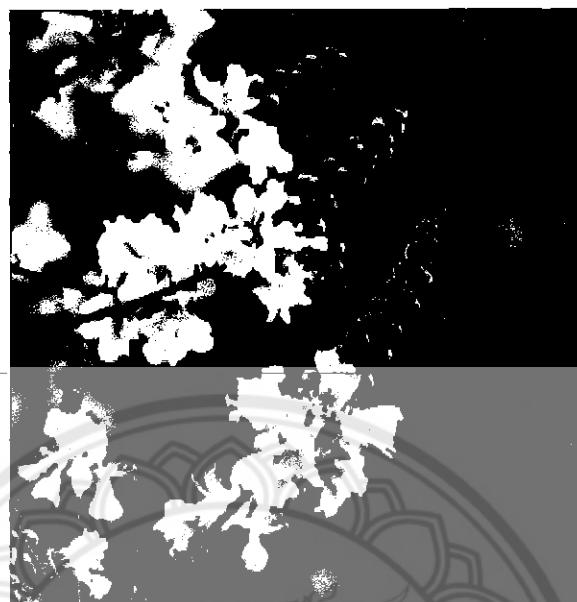


ภาพ 34 ดอกปีบ

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_25.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_25.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ปราจีนบุรี
ชื่อดอกไม้	ดอกปีบ
ชื่อสามัญ	Cork Tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Millingtonia hortensis</i> Linn. F.
วงศ์	BIGNONIACEAE
ชื่ออื่น	กาชาะลอง กادยะลอง (ภาคเหนือ), เต็กทองโพ (กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี), ปีบ (ภาคกลาง)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ลำต้นสูงประมาณ 10–20 เมตร เปลือกลำต้นสีเทา ขรุขระ ใบออกเป็นช่อ ลักษณะใบกลมรี ขอบใบเรียบ โคนใบมนตืบใบเห็นสันใบชัดเจน ดอกออกเป็นช่อ ตั้งตรงลักษณะเป็น ท่อยาวประมาณ 2-3 นิ้ว สีขาวปนเหลืองขนาด 2 เซนติเมตร ปลาย กลีบ ดอกเป็นแฉก 5 แฉก ทรงคล้ายดอกมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียติด อยู่ด้านในใกล้ปากท่อ ผลมีลักษณะเป็นฝักแบบ ภายในมีเมล็ดลักษณะ แบบ
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด และการปักชำ
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย แสงแดดจัด หรือกลางแจ้ง
ถิ่นกำเนิด	ไทย, พม่า

3) ฉะเชิงเทรา ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกนันท์ป่า

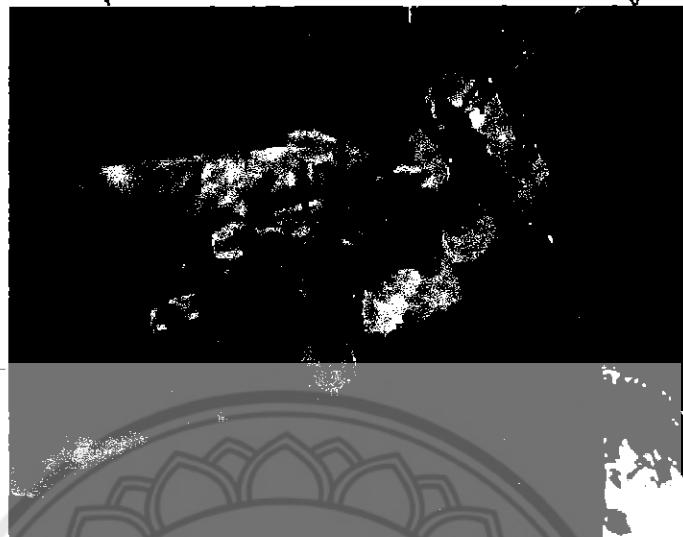


ภาพ 35 ดอกนันท์

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_18.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_18.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ฉะเชิงเทรา, นนทบุรี, พิษณุโลก
ชื่อดอกไม้	ดอกนันท์
ชื่อสามัญ	Yellow Flamboyant
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Peltophorum pterocarpum</i> (DC.) K. Heyne
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	กระถินป่า กระถินแดง (ตราด), นนทรี (ทั่วไป) สารเงิน (แม่ย่องสอน)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นทรงพุ่มสูงได้ถึง 25 เมตร กิ่งผลัดใบ เรือนยอดรูปรั่ม แผ่นกว้าง ใบเป็นใบประกอบขนกสองชั้นรูปไข่ ออกดอกเป็นช่อตั้ง ขนาดใหญ่ที่ปลายกิ่ง สีเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกดอกในฤดูแล้ง ช่วง เดือนมีนาคม-มิถุนายน โดยการเพาะเมล็ด
การขยายพันธุ์	ดินทั่วไป ชอบแสงแดดรัด
สภาพที่เหมาะสม	อากาศเย็น
ถิ่นกำเนิด	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4) ชลบุรี ระยอง ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกประดู่



ภาพ 36 ดอกประดู่

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_24.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_24.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ชลบุรี, ร้อยเอ็ด, ระยอง, อุตรดิตถ์
ชื่อดอกไม้	ดอกประดู่
ชื่อสามัญ	Angsana, Padauk
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Pterocarpus indicus</i> Willd
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	สะโน (ภาคใต้)
ลักษณะทั่วไป	ลำต้นสูง 10-20 เมตร ผลัดใบ เรื่อนยอดกลมหรือรูปเจดีย์เตี้ย แผ่นกว้าง หนาเทิน ใบประกอบขนนก รูปไข่ เรียบหนา ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง มี 5 กลีบ สีเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ดอกนานแล้วร่วงพร้อมๆ กัน ออกดอกซ่วงเดือน เมษายน-สิงหาคม
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินทั่วไป ชอบแสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	อินเดีย, พม่า, มาเลเซีย, พิลิปปินส์

5) จันทบุรี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกเหลืองจันทบุรี



ภาพ 37 ดอกเหลืองจันทบุรี

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f\\_41.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f_41.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	จันทบุรี
ชื่อดอกไม้	ดอกเหลืองจันทบุรี
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Dendroium friedericianum</i> Rchb. f.
วงศ์	ORCHIDACEAE
ชื่ออื่น	หายเหลืองจันทบุรี
ลักษณะทั่วไป	เป็นกล้วยไม้ที่มีลำstalkกล้วยลักษณะเป็นโคนเล็กแล้วค่อยไปปีบทางตอนปลายขนาดลำยาวมาก บางต้นยาวถึง 75 เซนติเมตร เมื่อลำแก่จะเป็นสีเหลืองโดยด้านข้างของลำจะมีใบอยู่ทึ้งสองข้าง ออกดอกในเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ชื่อดอกออกตามข้อ ของลำ ออกดอกเป็นช่อๆ ละ 2-4 ดอก กลีบดอกเป็นมัน รอบ แรกดอกจะเป็นสีเหลืองอ่อนแล้วจะค่อยๆ เข้มขึ้นจนเป็นสีเข้ม ปากสีเข้มกว่ากลีบ ในคอมีสีแต้มเป็นสีเลือดหมู 2 แต้ม ขนาด ดอกโดยประมาณ 5 เซนติเมตร
การขยายพันธุ์	แยกลำ
สภาพที่เหมาะสม	เป็นกล้วยไม้รากอากาศ ชอบอากาศชื้น
ถิ่นกำเนิด	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภาคตะวันออก

6) ตราด ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกกฤษณา



ภาพ 38 ดอกกฤษณา

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f\\_09.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f_09.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ตราด
ชื่อดอกไม้	ดอกกฤษณา
ชื่อสามัญ	Eagle Wood, Lignum Aloes, Agarwood, Aloe Wood, Calambac, Aglia, Akyaw
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Aquilaria subintegra</i> Ding Hau
วงศ์	THYMELAEACEAE
ชื่ออื่น	กฤษณา (ภาคตะวันออก), กัญกาสุ กัญกาสู (มาเลเซีย ปัตตานี), ไม้หอม (ภาคตะวันออกภาคใต้)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ มีความสูงประมาณ 20-30 เมตร ไม่ผลัดใบ ลำต้นตรง เรื่อนยอดเป็นพุ่มทรงเจดีย์ เนื้อไม้มีสีขาว ต้นไม้มีชนิดนี้หากมีบาดแผลซึ่งอาจเกิดจากการตัด แมงเจา ใจ หรือเป็นโรคจะขับสารนิดหนึ่งที่อยู่ในลำต้น ออกมากำหนดที่ต้านความผิดปกติเหล่านั้น ทำให้บริเวณที่เกิดแผลดังกล่าวเปลี่ยน เป็นสีดำและก่อตัวเป็นผลึกทำให้เกิดความแข็งกร่งของเนื้อไม้ ที่ชาวบ้านเรียกว่า กฤษณา มีกลิ่นหอม ความผิดปกติ จะขยายไปเรื่อยๆ ทำให้สีดำมีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแก่นกฤษณา ที่มีสีดำน้ำ ถือว่าเป็นไม้คุณภาพชั้นหนึ่ง มีราคาสูงมาก หากมีสีน้ำตาลเทา คุณภาพจะรองลงมา ถ้ามีสีเหลืองปนดำ ถือว่าเป็นคุณภาพต่ำ ซึ่งไม้กฤษณาเป็นสินค้าที่นำมาทำ หัวน้ำหอม ตลอดจนเครื่องหอมหลายชนิด
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ที่ชุ่มชื้นตามป่าดงดิบชื้นและแล้ง หรือที่ราบใกล้กับแม่น้ำ ลำธาร สามารถขึ้นได้ในที่สูงถึง 1,100 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางหรือมากกว่า
ถิ่นกำเนิด	พบในป่าดงดิบของจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด

2.1.5 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคตะวันตก มี 5 จังหวัด มี 4 ดอก ดังนี้

- 1) เพชรบุรี ดอกไม้ประจำจังหวัด ไม่มีดอกไม้ประจำจังหวัด
- 2) ตาก ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกเสี้ยวดอกขา

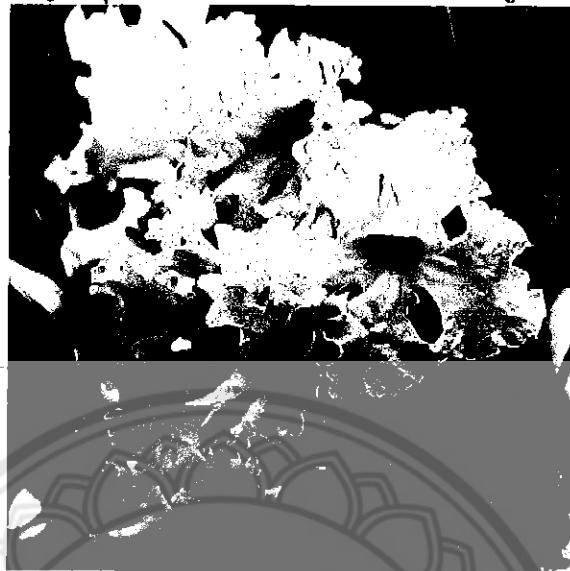


ภาพ 39 ดอกเสี้ยวดอกขา

ที่มา: <https://www.psttip.com/images/article-psttip/Health/herb/herb-040758-1.jpg>

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ตาก, น่าน
ชื่อดอกไม้	ดอกเสี้ยวดอกขา
ชื่อสามัญ	Orchid Tree, Purple Bauhinia
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Bauhinia variegata</i> L.
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	เสี้ยวป่าดอกขา
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 5–10 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดกลม ในเดียวค่อนข้าง กลม ปลายและโคนใบเว้า คล้ายใบแฟดติดกัน ใต้ใบมีขน ออกดอกเป็นช่อที่ซอกใบและปลายกิ่ง 6–10 ดอก มี 5 กลีบ คล้ายดอกกล้วยไม้มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกดอกตลอดปี ดอก ดกช่วง เดือนพฤษภาคม–มีนาคม ผลเป็นฝักแบบ เมื่อแก่จะ แตกเป็น 2 ชิ้น
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	เติบโตได้ดีในดินที่ระบายน้ำดี ความชื้นสูง แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	อินเดีย, มาเลเซีย

3) กาญจนบุรี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกกาญจนิกา



ภาพ 40 ดอกกาญจนิกา

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_04.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_04.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	กาญจนบุรี
ชื่อดอกไม้	ดอกกาญจนิกา
ชื่อสามัญ	Night Flower Jasmin
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Nyctathes arboristis</i>
วงศ์	-
ชื่ออื่น	-
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้พุ่มยืนต้นขนาดกลางสูงประมาณ 15 เมตร ใบเดียวออกเป็นคู่ สลับกันไปตามข้อของต้น สีเขียวมีขีนอ่อนๆ ออกดอกเป็นช่อ ตามส่วนยอดและโคนก้านใบ แต่ละช่อมีดอกประมาณ 5-8 朵 ดอกสีขาวมี 6 กลีบ กลีบดอกจะบิดเวียนไปทางขวาคล้ายกังหัน ปลายกลีบเหมือนหางปลา วงในดอกเป็นสีแดงสด หลอดดอกสีแดง เกสรเป็นเส้นเล็กๆ เอียงด้านในหลอดดอก มีกลิ่นหอม นานกลางคืน ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด ตอนกิง และปักชำ
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุยระบายน้ำได้ดี ความชื้นปานกลาง แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	ประเทศไทย

4) ราชบูรี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกกัลปพฤกษ์

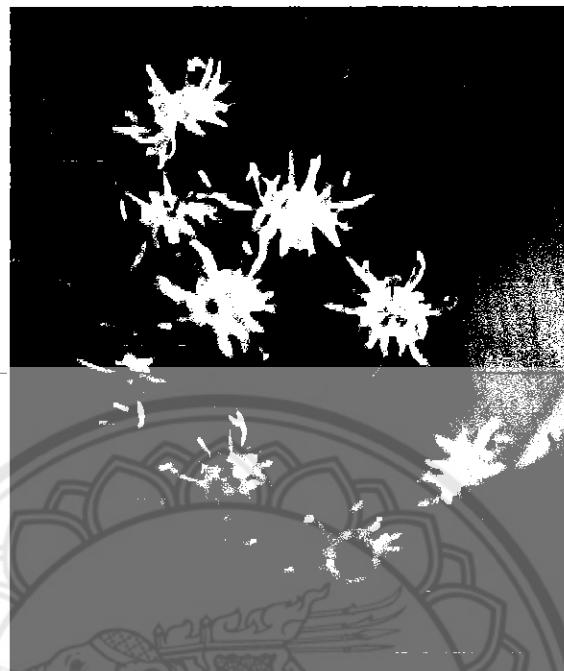


ภาพ 41 ดอกกัลปพฤกษ์

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_03.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_03.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ราชบูรี
ชื่อดอกไม้	ดอกกัลปพฤกษ์
ชื่อสามัญ	Pink Cassia, Pink Shower, Wishing Tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	Cassia bakeriana Craib.
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	กัลปพฤกษ์ (ภาคราช, ภาคน้ำ), กานต์ (เขมร-สุรินทร์), เปเล็กขม (ปราจีนบุรี)
ลักษณะทั่วไป	กัลปพฤกษ์เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 5-15 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดกลมหรือรูปรมน แผ่กว้าง ในประกอบขนาด กใบอยู่ 5-8 คู่ ใบรูปไข่แกมขอบขนาน หรือแกมใบหอก โคนใบเบี้ยว ในมีขันนุ่มทั้งสองด้าน ออกดอกเป็นช่อพร้อมใบอ่อนตามกิ่ง มี 5 กลีบ สีชมพู และซีดจนเป็นสีขาว เมื่อใกล้ร้อย ออกดอกเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ผลเป็นฝักกลมยาวมีขันนุ่ม สีเทา เมล็ด จำนวนมาก
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	เติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย ทนแล้งได้ดี
ถิ่นกำเนิด	ไทย ลาว พม่า และเวียดนาม

5) ประจวบคีรีขันธ์ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกเกด



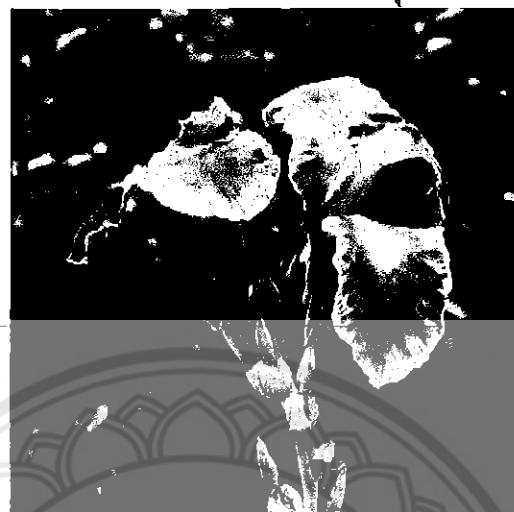
ภาพ 42 ดอกเกด

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_06.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_06.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ประจวบคีรีขันธ์
ชื่อดอกไม้	ดอกเกด
ชื่อสามัญ	Milkey Tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Manilkara hexandra</i>
วงศ์	SAPOTACEAE
ชื่ออื่น	ครินี โนรี (ยินดู), เกด (กลาง)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้น สูงประมาณ 8-15 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ใบสีเขียวเข้ม เป็นมัน รูปทรงคล้ายรูปหัวใจ ออกดอกเป็นกลุ่ม ตามจ่ามใบ ดอกสีเหลือง อ่อน มีกลิ่นหอม แต่ละดอกมี 18 กลีบ มีกลีบรองดอก 6 กลีบเรียงช้อนกัน เป็น 2 ชั้น ออกดอกช่วงเดือนมกราคม ถึง เดือนกรกฎาคม เพาะเมล็ด และตอนกิ่ง
การขยายพันธุ์	
สภาพที่เหมาะสม	ป่าดงดิบแล้ง และป่าชายหาดทางใต้ ต้องการแสดงแผลดัดด้ ต้องการน้ำน้อย
ถิ่นกำเนิด	เอเชีย ประเทศไทยตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไป และตามเกาะต่างๆ

2.1.6 ดอกไม้ประจำจังหวัดทางภาคใต้มี 14 จังหวัด มี 14 ดอก ดังนี้

1) ชุมพร ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกพุทธรักษา



ภาพ 43 ดอกพุทธรักษา

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fL\\_29.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fL_29.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ชุมพร

ชื่อดอกไม้

ดอกพุทธรักษา

ชื่อสามัญ

Butsarana

ชื่อวิทยาศาสตร์

Canna indica Linn.

วงศ์

CANNACEAE

ชื่ออื่น

-

ลักษณะทั่วไป

พุทธรักษาเป็นพืชล้มลุก เนื้ออ่อนอวนน้ำ ลำต้นสูงประมาณ 1–2 เมตร มีลำต้นอยู่ได้ดินเรียกว่า แหง เจริญเติบโต โดยแตกหน่อเป็นกอคล้ายกล้วย ใบมีขนาดใหญ่สีเขียวโคนใบและปลายใบเรียบ ขอบใบเรียบ กลางใบเป็นเส้นนูนเห็นชัด ในมีก้านใบยาวเป็นกากับใบหุ้มลำต้นซ้อนลับกัน ออกดอกเป็นช่อตรงส่วนยอดของลำต้น ช่อดอกยาวประมาณ 15–20 เซนติเมตร ประกอบด้วยดอก 8–10 朵 และมีกลีบดอกบางนิ่ม ขนาดของดอกและสีสันแตกต่างกันไปตามชนิดพันธุ์

การขยายพันธุ์

การเพาะเมล็ด, แยกหน่อ

สภาพที่เหมาะสม

ดินร่วนซุย แสงแดดจัดกลางแจ้ง

ถิ่นกำเนิด

ประเทศไทย

2) ชนิดของ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกโภగามาชุม

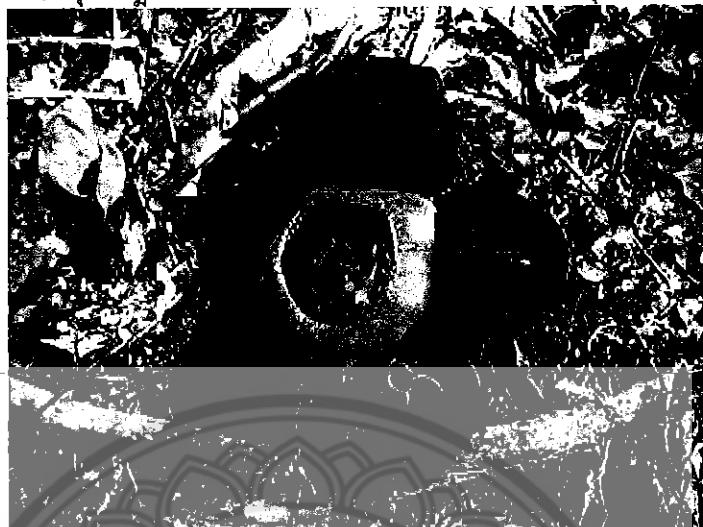


ภาพ 44 ดอกโภgamachum

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_08.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_08.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ระนอง
ชื่อดอกไม้	ดอกโภgamachum
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	Dendrochilum formosum
วงศ์	ORCHIDACEAE
ชื่ออื่น	เอื้องเงินหลวง
ลักษณะทั่วไป	<p>เป็นกล้วยไม้ประจำท้องอาศัย ลำต้นเจริญทางด้านข้าง มีลำลูกกลัดยื่นตั้ง ตรง กลมค่อนข้างอ้วน ความยาวประมาณ 30–50 เซนติเมตร ที่ก้านใบมี ขนสีดำลักษณะใบรูปไข่ยาวรี ยาวประมาณ 10–15 เซนติเมตร ปลายใบมี 2 แฉกไม่เท่ากัน ออกดอกที่ยอด ช่อตอกสัน្ឩ ชอนหนึ่งๆ มี 3–5 ดอก กลีบ ดอกมีสีขาว ปากสีเหลืองส้มโคนปากสอบปลายปากเว้า มีสันนูนสองสัน จากโคน ออกมาถึงกลางปาก ขนาดดอกโดยประมาณ 10 เซนติเมตร มีกลิ่น หอมอ่อน ออกดอกเดือนตุลาคมถึงธันวาคม</p>
การขยายพันธุ์	แยกลำ
สภาพที่เหมาะสม	เป็นกล้วยไม้รากอากาศ ชอบอากาศชื้น
ถิ่นกำเนิด	บริเวณที่รับต่ำและที่รับสูงในประเทศไทยเดียว พม่า เวียดนาม และไทย

3) สุรายภูร์ชานี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกบัวผุด



ภาพ 45 ดอกบัวผุด

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fL\\_21.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fL_21.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ชื่อดอกไม้

ชื่อสามัญ

ชื่อวิทยาศาสตร์

วงศ์

ชื่ออื่น

ลักษณะทั่วไป

การขยายพันธุ์

สภาพที่เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด

สุรายภูร์ชานี

ดอกบัวผุด

Sapria Himalayana

Sapria himalayana Griff.

RAFFLESIACEAE

กระโนนถานี, บัวตูม, บัวสรรค์

เป็นพืชกาฝากที่อาศัยน้ำเสียงจากการของเกวียลย์น้ำอย่าง ส้มกุ้ง หรือ เครื่อเขาน้ำ ไม่มีใบ ไม่มีลำต้น มีเพียงดอกสีแดงประ态度เมื่อองุ่นใหญ่ร้าว 10 ซม. ผลลัพธ์มาจากดินเท่านั้น

- เป็นพืชเบียนที่อาศัยอยู่บนรากรไม้อื่น เช่น ส้มกุ้ง เครื่อเขาน้ำ

อินโด-มาลายา ในไทยพบตามแนวเทือกเขาตะนาวศรี ตั้งแต่

ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง พังงา และ สุราษฎร์ธานี

4) นครศรีธรรมราช ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกราชพฤกษ์

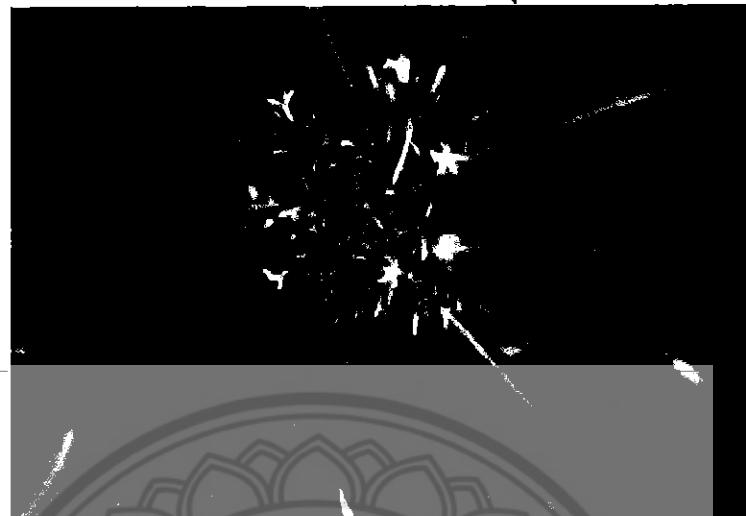


ภาพ 46 ดอกราชพฤกษ์

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f\\_32.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f_32.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ขอนแก่น, นครศรีธรรมราช
ชื่อดอกไม้	ดอกราชพฤกษ์
ชื่อสามัญ	Golden Shower Tree, Purging Cassia
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cassis fistula</i> Linn.
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	คุน(อีสาน), ลมแล้ง(ภาคเหนือ), ลักษณะ(ภาคใต้), อ้อดิน(ภาคใต้), กุเพยะ(กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี), ชัยพฤกษ์ ราชพฤกษ์(ภาคกลาง)
ลักษณะทั่วไป	ราชพฤกษ์เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางสูงประมาณ 12–15 เมตร ลำต้นสีขาวปนเทา ผิวเรียบมีรอยเส้นรอบต้น และ รอยมอยู่บริเวณที่เกิดกิ่ง ในเป็นใบประกอบมีใบย่อยเป็นคู่ออกจากก้านใบ ใบย่อยมีประมาณ 4–8 คู่ ใบรูปไข่โคนใบมน ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบสีเขียว ออกดอกสีเหลือง เป็นช่อห้อยระย้าตามก้านใบ เวลาอกรดอกใบจะร่วง
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเนินเขา ต้องการน้ำน้อยทันแต่แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตอนกลาง ทางใต้ของอเมริกา และอสเตรเลียตอนเหนือ

5) กระเบี้ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกทุ่งฟ้า



ภาพ 47 ดอกทุ่งฟ้า

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_16.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_16.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ชื่อดอกไม้

ชื่อสามัญ

ชื่อวิทยาศาสตร์

วงศ์

ชื่ออื่น

ลักษณะทั่วไป

กระเบี้

ดอกทุ่งฟ้า

-

*Alstonia macrophylla* Wall.

APOCYNACEAE

ทุ่งฟ้าไก่, ตีนเทียน, พุ่มพร้าว

เป็นไม้ยืนต้น สูง 15-25 เมตร ไม่ผลัดใบ ลำต้นเปล่าตรง เปลือกสีขาว  
 omneda มีน้ำยางสีขาว ใบเป็นใบเดี่ยวเรียงรอบข้อ ข้อละ 3-4 ใบ แผ่นใบ  
 รูปหอกกลับ กว้าง 3-8 ซม. ยาว 10-30 ซม. ปลายเป็นติ่งแหลม ห้องใบ  
 มีคราบสีขาว หลังใบสีขาว ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง จำนวนมาก กลีบ  
 ดอกสีขาวหรือขาวอมเหลืองเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5  
 กลีบ ออกดอกระหว่างเดือนพฤษภาคม-ธันวาคม

โดยการเพาะเมล็ด

เป็นไม้ที่ต้องการความชื้นมาก เจริญเติบโตได้ดีในดินทรายน้ำได้ดี  
 ป่าดงดิบ ภาคใต้

การขยายพันธุ์

สภาพที่เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด

6) พังงา ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกจำปูน



ภาพ 48 ดอกจำปูน

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_10.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_10.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ชื่อดอกไม้

ชื่อสามัญ

ชื่อวิทยาศาสตร์

วงศ์

ชื่ออื่น

ลักษณะทั่วไป

พังงา

ดอกจำปูน

Jum-poon

*Anaxagorea siamensis*

ANNONACEAE

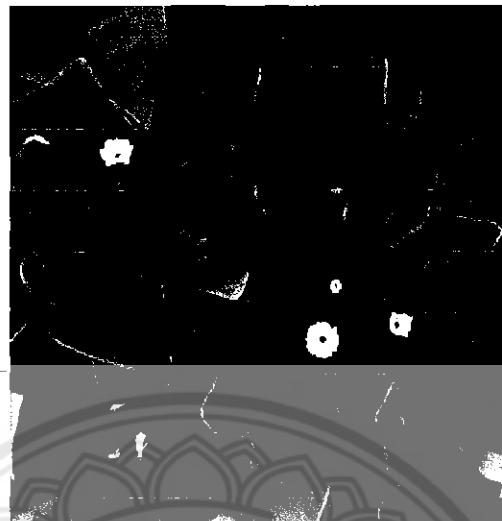
เป็นพะรรณไม้ยืนต้นขนาดกลาง ต้นใบและกิ่งคล้ายๆ กระดังงา ลำต้นสูง ประมาณ 10-15 เมตร กิ่งก้านจะเกลี้ยง ลำต้นตรง เปลือกเรียบมีสีเทา คล้ำ ใบสีเขียวเป็นมัน พื้นใบเกลี้ยง ยาวประมาณ 4-6 นิ้ว ดอกเป็นดอกเดี่ยว ออกตามยอดหรือโคนก้านใบ ลักษณะดอกจะแซ่บ มีสีขาวเป็นมัน มี 3 กลีบ เมื่อبانเต็มที่ประมาณ 1 นิ้ว มีกลิ่นหอมแรงตอนกลางวัน โดยการเพาะเมล็ดและการตอนกิ่ง แต่เพาะเมล็ดจะได้ผลดีกว่า เป็นไม้กลางแจ้ง ขึ้นได้ในดินทุกชนิด ภาคใต้ของประเทศไทย

การขยายพันธุ์

สภาพที่เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด

7) ภูเก็ต ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกเพื่องฟ้า

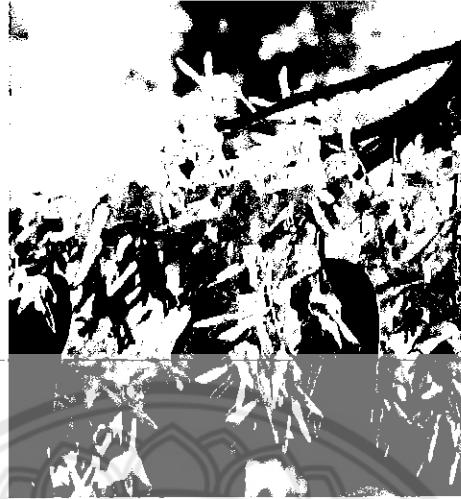


ภาพ 49 ดอกเพื่องฟ้า

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_30.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_30.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ภูเก็ต
ชื่อดอกไม้	ดอกเพื่องฟ้า
ชื่อสามัญ	Bougainvillea, Peper Flower, Kertas
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Bougainvillea spp.</i>
วงศ์	NYCTAGINACEAE
ชื่ออื่น	ตรุษจีน, ดอกต่างใบ, ดอกกระดาษ
ลักษณะทั่วไป	เพื่องฟ้าเป็นพืชร้อนไนยืนต้นขนาดกลางประภณฑ์เลี้ยง ลำต้นมีความ ยาวประมาณ 1-10 เมตร มีลักษณะแข็งแรงเลี้ยงใบได้ไกล ลำต้นมีหนาม ติดอยู่เป็นระยะๆ ลักษณะทรงพุ่มตัดแต่งได้ บังคับทิศทางการ เจริญเติบโตได้ ใบเป็นใบเดี่ยวแตกตามเตา รูปไข่ปลายใบแหลม โคนใบ มน ขอบใบเรียบ พื้นใบเรียบสีเขียว ออกดอกเป็นช่อตามส่วนยอด มี กลีบดอกหรือใบประดับ 3 กลีบ ส่วนดอกจะมี ดอกเล็กสีขาว กลีบดอก จะมีขนาดและสีสันแตกต่างกันตามชนิดพันธุ์ ออกดอกตลอดปี โดยเฉพาะในฤดูแล้งจะให้ดอกมาก
การขยายพันธุ์	การตอน, การปักชำ, การเสียบยอด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย แสงแดดจัด ทนแล้งได้ดี
ถิ่นกำเนิด	ประเทศไทย

8) พัทลุง ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกพะยอม



ภาพ 50 ดอกพะยอม

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_27.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_27.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	กาฬสินธุ์, พัทลุง
ชื่อดอกไม้	ดอกพะยอม
ชื่อสามัญ	Shorea white Meranti
ชื่อวิทยาศาสตร์	Shorea talura Roxb.
วงศ์	DIPTEROCARPACEAE
ชื่ออื่น	กะยอม (เชียงใหม่), ชะยอม (ลาว), ชะยอมดง พะยอมดง (ภาคเหนือ), แคน (ลาว), เชียง เซียว (กะเหรี่ยง-เชียงใหม่), พะยอม (ภาคกลาง), พะยอมทอง (สุราษฎร์ธานี), ปราจีนบุรี), ยางหวยก (น่าน)
ลักษณะทั่วไป	พะยอมเป็นพืชไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูงประมาณ 15–20 เมตร ทรงพุ่มกลม ผิวเปลือกสีน้ำเงินเข้ม เนื้อไม้มีเม็ดเหลืองแข็ง ลำต้นแตกเป็นร่อง ตามยาวมีสะเก็ดหนา ใบเป็นรูปมนรี ปลายใบแหลม โคนใบสอบมน ขอบใบเรียบ ด้านหลังใบมีเส้นใบชัด ดอกออกเป็นช่อ ใหญ่ส่วนยอดของต้น ดอกมีกลีบ 3 กลีบ โคนกลีบดอกติดกับก้านดอกมีลักษณะกลม กลีบดอกเรียบโคงเด็กน้อย มีเม็ดเหลือง อ่อน กลิ่นหอม
การขยายพันธุ์	การเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	สภาพดินทุกชนิด เป็นไม้กกลางแจ้ง สามารถปรับเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดีมาก
ถิ่นกำเนิด	พบรตามป่าผลัดใบ และป่าดิบ เป็นไม้พื้นเมืองของเอเชีย ไทย, พม่า, มาเลเซีย

9) ตรัง ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกศรีตรัง

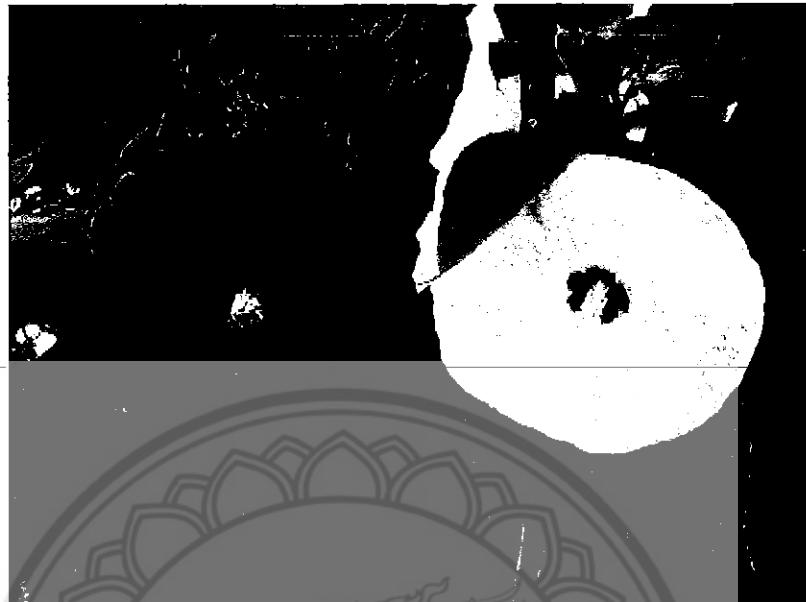


ภาพ 51 ดอกศรีตรัง

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_35.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_35.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ตรัง
ชื่อดอกไม้	ดอกศรีตรัง
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Jacaranda filicifolia</i> D. Don.
วงศ์	BIGNONIACEAE
ชื่ออื่น	แคฟอย (กรุงเทพฯ), ศรีตรัง (ตรัง)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบสูง 5-10 เมตร เวียนยอดโปร่ง ใบเป็นใบประกอบแบบขนนก ออกตรงกันข้าม ใบย่อยเล็ก ออกดอกเป็นช่อใหญ่ตามกิ่ง ดอกสีขาว กลีบดอก 5 กลีบเชื่อมกันเป็นหลอด เมื่อбан เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 ซ.ม. ออกดอกช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ผลเป็นฝักแบบ เมือแก่แตกเป็น 2 ชิ้น เมล็ดมีปีก
การขยายพันธุ์	การเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินทุกชนิด เป็นไม้กลางแจ้ง ต้องการน้ำและความชื้นปานกลาง
ถิ่นกำเนิด	เป็นไม้ท้องถิ่นของอเมริกาใต้

10) ปัตตานี ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกชบา

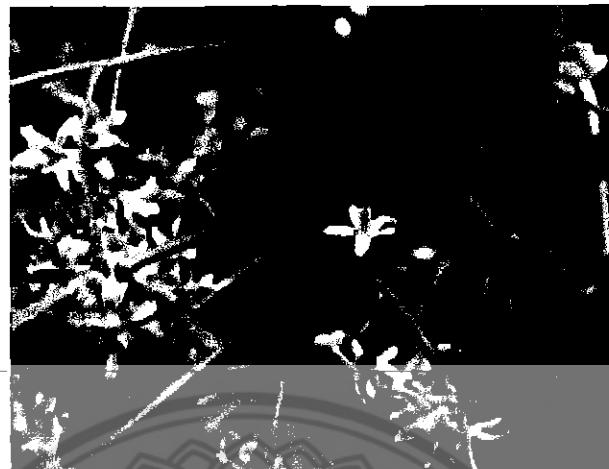


ภาพ 52 ดอกชบา

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_11.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_11.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ปัตตานี
ชื่อดอกไม้	ดอกชบา
ชื่อสามัญ	Shoe flower
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Hibiscus spp.</i>
วงศ์	MALVACEAE
ชื่ออื่น	<i>Hibiscus</i> , Rose of China
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้พุ่มเดียว ดอกมีหัวช้อน และไม่ซ้อน มีสีต่างๆ กัน เช่น สีแดง สีเหลือง สีขาว สีชมพู สีงาช้าง มีหัวดอกโต และดอกเล็ก ในเป็นใบเดียว รูปมน ขอบใบเป็นรอยหยัก ปลายใบแหลม ชาเป็นไม้เนื้ออ่อนมีเปลือกไม้ค่อนข้างเหนียว
การขยายพันธุ์	โดยการตอนกิ่ง หรือปักชำ
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย แสงแดดปานกลาง
ถิ่นกำเนิด	เขตต้อน จีน, อินเดีย และอาหรับ

11) สงขลา ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกสะเดาเทียม



ภาพ 53 ดอกสะเดาเทียม

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_44.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_44.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	สงขลา
ชื่อดอกไม้	ดอกสะเดาเทียม
ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	Azadirachta excelsa (Jack) Jacobs
วงศ์	MELIACEAE
ชื่ออื่น	ต้นเทียน ไม้เทียน สะเดาซ้าง สะเดาเทียม สะเดาใบใหญ่ (ภาคใต้)
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นสูงทรงไม่มีกิ่งขนาดใหญ่ เมื่ออายุน้อยเปลือกต้นเรียบ เมื่ออายุมากเปลือกจะแตกเป็นแผ่นล่อนสีเทาปนดำ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ทึบ ใบเป็นใบประกอบ ขอบใบหยักคล้ายพันเกี้ยวย ใบเบี้ยวไม่ได้สัดส่วน ปลายใบแหลมเป็นติ่ง ฐานใบเบี้ยวไม่เท่ากัน เนื้อใบหนา เกลี้ยง สีเขียว เป็นมัน ออกดอกเป็นช่อตามจั่มใบหรือปลายกิ่ง ดอกบานสีขาว ออกดอกช่วงเดือนมีนาคม ผลทรงกลมรี ผลแก่สีเขียว เมื่อสุกจะเป็นสีเหลือง โดยการเพาะเม็ดในถุงเพาะกล้าจนงอก และแข็งแรงก่อนจึงย้ายไปปลูกลงดิน
การขยายพันธุ์	ดินร่วนปนทราย มีการระบายน้ำและอากาศได้ดี
สภาพที่เหมาะสม	ตามเรือกสวนไร่นา ถนนภาคใต้ของประเทศไทย
ถิ่นกำเนิด	

12) สตูล ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกกาหลง



ภาพ 54 ดอกกาหลง

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_05.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_05.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	สตูล
ชื่อดอกไม้	ดอกกาหลง
ชื่อสามัญ	Galaong, Snowy Orchid Tree
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Bauhinia acuminata</i> Linn.
วงศ์	LEGUMINOSAE
ชื่ออื่น	เสี้ยวดอกขา, สามเสี้ยว, เสี้ยวโนย
ลักษณะทั่วไป	กาหลงเป็นไม้พุ่มขนาดกลาง ใบเป็นใบไม้แฟดออกสลับกันไปตามต้น ดอกขาใหญ่ ดอกเป็นช่อ มีกลิ่นหอมเล็กน้อย ดอกมี 6 กลีบ ช้อน เหลืองกัน ช่อนหนึ่งออกดอกประมาณ 5-8 ดอก ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด, ตอนกิง
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย
ถิ่นกำเนิด	ประเทศไทย, เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

13) นราธิวาส ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกบานบูรี

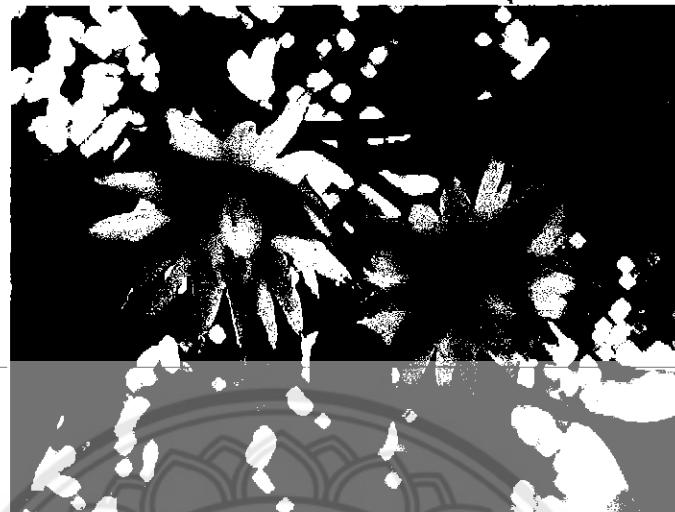


ภาพ 55 ดอกบานบูรี

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1\\_23.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/f1_23.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	นราธิวาส
ชื่อดอกไม้	ดอกบานบูรี
ชื่อสามัญ	Golden trumpet, Allamanda
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Allamanda cathartica</i> Linn.
วงศ์	APOCYNACEAE
ชื่ออื่น	บานบูรีหอม, บานบูรีสด
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้เลื้อก ใบยาวกว้างปลายแหลม ดอกคล้ายดอกผักบุ้ง สีเหลือง หรือสีแสดตามพันธุ์ กลิ่นหอมอ่อน ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	โดยการตอนกิ่ง หรือปักชำ
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนซุย แสงแดดปานกลาง
ถิ่นกำเนิด	บรากิล และอเมริกาเขตร้อน

14) ยะลา ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกพิกุล



ภาพ 56 ดอกพิกุล

ที่มา: [http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl\\_28.jpg](http://www.panmai.com/PvFlower/Gallery/fl_28.jpg)

ดอกไม้ประจำจังหวัด	กำแพงเพชร, ยะลา, ลพบุรี
ชื่อดอกไม้	ดอกพิกุล
ชื่อสามัญ	Bullet Wood, Spanish Cherry
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Mimusops elengi</i> Linn.
วงศ์	SAPOTACEAE
ชื่ออื่น	กุน (ภาคใต้), แก้ว (ภาคเหนือ), ชางดง (ลำปาง), พิกุลป่า (สตูล), พิกุลเข้า พิกุลถื่อง (นครศรีธรรมราช), พิกุล (ทั่วไป)
ลักษณะทั่วไป	พิกุลเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลางสูงประมาณ 8–15 เมตร เป็นพุ่มทรงกลมใบออกเรียงสลับกันใบมนรูปไข่ปลายแหลม ลักษณะโคนใบมน ขอบใบโค้งเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบเป็นมันสีเขียว ดอกเป็นดอกเดี่ยว ออกดอกเป็นกระจุกตามจ่ามใบหรือยอด มีกลีบดอกประมาณ 8 กลีบ เรียงช้อนกัน กลีบดอกเป็นจักรเล็กน้อย สีขาวนวลมีกลิ่นหอมมาก ผลรูปไข่หรือกลมรีผลแก่เมื่อสีแดง เนื้อในเหลืองรสหวาน ภายในมีเมล็ดเดียว เพาะเมล็ด, ตอนกิ่ง
การขยายพันธุ์	ดินทุกชนิด แสงแดดจัด
สภาพที่เหมาะสม	อินเดีย, พม่า และมาเลเซีย
ถิ่นกำเนิด	

## 2.1.7 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทั้ง 6 ภาค

### 2.1.7.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางภาคเหนือ

1) เขตภูเขาและที่ราบระหว่างภูเขากาคเนื้อ ภูมิประเทศส่วนใหญ่ของเขตนี้มีลักษณะเป็นทิวเขา ภูเขา หุบเขาและแอ่งแผ่นดินระหว่างภูเขา มีความสูงชัน จำกบริเวณ ตะวันตก เลียงเหนือ แล้วค่อย ๆ ลาดต่ำลงมาสู่ที่ราบต่ำ บริเวณตะวันออกเฉียงใต้และตอนกลางแล้วค่อย ๆ สูงขึ้นอีกทางบริเวณตะวันออกและตะวันออกเฉียงเหนือในเขต จังหวัดน่าน คือ แบบเทือกเขา หลวงพระบาง บริเวณที่สูงเหล่านี้นับเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำลำธารหลายสาย ที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ทางด้านเหนือ ลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านใต้และ ลงสู่แม่น้ำสาละวิน ทางตะวันตก หุบเขาและแอ่งแผ่นดินที่แม่น้ำเหล่านี้ไหลผ่าน จะเกิดที่ราบดินตะกอนที่แม่น้ำไหลพามาทับถม เป็นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสม ในการเพาะปลูกและการตั้งถิ่นฐาน ทำให้กล้ายเป็นแหล่งชุมชนสำคัญของภาค (EDUZONES ชุมชน คนรักการศึกษา , 2551, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

### 2) ลักษณะภูมิอากาศของภาคเหนือ

ภูมิอากาศของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นแบบสะวันนา (Aw) คือ อากาศร้อนชื้น ตลอดทั้งปี อุณหภูมิเฉลี่ยประจำปีอยู่ระหว่าง 24-27 องศาเซลเซียส มีฤดู 3 ฤดู คือ ฤดูฝน (พ.ค.-ต.ค.) ฤดูหนาว (ต.ค. - ก.พ.) ฤดูร้อน (ก.พ. - พ.ค.) จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด คือ เชียงราย จังหวัดที่มีอุณหภูมิสูงสุดคือ อุตรดิตถ์ จังหวัดที่มีสถิติฝนตกหนักคือ เชียงราย และมีสถิติฝนตกน้อยที่สุดคือ ลำปาง

### 3) ปัจจัยควบคุมอุณหภูมิในภาคเหนือ

- ละติจูด ตั้งอยู่ในละติจูดสูง สภาพอากาศหนาวยืนกว่าภาคอื่น
- ความสูงของพื้นที่ ส่วนใหญ่จะมีเทือกเขาสูง มีอากาศหนาวยืนมาก โดยเฉพาะในฤดูหนาว
- ระยะไกลจากทะเล ตั้งอยู่ไกลจากทะเล ทำให้ร้อนอบอ้าวและมีฝนตกน้อยในฤดูร้อน
- ทิศทางลมประจำ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และดีเปรสชันจากทะเลจีนใต้ ทำให้ฝนตกมาก และรับอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศไทย จีนทำให้มีอากาศหนาวยืน (Thaigeo.blogspot.com , 2554, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

### 2.1.7.2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางภาคกลาง

1) เขตที่รับภาคกลาง ที่รับภาคกลาง ได้แก่ บริเวณที่รับคุ่มแม่น้ำตอนกลาง และตอนล่างห้วยหมด ซึ่งประกอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยาและสาขาที่ไหลมา จากที่สูงโดย รอบแล้วไปลดลง สู่อ่าวไทยที่อยู่ตอนใต้ของภาค ภูมิประเทศของที่รับภาคกลาง เป็นที่รับดินตะกอนที่หนาและ กว้างขวางมากที่สุดของประเทศไทย โดยเฉพาะ อย่างยิ่งที่รับดินตะกอนตอนล่าง มีบริเวณกว้างขวางมาก แต่ในบริเวณที่รับนี้ยังมีที่รับคลุกฟูกและภูเขาโดยเหลืออยู่ โดยเฉพาะอาจเป็นภูเขาหินที่แข็งแกร่ง หรือที่เคย เป็นภูเขามาก่อน สันนิษฐานว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ของ ที่รับภาคกลางในอดีตเคยอยู่ใต้ ระดับน้ำทะเลต่ำกว่าระดับน้ำทะเลลดต่ำลง ประกอบกับพื้นดินยกสูงขึ้น รวมทั้งการ กระทำของแม่น้ำ หลายสายซึ่งมีทั้งการกัดเซาะ สึกกร่อนและทับถม พอกพูน จึงทำให้บริเวณนี้กลายเป็นที่รับอันกว้าง ใหญ่และเป็นแหล่งเกษตรกรรมสำคัญของประเทศไทย (EDUZONES ชุมชน คนรักการศึกษา , 2551, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

### 2) ลักษณะภูมิอากาศของภาคกลาง

ภาคกลางมีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน (Aw) คือมีฝนตก ปานกลาง และสลับกับฤดูแล้ง บริเวณภาคกลางตอนล่างจะมีอากาศชุ่มชื้นมากกว่าในภาคอื่นๆ ไม่ต่างจากภาคตะวันออก ที่เลมากกว่าภาคกลางตอนบน

### 3) ปัจจัยที่ควบคุมอุณหภูมิของภาคกลาง

- ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่นำความชุ่มชื้นมาสู่ภาคกลาง
- มีการวางแผนของแนวภูเขาที่นาครี และภูเขานองธงซึ่งอยู่ในลักษณะเหนือ-ใต้ ทำให้ส่วนที่เป็นหลังเขามีฝนตกน้อย
- ความไก่ล์ไกล์ทะเลทำให้อุณหภูมิของอากาศแตกต่างกันมากระหว่างฤดูร้อนกับฤดูหนาว
- ภาคกลางมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27-28 องศาเซลเซียส ซึ่งอากาศค่อนข้างร้อน
- ปริมาณน้ำฝนของภาคเฉลี่ยประมาณ 1,375 มิลลิเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตอับฝน
- ฝนตกมากสุดในเดือนกันยายน จังหวัดที่มีปริมาณฝนมากที่สุดคือ กรุงเทพฯ และจังหวัดที่มีปริมาณฝนน้อยที่สุดคือ นครสวรรค์ (Thaigeo.blogspot.com , 2554, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

### 2.1.7.3 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) เขตที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภูมิประเทศทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะแยก จากภาคเหนือและภาคกลางอย่างเด่นชัด ทั้งนี้ เพราะ การยกตัวของแผ่นดิน ด้านตะวันตก และด้านใต้ ทำให้เกิดขอบสูงชันตามแนวเทือกเขาเพชรบูรณ์ด้านตะวันตก ส่วนทางด้านใต้ก็เป็นขอบสูงชันตามแนวทิวเขา สันกำแพง และพนมดงรัก บริเวณตอนกลางของเขตมีลักษณะเป็น แหล่งคล้าย ๆ กันกระหะ เรียกว่า แอ่งโคราช มีแม่น้ำซึ่งแม่น้ำมูลไหลผ่าน ยังมีที่ราบโล่งอยู่หลายแห่ง เช่น ทุ่งกุลาร้องไห้ ทุ่งมหาทิวา โดยมีแนวทิวเขากฎพานทอด โค้งยาวค่อนไปทางตะวันออกเฉียงเหนือของภาค ถัดเลี้ยวจากแนวทิวเขากฎพานไปทางเหนือมีแหล่งทรุดตื้น ของแผ่นดิน เรียกว่า แอ่งสกุนคร ส่งผลให้พื้นที่น้ำท่วมแห้งแล้งได้ถาวรเป็นหนอนน้ำ เช่น หนองหานใน จ.สกลนคร หนองประจำจังหวัดใน จ.อุดรธานี หนองญาติใน จ.นครพนม เป็นต้น พื้นที่ราบสูงจะยกตัวสูงทางบริเวณตะวันตกและทางใต้ และลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงใต้ลงสู่แม่น้ำโขง แม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านเขตที่ราบสูง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ แม่น้ำซึ่งแม่น้ำมูลและสาขาใหญ่น้อย ซึ่งไหลจากบริเวณตะวันตกลงสู่ลำน้ำโขง ทางตะวันออก (EDUZONES ชุมชน คนรักการศึกษา , 2551, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

### 2) ลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มีลักษณะแบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Aw) คือ มีอากาศร้อนชื้นสลับกับฤดูแล้ง มีฝนตกปานกลาง

- ฤดูหนาว ช่วงเดือนตุลาคม - กุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็นเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมรสมะรุ่งตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด ได้แก่ จังหวัดเลย

- ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน จังหวัดที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดคือ นครพนม และจังหวัดที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือ นครราชสีมา

- ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมาก เพราะอยู่ใกล้จากทะเล จังหวัดที่ มีอุณหภูมิสูงสุดคือ อุดรธานี

### 3) ปัจจัยที่ควบคุมอุณหภูมิของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ได้รับอิทธิพลจากลมรสมะรุ่งตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีผลทำให้มีอากาศหนาวเย็นกว่าภาคอื่น ๆ

- ลมพายุหมุน ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันจากทะเลจีนใต้ จังหวัดที่มีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง

- ระยะใกล้ใกล้ทะเล จะทำให้อากาศมีความแตกต่างกันระหว่างฤดูร้อนและฤดูหนาวมาก เนื่องจากไม่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเล

- การวางตัวของภูเขางปญาเย็นและสันกำแพง ซึ่งวางตัวในแนวเหนือ-ใต้ กั้นลมฝนจากลมรสมะรุ่งตะวันออกเฉียงใต้ (Thaigeo.blogspot.com , 2554, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

#### 2.1.7.4 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางภาคตะวันออก

1) เขตğuเชาและที่ราบชายฝั่งภาคตะวันออก ลักษณะภูมิประเทศจะเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำทางตอนเหนือ เป็นทิวเขาและที่ราบลูกพุกทางตอนกลางและมีที่ราบ ชายฝั่งทะเลทางใต้ โดยมีแม่น้ำสายสั้น ๆ ให้จากทิศเหนือไปทางใต้ลงสู่อ่าวไทย ชายฝั่งทะเลของเขตนี้ เป็นชายฝั่งที่มีลักษณะเว้าแหว่งและเต็มไปด้วยเกาะใหญ่น้อย เป็นเกาะที่ปักคลุมด้วย ป่าไม้และหาดทรายสวยงาม (EDUZONES ชุมชน คนรักการศึกษา , 2551, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

#### 2) ลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออก

ลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออกคล้ายคลึงกับภาคใต้ คือ

ทางตอนบนของภาคจากปราจีนบุรี-สระแก้ว-ชลบุรี-ระยอง-ฉะเชิงเทราจะมี

#### ลักษณะอากาศแบบสะวันนา (Aw)

- ส่วนทางตอนล่างคือจันทบุรีและตราด จะมีลักษณะอากาศแบบร้อนชื้นแบบมรสุม (Am) คือ มีฝนตกชุก อากาศร้อนชื้น จังหวัดที่มีปริมาณฝนมากที่สุดคือ ตราด และจังหวัดที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือ ชลบุรี

#### 3) ปัจจัยที่ควบคุมอุณหภูมิของภาคตะวันออก

- ลมพายุ ได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันจากทะเลเลเซนใต้ทำให้เกิดฝนตกหนัก  
- ได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดจากอ่าวไทย ทำให้เกิดฝนตกในภาคนี้ ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือไม่ค่อยมีผลต่อภาคตะวันออกมากนัก เนื่องจากมีทิวเขาสันกำแพงและพนมดงรักเป็นแนวกันไว้ อากาศจึงไม่ค่อยหนาวเย็น

- การวางตัวของแนวเทือกเขาจันทบุรีและเทือกเขาบรรทัดจะกั้นทิศทางของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้ฝนตกชุกในเขตจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด

- ระยะใกล้กับทะเล ทางตอนบนของภาคอยู่ห่างจากทะเลเมื่อผลทำให้อากาศเย็นลง อุณหภูมิสูง ส่วนทางตอนล่างของภาคจะได้รับลมทะเลทำให้อากาศเย็นสบาย (Thaigeo.blogspot.com , 2554, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

#### 2.1.7.5 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางภาคตะวันตก

ลักษณะภูมิอาภาคของภาคตะวันตก (EDUZONES ชุมชน คนรักการศึกษา , 2551, บทความจำก  
อินเตอร์เน็ต)

3) สักขณะภมิอาการของภาคตะวันตก

มีอาการแบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Aw) คือมีอาการร้อนซึ้นสับกับถูกแล้ง มีฝนตกน้อยกว่าภาคอื่น เนื่องจากมีภูเขาสูงกั้นจึงเป็นพื้นที่อับฝุ่น และอุณหภูมิในถูกร้อนจะร้อนจัด ถ้าถูกหน่วยจะหนาเว้าจัด กลางวันอุณหภูมิสูงและกลางคืนอุณหภูมิจะต่ำมาก ทำให้เกิดความแตกต่างกันมาก เนื่องจากอยู่ในทุ่งเข้า จังหวัดที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือ จังหวัดตาก และจังหวัดที่มีฝนตกมากที่สุดคือ จังหวัดประจำบศรีชัยธง

3) ปัจจัยควบคุมอ่อนหักมิภากตะวันตก

- ได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฝนตกและอากาศหนาวเย็น
    - การวางตัวของเทือกเขาถนนธงชัยและเทือกเขาท่าน้ำครรในแนวเหนือ-ใต้ ทำให้มีอิทธิพลต่อสภาพอากาศของภาคตะวันตก คือ อากาศร้อนอบอ้าว และจังหวัดกาญจนบุรี และราชบุรีเป็นเขตที่อับลุมฝน

- ได้รับอิทธิพลจากลมพายุดีเปรสชันทรายเลจีนใต้ ทำให้ฝนตกหนักและน้ำท่วมในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี
  - ลมพายุดีเปรสชันจากอ่าวเบง กอล ที่พัดผ่านเข้าสู่ประเทศไทยมาและภาคตะวันตกของไทย เมื่อปีที่แล้ว เทือกเขาเตี้มีเมืองครัง (Thaigeo.blogspot.com , 2554, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

#### 2.1.7.6 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางภาคใต้

1) เขตภูเขาและที่ราบชายฝั่งคาบสมุทรภาคใต้ ภูมิประเทศเขตนี้มีลักษณะเป็นคาบสมุทรแคบและยาว ถูกข建华ด้วยทะเลทึ่งสองด้าน คือ อ่าวไทยทาง ด้านตะวันออกและ ทะเลอันดามันทาง ด้านตะวันตก ประกอบด้วยทิวเขาที่เป็นแกนของคาบสมุทรและที่ราบชายฝั่งที่ลาดลงสู่ทะเลทึ่งสองด้าน โดยที่ราบด้าน ชายฝั่งตะวันออกกว้างขวาง กว่าทางฝั่งตะวันตก ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นชายฝั่งที่ราบรื่นและยกตัวสูง มีหาดรายสวยงามหลายแห่ง ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นชายฝั่งทะเลจนตัว ทำให้ฝั่งทะเลรุกระเว้า ๆ แห่ง ๆ มีเกาะใหญ่น้อยเป็นจำนวนมาก (EDUZONES ชุมชน คนรักการศึกษา , 2551, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

#### 2) ลักษณะภูมิอากาศของภาคใต้

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้นแบบร้อน (Am) คือนี่ฝนตกชุดสลับกับฤดูแล้ง สั้น ๆ ภาคใต้มีฤดูหนาว เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร และได้รับอิทธิพลจากลมร้อนตะวันออกเฉียงใต้และลมร้อนตะวันออกเฉียงเหนือทำให้ฝนตกชุดตลอดทั้งปี จังหวัดที่มีฝนตกชุดที่สุดคือ ระนอง และจังหวัดที่มีฝนตกน้อยคือ สุราษฎร์ธานี

#### 3) ปัจจัยควบคุมอุณหภูมิของภาคใต้

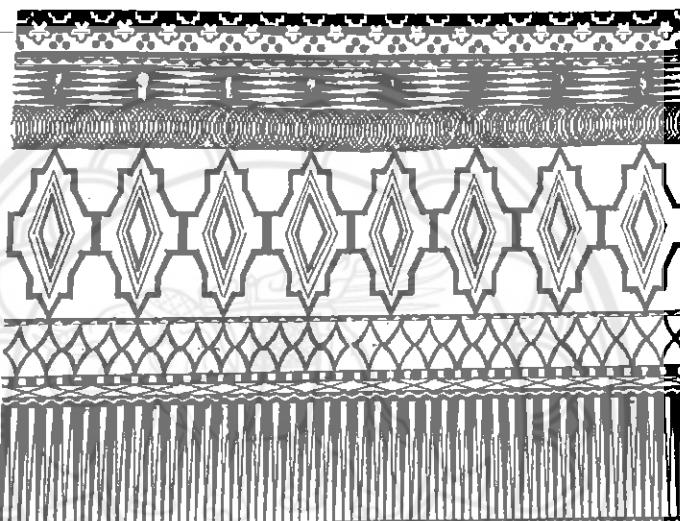
- ลม เป็นปัจจัยสำคัญที่ควบคุมลักษณะภูมิอากาศของภาคใต้มากที่สุด เนื่องจากภาคใต้มีลักษณะเป็นคาบสมุทร ทำให้ตกลอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมร้อนตะวันตกเฉียงใต้ และ ลมร้อนตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเต็มที่

- การวางตัวของภูเขา เมื่อลมร้อนตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ฝั่งทะเลด้านตะวันตกทำให้ปะทะกับเทือกเขาตะนาวศรี ทำให้มีฝนตกหนักโดยเฉพาะจังหวัดระนอง ส่วนด้านหลังเขาเป็นเขตอับฝนจะอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี (Thaigeo.blogspot.com , 2554, บทความจากอินเตอร์เน็ต)

## 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบ

### 2.2.1 เทคนิคการสร้างลวดลาย

2.2.1.1 องค์ประกอบลาย แต่ละลายที่ปราภูมิให้เห็นเป็นรูปแบบ แสดงเนื้อหาเรื่องราว ต่างๆ นั้น เกิดจากการจัดส่วนประกอบส่วนย่อย ๆ เช่นด้วยกัน ให้สัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างเหมาะสม กลมกลืน ซึ่งส่วนประกอบย่อยแต่ละส่วนนี้ คือ องค์ประกอบของลาย แต่ละองค์ประกอบจะมี คุณลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน และสามารถตีความรู้สึกจากการรับรู้ ให้แตกต่างกันออกไป ด้วย องค์ประกอบหรือส่วนประกอบที่สำคัญของลายมีดังนี้



ภาพ 57 ลวดลายที่เกิดจากการประกอบรวมกันขององค์ประกอบส่วนต่างๆ เกาะกุ้มกันเป็นรูปแบบ  
แสดงเนื้อหาให้ปราภูมิแก่ตาในลักษณะลวดลาย

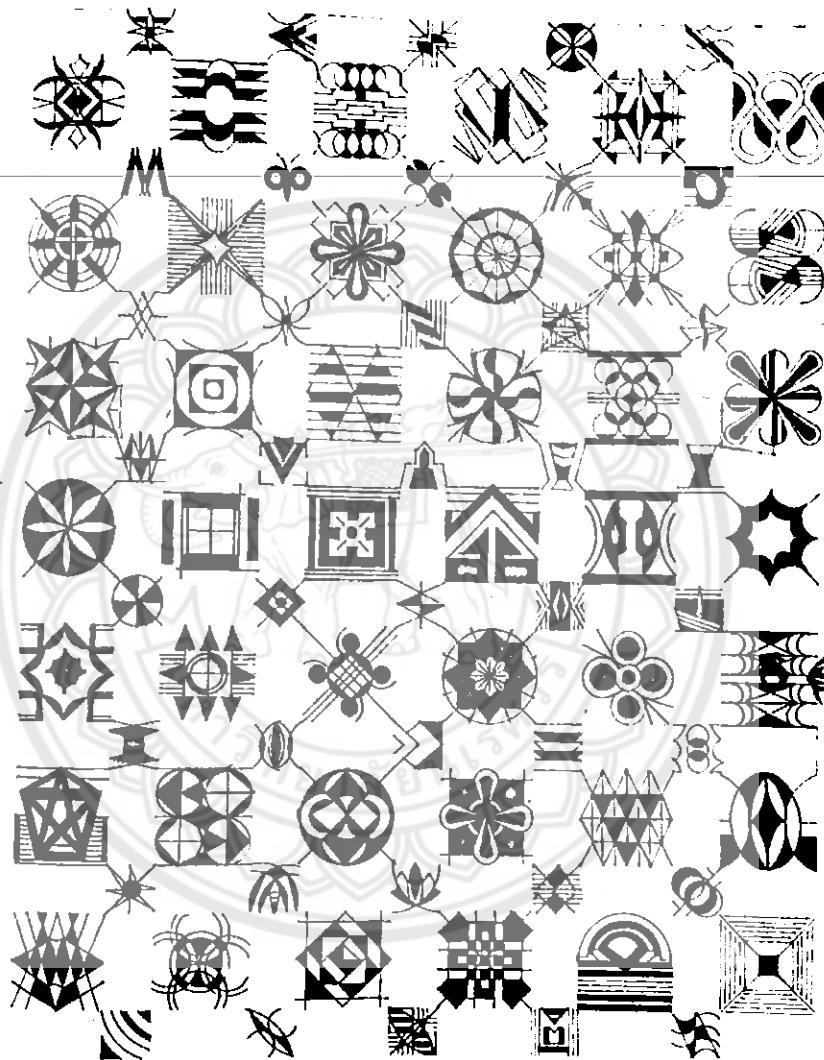
ที่มา: ประเสริฐ ศิลวัฒนา, 2538, หน้า 25

1) ตัวลาย ตัวลายนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของลาย เมื่อนำมาจัด ประกอบกันเป็นลวดลายแล้ว จะแสดงเนื้อหาหรือเรื่องราวของลายให้ปราภูมิแตกต่างกันออกไป ตาม รูปแบบที่ผู้สร้างขึ้นทุรายดูเพื่อนำมาหัวใจในการนำเอามาใช้เป็นตัวลาย หรือ รูป มาใช้เป็นตัวลาย หรือ นำมาจัดประกอบให้เป็นรูปตัวลาย จากนั้นก็นำเอาตัวลายที่ได้ไปใช้เป็นต้นแบบหรือแม่ลาย เพื่อ ออกแบบตัดประกอบเป็นลวดลายในโอกาสต่อไป

เส้นที่นำมาใช้เป็นตัวลายแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เส้นพื้นฐานทางเรขาคณิต ซึ่งได้แก่ เส้นตรงและเส้นโค้ง เป็นลักษณะสำคัญ ส่วนเส้นอีกประเภทหนึ่ง ได้แก่ เส้นประดิษฐ์หรือเส้น สร้างสรรค์ เป็นเส้นที่เกิดจากการตัดแบ่งมาจากการเส้นพื้นฐาน ประดิษฐ์สร้างสรรค์ให้มีลักษณะใหม่ต่าง ไปจากเส้นพื้นฐานเดิม เช่น เส้นชุด เส้นคลื่น เส้นซิกแซก และเส้นแฟล ก เป็นต้น

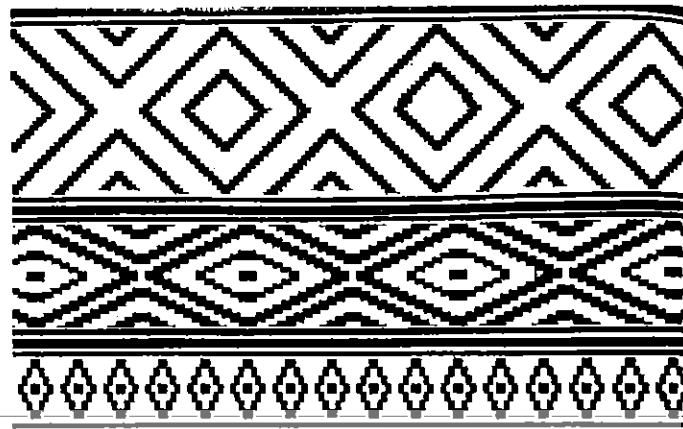
ส่วนรูปที่นำมาใช้เป็นตัวรียนนั้นแบ่งออกเป็น 6 ประเภทคือเว้นวรรครูปแบบ ธรรมชาติ รูปแบบเรขาคณิต รูปแบบตัวอักษร รูปแบบตามลักษณะ เช่น รูปแบบผลผลิตเครื่องมือ เครื่องใช้ และรูปแบบอิฐฯ

การนำเอาเส้นหรือรูปลักษณะใดลักษณะหนึ่งมาใช้เป็นตัวลาย ก็สามารถศาลประกอบกันเป็นลวดลายจากรูปลักษณะนั้นแต่เพียงอย่างเดียวได้ หรืออาจนำเอารูปแบบหลาย ๆ ลักษณะมาประสมประสานจะเอาเป็นตัวลาย แล้วนำตัวลายที่ได้ไปกำหนดให้เป็นแม่ลาย สร้างลวดลายในลักษณะต่างๆก็ได้เช่นกัน (ดังภาพตัวอย่างที่ 59)



ภาพ 58 ตัวลายที่เกิดจากการนำเอาเส้นมาจัดประกอบรวมกับรูปเรขาคณิต  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 27

2) ขนาดสัดส่วน คือ คุณลักษณะที่เป็นการเปรียบเทียบ เพื่อบ่งบอกถึงสภาพส่วนประกอบอื่นๆในลายแต่ละลาย ว่ามีอัตราส่วนสัมพันธ์ต่อกันเป็นอย่างไร เช่น บ่งบอกถึงความหนาบาง สั้น ยาว หนัก เบา ของแม่ลายที่มีคุณลักษณะเป็นเส้น เมื่อสังเกตเทียบกัน ระหว่างตัวลายกับตัวลาย หรือบ่งบอกถึงลักษณะเล็ก ใหญ่ เมื่อเทียบกัน ของแม่ลายที่มีคุณลักษณะเป็นรูปเมื่อเปรียบเทียบกัน และ บ่งบอกถึงสภาพอัตราส่วนสัมพันธ์ระหว่างตัวลายกับช่วงจังหวะ หรือตัวลายกับบริเวณพื้นที่ว่างว่ามีความถี่เท่าไร ว่าง แน่น ต่างกันหรือเหมือนกัน (ดังภาพตัวอย่างที่ 60)

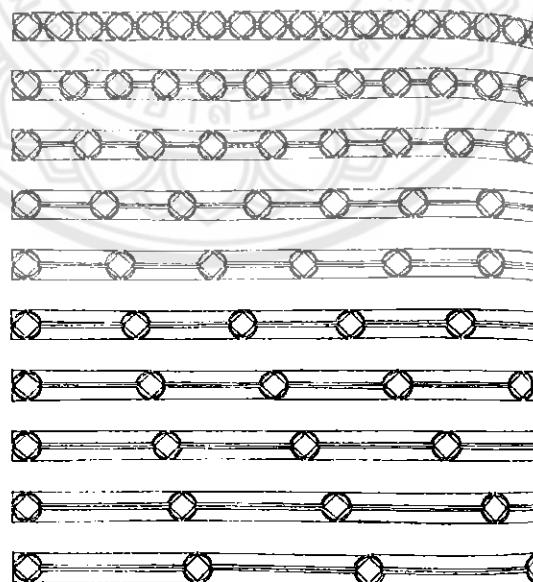


ภาพ 59 ขนาดสัดส่วนบ่งบอกถึงลักษณะ เล็ก ใหญ่ เมื่อเทียบกัน

ของตัวลายที่มีลักษณะเป็นรูปเมื่อเปรียบเทียบกัน

ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 30

3) ช่วงจังหวะ คือ ช่องว่างระหว่างตัวร้อย บางครั้งก็เรียกช่องไฟ ช่วงจังหวะเป็นองค์ประกอบส่วนที่กำหนดตอน หรือระยะห่างของตัวลายแต่ละตัวเว้นวรคที่จะนำมาจัดประกอบกัน เป็นลวดลายเว้นวรคให้ต่อเนื่องสม่ำเสมอสวยงาม หรือเป็นส่วนที่กำหนดบังคับตัวลาย ให้จัดวางอยู่ ในตำแหน่งที่แตกต่างกันเว้นวรค เช่นเว้นวรคการทั้งช่วงจังหวะรายในลักษณะดังนี้ คือ มีช่องไฟแคบ หรือการทึบช่วงจังหวะตัวลายในลักษณะห่าง คือมีช่องไฟระหว่างตัวลายกว้าง (ดูภาพด้านล่างที่ 61)



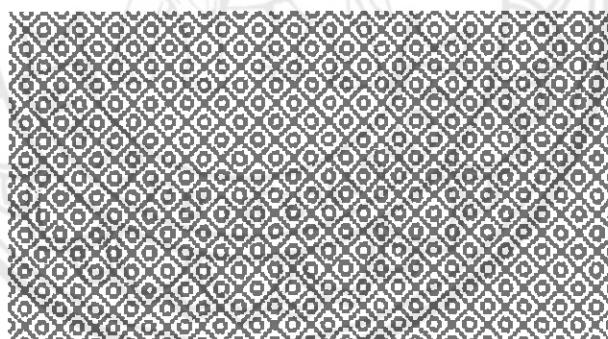
ภาพ 60 ภาพลวดลายที่เปรียบเทียบให้เห็นถึงช่วงจังหวะช่องไฟที่แตกต่างกัน

ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 32

4) บริเวณว่าง คือ ส่วนว่างที่เป็นพื้นภาพ ภาพฯหนึ่งจะประกอบด้วยส่วนที่เป็นรูป กับส่วนที่เป็นผืน ภาพลวดลายกีเซ่นกันจะประกอบด้วยส่วนที่เป็นรูปเว้นวรคคือเว้นวรคตัวลาย เว้นวรคและส่วนที่เป็นผืน คือ บริเวณว่างหรือฉากหลังของภาพทั้งหมด บริเวณว่างต่างไปจากช่วง จังหวะ เพราะช่วงจังหวะหรือช่องไฟเป็นเพียงบริเวณ ว่างระหว่างตัวลายแต่ละตัว แต่บริเวณว่างจะไปรวมตลอดครอบคลุมทั้งช่วงจังหวะและพื้นหลังหรือส่วนว่างอื่นๆ ทั้งหมดในภาพ (ดังภาพตัวอย่างที่ 62 และ 63)



ภาพ 61 บริเวณว่างมากให้ความรู้สึกโปร่ง สบายตา โล่ง ไม่อึดอัด  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 33

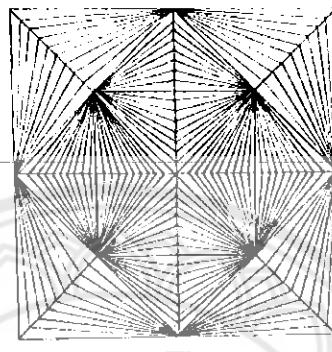


ภาพ 62 บริเวณว่างน้อยให้ความรู้สึกแน่น ทึบ อึดอัด ระรานตา  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 33

5) ทิศทาง คือ คุณลักษณะที่บ่งชี้ถึงแนวโน้มการเคลื่อนไหวของตัวลาย และ ส่วนประกอบอื่นๆว่าจะไปในทางใด และปรากฏเป็นรูปลักษณะเช่นไร เช่น ทิศทาง เป็นแนวโน้มอน ทิศทางเป็นแนวแนวติง โขน และวงกลม ดังนี้เป็นต้น เหล่านี้เป็นการเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกัน

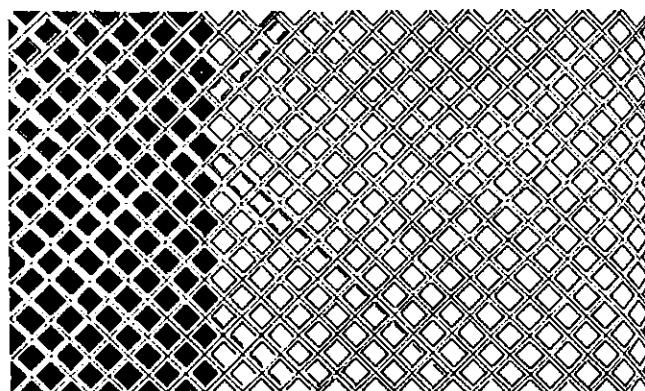
ส่วนการเคลื่อนไหวในรูปลักษณะหลายทิศทาง เช่น รูปลักษณะแยก รูปลักษณะ รัศมี รูปลักษณะความประสานหรือตัดกันเว้นวรคดังนี้เป็นต้น ส่วนประกอบเคลื่อนไหวในรูปลักษณะ ทุกทิศทางได้แก่ การแผ่เป็นแผ่นผืน

ขณะที่ทิศทางเป็นส่วนประกอบ ที่ถูกนำมาเพื่อกำหนดแนวโน้มการจัดวางตัวลาย ให้ได้ลวดลายที่มีลักษณะรูปแบบที่หลากหลายนั้น ทิศทางก็สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องตรวจสอบ หลัง การปฏิบัติจัดวางตัวลายไปแล้วว่า เป็นแนวเป็นแนว เหลื่อมล้ำ ต่ำสูงกว่ากันหรือไม่ (ดังภาพตัวอย่างที่ 64)



ภาพ 63 การเคลื่อนไหวของตัวลายในรูปลักษณะลายทิศทาง  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 35

6) ตัวเสริมประกอบลายเว้นวรรคคือเว้นวรรคส่วนประกอบอื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น พื้นผิว จุด สี แสงเงา และอื่นๆ ที่นำมาจัดประกอบเสริมให้เข้ากับลายแล้ว สามารถสัมพันธ์เชื่อมโยงเข้ากับส่วนประกอบพื้นฐานอื่นๆเว้นวรรคได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน และก่อให้เกิดคุณค่าหรือเพิ่มเนื้อความสมบูรณ์ให้ปรากฏในลวดลายนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น (ดังภาพตัวอย่างที่ 65) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิลรัตนา , 2538, หน้า 24-36)

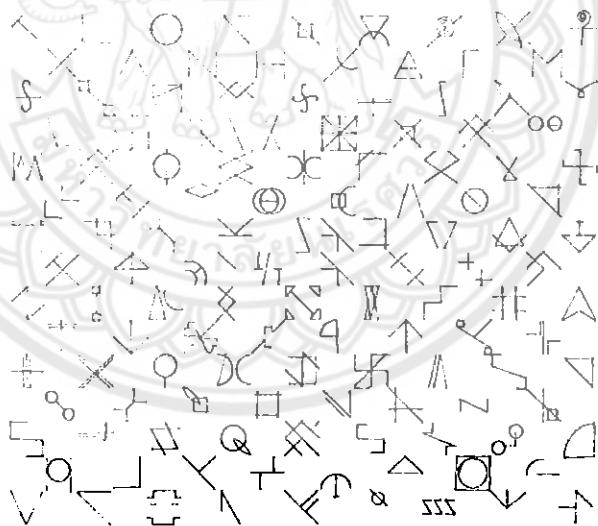


ภาพ 64 การเสริมประกอบลายด้วยน้ำหนักเข้ม  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 36

### 2.2.1.2 หลักการจัดองค์ประกอบคลาย

1) เอกภาพ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเว้นวรรคความกลมกลืนเข้ากันได้ เว้นวรรคโดยการเชื่อมโยงสัมพันธ์หรือประสานกันอย่างเป็นระเบียบท่ององค์ประกอบต่างๆที่นำมารวมเข้าด้วยกันเว้นวรรคให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในผลรวมของรูปลาย ส่วนเอกภาพของรูปลาย เว้นวรรคได้แก่เว้นวรรคการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพและมีระเบียบของส่วนประกอบจนเกิดเป็น รูปแบบที่สามารถแสดงความคิดและความงาม ที่ผู้ออกแบบต้องการถ่ายทอดได้อย่างชัดเจน หลักการจัดองค์ประกอบของลวดลายให้เกิดรูปแบบในลักษณะเอกภาพนี้ ยังอาจแยกความเป็น เอกภาพตามการประภูมิออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

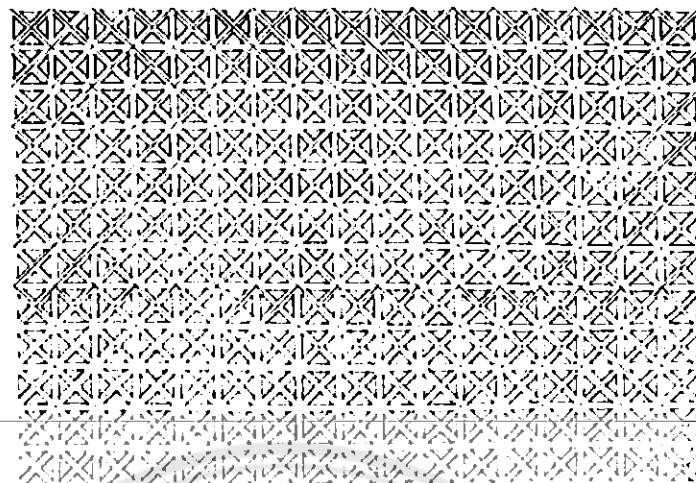
- เอกภาพในลักษณะขัดแย้ง เป็นการนำเอาองค์ประกอบแต่ละส่วนที่ต่างกัน มาจัดประกอบรวมเข้าด้วยกันเว้นวรรคย่อมีประภูมิความแตกต่างที่ก่อให้รูปสึกขัดแย้งกัน ความขัดแย้งที่ ประภูมิเห็นได้ เช่น ความขัดแย้งของลักษณะรูปทรงที่ต่างกัน ความขัดแย้งของขนาดที่ต่างกัน ความ ขัดแย้งของทิศทางที่ต่างกัน และความขัดแย้งของบริเวณว่างหรือช่องจังหวะที่ต่างกัน เป็นต้น จาก ความขัดแย้งของลักษณะและรูปทรงที่ต่างกัน ผู้ออกแบบสามารถทำให้เกิดความกลมกลืนโดยการ ประสานความขัดแย้งให้เป็นเอกภาพได้ ด้วยการกำหนดเพิ่มตัวกลาง (transition) เข้าไป (ดังภาพ ตัวอย่างที่ 66)



ภาพ 65 เอกภาพในลักษณะขัดแย้ง

ที่มา: ประเสริฐ ศิลวัฒนา, 2538, หน้า 39

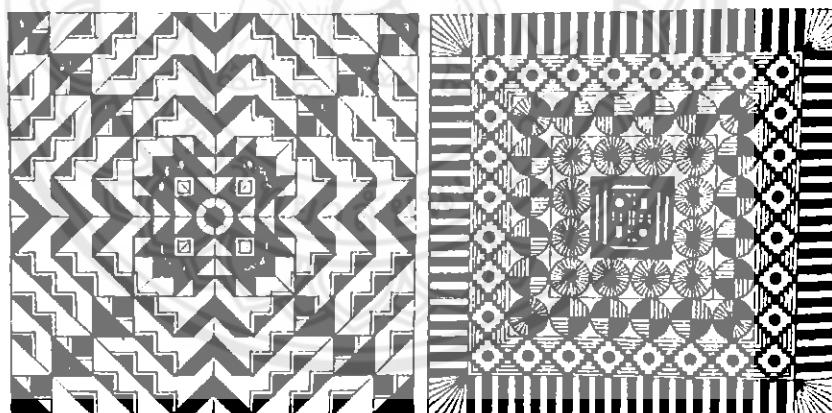
- เอกภาพในลักษณะกลมกลืน เอกภาพในลักษณะความกลมกลืน คือ การ นำเอาองค์ประกอบที่เหมือนกันหรือ มีลักษณะรูปทรงที่ขยับกันมาจัดองค์ประกอบรวมเข้าด้วยกันเว้น วรรคโดยการประสานเชื่อมโยง ให้เกิดความหมายสมกลมกลืนเป็นระเบียบสวยงามไม่มีขัดตา ความ กลมกลืนอาจเกิดจากลักษณะรูปทรงที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน ขนาดที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ทิศทาง เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ช่วงจังหวะที่เท่าๆกันหรือใกล้เคียงกัน เป็นต้น กันจะเป็นเอกภาพในลักษณะ ความกลมกลืนกันอาจกำหนดได้ด้วยการซ้ำ หรือการเปลี่ยน (ดังภาพตัวอย่างที่ 67)



ภาพ 66 เอกภาพในลักษณะกลมกลืน

ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 41

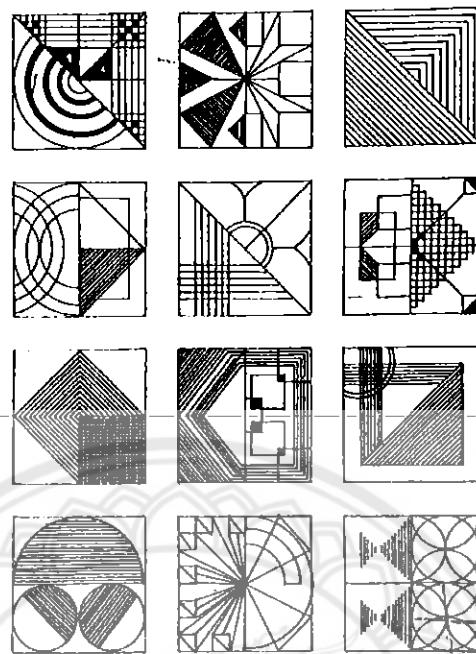
2) ความสมดุล ความจำดูนเป็นคุณลักษณะสำคัญของเอกภาพ โดยทั่วไป หมายถึงการถ่วงน้ำหนักหรือแรงบะทะที่เท่ากัน แต่ในทางการจัดองค์ประกอบลวดลาย อาจมี ความหมายรวมไปถึงความประสานกรรมกลืน ความพอดีขององค์ประกอบส่วนต่างๆ ในตัว ลายหรือลวดลายรูปทรงหนึ่ง ซึ่งความสมดุลอาจเกิดขึ้นจากการกำหนดจัดองค์ประกอบ 2 วิธี คือ



ภาพ 67 ลวดลายที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบที่เนื่องกัน หรือที่ต่างกันก็ตาม นอกจากจัดให้ภาพ นั้นมีเอกภาพโดยรวมแล้ว ยังต้องวางแผนให้เกิดความรู้สึกสมดุลในภาพอีกด้วย

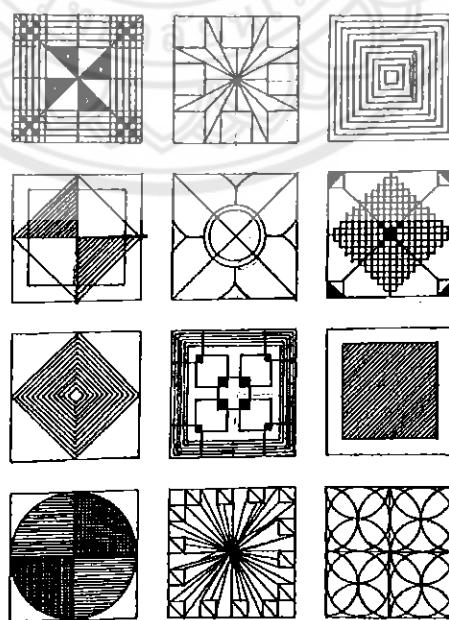
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 44

- ความสมดุลของสิ่งที่ขัดแย้งหรือต่างกัน เป็นการนำเอาส่วนประกอบที่มี รูปลักษณะต่างกันหรือขัดแย้งกัน มาจัดประกอบรวมเข้าด้วยกันให้ประสานกลมกลืน เกิดการ ถ่วง น้ำหนักหรือแรงบะทะขององค์ประกอบส่วนต่างๆ ในลักษณะที่พอดีจนรู้สึกว่ามีความสมดุล (ดังภาพตัวอย่างที่ 69)



ภาพ 68 ลวดลายที่นำส่วนประกอบที่ต่างกันมาจัดรวมเข้าด้วยกัน ให้มีความสมดุลในภาพโดยรวม  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 45

- ความสมดุลของสิ่งที่เข้าหรือเมื่อนกัน เป็นการนำเอาส่วนประกอบที่มีลักษณะเหมือนกัน มาจัดประกอบรวมเข้าด้วยกันให้ประสานกลมกลืน เกิดการถ่ายน้ำหนักหรือแรงปะทะขององค์ประกอบส่วนต่างๆในลักษณะที่พอเหมาะสมอีกนัยหนึ่งกว่ามีความสมดุล (ดูภาพท้าวย่างที่ 70)



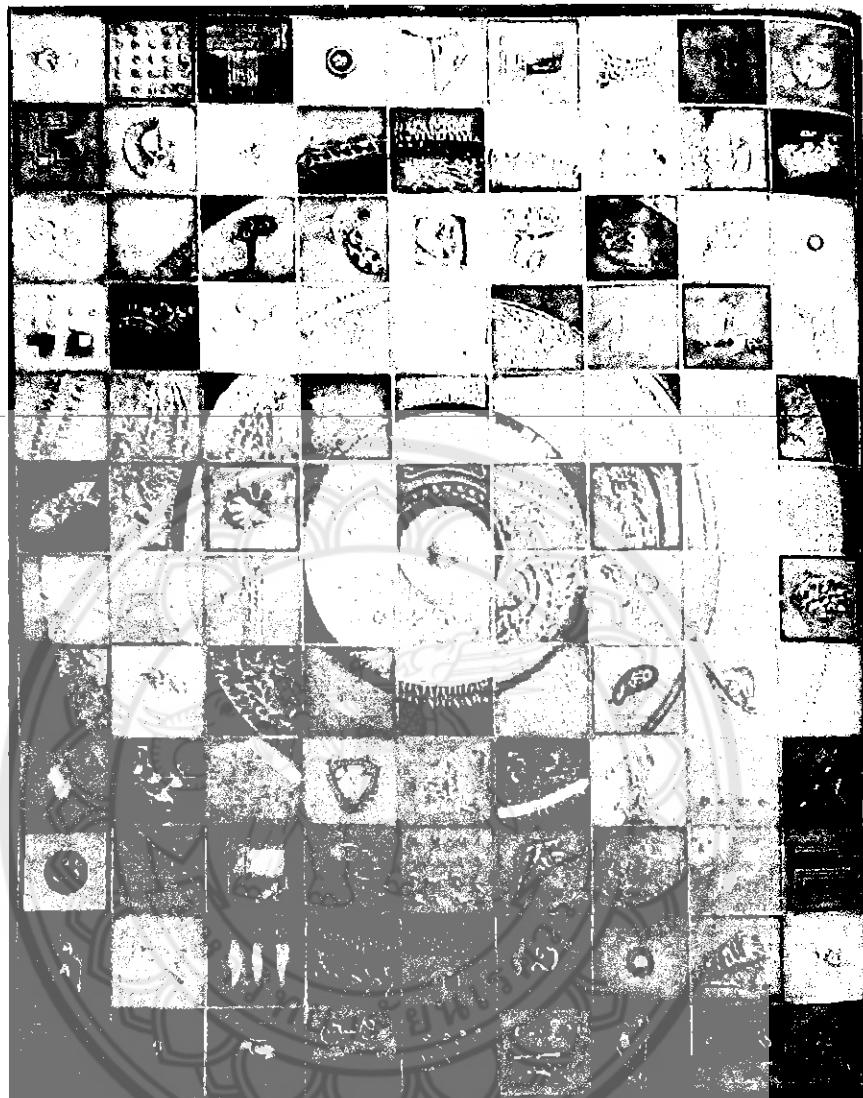
ภาพ 69 ลวดลายที่นำส่วนประกอบที่เหมือนกันมาจัดรวมเข้าด้วยกัน ในลักษณะข้า  
ให้ประสานกลมกลืน และ มีความสมดุลในภาพโดยรวม  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 46

3) จุดสนใจ เป็นการกำหนดให้ตัวลายหรือลวดลาย ที่เกิดจากการจัดส่วนประกอบเข้าด้วยกันนั้น ปราภูคุณสมบัติทางกายภาพให้สามารถระตันเร้าความสนใจ จากการพับเห็นได้ ซึ่งคุณสมบัติทางกายภาพดังกล่าวอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ



ภาพ 70 ลวดลายที่สามารถกระตันเร้าความสนใจด้วยรูปแบบ  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน์, 2538, หน้า 50

- รูปแบบ ตัวลายหรือลวดลายที่สามารถกระตันเร้าความสนใจ ด้วยลักษณะที่เป็นรูปแบบนั้นเว้นวรรคได้แก่รายที่เกิดจากการสร้างสรรค์ส่วนประกอบ ย่อyle เข้าด้วยกันเว้นวรรคให้เกิดเป็นรูปแบบที่ไม่อ้างหรือสื่อแทนสิ่งใด เป็นรูปแบบลวดลายที่มีเรื่องราว (nonobjective ornament) ของคน วัตถุ ของคน สัตว์ วัตถุ สิ่งของ เทหุการณ์ ปราภูการณ์ ซึ่งคุณลักษณะทางกายภาพของลวดลายที่แสดงแต่เฉพาะรูปแบบให้ปราภูเท็นนี้อาจเป็นการพัฒnarูปแบบให้ห่างจากความจริงในธรรมชาติ โดยการจัดจนประกอบเข้าด้วยกันให้ปราภูเป็นความสลับซับซ้อนสวยงาม แปลกตา น่าทึ่ง โดยไม่สื่อความหมายถึง สิ่งใด ซึ่งจุดสนใจเกี่ยวกับรูปแบบลวดลายนี้ ยังอาจแบ่งออกได้เป็นจุดสนใจในรูปแบบโดยรวม และจุดสนใจในรูปแบบส่วนได้ส่วนหนึ่ง (ดังภาพตัวอย่างที่ 72)



ภาพ 71 การจัดองค์ประกอบโดยเน้นการกระตุนเร้าความสนใจด้วยรูปแบบโดยรวม  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 52

- เนื้อหาเรื่องราว คือ การจัดส่วนประกอบย่อยเป็นตัวลายหรือลวดลายในลักษณะรูปหรือสัญลักษณ์แสดงถึงสิ่งที่ต้องการบอกถ่า เล่าหรืออ้างถึง เช่น เนื้อหา เรื่องราว (subject matter) ของคน สัตว์ วัตถุ สิ่งของ เทหุการณ์ ความเชื่อ หรือความจริงในธรรมชาติ เหล่านี้ เป็นต้น ซึ่งจุดสนใจในเนื้อหาเรื่องราวนี้ ตัวลายหรือลวดลายจะเป็นสิ่งที่กระตุนให้ผู้พบเห็น เกิดความคิดหรือจินตนาการไปตามรูปแบบ หรือจากการกระตุนเร้าของรูปแบบ ส่วนรูปแบบที่กำหนดก็จะแตกต่างกันออกไปตามเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการแสดงหรือสื่อความหมาย เช่น เรื่องราวของมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ ธรรมชาติกับความงาม มนุษย์กับจินตนาการ ฯลฯ (ดังภาพตัวอย่างที่ 73)  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 36-57)



ภาพ 72 การจัดองค์ประกอบโดยเน้นการกระตุ้นเร้าความสนใจ  
ด้วยเนื้อหาเรื่องราวของมนุษย์กับธรรมชาติ  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 54

2.2.1.3 แม่ลาย หมายถึง ตัวลายหรือรูป ที่กำหนดที่เป็นต้นแบบหลักในการจัดประกอบ เป็นลวดลายด้วยการซ้ำรูปแบบตามแม่ลาย เพื่อ ที่จะขยายลาย จากด้านใดด้านหนึ่งหรือ รอบด้านให้ขนาดของลายขยายออกไปอย่างไม่นิ่มที่สุดала (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิริรัตน , 2538, หน้า 58-59)

#### 2.2.1.4 ลักษณะแม่ลาย

ประเภทของรูปแบบที่จะนำมากำหนดใช้เป็นต้นแบบหลักในการจัดประกอบเป็น ลวดลาย ด้วยการซ้ำรูปแบบตามตัวลายต้นแบบนั้น แม่ลายอาจกำหนดได้จากตัวลาย 2 ลักษณะ คือ

1) ตัวลายลักษณะเส้นตัวลายลักษณะเส้น ได้แก่ รูปร่างที่ปรากฏแก่ตาเป็นตัวตัว ในลักษณะเส้น เช่น ตัวรายคิดเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง เส้นก้นหอย เส้นซิกแซก เป็นต้น ส่วนรายละเอียด ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติต่างๆของเส้นที่ควรทำความเข้าใจ เพื่อสามารถนำมากำหนดใช้เป็นเส้นตัวลาย ให้มีความแตกต่างกันมีดังนี้

- ประเภทของเส้น ได้แก่ การแบ่งเส้นแต่ละลักษณะให้อยู่ในกลุ่มหรือพวก เดียวกันแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

เส้นพื้นฐานหรือเส้นพื้นฐานทางเรขาคณิต ได้แก่ เส้นตรงและเส้นโค้ง

เส้นประดิษฐ์หรือเส้นสร้างสรรค์ ได้แก่ เส้นที่เกิดจากการตัดแปลงสร้างสรรค์ ให้มีลักษณะต่างไปจากเส้นพื้นฐาน เช่น เส้นขด เส้นคลื่น เส้นซิกแซก และ เส้นแฉกเป็นต้น

- ลักษณะของเส้น ได้แก่ การกำหนดเรียกชื่อของเส้นตามคุณลักษณะที่ ปรากฏแก่ตา เช่น เส้นตรง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นซิกแซก เส้นขด เส้นคลื่น ฯลฯ

- ขนาดของเส้น ได้แก่ ลักษณะของเส้นที่กำหนดสังเกตได้ว่าใหญ่ เล็ก สั้น ยาว หนา หรือบาง

- จำนวนเส้น ได้แก่ ยอดรวมของเส้นที่กำหนดให้เป็นชิ้นส่วน ๆ โดยอาจเริ่ม ตั้งแต่เส้นเดียว เส้นคู่ และเส้นซึ่งกันที่มีจำนวนตั้งแต่ 2 เส้นขึ้นไป

2) ตัวลายลักษณะรูป ได้แก่ เข้าพลงที่ปรากฏแก่ตาในลักษณะรูปแบบต่างๆ เช่น รูปแบบคน สัตว์ สี่เหลี่ยม ทรงกลม เป็นต้น ซึ่งในรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ที่อ่านทำความเข้าใจ เพื่อให้สามารถเลือกนำมากำหนดใช้เป็นตัวลาย หรือจะเอาประกอบเป็นตัวลายมีดังนี้

- ประเภทของรูป รูปแบบค่าโครงสร้างๆ ที่ปรากฏแก่ตาทันทีสามารถ นำมาใช้เป็นตัวลายเว้นวรรคโดยกำหนดแยกออกได้เป็น 6 ประเภท คือ

รูปแบบธรรมชาติ ได้แก่ รูปแบบที่ปรากฏให้เห็นเป็นลักษณะค่าโครง คล้ายสิ่ง ต่างๆที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติทั่วไป เช่น รูปคน รูปสัตว์ รูปพีช หรือรูปแร่ธาตุชนิดต่างๆเป็นต้น

รูปแบบเรขาคณิต ได้แก่ รูปที่ปรากฏให้เห็นเป็นลักษณะต่างๆ ตามการกำหนด เรียกชื่อทางเรขาคณิต เช่น เว้นวรรครูปวงกลม รูปวงรี รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม หรือรูป平行ล라이เหลี่ยม เป็นต้น

รูปแบบตัวอักษร ได้แก่ รูปแบบที่ปรากฏให้เห็นเป็นตามลักษณะตามตัวอักษร เช่น ตัวอักษรภาษาไทย เป็นต้น หรือ รูปตัวอักษรภาษาอังกฤษค่าโครงแบบตัว เอ บี ซี เป็นต้น

รูปแบบตามลักษณะความเชื่อ ได้แก่ รูปแบบที่ปรากฏให้เห็นเป็นลักษณะโครงสร้าง คล้ายรูปสมมติเทพ รูปสัตว์ในวรรณคดี เทวรูป หรือรูปเครื่องพุชานฯ เป็นต้น

รูปแบบผลผลิตและเครื่องมือเครื่องใช้ ได้แก่ รูปที่ปรากฏให้เห็นเป็นลักษณะ ต่างๆ ตามรูปแบบผลผลิต ที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น ถ้วย บ้าน งาน มี รถ หรือ สมอเรือ เป็นต้น

รูปแบบอิสระ ได้แก่ รูปที่สร้างขึ้นจากความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ มีลักษณะ เป็นนามธรรม และไม่เป็นรูปแบบตามที่กล่าวมาแล้วทั้งห้าประเภทข้างต้น

- ลักษณะของลูก ได้แก่ การกำหนดเรียกชื่อของรูปตามเค้าโครงที่ปรากฏแก่ตา ในลักษณะรูปแบบต่างๆ เช่น รูปผีเสื้อ รูปช้าง รูปเมฆ รูปบ้าน เป็นต้น

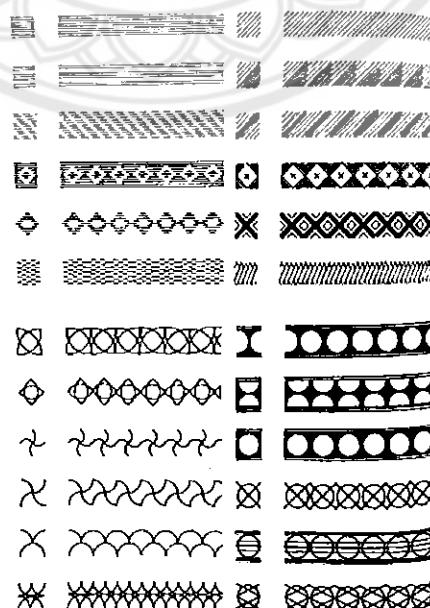
- ขนาดของรูป ได้แก่ ลักษณะของรูปที่กำหนดสังเกตได้ว่าใหญ่หรือเล็ก กว้าง หรือแคบ เป็นต้น

- จำนวนของรูป ได้แก่ ยอดรวมของรูปที่กำหนดนับไว้เป็นส่วนส่วนเว้นครุดอย อาจเริ่มตั้งแต่ รูปเดียว รูปคู่ และหลายรูป (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 60-64)

#### 2.2.1.5 การกำหนดตัวลายเพื่อใช้เป็นแม่ลาย

การกำหนดแม่ลายโดยใช้ตัวลาย หรือรูปลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นแบบหลักนั้น อาจแบ่ง ออกได้เป็น 2 วิธี คือ

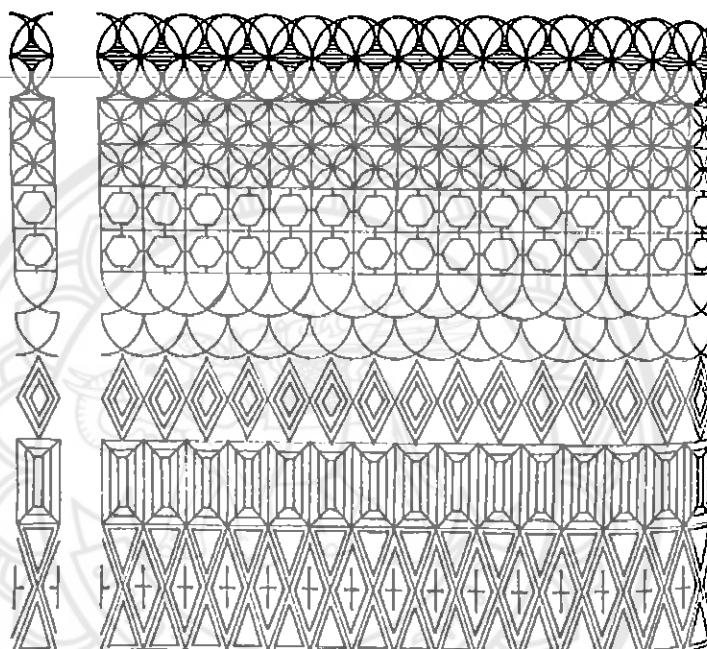
1) การกำหนดใช้เฉพาะตัวลาย ได้แก่ แม่ลายที่กำหนดขึ้นจากตัวลาย ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง มาใช้เป็นต้นแบบหลักเพียงตัวเดียว โดยอาจกำหนดใช้เส้นหรือรูปลักษณะ เดียวโดยเฉพาะมากำหนดเป็นตัวลาย หรืออาจใช้เส้นและรูปหลาย ๆ ลักษณะ มากำหนดรวม ประกอบเป็นตัวลายตัวได้ตัวหนึ่งก็ได้ (ดังภาพตัวอย่างที่ 74)



ภาพ 73 การกำหนดใช้เส้นโครงเป็นตัวลาย และวงกลมเป็นตัวลาย

ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 66

2) การกำหนดใช้ตัวลายจัดประกอบรวมเป็นหน่วยเดียวกัน ได้แก่ การนำเอาตัวลายหลากรูปลักษณะ มาจัดประกอบเข้าด้วยกันเป็นหน่วยเดียวกัน แล้วถือเอาตัวลายหน่วย ซึ่ง หรือชุดที่จัดประกอบรวมนั้นเป็นต้นแบบหลัก ซึ่งการจัดตัวลายประกอบสามารถสร้างลวดลายให้มีเนื้อหาของรูปแบบหรือเรื่องราวจากภาพสลับซับซ้อนกว่าการกำหนดใช้เฉพาะตัวลายตัวใดตัวหนึ่ง (ดังภาพตัวอย่างที่ 75) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิลรัตน , 2538, หน้า 65-70)



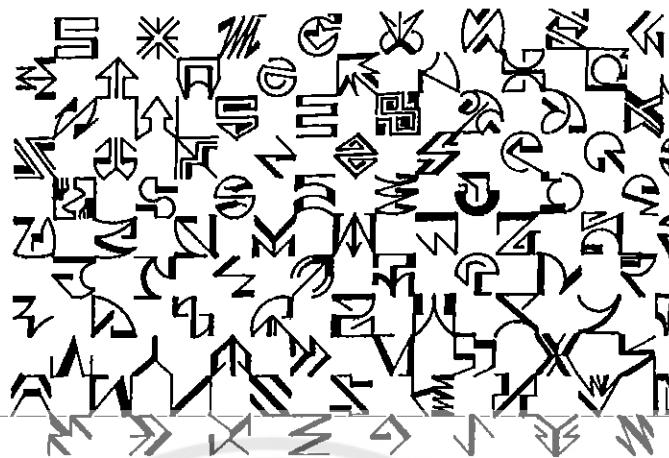
ภาพ 74 การกำหนดตัวลายหลากรูปลักษณะ นำรวมเป็นหน่วยเดียวกันอย่างต่อเนื่อง  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน , 2538, หน้า 68

#### 2.2.1.6 หลักการจัดประกอบตัวลาย

ในการใช้ตัวลายจัดประกอบรวมเป็นหน่วยเดียวกันเพื่อให้เป็นแม่ลายนั้น มีวิธีการจัดประกอบที่ต่างกันออกไปตามลักษณะของตัวลาย คือ

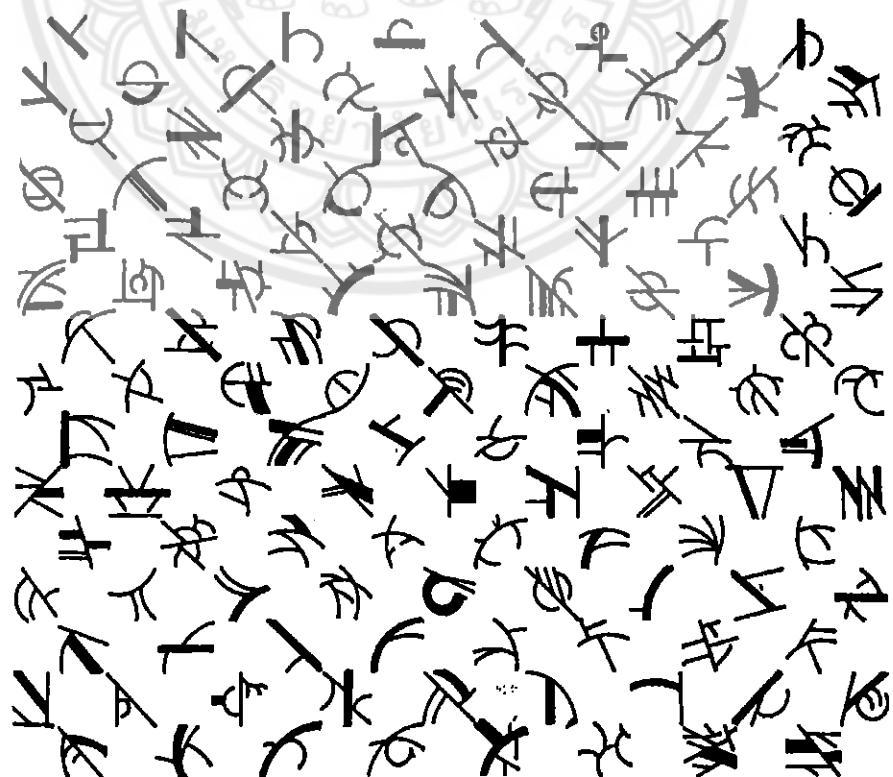
1) หลักการจัดประกอบตัวลายลักษณะเด่น เป็นการนำเสนอที่มีลักษณะ เหมือนกันหรือแตกต่างกันเว้นวรรคมาจากการประกอบรวมกันให้เป็นหน่วยเดียว เพื่อได้ลักษณะรูปแบบใหม่แล้วนำไปใช้เป็นต้นแบบแม่ลาย รักด้วยกันจะประกอบเส้นเข้าด้วยกันนั้น แบ่งออกเป็นวิธีการ ต่างๆ ดังนี้

- ปลายชนปลาย เป็นการนำเอาเส้น ตั้งแต่ 2 เส้นขึ้นไป มาจัดประกอบ กันเป็นตัวลายรูปแบบใหม่ โดยกำหนดให้ปลายของแต่ละเส้นมาชน ต่อกันเป็นรูปตัวลาย การใช้วิธีไปชนปลายอาจประกอบต่อโดยใช้ปลายเดียว หรือสองปลาย ซึ่งแต่ละลักษณะจะให้รูปแบบที่แตกต่างกัน และความแตกต่างกันอีกประการหนึ่ง คือ การกำหนดเส้นให้ทำมุนในองศาที่ต่างกัน (ดังภาพตัวอย่างที่ 76)



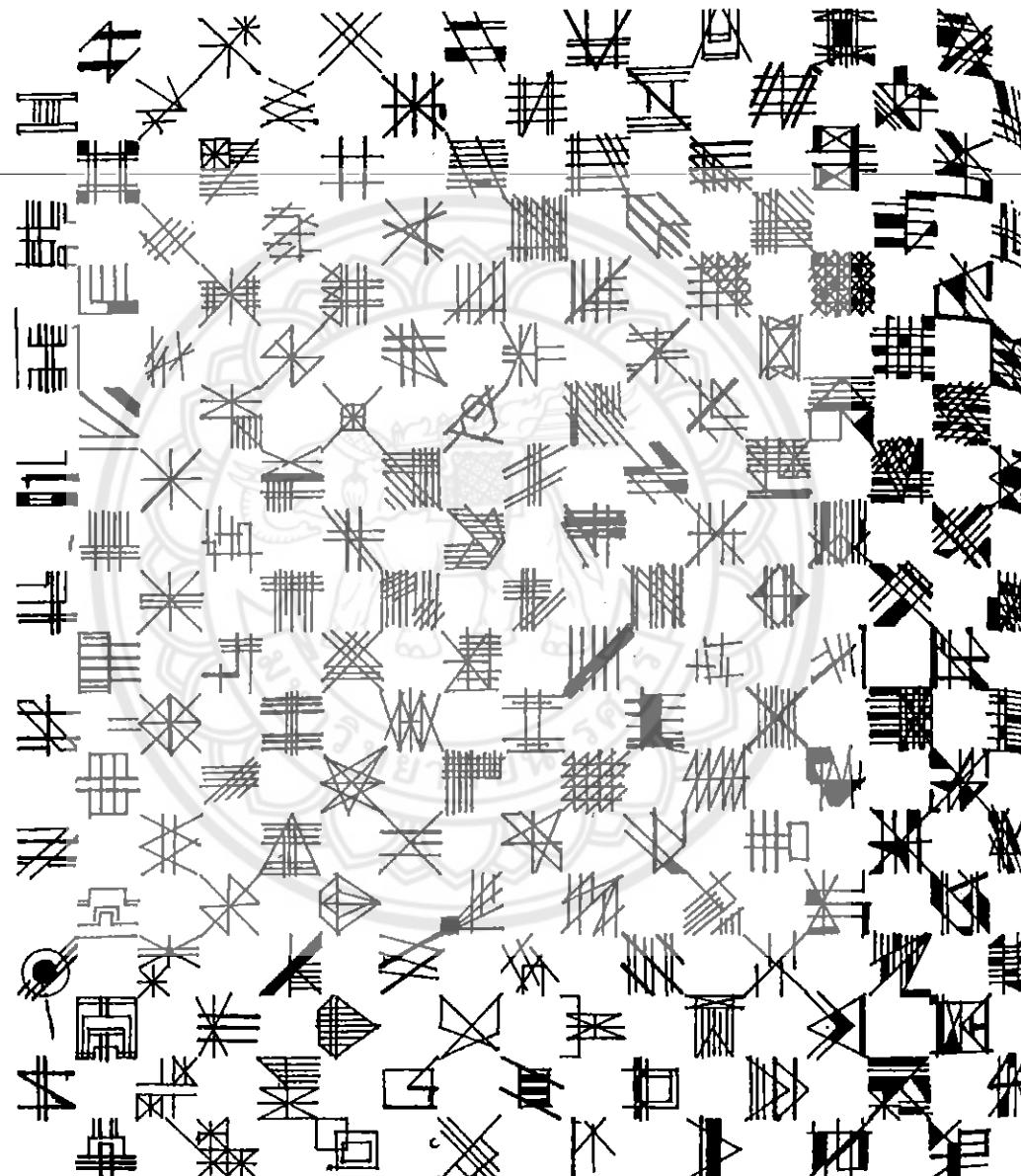
ภาพ 75 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะปลายชนปลาย  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 70

- ปลายชนด้าน เป็นการนำเอาเส้นตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป มาตัดประกอบกัน เป็นตัวลายรูปแบบใหม่ โดยกำหนดให้ส่วนปลายของเส้นได้เส้นหนึ่งชนต่อ กับ ส่วนด้านของอีกเส้นหนึ่ง ประกอบกันเป็นรูปตัวลาย ซึ่งความแตกต่าง กันของตัวลายแต่ละรูปขึ้นอยู่ กับปลายของเส้น ตั้งชนบน ตำแหน่งใดของด้าน และทิศทางของเส้นที่ ทำ น ม ต า ง ก น เป็นต้น  
(ดังภาพตัวอย่างที่ 77)



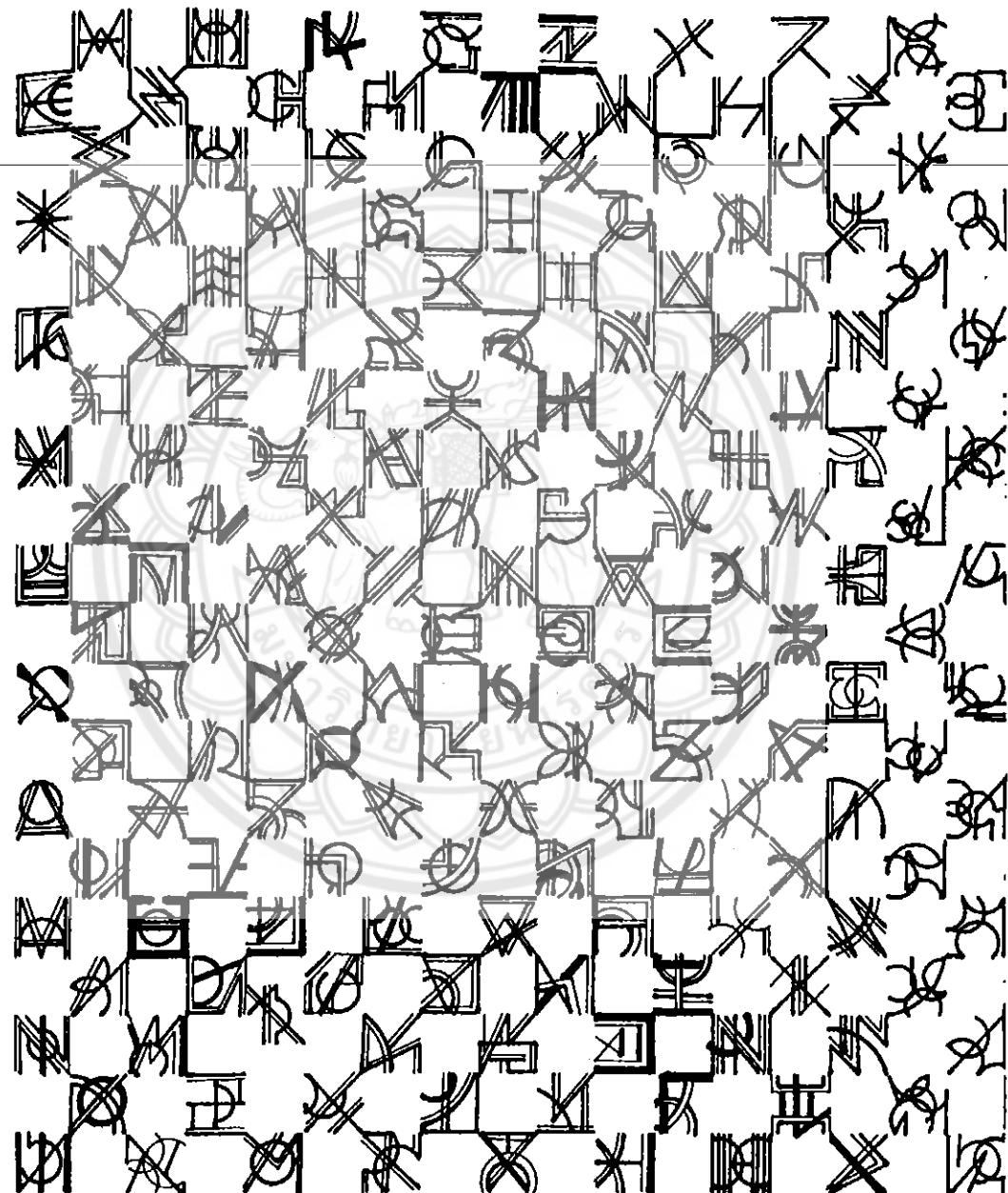
ภาพ 76 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะปลายชนด้าน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 71

- ด้านกับด้านทับซ้อนกัน เป็นการนำเอาเส้นตัวต่อส่องเส้นขึ้นไปจัดประกอบกันเป็นตัวลายรูปแบบใหม่ โดยการกำหนดให้ด้านของเส้นแต่ละเส้นตัดกันหรือทับซ้อนกัน ความแตกต่างกันของรูปแบบตัวลายเว้นวรรคจะขึ้นอยู่กับการกำหนดตำแหน่งที่ตัดกัน และการทำมุมองศาที่ต่างกัน เป็นต้น (ดังภาพตัวอย่างที่ 78)



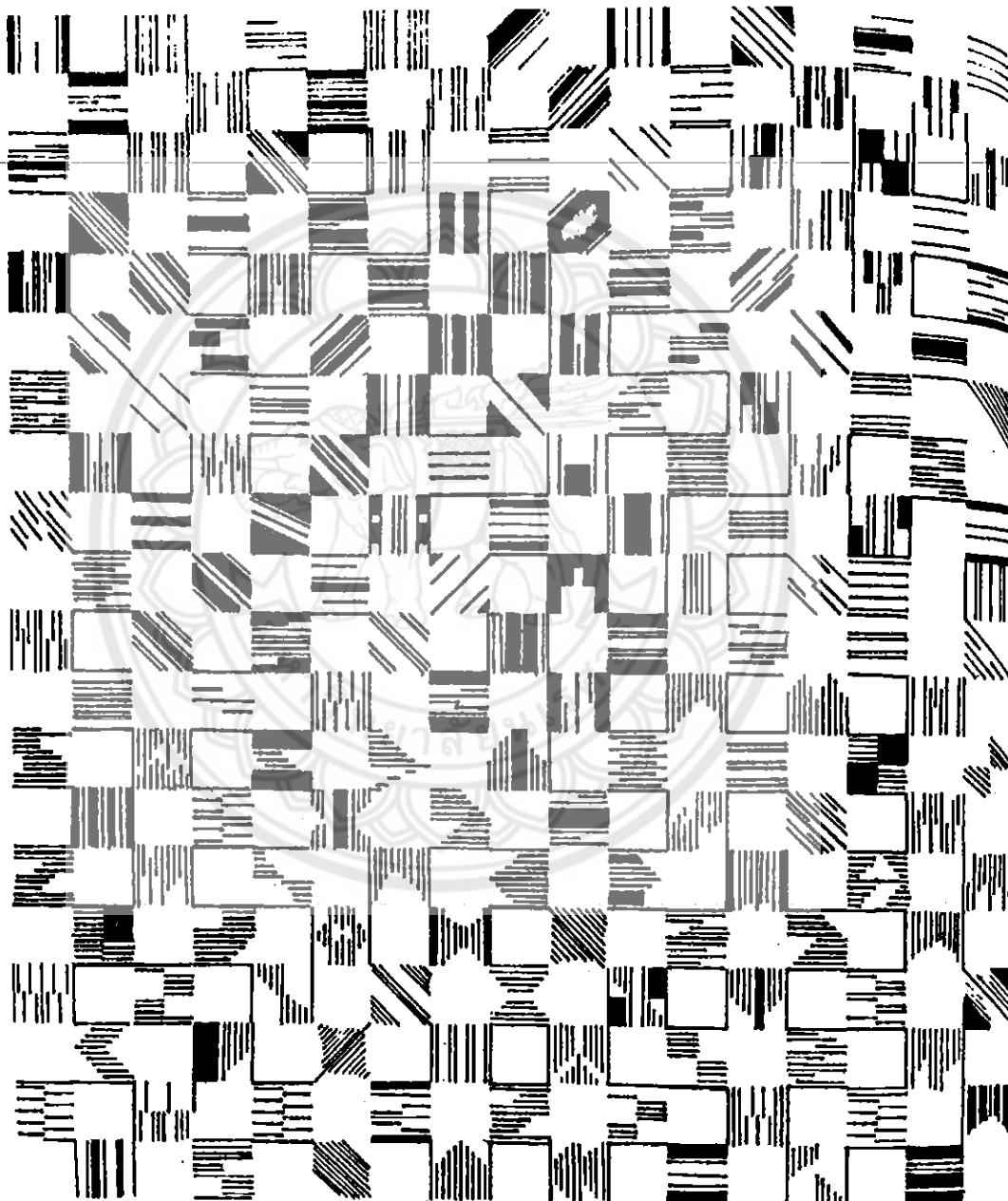
ภาพ 77 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะด้านกับด้านทับซ้อน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 72

- ไขว้เกี่ยวสอดประสาน เป็นการกำหนดเอาเส้นตั้งแต่สองเส้นขึ้นไปมาจัดประกอบเป็นตัวหลายรูปแบบใหม่ โดยกำหนดให้ด้านของเส้นแต่ละเส้นไขว้ เกี่ยว บิดพัน สอดประสานเกลียวเข้าด้วยกันเป็นรูปตัวหลายความแตกต่างกัน ของตัวลายขึ้นอยู่กับการกำหนดจำนวนเกลียว และความหลุมหรือกระชับของเส้นเกลียว เป็นต้น (ดังภาพต่อไปย่างที่ 79)



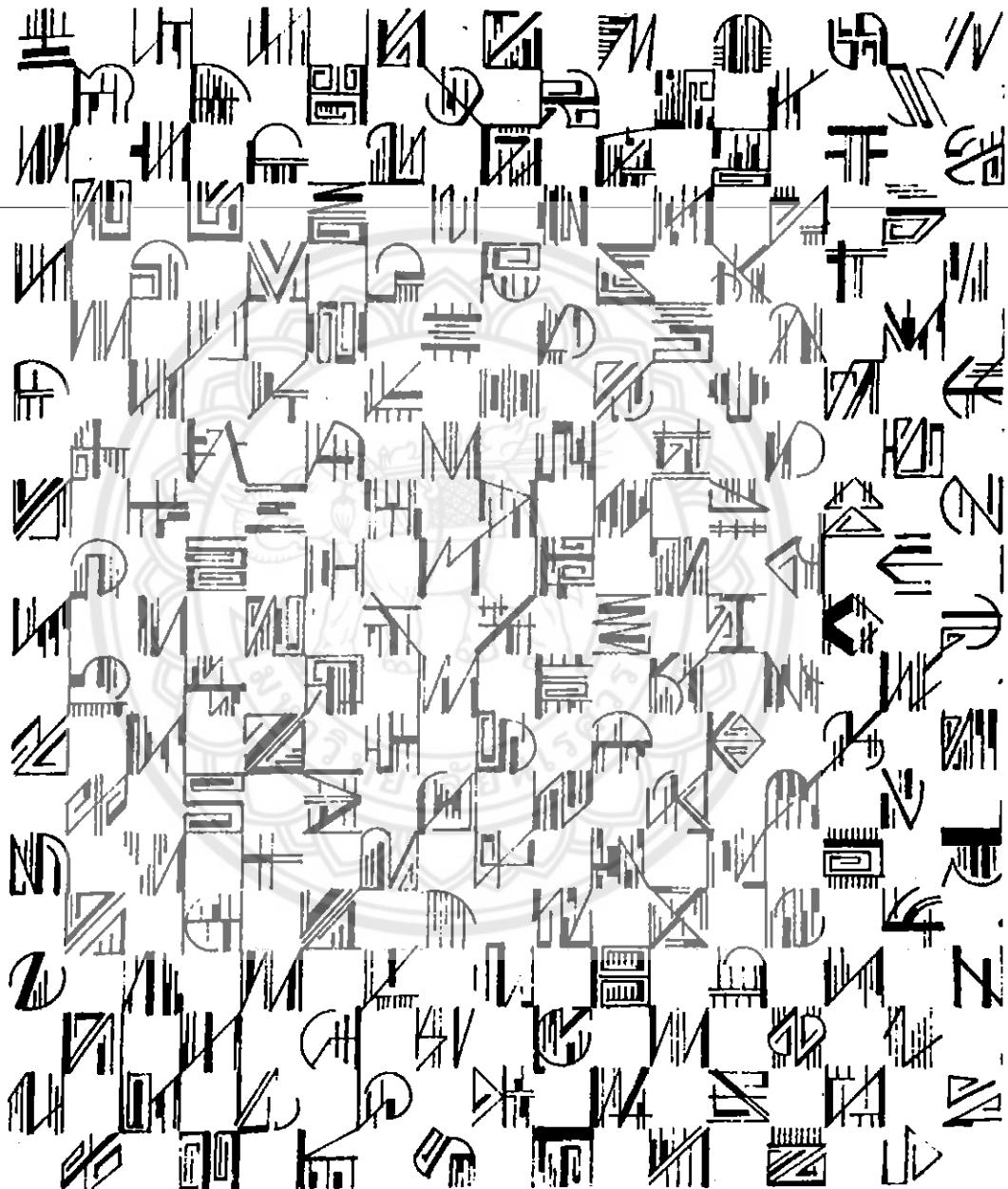
ภาพ 78 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะไขว้เกี่ยวสอดประสาน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 73

- ด้านคู่ข่าน เป็นการนำเอาเส้นตั้งแต่สองสันขึ้นไป มาตัดประกอบกัน เป็นตัวลายรูปแบบใหม่เว้นวรคโดยกำหนดให้ด้านของเส้นแต่ละเส้นวางคู่ข่านกัน ความแตกต่างกัน ของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับทำหนงที่จัดวางเส้น มีช่วงจังหวะถือหรือหาง และจำนวนเส้นมากหรือน้อย เป็นต้น (ดังภาพตัวอย่างที่ 80)



ภาพ 79 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองสันขึ้นไป มาจัดประกอบในลักษณะด้านคู่ข่าน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน, 2538, หน้า 74

- การผสมผสานหลายวิธีประกอบกัน เป็นการนำเอาเส้นตัวส่องเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบกันเป็นตัวร้ายเว้นวรรคโดยผสมผสานวิธีการข הנประกอบตอบแบบต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วเข้าด้วยกันเป็นรูปตัวลายใหม่ (ดังภาพตัวอย่างที่ 81)

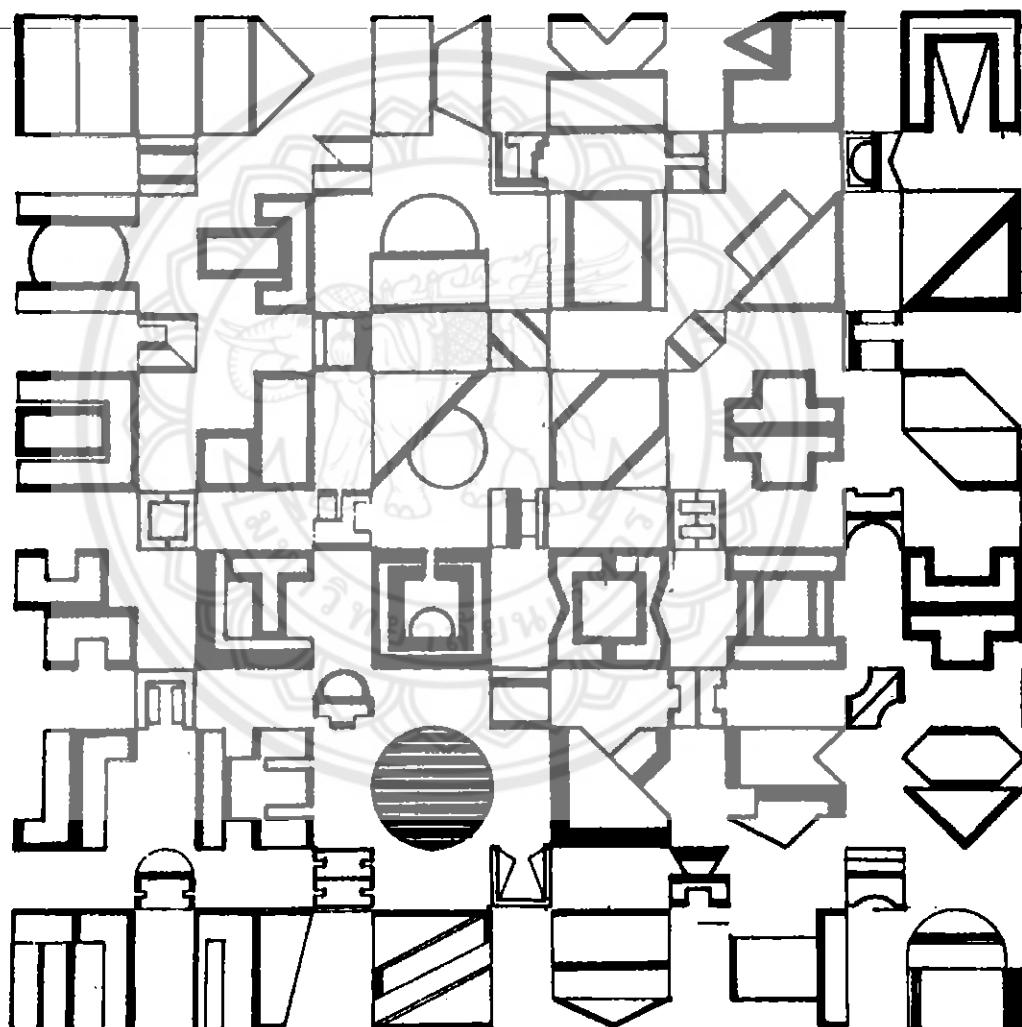


ภาพ 80 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบรวมเข้าด้วยกันด้วยวิธีปลายชนปลาย ปลายชนด้าน ด้านกับด้านทับซ้อนกัน ไข้เกี่ยวสอดผสาน และด้านคู่ชานหลายลักษณะในตัวเดียวกัน

ที่มา: ประเสริฐ ศิลวัฒนา, 2538, หน้า 75

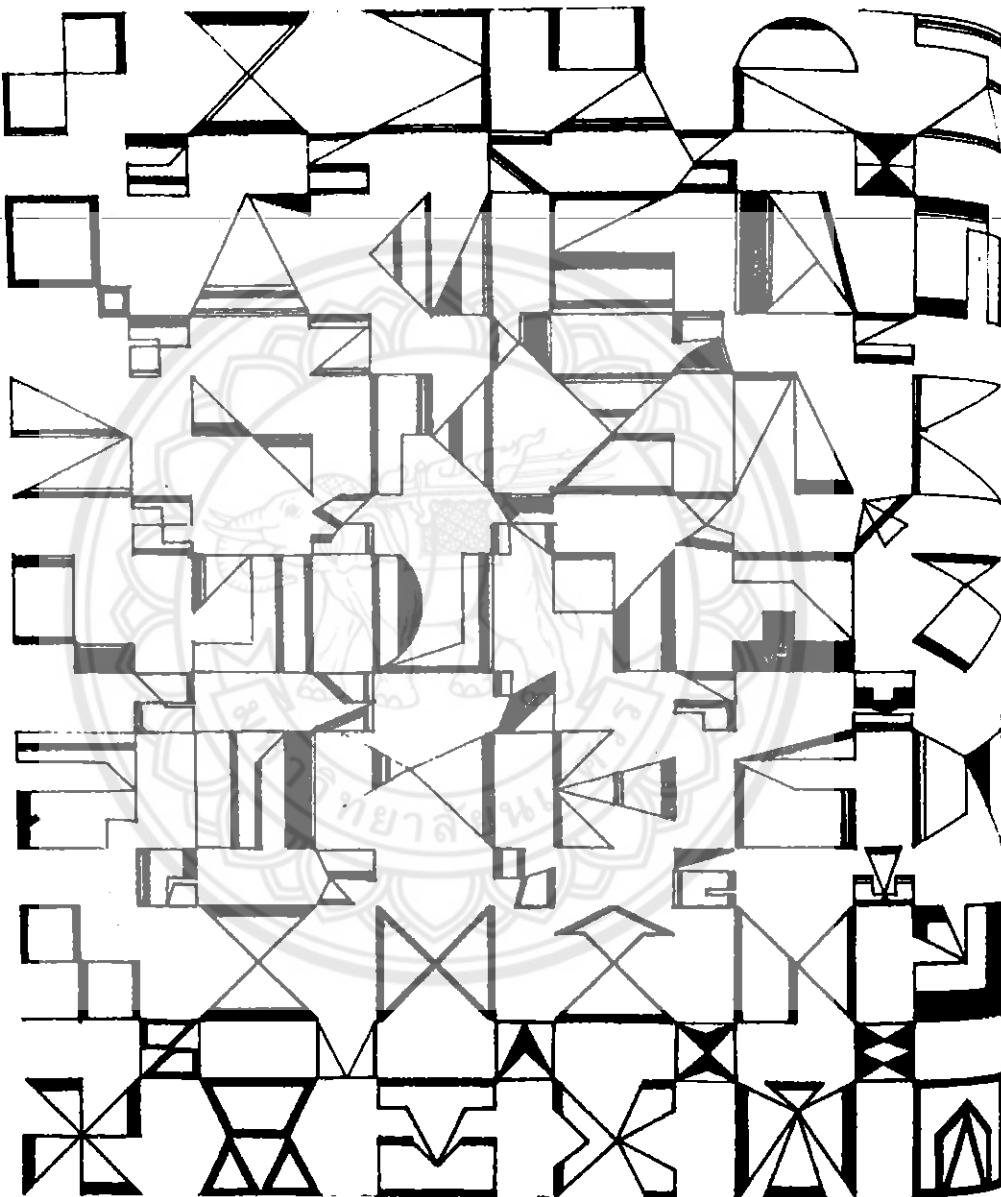
2) หลักการจัดประกอบตัวลายลักษณะรูป เป็นการนำเอารูปลักษณะโครงร่างที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันตั้งแต่สองรูปขึ้นไป มาจัดประกอบรวมเป็นหน่วยเดียวกัน และปราภูเป็นตัวลายรูปแบบใหม่ซึ่งวิธีการจัดประกอบแต่ละออกได้ดังนี้

- ให้ด้านกลับด้านสัมผัสกัน เป็นการนำเอารูปลักษณะโครงร่างที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันเว้นวรรคตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปมักจะประกอบรวมให้เป็นหน่วยเดียวกัน โดยกำหนดให้ด้านของแต่ละรูปชนสัมผัสเชื่อมประสานเข้าด้วยกัน ปราภูเป็นรูปเสนอตัวลายแบบใหม่ (ดังภาพตัวอย่างที่ 82)



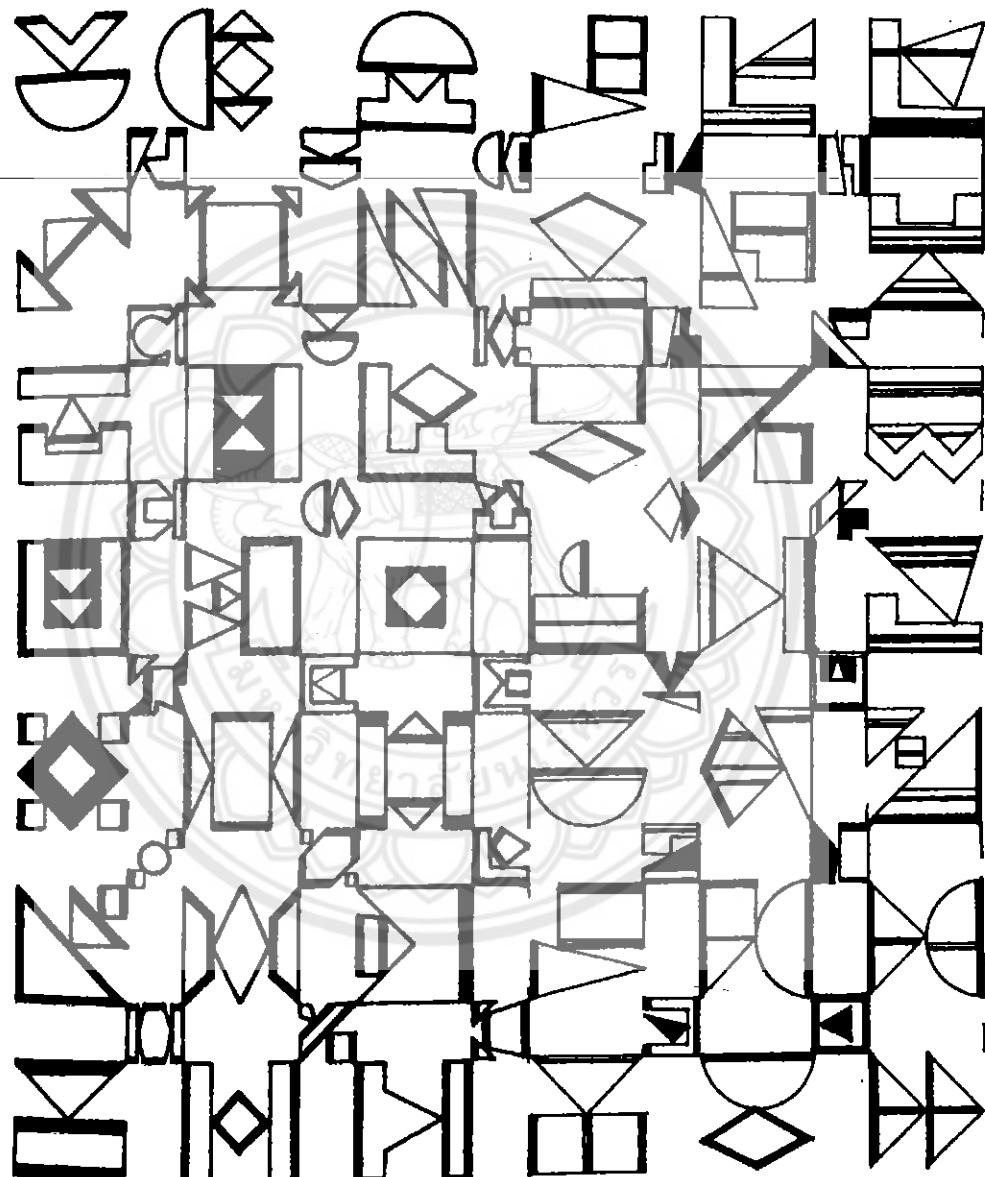
ภาพ 81 ตัวลายที่เกิดจากการนำเอารูปตั้งแต่สองรูปขึ้นไป  
มาจัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะด้านกับด้านสัมผัสกัน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน์, 2538, หน้า 76

- ให้หมุนกับมุมสัมผัสกัน เป็นการนำเอารูปลักษณะโครงสร้างที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันตั้งแต่สองรูปขึ้นไป มาตัดประกอบรวมกันให้เป็นหน่วยเดียวกัน โดยกำหนดให้มุมของแต่ละรูปชนสัมผัสกัน ปรากฏเป็นรูปลักษณะตัวลายแบบใหม่ (ดังภาพตัวอย่างที่ 83)



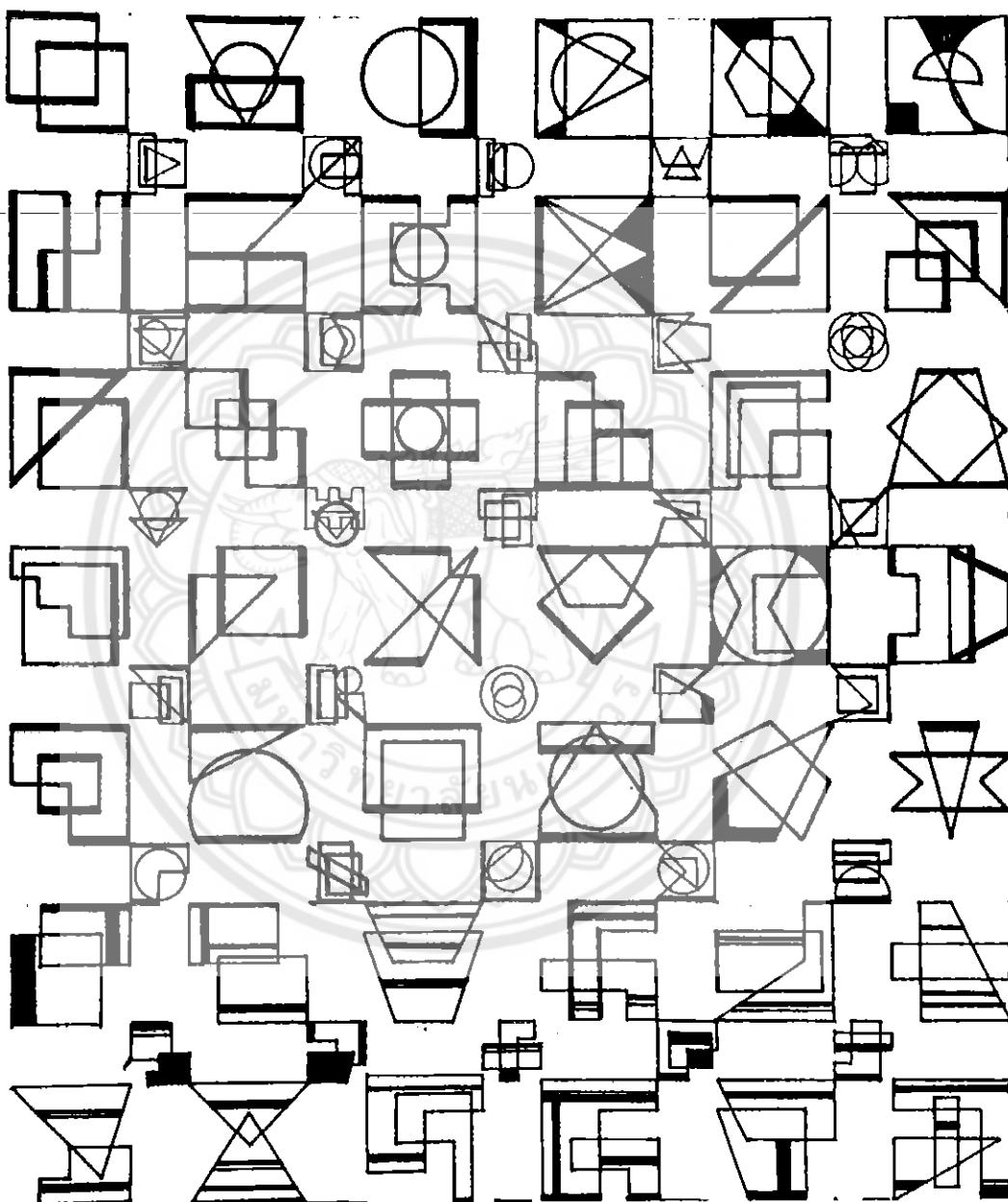
ภาพ 82 ตัวลายที่เกิดจากการนำเอารูปตั้งแต่สองรูปขึ้นไป  
มาจัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะมุมกับมุมชนเชื่อมสัมผัสกัน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน์, 2538, หน้า 76

- ให้มุ่งกลับการสัมผัสกัน เป็นการนำรูปลักษณะโครงร่างที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันตั้งแต่สองรูปขึ้นไป มาจัดประกอบรวมเป็นหน่วยเดียวกัน โดยกำหนดให้มุมของรูปหนึ่งชนสัมผัสถกันด้านของอีกรูปหนึ่งประสานปรากฏเป็นรูปลักษณะตัวลายแบบใหม่ (ดังภาพด้านล่าง ที่ 84)



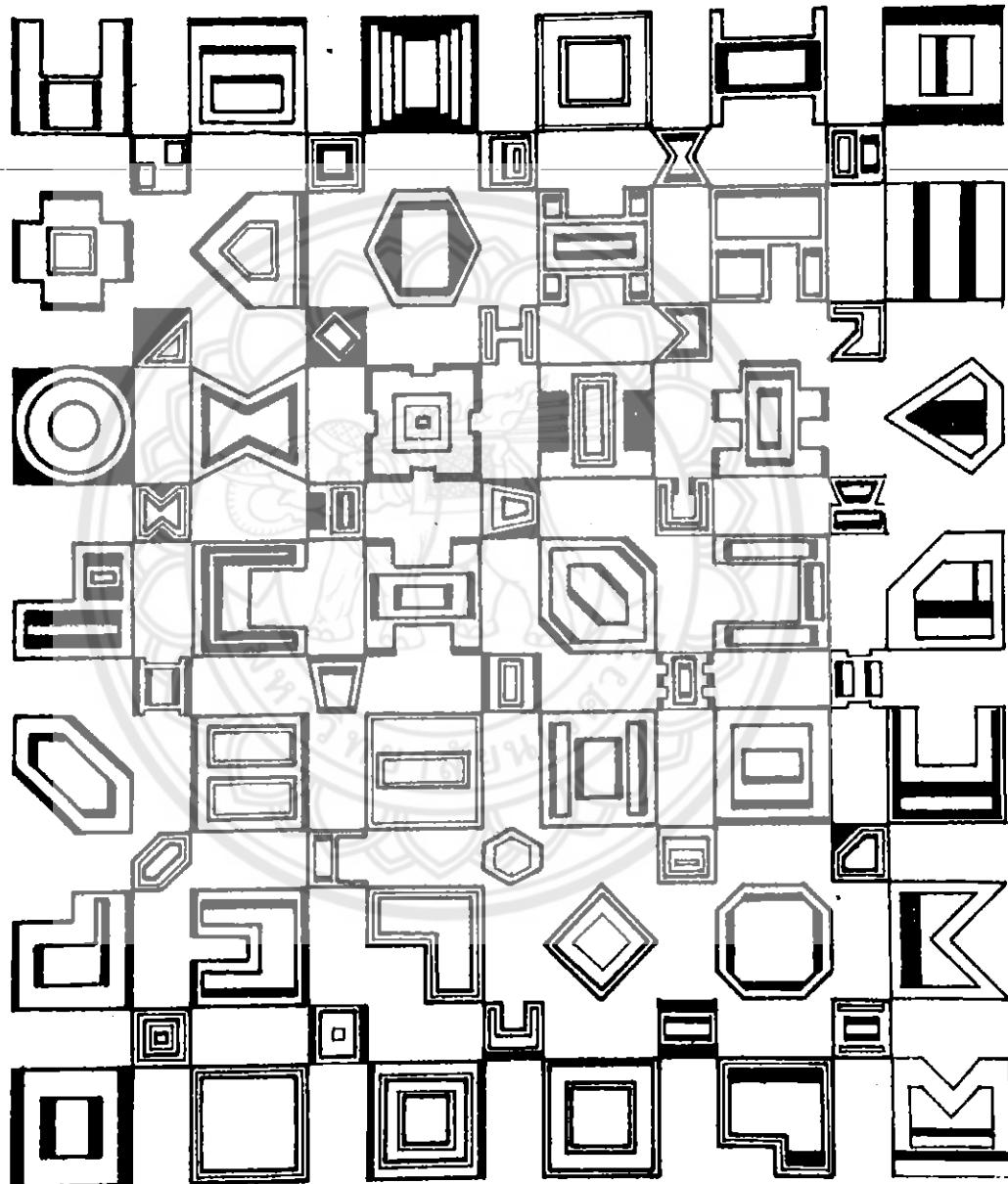
ภาพ 83 ตัวลายที่เกิดจากการนำเอารูปตั้งแต่สองรูปขึ้นไป  
มาจัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะมุมชนสัมผัสถกันด้าน<sup>ที่มา:</sup> ประเสริฐ ศิลวัฒนา, 2538, หน้า 77

- ให้ทับช้อนกัน เป็นการนำเอารูปลักษณะโครงร่างที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันตั้งแต่สองรูปขึ้นไป มาจัดประกอบรวมให้เป็นหน่วยเดียวกัน โดยกำหนดให้รูปใดรูปหนึ่งทับช้อนลงบนหรือให้รูปอีกรูปหนึ่ง ปรากฏเป็นรูปลักษณะคล้ายแบบใหม่ (ดังภาพตัวอย่างที่ 85)



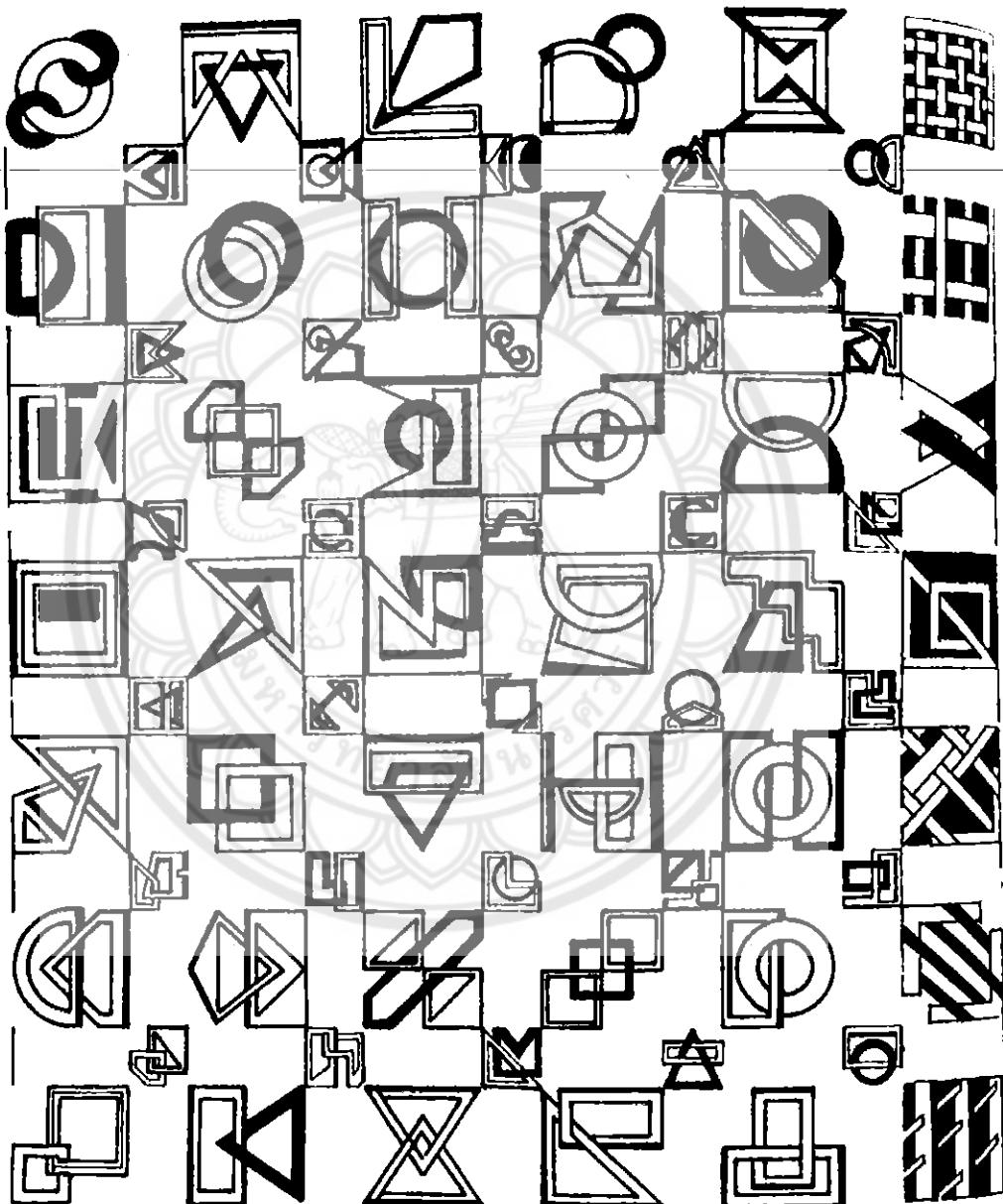
ภาพ 84 ตัวอย่างที่เกิดจากการนำเอารูปตั้งแต่สองรูปขึ้นไป  
มาจัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะทับช้อนกัน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตน์, 2538, หน้า 77

- ให้สอนคู่ขนานกัน เป็นการนำเอารูปลักษณะโครงสร้างที่เหมือนกันแต่จะต่างขนาดกันตั้งแต่สองรูปขึ้นไปมาจัดประกอบรวมให้เป็นหน่วยเดียวกัน โดยการสอนรูปขนาดเล็กลงในรูปขนาดใหญ่ให้ด้านและมุมของรูปแต่ละรูปคู่ขนานกัน pragmatically เป็นรูปลักษณะตัวลายแบบใหม่ (ดังภาพตัวอย่างที่ 86)



ภาพ 85 ตัวลายที่เกิดจากการนำเอารูปตั้งแต่สองรูปขึ้นไป มาจัดประกอบเข้าด้วยกันในลักษณะซ้อนให้คู่ขนานกัน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิครัตน์, 2538, หน้า 78

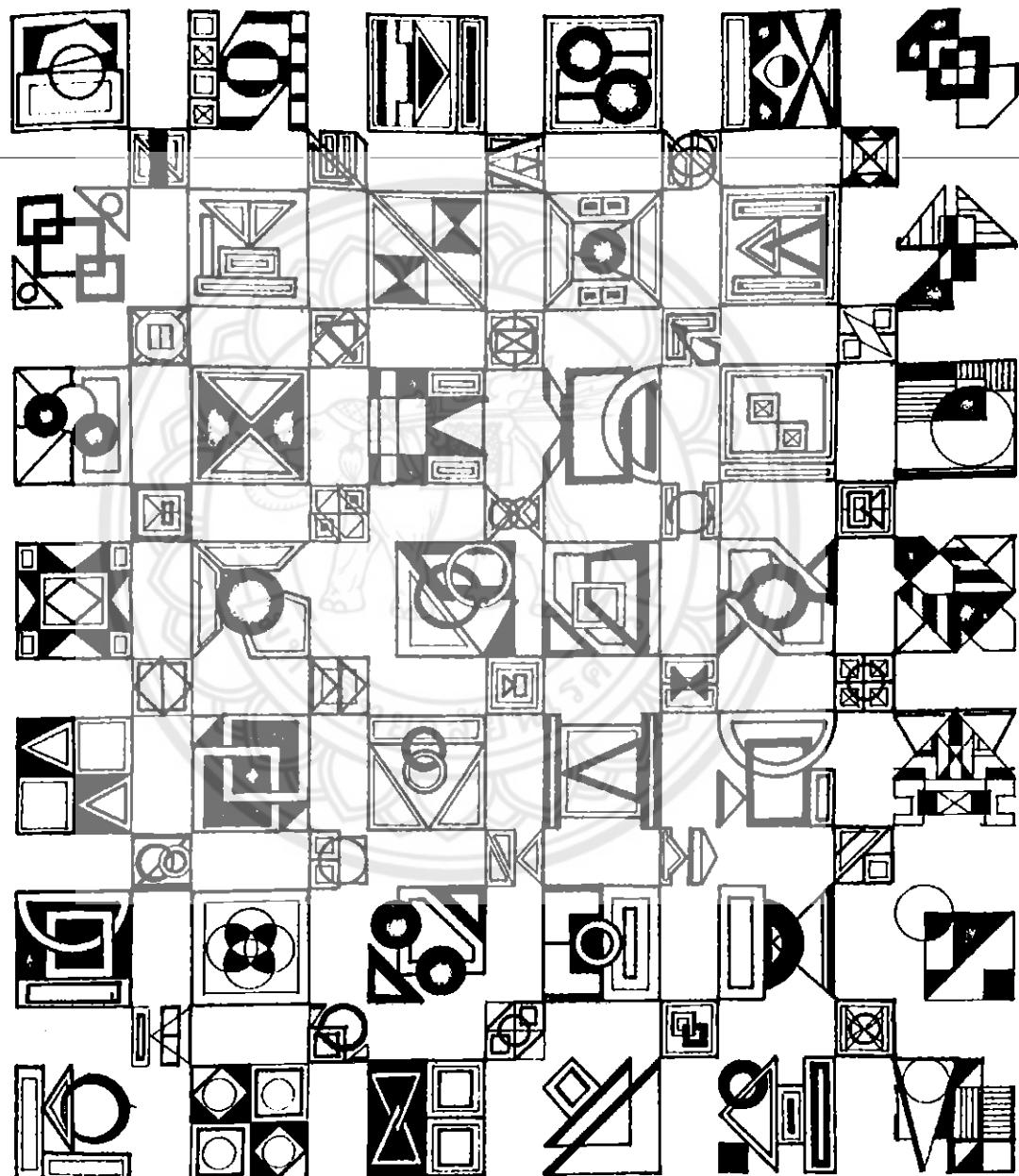
- ให้ไขว้เกี่ยวสอดผ่านกัน เป็นการนำอาฐรูปลักษณะโครงร่างที่  
เหมือนกัน หรือแตกต่างกันตั้งแต่สองรูปขึ้นไป มาจัดประกอบรวมกันให้เป็นหน่วยเดียวกัน โดยการ  
ไขว้เกี่ยว บิดพัน สอดประสานเกลียวเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน ปราภูมิเป็นรูปลักษณะตัวลายแบบใหม่ (ดัง  
ภาพตัวอย่างที่ 87)



ภาพ 86 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป มาจัดประกอบรวมเข้าด้วยกันในลักษณะไขว้  
เกี่ยวสอดผ่าน

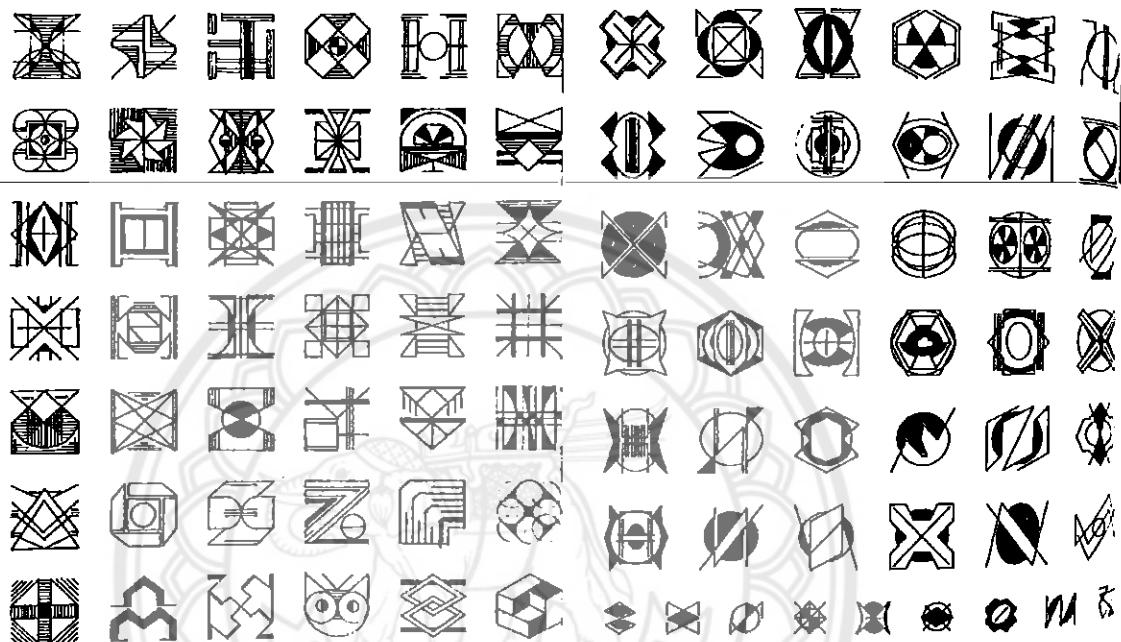
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 78

- การผสมผสานหลายวิธีเข้าด้วยกัน เป็นการนำเอารูปลักษณะโครงร่างที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไป มาจัดประกอบรวมให้เป็นหน่วยเดียวกันโดยผสมผสานวิธีการซ่อนประกอบต่อแบบต่างๆเข้าด้วยกัน ปรากฏเป็นรูปลักษณะตัวลายแบบใหม่ (ดังภาพทั่วอย่างที่ 88)



ภาพ 87 ตัวลายที่เกิดจากการนำเส้นสองเส้นขึ้นไป  
มาจัดประกอบเข้าด้วยกันโดยวิธีการต่างๆ ผสมผสานกัน  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนา, 2538, หน้า 79

3) หลักการจัดประกอบตัวลายลักษณะเส้นและรูป เป็นการนำเอารูปแบบลักษณะเป็นเส้นมาจากประกอบรวมกับรูป ให้เป็นหนวยเดียวกันในรูปลักษณะแบบใหม่ เพื่อกำหนดใช้เป็นแม่ลายโดยผสมผสาน วิธีการจัดประกอบหมายว่าเข้าด้วยกัน (ดังภาพทั้งอย่างที่ 89) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิลรัตนາ , 2538, หน้า 70-81)



ภาพ 88 ตัวลายที่เกิดจากการจัดประกอบรูปและเส้นเข้าด้วยกันโดยรูปจะกำหนดให้เป็นส่วนโครงสร้างของตัวลาย ส่วนเส้นจะเป็นส่วนตกแต่งโครงสร้าง  
ที่มา: ประเสริฐ ศิลรัตนາ, 2538, หน้า 80

### 2.2.2 สีกับการออกแบบลาย

2.2.2.1 สีวัสดุชาติหรือสีซ่างเขียน หมายถึง สีที่ใช้ในการวัดทั่วไปเช่นมีแมสี 3 สี คือ แดง เหลือง น้ำเงิน

2.2.2.2 สีวิทยาศาสตร์ หมายถึงสีที่นักวิทยาศาสตร์ประดิษฐ์ขึ้น เช่นสีของแสงไฟฟ้า สีที่ผ่านแท่งแก้วปรีซึม สำหรับแม่สีแสงอาทิตย์ เป็นแมสีที่เกิดจากแสงอาทิตย์ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์ได้คิดประดิษฐ์ขึ้น มีแมสี 3 สี คือ สีแดง สีเขียวมรกต และ สีม่วง

2.2.2.3 สีจิตวิทยา หมายถึง ความรู้สึกถ้าอิทธิพลของสีที่ไม่น้ำชวนให้รู้สึกตื้นตัน โศกเศร้าหรือสบาย เป็นต้น ประโยชน์ของสีจิตวิทยานี้นำไปใช้ในการตกแต่ง ช่วยรักษาโรคบางอย่างด้วย เช่น โรคประสาท เป็นต้น มี 4 สี คือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน

ความเข้มของสีเป็นการแสดงความเด่นชัด ความเข้มความสดใสหรือเป็นสีที่ห่างจากสีที่เป็นกลางเท่าไหร่ สีที่เด่นกว่าอยู่อีกด้านจะให้ความรู้สึกละเอียดอ่อนและลึกซึ้ง ความเข้มของสีอาจเปลี่ยนแปลงไปด้วยการผสมสีคือใช้สีที่เป็นกลางหรือสีตรงข้ามผสมกัน ซึ่งเราใช้ศัพท์นี้ว่า “การฆ่าสีให้

เป็นกลาง”ความเด่นชัดของสีจะน้อยลงไป การนำสีตรงข้ามในวงจรสีมาผสมกัน จะเป็นการทำลายกันเองจนเป็นสีเทา สำหรับสีเทานี้ถ้านำไปผสมสีใดก็ตามจะทำความเด่นชัดของสีนั้นลดลงน้อยลง

ความเข้มของสีจะกลับไปแล้วก็คือ เป็นการนำสีที่ตรงข้ามกับค่าของสี จะเป็นการใช้สีได้สีหนึ่งที่ทำให้ค่าของสีหม่นลงไปด้วย การผสมด้วยสีอีกสีหนึ่งที่เข้มกว่าจะกระแทกตึงทำตามลำดับ จะเป็นสีเดียวหรือหลายสีก็ตามกระทำโดยวิธีเดียวกันทั้งสิ้น (สิทธิศักดิ์ รัฐศรีสวัสดิ์กุล, 2529, หน้า 115-122)

### 2.3 ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย

#### 2.3.1 ลักษณะทางจิตภาพของเยาวชนอายุ 16-25 ปี

2.3.1.1 ชนิดของความต้องการ ความต้องการของมนุษย์แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ใหญ่ 2 ประการคือ

1) ความต้องการมูลฐาน (Basic Need) คือ ความต้องการที่เป็นความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตเบื้องต้น อันได้แก่ อาหาร น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บ การขับถ่าย การหายใจ ความอบอุ่น การพักผ่อนนอนหลับ และสิ่งอื่นที่จำเป็นใกล้ชิด

2) ความต้องการด้านจิตใจ (Psychological) ได้แก่ ความต้องการทางเพศ ซื่อเสียง ตัวตน อำนาจ ซึ่งความต้องการขึ้นนี้เกิดขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด นอกจากที่กล่าวมาแล้วก็มีความต้องการความรัก ความยอมรับนับถือ ความปลอดภัย และความสำเร็จต่างๆ ในชีวิตเป็นต้น (รองศาสตราจารย์สุชา จันทน์เอม, 2529, หน้า 37)

#### 2.3.1.2 ความต้องการ 10 ประการของวัยรุ่น

สมาคมการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (National Education Association) ได้ค้นคว้ารวบรวมความต้องการของวัยรุ่นวัยได้ 10 ประการ เรียกว่า “Ten Imperative of Youth” ดังนี้

1) เด็กหนุ่มสาวคนต้องการที่จะปรับปรุงสมรรถภาพในการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อจะได้มีส่วนในการผลิตเครื่องอุปโภคบริโภค ด้วยเหตุนี้ เด็กหนุ่มสาวส่วนมากจึงต้องมีผู้คุยแนะนำช่วยเหลือในขณะทำงานมากๆ

2) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการที่จะรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์

3) เด็กหนุ่มสาวทุกคนมีความต้องการที่จะเข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่พลเมืองในระบบประชาธิปไตย

4) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการที่จะเข้าใจความสำคัญของครอบครัวและปัจจัยต่างๆ ที่จะนำมาซึ่งความสุขแห่งครอบครัว

5) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการทราบถึงวิธีจ่ายและใช้สิ่งของตลอดจนบริการต่างๆอย่างฉลาด

6) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการที่จะเข้าใจถึงวิธีการทำงานวิทยาศาสตร์และความเจริญอันสำคัญทางวิทยาศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์เราตลอดจนความจริงต่างๆ ตามธรรมชาติ

- 7) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการที่จะซาบซึ้งในรถแท่งวรรณคดี ดนตรี ศิลปะ และธรรมชาติกล่าวคือ ต้องการรู้สึกถึงความค่า มองเห็นความงามตามและความไฟแรงของสิ่งเหล่านั้น
- 8) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการที่จะมีความสามารถในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อย่างดีและรู้จักแบ่งสันปันส่วนงานนั้นให้สมดุลกับกิจกรรมต่างๆของเข้า
- 9) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการที่จะปรับปรุงความเครียดต่อผู้อื่นและมีความสามารถดำเนินชีวิตอยู่ และทำงานร่วมกับบุคคลอื่น
- 10) เด็กหนุ่มสาวทุกคนต้องการที่จะปรับปรุงความเสมอภาคในความคิดอย่าง มีเหตุผล และมีความสามารถในการที่จะแสดงความคิดของตนได้อย่างแจ่มแจ้ง สามารถอ่านและฟังได้อย่างเข้าใจ (รายงานศาสตราจารย์สุชา จันทน์เอม, 2529, หน้า 41-44)

### 2.3.1.3 คุณลักษณะเด่น 5 ข้อของกลุ่ม Gen Y ไทย

#### 1) Gen Y ไทยมีความคล่องตัวด้านเทคโนโลยี

ความคล่องตัวด้านเทคโนโลยีเป็นกุญแจสำคัญที่ส่งผลให้เกิดคุณลักษณะอื่นๆ ของผู้บริโภคกลุ่มนี้ตามมา ด้วยความคล่อง ตัวดังกล่าว คน Gen Y จึงเข้าถึงข้อมูลและทางเลือกต่างๆ ได้มากกว่า อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสื่อสารไร้สายช่วยให้ Gen Y เปิดตัวเองสู่โลกภายนอกได้มากกว่า Baby Boomers และ Gen X ผู้บริโภคกลุ่มนี้เติบโตมา กับ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจนกลายเป็นปัจจัยที่ห้ามขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวัน

จากผลสำรวจยืนยันว่า กลุ่ม Gen Y ไทยมีความคล่องตัวด้านเทคโนโลยี มากกว่ารุ่นอื่นๆ จากรดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ โดย 79% ของ Gen Y ติดตามและรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์ และ 69% อ่านข่าวจากเว็บไซต์ต่างๆ มีเพียง 26% เท่านั้นที่ยังคงอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ ในแต่ละวัน Gen Y กว่าครึ่งหรือราว 55% ใช้เวลา มากกว่า 2 ชั่วโมงในการเข้าใช้เว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ในขณะที่ Gen X และ Baby Boomers มีเพียง 36% และ 25% ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของการ ใช้เทคโนโลยีในแต่ละกลุ่มอายุ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่สนับสนุนว่า Gen Y มีความคล่องตัวด้าน เทคโนโลยี เช่น ความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ต วิธีชี้สินค้าและชำระเงิน รวมถึงประเภทของ อุปกรณ์ที่ใช้ ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ผู้ประกอบการธุรกิจจึงควรใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ และหา ช่องทางเข้าถึงผู้บริโภคให้ดึงดูดและตอบสนองความต้องการกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้

#### 2) Gen Y ไทยชอบมีสังคม

Gen Y ชอบแชร์ประสบการณ์ส่วนตัวหรือเรื่องราวที่ตัวเองสนใจผ่านทาง ออนไลน์ โดยความรู้และข้อมูลที่ Gen Y ได้รับจากสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของพวกรเขา Gen Y โตามากับคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์เป็นทั้งช่องทาง และพื้นที่ให้พวกรเข้าแสดงความเป็นตัวเองและความคิดเห็น รวมไปถึงการแชร์ประสบการณ์ความรู้ ระหว่างกัน Gen Y จึงเป็นกลุ่มที่มีการเชื่อมต่อหรือเข้าถึงกันตลอดเวลา มีความมั่นใจในตัวเอง และ พึงพาณิชย์ได้อย่างคล่องแคล่วโดยมีเทคโนโลยีและกลุ่มเพื่อนในเครือข่ายเป็นผู้ช่วย

ในเดือนพฤษภาคม 2014 ไทยมีจำนวนผู้ใช้ Facebook สูงถึง 28 ล้านคน หรือคิดเป็น 42% ของประชากรไทยทั้งหมด ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ 9 ของโลก และที่ 3 ของเอเชีย โดย สาเหตุที่ทำให้สื่อสังคมออนไลน์เป็นที่นิยมนั้น มาจากการใช้งานสมาร์ทโฟนที่เพิ่มขึ้น และการที่ผู้ใช้สื่อ

สังคมออนไลน์หลักอย่าง Gen Y ซึ่งชอบที่จะแชร์ประสบการณ์ และให้ความสำคัญกับความรู้ที่เพื่อนในโลกออนไลน์นำมาแลกเปลี่ยนกัน ผลของปัจจัยเหล่านี้สามารถยืนยันได้จากอัตราของการโพสต์ใน Facebook ที่เปิดให้คนทั่วไปสามารถเห็นและอ่านได้ (public post) ที่เพิ่มขึ้นจาก 37% ในปี 2012 เป็น 45% ในปี 2013

Gen Y ไม่ได้ชอบเพียงแค่สังคมออนไลน์เท่านั้น พากเขายังมีสังคมอффไลน์อีกด้วย เพราะคนเจเนอเรชันนี้ชอบเข้าสังคมกับทั้งเพื่อนร่วมงานและเพื่อนฝูงทั่วไป ความรู้และประสบการณ์ที่แชร์กันในหมู่เพื่อนมือถือพลต่อชีวิตพากเขาในหลายแง่มุม ตั้งแต่พฤติกรรมการซื้อสินค้าไปจนถึงการเลือกงาน จากผลการสำรวจ เรากพบสิ่งที่น่าสนใจและช่วยสนับสนุนว่าผู้บริโภคกลุ่มนี้ "ชอบมีสังคม"—จากคำถามที่ว่า อะไรเป็นแรงจูงใจในการทำงานของพากเขา—เหตุผลอันดับแรกไม่ใช่ "งานน่าสนใจและท้าทาย" เพื่อการพัฒนาตัวเองเหมือนกับ Gen Y ตัววันต่อ แต่กลับเป็น "เพื่อนร่วมงานที่กระตือรือร้น" ซึ่งคิดเป็น 52% ของคำตอบทั้งหมด เหตุผลต่อมา คือ "งานน่าสนใจและท้าทาย" ถัดไป 50% แต่ก็มาเป็นอันดับสอง แม้ว่าเปอร์เซ็นต์ของเหตุผลทั้งสองข้อจะแตกต่างกันไม่มากนัก แต่ก็ทำให้เห็นได้ว่า Gen Y ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีวงสังคมในที่ทำงานเป็นอันดับแรก เพื่อสร้างความสุขให้ชีวิตการทำงาน นอกจากนี้ ผลสำรวจยังชี้ให้เห็นว่าการแบ่งปันความรู้ระหว่างหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานเป็นวิธีการเรียนรู้งานที่ Gen Y ให้ความสำคัญ โดยมี Gen Y ที่ให้ความเห็นเช่นนี้ถึง 26% ในขณะที่ Baby Boomers และ Gen X คิดเช่นนี้เพียง 15% และ 21% ตามลำดับ

### 3) Gen Y ไทยตัดสินใจบนข้อมูล

จากคุณลักษณะเด่นด้านความคล่องตัวด้านเทคโนโลยีทำให้ Gen Y เป็นกลุ่มคนที่ใช้ข้อมูลออนไลน์มาพิจารณาเปรียบเทียบหรือตรวจสอบเพื่อหาทางเลือกที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด Gen Y บริโภคข้อมูลจากช่องทางที่แตกต่างจากคนเจเนอเรชันก่อน จากการสำรวจพบว่า สื่อสังคมออนไลน์และเว็บไซต์เป็นช่องทางหลักที่ผู้บริโภคกลุ่มนี้จะใช้ค้นหาหรือติดตามข้อมูลข่าวสารโดยมี Gen Y ถึง 79% ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางหลัก และอีก 69% ใช้เว็บไซต์ ผลการสำรวจยังแสดงให้เห็นว่า Gen Y จะใช้เวลา กับสื่อสังคมออนไลน์นานกว่ากลุ่มอื่นๆ โดย 55% ของ Gen Y ใช้เวลาอย่างน้อยวันละ 2 ชั่วโมงอยู่กับสื่อสังคมออนไลน์ ในขณะที่ Gen X และ Baby Boomers คิดเป็น 36% และ 25% ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว ธุรกิจที่จัดสรรงบประมาณจำนวนมากในการทำการตลาดกับสื่อรูปแบบเก่าๆ จึงควรหันมาให้ความสำคัญกับสื่อออนไลน์รูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้น เพื่อสื่อสารกับผู้บริโภค Gen Y ที่มีแนวโน้มจะใช้เวลาอย่างลงกับสื่อในรูปแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

อีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า Gen Y เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่ตัดสินใจบนข้อมูล คือ ความชำนาญในการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ที่มีมากกว่าเจเนอเรชันก่อนๆ จากผลการสำรวจ พบว่าเหตุผลที่ Gen Y เลือกซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์นั้นแตกต่างจากเหตุผลของคนเจเนอเรชันอื่นๆ เพราะนอกจากเรื่อง "ความสะดวกสบายและมีบริการดี" ที่ลูกค้าออนไลน์ทั้งหมดชื่นชอบแล้ว ลูกค้า Gen Y ยังมองว่าช่องทางนี้ "มีร้านค้าออนไลน์ให้เลือกซื้อมากขึ้น" ในขณะที่ลูกค้า Gen X และ Baby Boomers ชอบซื้อสินค้าออนไลน์เพื่อ "ราคาถูกกว่าหน้าร้านค้าจริง" Gen Y มีส่วนร่วมในโลกสื่อสังคมออนไลน์สูงจึงใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการช่วยตรวจสอบและพิจารณา

เปรียบเทียบตัวเลือก โดยจะศึกษาจากการอ่านรีวิวสินค้าทางออนไลน์ ทั้งนี้ เหตุผล ของการอ่านรีวิว สินค้าของคนต่างรุ่นก็แตกต่างกัน Gen Y จะอ่านรีวิวเพื่อความคิดเห็นเกี่ยวกับ "คุณภาพของสินค้า" ในขณะที่ Baby Boomers และ Gen X ต้องการเพียงให้แน่ใจว่า "สินค้านั้นใช้งานได้ตรงกับความต้องการ" เป็นส่วนใหญ่ โดย Gen X อ่านรีวิวออนไลน์ไม่มากเท่าอีกสองเจเนอเรชั่น และมักจะตัดสินใจตามคนที่มีอิทธิพลต่อพากษา เช่น คู่สมรส หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ในขณะที่ Baby Boomers จะตัดสินใจตามผู้เชี่ยวชาญมากกว่า Gen X

#### 4) Gen Y ไทยซ่างเลือก

ด้วยความที่ Gen Y มีมาตรฐานสูง คนกลุ่มนี้จึงเป็นคนซ่างเลือก คน Gen Y อาจดูเหมือนเป็นคนซ่างเลือกและชอบเรียกร้อง เห็นได้จากวิธีการซื้อสินค้าออนไลน์พบว่า ลูกค้ากลุ่มนี้ มีแนวโน้มที่จะเลือกสรรแต่สินค้าและบริการที่มีคุณภาพและเป็นไปตามที่ต้องการเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจำนวนมากในสังคมออนไลน์และอินเทอร์เน็ตทำให้พากษาไว้ว่ามีทางเลือกอีกมาก จึงมักจะพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลจนกว่าจะเจอตัวเลือกที่ดีที่สุด กลุ่มลูกค้า Gen Y จึงเป็นกลุ่มที่มีมาตรฐานสูงกว่าลูกค้าเจเนอเรชั่นอื่นๆ ตัวอย่างเช่น แอพพลิเคชั่นที่มีดีไซน์สวยงามจะดึงดูดความสนใจของลูกค้า Gen Y ได้ในทันที และมีโอกาสที่จะเป็นที่นิยมสูง นอกเหนือจากคุณภาพของสินค้า และบริการแล้ว ปัจจัยที่จะดึงดูดใจผู้บริโภคกลุ่มนี้ยังรวมถึงฟังก์ชั่นใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการที่ไม่ซ้ำแบบใคร การสร้างแบรนด์ที่แสดงให้เห็นสไตล์และตัวตนของผู้ใช้ และขั้นตอนการใช้งานที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยจำนวนมากที่กล่าวถึงกลุ่ม Gen Y ในการดึงดูดความสนใจของ Gen Y เช่น การทำการตลาดแบบจริงใจ ตรงไปตรงมา และการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ธุรกิจจะต้องเน้นเรื่องมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือบริการ รวมไปถึงการจัดสรรงรูปแบบและช่องทางการสื่อสารกับ Gen Y โดยเลือกใช้ช่องทางการตลาดที่ "จับใจ" และ "จริงใจ"

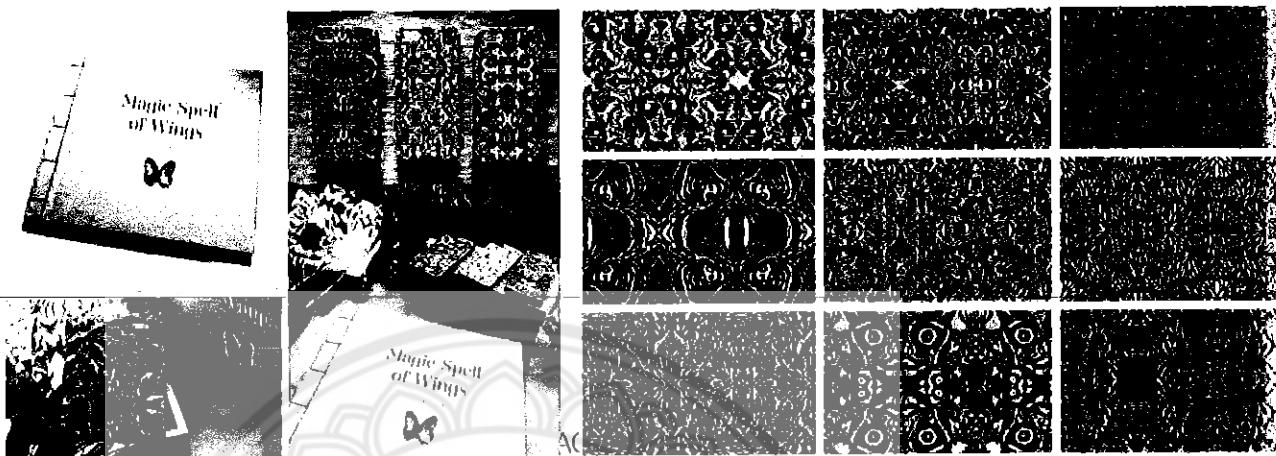
กลุ่ม Gen Y ไทยชอบเลือกงาน เปลี่ยนงานบ่อยกว่าคนเจเนอเรชั่นก่อน และพอยกับค่าตอบแทนตามผลการทำงาน แรงงาน Gen Y ไทยและตะวันตกจะซ่างเลือกและเปลี่ยนงานบ่อย โดยกว่า 50% ของ Gen Y กลุ่มบน (อายุระหว่าง 30 ถึง 34 ปี) เคยเปลี่ยนงานมาแล้ว 2-3 ที่ ขณะที่ Baby Boomers ส่วนใหญ่ร้าว 35% ยังคงทำงานที่แรกอยู่ และครึ่งหนึ่งของ Gen X ยังทำงานที่แรกหรือไม่ก็ที่ที่สอง ส่วน Gen Y กลุ่มล่าง (อายุระหว่าง 25 ถึง 29 ปี) จำนวนมากเปลี่ยนไปทำงานที่ที่สองแล้ว จึงเห็นได้ชัดเจนว่า Gen Y เป็นกลุ่มที่ยังมีอายุน้อยแต่เปลี่ยนงานบ่อยกว่าเจเนอเรชั่นก่อน ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงการเข้าสังคมของ Gen Y ทั้งทางออนไลน์และอินเทอร์เน็ต จะพบว่าคนกลุ่มนี้ใส่ใจและให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่มีการแชร์ต่อๆ กัน และได้เห็นเรื่องราวของกลุ่มคนออนไลน์ที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การทำงานอยู่เรื่อยๆ จึงไม่น่าแปลกใจที่ Gen Y จะพึ่งโอกาสในหน้าที่การทำงานใหม่ๆ มากกว่ากลุ่มคนที่มีอายุมากกว่า นอกจากนี้ 41% ของ Gen Y ชอบค่าตอบแทนแบบคอมมิชชั่น ในขณะที่มีเพียง 33% ของ Gen X และ 25% ของ Baby Boomers เท่านั้นที่ชอบค่าตอบแทนรูปแบบนี้ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคน Gen Y ซ่างเลือกและเรียกร้องเจ๊พ้อใจกับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมตามปริมาณงานที่ทำจริง

### 5) Gen Y ไทยมีความรู้ทางการเงิน

Gen Y มีความรู้ทางการเงินตั้งแต่อายุยังน้อย โดยรู้วิธีที่จะบริหารจัดการเงินให้กอกเงย อธิบายควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านการเงินของ Gen Y เพราะทัศนคติที่ว่าความรู้ด้านการเงินที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่งคั่งได้อย่างรวดเร็วทำให้คนเจเนอเรชันนี้แตกต่างกับคนเจเนอเรชันก่อนหน้า เหตุผลที่ทำให้คน Gen Y จำเป็นต้องมีความรู้ทางการเงิน เพราะคนกลุ่มนี้ถือว่าใช้เงินเก่งกว่าคนเจเนอเรชันก่อน กล่าวคือ 19% ของ Gen Y ใช้เงินมากกว่า 75% ของรายได้ ในขณะที่มี Gen X เพียง 15% และ Baby Boomers เพียง 12% ที่ใช้เงินในสัดส่วนเดียวกัน ทั้งนี้ ความรู้ทางการเงินดังกล่าวไม่ใช่แค่เพียงรู้วิธีการจัดการเงิน แต่ต้องรู้ด้วยว่าจะลงทุนในตลาด การเงินอย่างไรให้กอกเงยอย่างรวดเร็ว- เช่น- ซื้อหุ้น- ทอง- หรือ- ตราสารอนุพันธ์- เป็นต้น- เมื่อพิจารณาด้านอายุของผู้บริโภคกลุ่มนี้ พบร่วมกับการเจนเนอเรชันนี้ นิยมลงทุนด้วยการซื้อขายหุ้น ตราสารหนี้ และหุ้น ใกล้เคียงกันมาก ซึ่งบ่งบอกได้ว่า Gen Y มีความคล่องตัวทางการเงินมากพอๆ กับกลุ่ม Gen X และ Baby Boomers นอกจากนี้ อัตราส่วนของ Gen Y ที่ตอบว่าลงทุนเพื่อ “เก็บไว้จากส่วนต่าง” ก็ยังสูงกว่าเจเนอเรชันอื่นอยู่เล็กน้อย ด้วยความรู้ทางการเงินดังกล่าว อธิบายบริการด้านการเงินควรปรับแต่งผลิตภัณฑ์เพื่อดึงดูดผู้บริโภคกลุ่มนี้ตามอุปนิสัยที่มั่นใจในการใช้เงินและลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้ พร้อมกันนี้สถาบันการเงินและบริษัทหลักทรัพย์ควรให้ความสำคัญด้านการบริการและการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เป็นพิเศษ เพราะกลุ่ม Gen Y มีมาตรฐานสูง ช่างเลือก และชอบเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการตัดสินใจด้วย (SCB Economic Intelligence Center (EIC), 2557, หน้า 16-37)

## 2.4 กรณีศึกษา

### 2.4.1 โครงการออกแบบลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากผีเสื้อ



ภาพ 89 ลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากผีเสื้อ

ที่มา: <https://issuu.com/degreeprojectfab22/docs/3>

#### 1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน

ชนิศา อุดมทรัพย์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โครงการออกแบบลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากผีเสื้อ

#### 2) ขั้นตอนการพัฒนาผลงาน

ลวดลายจากผีเสื้อด้วยใช้ลวดลายและสีสันจากผีเสื้อที่มีความแตกต่างกันมา ผสมผสานกัน

#### 3) ขั้นวิเคราะห์

สร้างลวดลายโดยใช้เทคนิคหนุ่น ช้อนทับ และกลับด้าน

#### 4) ขั้นตีความ

โครงการนี้จึงอยากจะอนุรักษ์ผีเสื้อ โดยการนำเสนอให้ความรู้เกี่ยวกับผีเสื้อ และทำการออกแบบลวดลายของผีเสื้อที่มาจากลวดลายและสีของ ผีเสื้อ เพื่อนำลวดลายไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ผ้าพันคอ กระเบ้า และรองเท้า

#### 2.4.2 Pattern's Pomme Chan



ภาพ 90 ภาพลาย Pattern's Pomme Chan  
ที่มา: <http://levineleavitt.com/artists/pomme-chan/patterns/#39>

- 1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน  
รัชนาพรรณ จันทร์จำรัสแสง
- 2) ขั้นตอนการพ्रოดักชันผลงาน  
เป็นลายที่ออกแบบโดยการใช้ภาพกราฟิก ผสม กับภาพวาด ทำให้เกิดความแปลกใหม่ และมีเสน่ห์น่าสนใจ
- 3) ขั้นวิเคราะห์  
การจัดองค์ประกอบมีการทับซ้อนกันเพื่อให้เกิดมิติ มีความตื้นลึก มากกว่างาน 2 มิติแบบๆ
- 4) ขั้นตีความ  
ลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยได้แรงบันดาลใจจากดอกไม้ต่างๆ ลายเส้นที่ชัดเจน มีน้ำหนักของแสงเงา ทำให้มีความโดดเด่นอย่างเห็นได้ชัด

### 2.4.3 iconemesis x Pomme Chan



ภาพ 91 ภาพลวดลาย iconemesis x Pomme Chan

ที่มา: <http://blog.harperandblake.co.uk/2011/10/flower-design-iphone-cases-in.html>

- 1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน  
รัชมาพรรณ จันทร์จำรัส  
Flower design iphone cases in collaboration with Pomme chan
- 2) ขั้นตอนการพ्रოดักชัน  
ลวดลายได้แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ และ สีสันโดดเด่น แบลกตา จึงเป็นเอกลักษณ์ ของนักออกแบบ
- 3) ขั้นวิเคราะห์  
สีสันที่แบลกตาและชวนน่าหลงไหล ทำให้ผู้บริโภคเลือกผลงานการออกแบบนี้
- 4) ขั้นตีความ  
ตัวงานการสร้างลวดลายที่มีความละเอียดและแบลกตาม่าสนใจ เป็นผลต่อการออกแบบที่ดีของงานชิ้นนี้

#### 2.4.4 Flynowill new shop @ Siam Center 2013



ภาพ 92 ภาพ掠ดลาย Flynowill new shop @ Siam Center 2013

ที่มา: <https://www.facebook.com/flynowill>

1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน

Flynowill new shop @ Siam Center 2013 โดย jeepkongdechakul

2) ขั้นตอนการพัฒนาผลงาน

漉ลายได้แรงบันดาลใจจากการสร้างเรื่องราวขึ้นมา และการสมมราห์ว่างภาพถ่ายและภาพวาด

3) ขั้นวิเคราะห์

ผลงานมีเรื่องราวดึงดูดให้ผู้ที่สนใจ ติดตามผลงานไปเรื่อยๆ

4) ขั้นตีความ

漉ลายที่สร้างโดยมีเรื่องราวในงานนั้นเป็นการทำให้ผลงานมีเอกลักษณ์

มีความน่าสนใจ

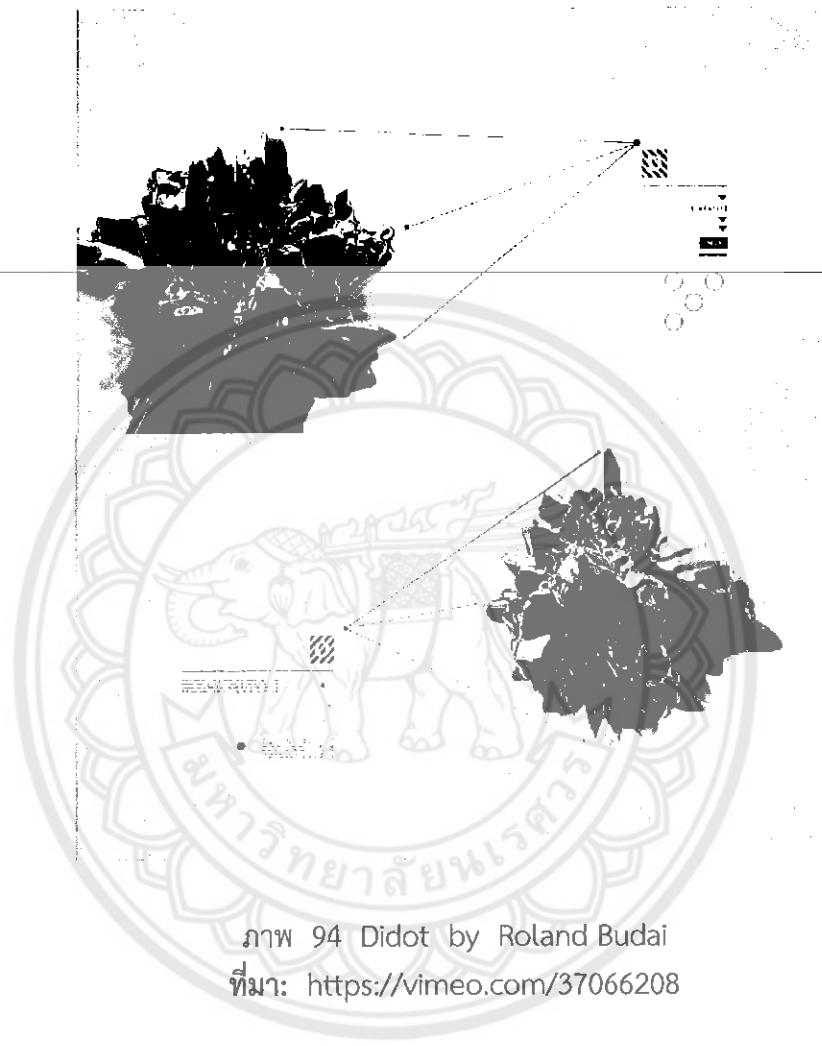
#### 2.4.5 Pattern Projections for Elle Style Awards



ภาพ 93 Pattern Projections for Elle Style Awards  
ที่มา: <https://vimeo.com/59995956>

- 1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน  
Pattern Projections for Elle Style Awards โดย Natalia Stuyk
- 2) ขั้นตอนการพร้อมนำเสนอ  
การสร้างสื่อนี้เป็นการทำให้ลวดลายน่าสนใจจากการเคลื่อนไหว ไปพร้อมกับคนตัวประกอบทำให้ดูมีเสน่ห์ในงาน
- 3) ขั้นวิเคราะห์  
ลวดลายมากมายถูกนำมาจัดวางและสร้างมิติใหม่ในการนำเสนอทำให้ผลงานน่าสนใจยิ่งขึ้น
- 4) ขั้นตีความ  
งานเคลื่อนไหวเป็นการทำให้ผลงานเกิดมิติมากยิ่งขึ้นจากเดิม และ สร้างความใหม่ในการนำเสนอผลงานที่เป็นลวดลาย

#### 2.4.6 Didot by Roland Budai



ภาพ 94 Didot by Roland Budai  
ที่มา: <https://vimeo.com/37066208>

- 1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน  
Didot by Roland Budai
- 2) ขั้นตอนการพ्रოดักชันผลงาน  
การเสนอข้อมูลให้กับผลงานเป็นการให้ความรู้ แต่ไม่ทำให้ผู้ดูเกิดความน่าเบื่อ
- 3) ขั้นวิเคราะห์  
การนำเสนอผลงานพร้อมกับอธิบายข้อมูลจะช่วยให้ผู้ที่ดูได้ความรู้ และสามารถนำไปตัดสินใจในผลงานมากยิ่งขึ้น
- 4) ขั้นตีความ  
ข้อมูลที่แสดงพร้อมกับผลงานจะช่วยตึงดูดความสนใจของผู้ดูมากขึ้น

#### 2.4.7 Chan Rip N Dip (Fall 2012)



ภาพ 95 Chan Rip N Dip (Fall 2012)

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/515591857314111348/>

- 1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน  
Chan Rip N Dip (Fall 2012)
- 2) ขั้นตอนการพ्रร侗นาผลงาน  
หมวดเป็นเครื่องประดับที่คนส่วนใหญ่นิยมมีไว้ประดับร่างกาย Rip N Dip จึงเป็นสินค้าที่น่าสนใจต่อกลุ่มเป้าหมาย
- 3) ขั้นวิเคราะห์  
ลวดลายที่ถูกนำมาใส่ในหมวด เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับลวดลายและทำให้ลวดลายมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
- 4) ขั้นตีความ  
หมวดที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์เป็นสิ่งที่หมายถึงกับกลุ่มเป้าหมายที่สนใจทั้งงานศิลปะและเลือกใช้สินค้าที่ผ่านกระบวนการออกแบบ

#### 2.4.8 Sleepingpills



- 1) ขั้นระบุข้อมูลของผลงาน  
ผ้าพันคอ (Scarf) โดย Sleepingpills
- 2) ขั้นตอนการพรร威名าน  
สำหรับสไตล์ของร้านนี้ ก็จะเป็นแบบ Sophisticated + playful สำหรับสาวหวานอมเปรี้ยว มีลายน่ารักๆ
- 3) ขั้นวิเคราะห์  
คลาดลายที่ใช้เป็นเป็นเอกลักษณ์ และลักษณะของขนาดผ้าที่เป็นที่นิยมของกลุ่มผู้บริโภค
- 4) ขั้นตีความ  
เป็นสินค้าที่ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายได้ดี

## บทที่ 3

### การวิเคราะห์ข้อมูลและแนวความคิดในการออกแบบ

การออกแบบคลุกด้ายที่ได้แรงบันดาลใจจาก ดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบ โดยนำเสนอแนวคิดและวิธีการเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

#### 3.1 วิธีการรวบรวมข้อมูล

##### 3.2 วิเคราะห์ข้อมูล

##### 3.3 วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

##### 3.4 สรุปแนวทางการออกแบบ

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์รูปร่างลักษณะของดอกไม้ ช่วงเวลาการออกดอก โครงสร้างของดอกไม้ โดยการแยกประเภทตามแต่ละภูมิภาคเพื่อหาอัตราลักษณ์อันโดดเด่น และนำมาถอดลายก่อนนำไปออกแบบ

3.1.1 ภาคเหนือ 8 ชนิด

3.1.2 ภาคกลาง 8 ชนิด

3.1.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 ชนิด

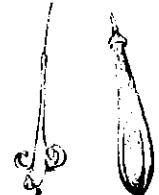
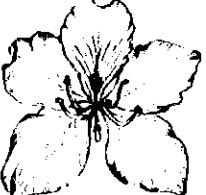
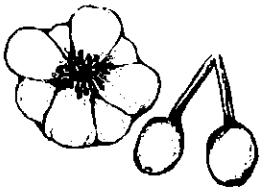
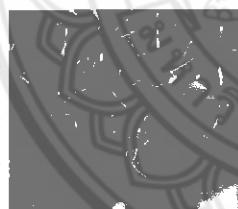
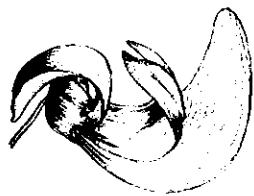
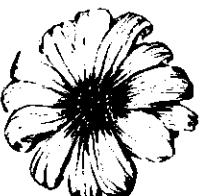
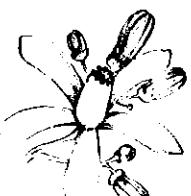
3.1.4 ภาคตะวันออก 6 ชนิด

3.1.5 ภาคตะวันตก 4 ชนิด

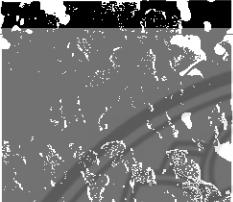
3.1.6 ภาคใต้ 14 ชนิด

### 3.1.1 ภาคเหนือ 8 ชนิด

ต่อไปนี้เป็นประจำจังหวัด ภาคเหนือ 8 ชนิด

จังหวัด	ดอกไม้	ชื่อ / สักษณะต่าง	คำสั่ง	รูปร่างรูปทรง
เชียงราย		<b>ชื่อคลอนไม้ :</b> ดอกห่วงเสด <b>ลักษณะ :</b> ออกดอกเป็นช่อความซอกใบ มีกลับ ร่องดอก เป็นรูปหัวใจหรือรูปกรวยติดหงาย ดอก เป็นรูปทรงกรวย เส้นขาว ปลายดัดงะบาน ออกเป็น 4 กลับ ผื่นออกบานเต็มที่สิบดอก จะเอื้องลงเข้าสู่ลำ ดอกนานประมาณ 5-6 เดือนตีนเครื่อง <b>การออกดอก :</b> ธันวาคม - มีนาคม		
น่าน		<b>ชื่อคลอนไม้ :</b> ดอกเสี้ยวโคขรา <b>ลักษณะ :</b> ออกดอกเป็นช่อที่ซอกใบและ ปลายกิ่ง 6-10 ดอก มี 5 กลับ คล้ายดอก กล้วยไน้ มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ผลเป็นฝักแบบ เท่าเก้าจะเด็กเป็น 2 ชิ้น <b>การออกดอก :</b> ออกดอกตลอดปี ออกบานช่วง เดือนพฤษภาคม-มีนาคม		
พะเยา		<b>ชื่อคลอนไม้ :</b> ดอกสาริก <b>ลักษณะ :</b> ออกดอกเป็นช่ำริมรือออกเป็นช่อ กระฉุกตามกิ่ง ดอกบ่อยเป็นสีขาว มีกลิ่นหอม มาก ออกมีกลับดอก 4 กลับ ส่วนกลับเดี่ยวนี้ 2 กลับ มีกลีบสีฟ้าใสเหลืองเข้มวานมาก รั้งไว้ 2 ช่อ ในแต่ละช่อจะมีร่องรอยร้านช้ำบาน 2 ปลาย หลอดร่วงไข่แยกเป็นเดก 3 แยก <b>การออกดอก :</b> มกราคม - มีนาคม		
เชียงใหม่ , ลำปูน		<b>ชื่อคลอนไม้ :</b> ดอกหองหวาน <b>ลักษณะ :</b> ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง คล้ายดอกสาริก สีสดเดดหรือเหลือง มีกลิ่น หอมเป็นฝักแบบรีบบุ้ง น้ำเงิน แม่ดี แม่ดีค อุ้ยที่ปลูกมา <b>การออกดอก :</b> ธันวาคม - มีนาคม		
แม่ฮ่องสอน		<b>ชื่อคลอนไม้ :</b> ดอกบัวครุฑ์ <b>ลักษณะ :</b> ออกเป็นช่อเดี่ยวบนรากไม้ล่างกิ่ง มีกลีบล้อมกลับ ดอกทานตะวัน แต่ใบนาดาเด็ก กิ่ว ดอกนานออกเป็นหนึ่น กลับออกเรียบๆ ประมาณ 12-14 กลับ ดอกในสีเหลืองสั่ง เป็นคลอกลมๆ น้ำเงิน <b>การออกดอก :</b> พฤษภาคม - ธันวาคม		
แม่ร		<b>ชื่อคลอนไม้ :</b> ดอกยันตีน <b>ลักษณะ :</b> ออกนานเด็ก สีเขียวแกมน้ำเงิน ออกเป็นช่อตามปลายกิ่ง <b>การออกดอก :</b> พฤษภาคม - กุมภาพันธ์		

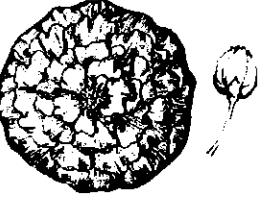
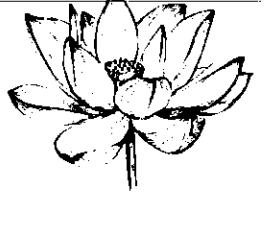
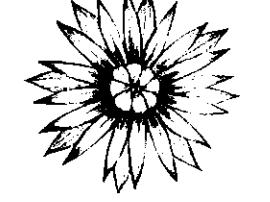
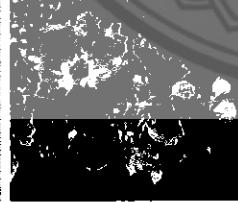
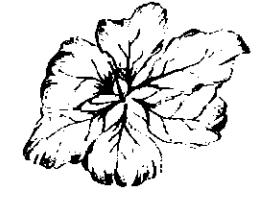
ตาราง 1.1 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคเหนือ  
ที่มา: นันพัทธ์ นันตา, 2559

จังหวัด	ตอกไป	ชื่อ / สักขีปนະทោះ	คำสี	รูปร่างรูปทรง
ศรีป่าบ		<p>ชื่อตอกไม้ : ตอกธรรมรักษ ลักษณะ : ตอกเป็นช่อครั้งๆ วนของลำต้น ลักษณะช่อตอกมี 2-3 แฉก ตอกมีสีเขียว ในแต่ละช่อตอกมี 4-8 ดอก ตอกมีสีเขียว แดง เหลือง และเขียว ผลติดลับของตอกมีเมล็ด จะกลับเป็นเนื้อคึ่ด การออกตอก : ตลอดปี</p>		
อุดรธานี		<p>ชื่อตอกไม้ : ตอกอินทนิล (ประดู่) ลักษณะ : ตอกต่อต่อเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ฝี 5 กลีบ สีเหลือง มีลักษณะห้อมล้อมๆ กัน คลอกใบมาแล้ว ร้าฟร้อนๆ กัน การออกตอก : เมษายน - สิงหาคม</p>		

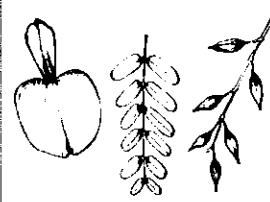
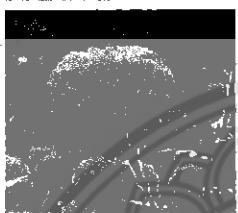
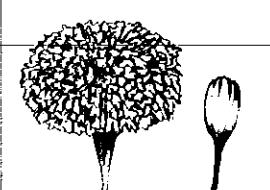
ตาราง 1.2 แสดงลักษณะของตอกไม้ประจำจังหวัดของภาคเหนือ  
ที่มา: นันพพัทธ์ นันตา, 2559

### 3.1.2 ภาคกลาง 8 ชนิด

#### ดอกไม้ประจำจังหวัด ภาคกลาง 8 ชนิด

จังหวัด	ดอกไม้ประจำจังหวัด	ชื่อ / สีก้านและต้น	คำสั่ง	รูปทรงรูปกรง
ยะลา อุทัยธานี สุพรรณบุรี นครนายก		ช่อคลอกน้ำ : ดอกสุพรรณบุรี ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่งสีเหลือง การออกดอก : อันวารค - มีนาคม		
สุโขทัย พิจิตร ปทุมธานี		ช่อคลอกน้ำ : ดอกบัวหลวง ลักษณะ : ออกเป็นกลีบช่อที่ก้านและขั้น มีเสี้ยว ชมภู เหลือง สักดิ์ สีสน จนากงา ใบแหลมคลอกขั้นอยู่ชั้นนิดละกันตุ๊ การออกดอก : ตลอดทั้งปี		
พิษณุโลก นนทบุรี		ช่อคลอกน้ำ : ดอกบานบี ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่งาดใหญ่ ที่คล้ายกับ สีเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกดอก ในฤดูแล้ง การออกดอก : มีนาคม - มิถุนายน		
กำแพงเพชร ลพบุรี		ช่อคลอกน้ำ : ดอกพิมุกติ ลักษณะ : ออกเป็นคลอกเดี่ยวนะ ออกดอกเป็น กระฉูดตามร่างในหรือขอด มีกลีบดอกประมาณ 8 กลีบ ซึ่งจะเป็นก้าน กลีบดอกเป็นจักรเล็กน้อย สีขาวนวลที่ก้านหอยมาก การออกดอก : ตลอดทั้งปี		
นครสวรรค์		ช่อคลอกน้ำ : ดอกเสมา ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อคล้ายกับ ร. 6 กลีบ ใบคนองเป็นก้านสั้น มีกลิ่นหอม ขาว ดำ ไว้ของแหงก็เป็นดอกนาง บั้งบุ้น การออกดอก : อันวารค - กันยายน		
ราชบุรี		ช่อคลอกน้ำ : ดอกชัยทฤกษ์ ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่ปุ่มคล้ายกับ ร. 5 กลีบ สีเหลือง โคนคลอดเป็นก้านคลอกจำนวนมาก การออกดอก : กุมภาพันธ์ - ตุลาคม		

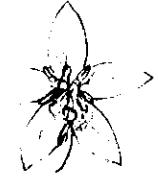
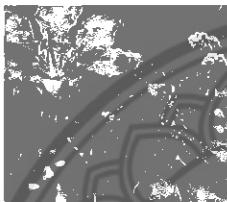
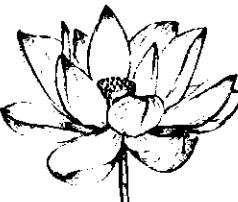
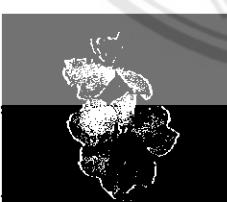
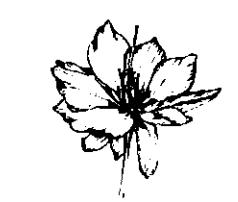
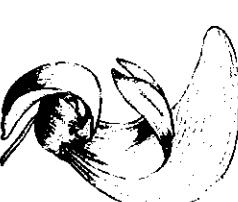
ตาราง 2.1 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคกลาง  
ที่มา: นันพพัทธ์ นันทา, 2559

จังหวัด	ดอกไม้	ชื่อ / สักขีปนະถ່ານ	รากสี	รูปร่างรากป่า
หนองคาย		ชื่อดอกไม้ : ดอกโภสน ลักษณะ : กิ่วท้าวหน้างา ใบเล็กฝอยคล้าย กันใบในชาญเรือใบกระดิน ดอกสีเหลืองคล้าย ดอกแคน แต่ดอกสีเขียวรำ รั่วฝักยาว มีเม็ดในฝัก คล้ายกับก้านพืชบางต่อฝึกขาวกว่า การออกดอก : กันยายน - ธันวาคม		
อุทัยธานี		ชื่อดอกไม้ : ดอกดาวเรือง ลักษณะ : ออกดอกเป็น簇เกี่ยวกระฉูกอยู่ ปานเย็น สีเหลืองหรือสีลันทนา กลีบดอกวงนอกมี ลักษณะเป็นรูปร้าน้ำ โคนดอกเป็นหลอดเล็ก ปลายดอนเป็นร่องหยด กลีบห้องอ่อน การออกดอก : ตลอดทั้งปี		

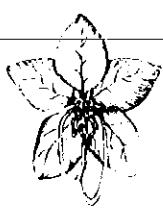
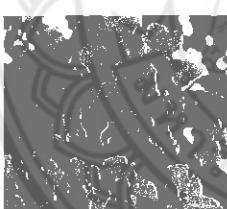
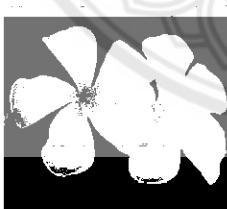
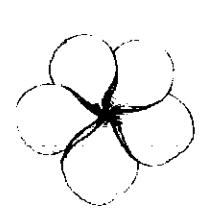
ตาราง 2.2 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของภาคกลาง  
ที่มา: นันพัทธ์ นันตา, 2559

### 3.1.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 ชนิด

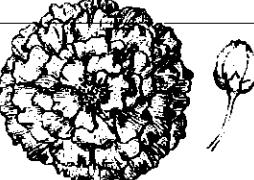
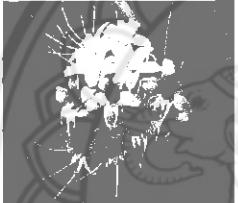
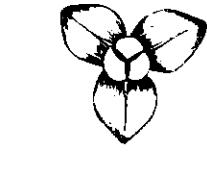
#### ดอกไม้ประจำจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 ชนิด

จังหวัด	ดอกไม้	ชื่อ / สกุลชื่อพืช	คำสั่ง	รูปร่างรูปทรง
หนองคาย		ชื่อคลอนี้ : คลอกซึ้งชัน ลักษณะ : ดอกขนาดเล็ก สีขาวแกมน้ำเงินเป็นฝักแบบ รูปหอก ห้าห้องແລ້ວ การออกดอก : มีนาคม - พฤษภาคม		
สกลนคร		ชื่อคลอนี้ : คลอกอินทนิลน้ำ ลักษณะ : ดอกมีขดนาutilusໃນที่อยู่ ก็จะคลอกสีชมพู สีขาวแกมน้ำเงิน หรือสีขาว ผลเป็นผลแท่ง มีน้ำดีในดู การออกดอก : มีนาคม - มิถุนายน		
หนองบัวลำภู อุบลราชธานี		ชื่อคลอนี้ : คลอกบัวหลวง ลักษณะ : ดอกเป็นกลุ่มช่อขึ้นกับหลาดชัน มีสีขาว ชมพู เหลือง ลักษณะ สลับ ขนาดของใบและดอกเป็นหยุ่งบัวบานของวัวหันต์ การออกดอก : ตลอดทั้ปี		
เลย		ชื่อคลอนี้ : คลอกเรือนห้าน้ำหรือเคลย ลักษณะ : ออกดอกเดี่ยวๆ หรือประ�始 8 ชั่วโมง ก้านดอกยาวและตั้งตรงสีเขียว รากน้ำดีน้ำใส ขนาดของใบใหญ่มาก ก้านเพื่อยืนบนธูปเป็นกลุ่ม โคนกลับสีเขียว หัวกล้องเหลือง ปลายกลับสีเขียว กลับดอกรูปแฉะแกะรูปใช้กับ โคนเพื่อยืน ปลายสีน้ำเงิน ชมพู ขอบ ด้านบนแห้งเป็นคริ่น การออกดอก : ธันวาคม - มีนาคม		
อุดรธานี		ชื่อคลอนี้ : คลอกห้างน้ำ ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง 2-8 ดอก มี 5-10 ก้าน สีเหลืองออกเหลืองร่าวย มีกลิ่นหอมอ่อน การออกดอก : มกราคม - พฤษภาคม		
อุบลราชธานี อำนาจเจริญ		ชื่อคลอนี้ : คลอกหองหวาน ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง คล้ายดอกหัวสีแสดแดงหรือเหลือง มีรังนกเป็นฝักแบบ มีงูหุ้ม เม็ด 1 เม็ด อุ่นที่ปลายฝัก การออกดอก : ธันวาคม - มีนาคม		

ตาราง 3.1 แสดงลักษณะของคลอนี้ประจำจังหวัดของ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันตา, 2559

ชื่อพืช	ดอตัวเป็น	ชื่อ / สกุลเป็นต้น	ค่าสี	รูปทรงบัว
กาหลิบ		ชื่อคลอกไม้ : ดอกจะวยอ ลักษณะ : ดอกออกเป็นช่อ ใหญ่ส่วนยอด ของต้น ดอกมีกลิ่น 3 กลิ่น โคลนกสีบอดกิ่ว กับบ้านดอกมีลักษณะกลม กว้างคลอกเรียงไปด้วย เลือดบัว ริสีเหลืองอ่อน กลิ่นหอม การออกดอก : ปลายอันวากวน - ทุกภาคปี		
ขอนแก่น		ชื่อคลอกไม้ : ดอกราชเทศุก ลักษณะ : ออกดอกตี่ห์ตื่ห์ เนื้อตื้ห์ตื้ห์ ความต้านใบ เทศาออกดอกในปัจจุบัน การออกดอก : ทุกภาคปี - บางขาน		
บัวรอง		ชื่อคลอกไม้ : ดอกบัวแดง ลักษณะ : ดอกเป็นเกลี้ยงช้อนกันกลางชั้น มีสีขาว ขาว เหลือง ลักษณะ สีน้ำ ขนาดกว้าง ใบและดอกขึ้นอยู่กับชนิดของพืช การออกดอก : ตลอดทั้งปี		
ร้อยเอ็ด		ชื่อคลอกไม้ : คลอกอินทนิล (ประทุม) ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่โคนกิ่ง มี 5 กลิ่บ ฟ้าเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ดูสวยงามแล้ว ร่วงร้อนๆ กัน การออกดอก :  mythan - สิงหาคม		
มหาสารคาม		ชื่อคลอกไม้ : คลอกลิ่นหนูขาว ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่ออยู่ตอนหลัง หลาบคลอก คลอกหนึ่งมี 5 กลิ่บ คลอกมีหลายสีแล้วแต่ละ ชนิดของพืช เช่น สีขาว แดง ชมพู เหลือง และสีเขียว การออกดอก : ตลอดทั้งปี		
ขับถุง		ชื่อคลอกไม้ : คลอกกระเจียบ ลักษณะ : เมื่อเก็บดูจะพบเจลเจริญผลสี白白 และ คลอกใบขาวคล้ายใบพาย ออกใบและคลอกหัวร้อน กัน พันธุ์สูงประมาณ 2 หุศ คลอกสีเหลืองในแต่ ภายในดอกสีน้ำเงิน ออกดอกพร้อมกัน การออกดอก : มีทุกเดือน - สิงหาคม		

ตาราง 3.2 แสดงลักษณะของคลอกไม้ประจำจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันตา, 2559

ชื่อหัวด	ต่อไป	ชื่อ/ลักษณะเด่น	การดูแล	ปรับปรุงปรับ
นกราชสีดา		ชื่อ colloids : ตอยสาระ ลักษณะ : ดอกเตี้ยว รูปคลอก้าว สีเขียวอ่อน ออกเป็นช่อตามรากใบและปลายทิ้ง การออกดอก : มีนาคม - พฤษภาคม		
บุรีมย		ชื่อ colloids : คอกกุหรือพิการ ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่รากใบที่สีเหลือง การออกดอก : ธันวาคม - มีนาคม		
บกรามม สุรันทร		ชื่อ colloids : ตอกกัมเทรา ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่รากใบที่ปลายนอกที่ปลาย กิ่ง ดอกเตี้ยว แต่เปลี่ยนเป็นสีเหลืองเมื่อใกล้ โดย ฝักสีน้ำเงิน เป็น ลักษณะคลอกล้านแข้งกัน การออกดอก : กุมภาพันธ์		
ศรีสะเกะ		ชื่อ colloids : ตอกล้านดาว ลักษณะ : ออกเป็นคลอกเดียวของความส่วนบด และความร่วงใน มีกลีบดอก 6 กลีบ จ้อนกันเป็น <sup>ชั้น</sup> ปลายนอกเป็น โภเกลี่บคลอกวัง ดอกมีขนาดเล็กสีเหลือง กลีบหน้มเป็น การออกดอก : ธันวาคม - มีนาคม		

ตาราง 3.3 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันตา, 2559

### 3.1.4 ภาคตะวันออก 6 ชนิด

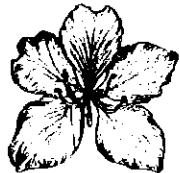
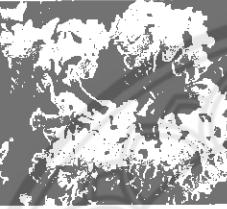
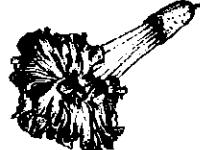
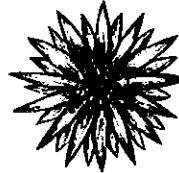
#### ตอกไม้ประเจ้าจังหวัด ภาคตะวันออก 6 ชนิด

จังหวัด	ตอกไม้	ชื่อ / สีกษณะต่าง	คำสี	รูปร่างรุปร่าง
สระบุรี		ชื่อคลอกไม้ : คลอกเก้า ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อใหญ่ ช่อสื้น ออกตามปลายกิ่ง ก้านหนอน ออกบานตีนก ขนาด 2-3 เซนติเมตร ผลรูปปี๊บ ริ้วปลายรูป มีสีเขียว ภายในมีเมล็ด 1-2 เมล็ด การออกดอก : ตลอดทั้งปี		
ปราจีนบุรี		ชื่อคลอกไม้ : คลอกปีบ ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อ ตั้งครั้งลักษณะเป็นท่อขยายปะหกขนาด 2-3 นิ้ว สำราญเป็นหลอดของขนาด 2 เซนติเมตร ปลายเป็นริ้ว ตอกเป็นแฉก 5 แยก ตรงกลางตอกมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียติดอยู่ด้วยกันเป็นกลีบปากอยู่ การออกดอก : พฤศจิกายน - พฤษภาคม		
ฉะเชิงเทรา		ชื่อคลอกไม้ : คลอกน้ำรี ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อตั้งขนาดใหญ่ ที่ปลายกิ่ง สีเหลือง มีกลีบห้อมอ่อนๆ ออกคลอกในฤดูแล้ง การออกดอก : มีนาคม - มิถุนายน		
ชลบุรี ระยอง		ชื่อคลอกไม้ : คลอกบินบิน (ประทุ) ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง มี 5 กลีบ สีเหลือง มีกลีบห้อมอ่อนๆ ออกบานตีนร่วงร่ายๆ กัน การออกดอก : เมษายน - สิงหาคม		
ขับทุรี		ชื่อคลอกไม้ : คลอกเหลืองจันทบุรี ลักษณะ : ช่อดอกอยู่ด้านปลาย枝 ออกโดยเป็นช่อๆ ละ 2-4 朵 กลีบดอกเป็นมัน รอบแรกดอกจะเป็นสีเหลืองอ่อนแก่จะค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีเหลือง ปักสีเข้มกว่ากลีบ ในคูมีเส้นแก้วเป็นสีเหลือง 2 แห่ง ขนาดดอกให้ประมาณ 5 เซนติเมตร การออกดอก : กุมภาพันธ์ - มีนาคม		
ตราด		ชื่อคลอกไม้ : คลอกดุยณา ลักษณะ : เป็นพืชล้มลุกพื้นทราย ออกเป็นช่อเล็กๆ ตามต่างๆ ในตอนปลายกิ่ง ช่อละ 4-6 朵 ดอก มีชั้นทึบสีน้ำตาลส่วนต่างๆ ของดอก ตอกมีสีเขียวอ่อนเหลือง กลีบคลุมร่องกลีบดอกเป็นประปะรำที่หลังตัน มีกลีบคลอกเรียงหนาแน่นเป็นชั้น จึงเรียกชื่อเป็น กลีบคลอกเรียงหนาแน่นเป็นชั้น การออกดอก : ธันวาคม - มีนาคม		

ตาราง 4.1 แสดงลักษณะของตอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคตะวันออก

### 3.1.5 ภาคตะวันตก 4 ชนิด

#### ตอกใบปีประเจ้าจังหวัด ภาคตะวันตก 4 ชนิด

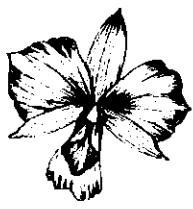
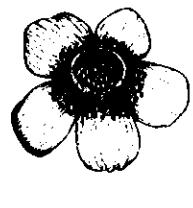
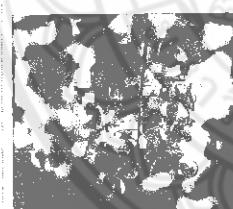
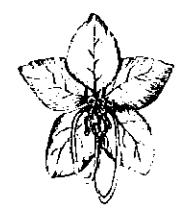
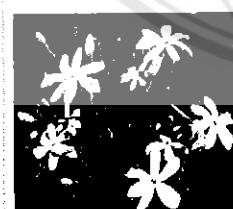
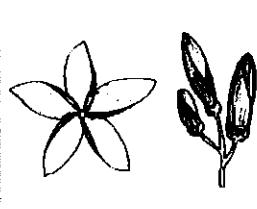
ชนิด	รูปแบบ	ชื่อ/ลักษณะ	เวลา	ประโยชน์
ลาก		ชื่อ colloque : ตอกเสี้ยงดอกชา ลักษณะ : ออกรดออกเป็นช่อที่ซอกใบและ ปลายกิ่ง 6–10 ดอก มี 5 ก้าน กลีบตอก กล้ายainer มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ผลเป็นฝักเบน เมื่อแก่จะแตกเป็น 2 ชิ้น การออกดอก : ออกรดออกหลอดเป็น ครอคตัวรูปหัวใจ-มีนาคม		
กาญจนบุรี		ชื่อ colloque : ตอกกาญจน์ปีก ลักษณะ : ออกรดออกเป็นช่อ ความส่วนของและ โคนก้านใบ เท่าร่องมีคอกประสาม 5-8 ดอก ดอกสีขาวไว้ 6 ก้าน กลีบตอกจะบิดเรียงไปทาง ขวาด้วยกัน ปลายกลีบเหลืองหายาบาน มีกลิ่นหอม นานาภัยการค้า การออกดอก : ตลอดทั้งปี		
ราชบุรี		ชื่อ colloque : ตอกกัลปพฤกษ์ ลักษณะ : ออกรดออกเป็นช่อหัวร้อนใบอ่อน ความกว้าง 5-5 ก้าน สีขาว แล้วจึงเป็นสีขาว เมื่อแก่แล้ว การออกดอก : กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม		
ประจวบคีรีขันธ์		ชื่อ colloque : ตอกเกด ลักษณะ : ออกรดออกเป็นกุ่ม ความกว้างใบ ตอกเสี้ยงหรืออ่อน มีกลิ่นหอม แต่ลดลงเมื่อ 18 ก้าน รากลีบจะรองดอก 6 ก้านเรียงตัวกันเป็น 2 ชั้น การออกดอก : มีนาคม - กันยายน		

ตาราง 5 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคตะวันตก

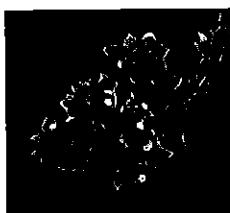
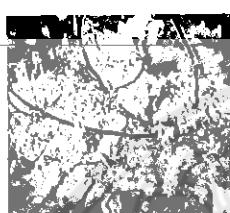
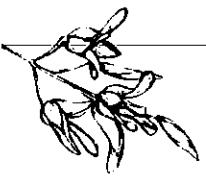
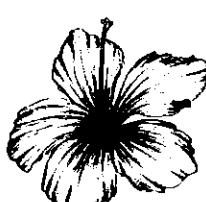
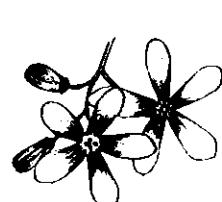
ที่มา: นันพพัทธ์ นันตา, 2559

### 3.1.6 ภาคใต้ 14 ชนิด

#### คลอกไม้ประจำจังหวัด ภาคใต้ 14 ชนิด

จังหวัด	คลอกไม้	ชื่อ / สักษณะต่าง	ค่าสี	รูปร่างรูปทรง
ชุมพร		<p>ชื่อคลอกไม้ : คลอกทูนทั้งชา ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อหงายส่วนยอดของ ลำต้น ช่อดอกบานประมาณ 15-20 เส้นต้นต่อ ประดุจหัวข้อดอก 8-10 ดอก และมีกลีบคลอก บางเบี้ยง ทางด้านรองคลอกและริ้วสันแตกกว้างกันไป ตามแนวทิศทั้งสี่ การออกดอก : ตลอดทั้งปี</p>		
ระนอง		<p>ชื่อคลอกไม้ : คลอกใบเขียว ลักษณะ : ออกดอกที่ยอด ช่อดอกสัน្ឩ ช่อหนึ่งๆ มี 3-5 ดอก กลีบดอกมี 5 瓣 ขาวมากหรือเหลืองอ่อน โคน้ำดอกสูบ ปลายปากกว้าง ที่รีสันบุบส่องด้าน จากโคน้ำ ออกดอกคล่องคลาย ขนาดดอกได้ ประมาณ 10 เซนติเมตร มีกลีบหอยอ่อน การออกดอก : ตุลาคม - ธันวาคม</p>		
สุราษฎร์ธานี		<p>ชื่อคลอกไม้ : คลอกบัวดู ลักษณะ : เป็นพืชกาฝากที่อาศัยน้ำเสียจาก รากของต้นไม้เล็กน้ำข่าย ริมแม่น้ำ หรือ เครื่อเรือน ไม่ใช้ ไม่ใช้ดิน มีพิมพ์ดอกสีแดงประแต้ม เหติว่า ใหญ่ร้าว 10 ซม. ໄสสีเขียวจากคิน เท่านั้น การออกดอก : พฤศจิกายน - มีนาคม</p>		
นครศรีธรรมราช		<p>ชื่อคลอกไม้ : คลอกชาทากษ์ ลักษณะ : ออกดอกสีเหลือง เนินช่อห้อยริมแม่น้ำ ตามก้นใน เวลาออกดอกใบบัวร่วง การออกดอก : กุมภาพันธ์ - เมษายน</p>		
กรุงปี		<p>ชื่อคลอกไม้ : คลอกหุ้งพื้น ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง จำนวน มาก กลีบดอกสีขาวหรือขาวอมเหลืองเชื่อม ติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 กลีบ การออกดอก : พฤศจิกายน - ธันวาคม</p>		
พังงา		<p>ชื่อคลอกไม้ : คลอกจำปัน ลักษณะ : ออกตามยอดหรือโคนก้านใบ ลักษณะตอจะงเชิง มีริ้วสันมี 3 กลีบ เมื่อใบเดินที่ประมาณ 1 นิ้ว มีกลีบหอยแวง ตอนกลางวัน การออกดอก : ธันวาคม - กุมภาพันธ์</p>		

ตาราง 6.1 แสดงลักษณะของคลอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคใต้  
ที่มา: นันพพัทธ์ นันดา, 2559

ชิงหวัด	ดอกไม้	ชื่อ / สกุลชนิด	คำสี	รูปร่างรูปทรง
ฤๅษี		ชื่อคลอกนี้ : คลอกเทืองฟ้า ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อความส่วนยอด มีลิบคลอกหรือใบประดับ 3 กลีบ ส่วนกลาง มีดอกเล็กๆชิ้นๆ กลีบคลอกจะมีขนาดและสีตื้น แค่ด่างกันตามชนิดพันธุ์ การออกดอก : คลอดทึบๆ โดยเด่นใน ฤดูแล้งจะให้ดอกมาก		
พักผ่อน		ชื่อคลอกนี้ : คลอกเหลือง ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อ ใบใหญ่ส่วนยอด ของด้น ดอกที่ลีบ 3 กลีบ โคนกลีบคลอกติด กับก้านคลอกหรือใบประดับคลอก กลีบคลอกเรียงไปด้าน เด็กน้อย มีสีเหลืองอ่อน กลิ่นหอม การออกดอก : ปลายอันนาครา - ฤดูหนาว		
ตรึง		ชื่อคลอกนี้ : คลอกหรือรัง ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อใหญ่ๆตามกิ่ง ดอกสีขาว กลีบคลอก 5 กลีบซ่อนกันเป็นหลอด เมื่อหานแล้วคุณลักษณะปะน้ำดัน 1 ชง. การออกดอก : วันราตรี - มีนาคม		
ปัตตาเลี่ย		ชื่อคลอกนี้ : คลอกขา ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อคลายออกใน มีกลีบ รองคลอก เป็นรูปถ้วยหรือปูกระดองที่หงาย ดอก เป็นรูปทรงกรวย เรียวบาง ปลายออกงูบาน ออกเป็น 4 กลีบ เนื่องจากนานเข้มที่กลีบคลอก จะงอโค้งขึ้นมา ต้องบานปะรำกัน 5-6 เยลลี่ครรค การออกดอก : อันวารา - มีนาคม		
สงเคราะห์		ชื่อคลอกนี้ : คลอกเสี้ยบจากขา ลักษณะ : ดอกที่หัวร่อง และมีข้อน ที่สีขาวๆ กัน เช่น สีเหลือง สีขาว สีเขียว สีขาว ที่หัวงอกออก และดอกเล็กๆ ใบเป็นใบเดียว รูปใบ 舟 ใบเป็นรูปหยัก ปลายใบแหลม ขบานเป็น โน้ตเต้อร์โน้ตโน้ตเสือกน้ำค่อนข้างหนีบ การออกดอก : คลอดทึบๆ		
สกุล		ชื่อคลอกนี้ : คลอกสะเดาเทียม ลักษณะ : ออกดอกเป็นช่อความส่วนใบ หรือ ปลายกิ่ง ดอกบานสีขาว ผลทรงกลมรี ผลแก่สีเขียว เมื่อสุกจะเป็นสีเหลือง การออกดอก : มีนาคม		

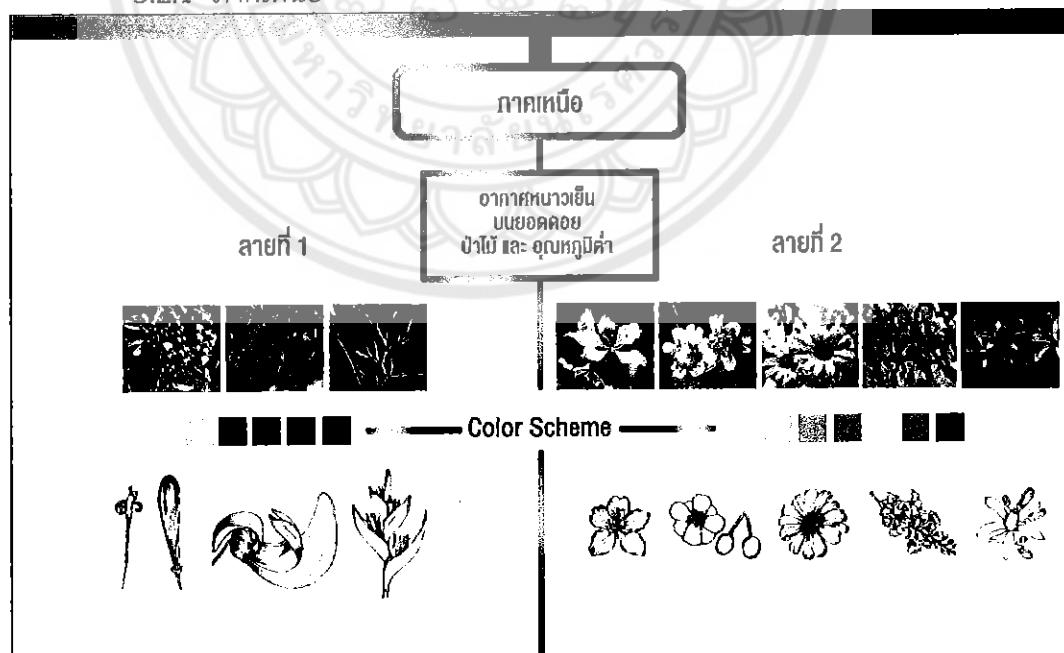
ตาราง 6.2 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของ ภาคใต้  
ที่มา: นันพพัทธ์ นันดา, 2559

ชื่อหัวข้อ	ดอกไม้	ชื่อ / สักขณ์: ต่าง	คำสั่ง	รูปร่างรูปทรง
นราธิวาส		ชื่อคอกไม้ : ดอกกาหลง ลักษณะ : ดอกขาใหญ่ ดอกเป็นช่อ มีกลิ่นหอม เลี้กน้อย ครองไว้ 6 กลีบ ช้อนหนาสือมัน ก้านช่อหนึ่ง ออกดอกประจำปี 5-8 ดอก การจัดตกแต่ง : คลอบหัวปี		
ยะลา		ชื่อคอกไม้ : ดอกกานบูร ลักษณะ : เป็นน้ำเต้าเด็ก ในภาษาวังปลาฯ เหมือน ดอกศรีษะดอกตีกันดุ สวยงาม สีเหลือง หรือสีเหลืองพื้นที่สีเข้มเหลือง การจัดตกแต่ง : คลอบหัวปี		

ตาราง 6.3 แสดงลักษณะของดอกไม้ประจำจังหวัดของภาคใต้  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันตา, 2559

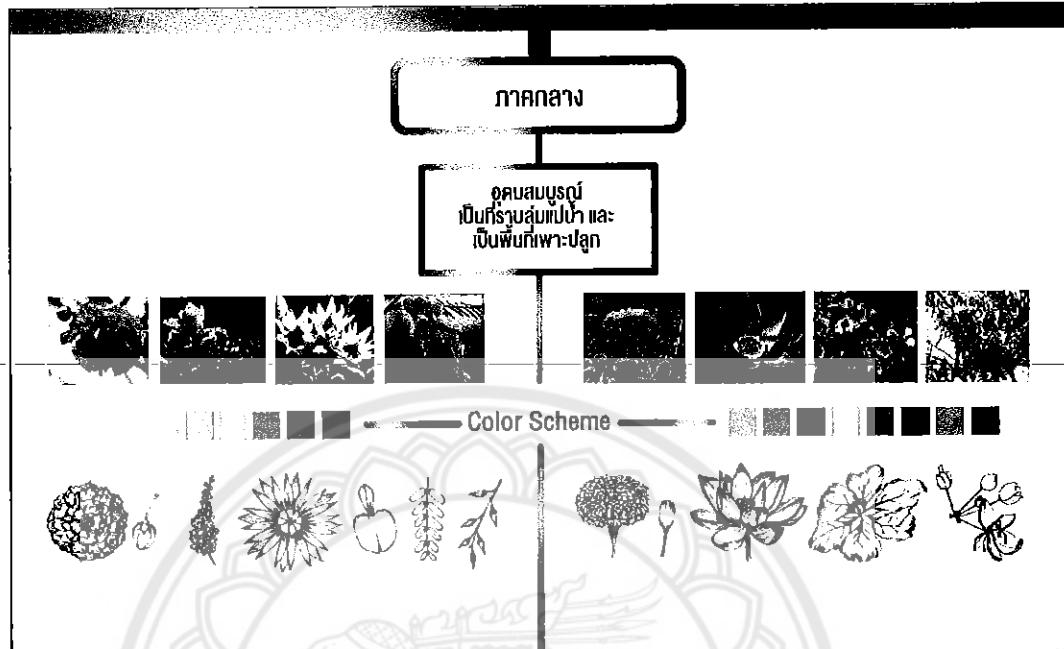
3.2 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของแต่ละภูมิภาค วัฒนธรรม เพื่อสร้าง mood and tone สำหรับการออกแบบลายดอกไม้ในลักษณะเป็นชุด

### 3.2.1 ภาคเหนือ



ภาพ 97 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคเหนือ  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันตา, 2559

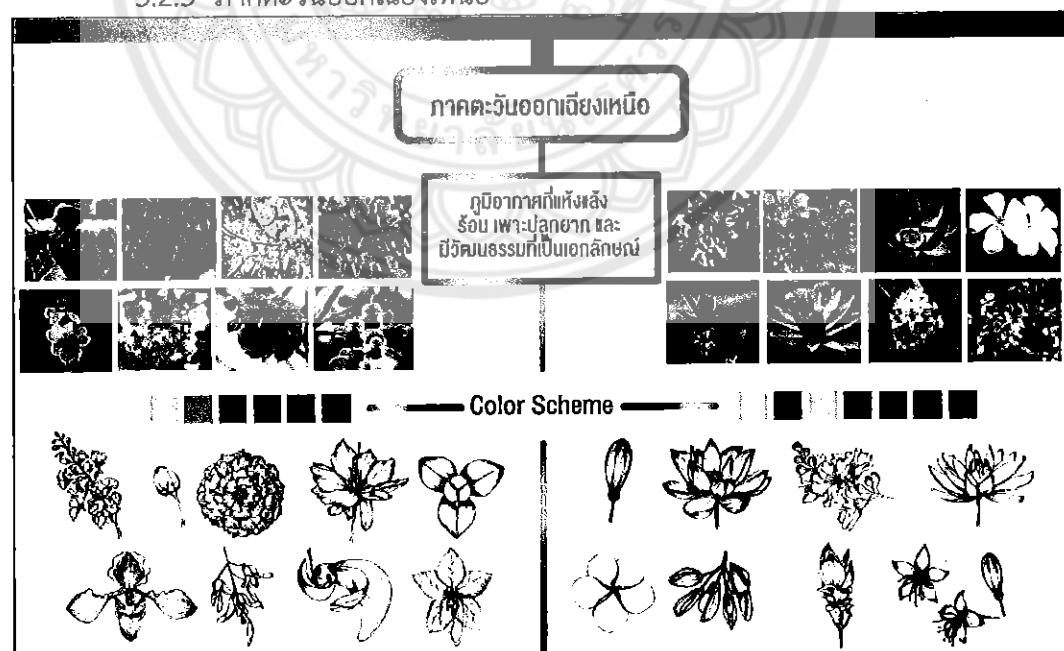
### 3.2.1 ภาคกลาง



ภาพ 98 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคกลาง

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

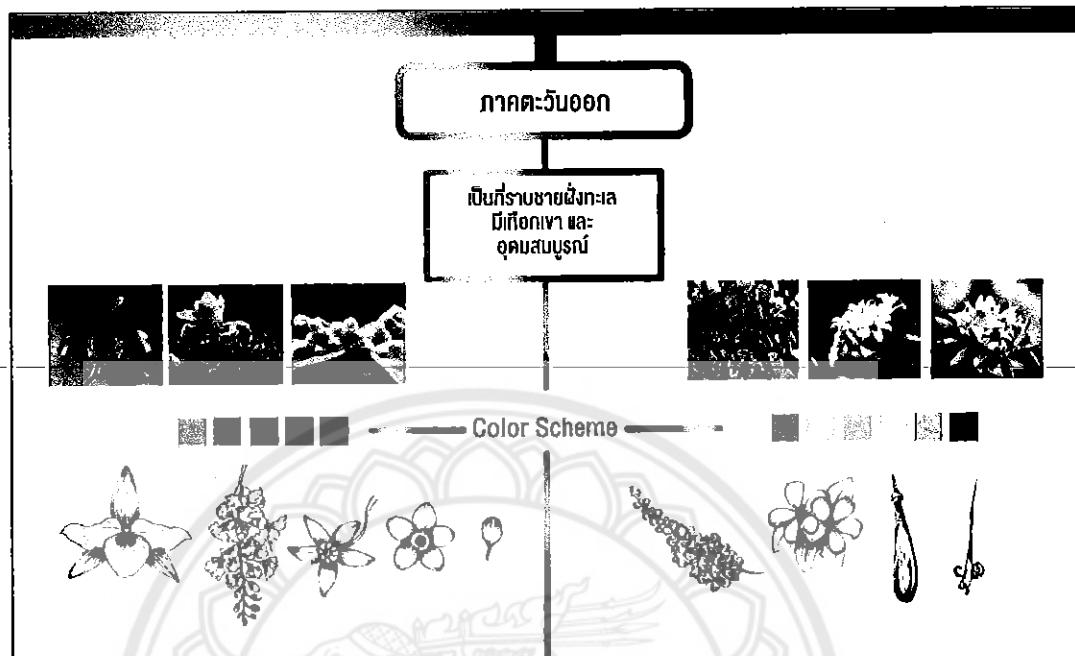
### 3.2.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ



ภาพ 99 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

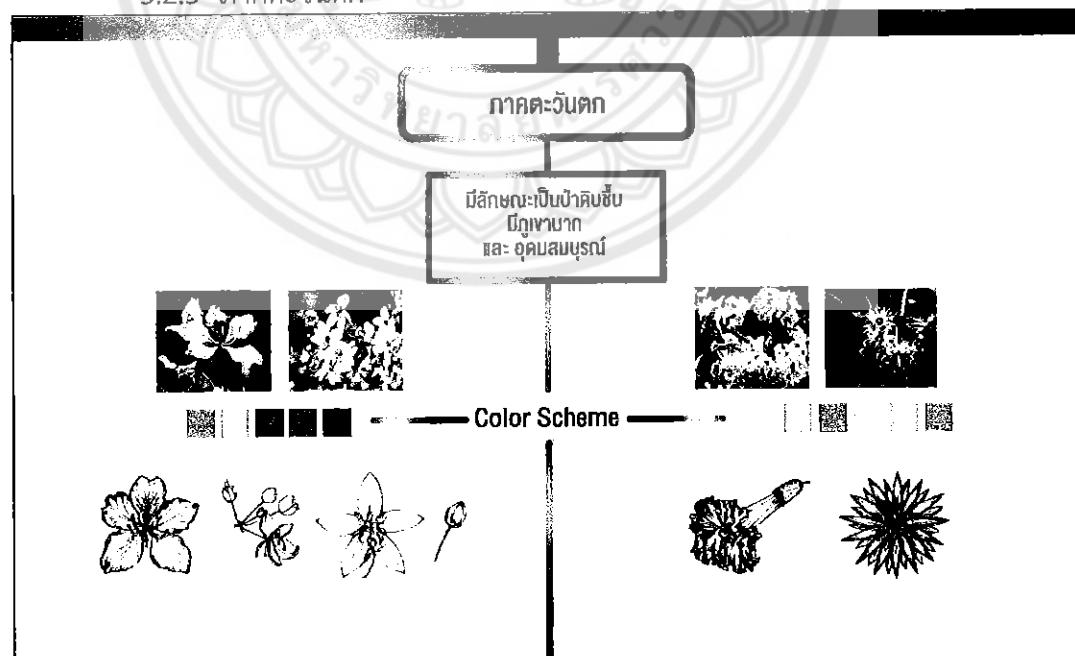
### 3.2.4 ภาคตะวันออก



ภาพ 100 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคตะวันออก

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

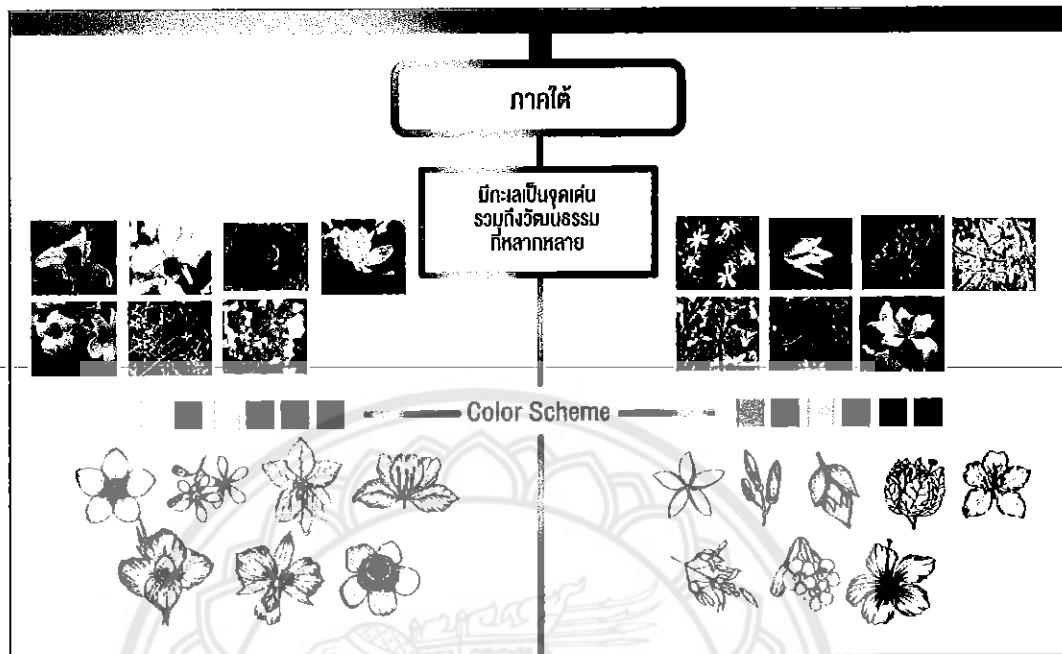
### 3.2.5 ภาคตะวันตก



ภาพ 101 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคตะวันตก

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

### 3.2.6 ภาคใต้



ภาพ 102 วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์และแบ่งสีของดอกไม้ในภาคใต้

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

### 3.3 กลุ่มเป้าหมาย

เป็นกลุ่มคนที่อยู่ในช่วงวัย Gen Y มีลักษณะการใช้ชีวิตและ พฤติกรรมดังนี้

3.2.1 อยู่ในสังคมของโลกออนไลน์ มีความต้องการทางด้านสื่อ

3.2.2 ความต้องการสิ่งของอยู่ตลอด

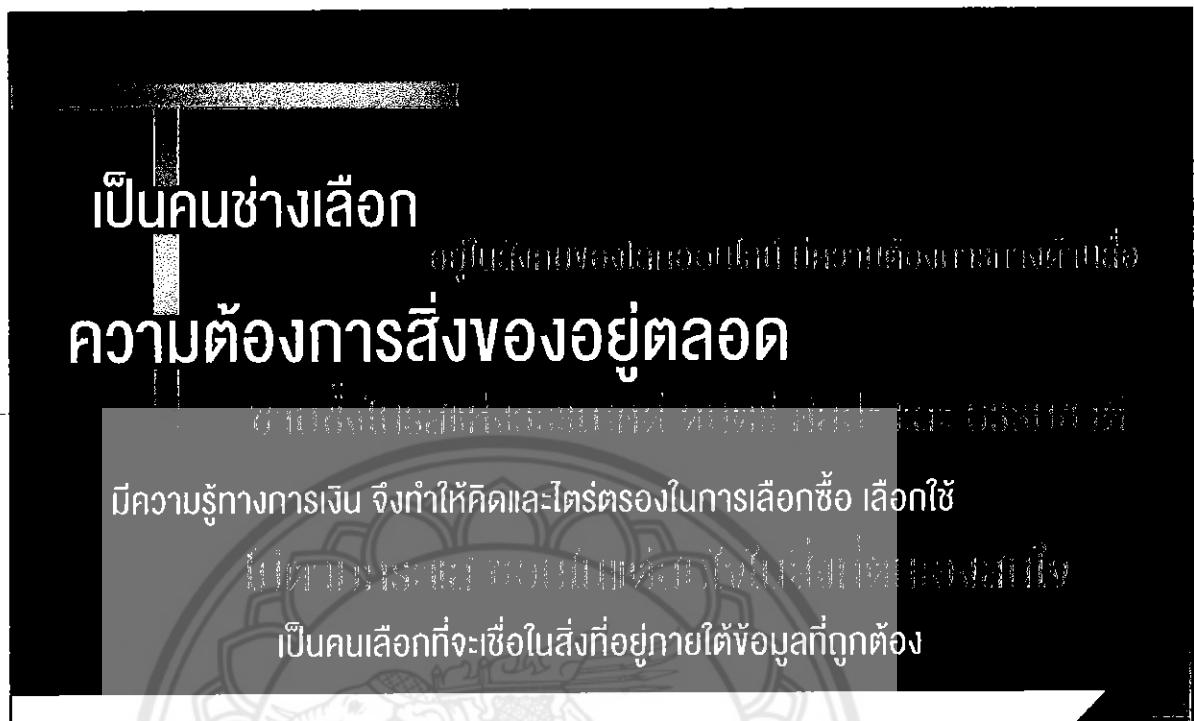
3.2.3 ความคิดของคนกลุ่มนี้ ไม่ตามกระแส ชอบใบแต่สนใจในสิ่งที่ตนเองสนใจ

3.2.4 เป็นคนเลือกที่จะเชื่อในสิ่งที่อยู่ภายใต้ข้อมูลที่ถูกต้อง

3.2.5 เป็นคนซ่างเลือก

3.2.6 มีความรู้ทางการเงิน จึงทำให้คิดและไตร่ตรองในการเลือกใช้

3.2.7 ซาบซึ้งในรสแห่งวรรณคดี ดนตรี ศิลปะ และธรรมชาติ



ภาพ 103 ลักษณะเด่นชัดของกลุ่ม GEN Y

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ที่มา : <http://www.nuttaputthi.com/thai-online-buyers-2015-etda/>

ภาพ 104 สถิติของสินค้าที่กลุ่ม GEN Y นิยม

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

### สรุปแนวทางการออกแบบ

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทย รวมไปถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ของแต่ละภูมิภาค และวิธีการออกแบบลายแล้วนั้น ลายตามที่ถูกออกแบบ ต้องสื่อให้เห็นถึงเอกลักษณ์ที่ชัดเจน ถึงลักษณะทางกายภาพต่างๆของภูมิภาคนั้น ผ่านสีสันที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจน โดยใช้สีสัน และการจัดวางองค์ประกอบ และเทคนิคการสร้าง漉ดลายต่างๆ เพื่อสะท้อนให้กลุ่มเป้าหมายเห็นถึงความงามของดอกไม้ประจำจังหวัด และ เอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคได้อย่างชัดเจน

“ The Wonder of Ma-Lee blooms ” ความมหัศจรรย์ของดอกไม้แต่ละชนิด ต่างภูมิภาค ที่มีสีสันที่แตกต่างกันไป การออกแบบและเบ่งบานที่แตกต่างตามช่วงฤดูกาล บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ที่ดอกไม้แต่ละชนิดถูกเลือกเพื่อให้เป็นดอกไม้ประจำจังหวัดนั้นๆ ดังนั้น การออกแบบ漉ดลายโดยได้แรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัด



ภาพ 105 The Wonder of Ma-Lee blooms

ที่มา: นันพัทธ์ นันตา, 2559

เทคนิคการสร้าง漉ดลายที่เรียกว่า Botanical Pattern Hand Drawn Style ซึ่งเป็นการออกแบบ漉ดลายสไตล์งานออกแบบ漉ดลายจากความสมจริง(Realistic) ของดอกไม้ พืช สมุนไพร ต่างๆ รวมทั้งด้านพฤกษาศาสตร์ ด้วยเทคนิคการวาดมือ (Drawing) และนำมาจัดวางองค์ประกอบโดยออกแบบบนพื้นฐานของภาพประกอบทางพฤกษาศาสตร์ ผสมผสานกับการออกแบบกราฟิก และเทคนิคการสร้าง漉ดลายทั้งการกลับด้าน หมุน ทับซ้อน เพื่อให้เกิด漉ดลายที่สวยงาม และน่าสนใจ



ภาพ 106 เทคนิคที่นำมาใช้  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันตา, 2559

## บทที่ 4

### การออกแบบและการสร้างสรรค์ผลงาน

การค้นคว้าเรื่อง “การออกแบบลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจจาก ดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย” มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

#### ขั้นตอนที่ 4.1 Pre-Production

##### 4.1.1 สืบค้นข้อมูล

##### 4.1.2 แนวคิดการออกแบบ

#### ขั้นตอนที่ 4.2 Production

##### 4.2.1 การวาดดอกไม้ต้นแบบ

##### 4.2.2 เทคนิคการออกแบบ

##### 4.2.3 ออกแบบลวดลาย

#### ขั้นตอนที่ 4.3 Post-Production

##### 4.3.1 ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย

##### 4.3.2 วีดีโอประชาสัมพันธ์ลวดลายดอกไม้

##### 4.3.3 แผ่นพับให้ข้อมูลของลวดลายดอกไม้ ขนาด A2

##### 4.3.4 ผ้าพันคอขนาด 100 x 100 เซนติเมตร 12 ผืน

##### 4.3.5 หมาก 3 ใบ

#### ขั้นตอนที่ 4.1 Pre-Production

##### 4.1.1 สืบค้นข้อมูล

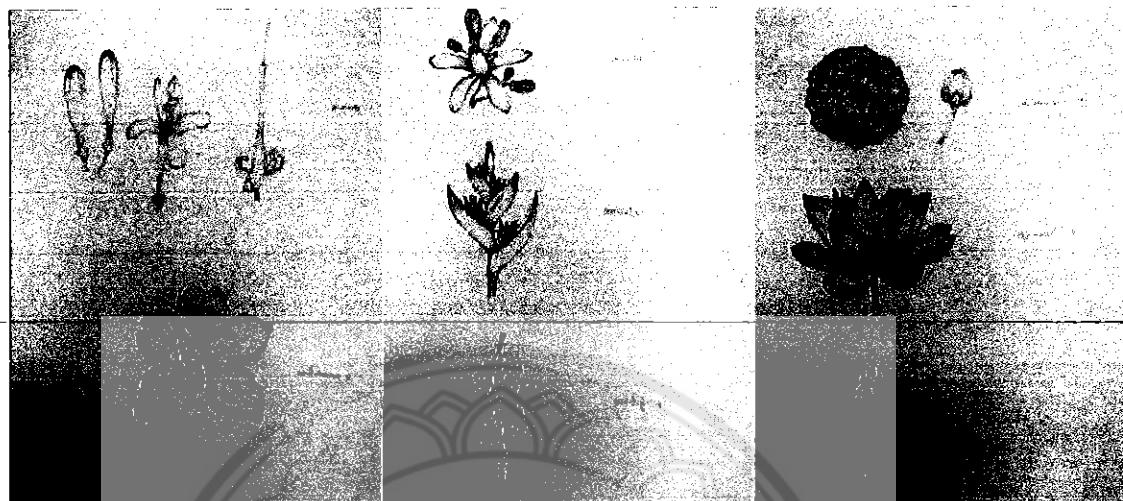
หลังจากการสืบค้นข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ คัดกรอง และสรุปเนื้อหาเพื่อให้การออกแบบลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย (PATTERN DESIGN INSPIRED BY FLOWERS OF PROVINCES IN THAILAND) สามารถสื่อความหมายได้ โดยเน้นไปที่ลักษณะเด่นของภูมิประเทศ ภูมิภาค วัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค

##### 4.1.2 แนวคิดการออกแบบ

โดยปกติในประเทศไทยมีดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทยนั้นมีหลากหลายชนิด ตามแต่ละจังหวัด แต่ว่าดอกไม้เหล่านี้ไม่ได้ถูกนำมาออกแบบเพร เป็นเพียงสัญลักษณ์ของจังหวัดนั้น จึงเห็นว่า หากนำเอาดอกไม้เหล่านี้มาสร้างลวดลายจะเป็นการสร้างผลงานและเป็นการเผยแพร่ความงามของดอกไม้ในประเทศไทยอีกด้วย จึงได้รับแรงบันดาลใจจากความแตกต่างของดอกไม้ประจำจังหวัด โดยการนำเอาลักษณะสีของดอกไม้มาออกแบบให้เข้ากับลักษณะเด่นของแต่ละภูมิภาคทั้ง 6 ภูมิภาค โดยประกอบด้วยลวดลายทั้งสิ้น 12 ลวดลาย แบ่งเป็น 6 ชุด ภูมิภาคละ 2 ลวดลาย โดยสร้างสรรค์ผลงานด้วยการผสมผสานเทคนิคการวาดมือ (Drawing) เข้ากับลวดลายกราฟิกลักษณะต่างๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับลวดลาย

## ขั้นตอนที่ 4.2 Production

### 4.2.1 การวาดดอกไม้ต้นแบบ



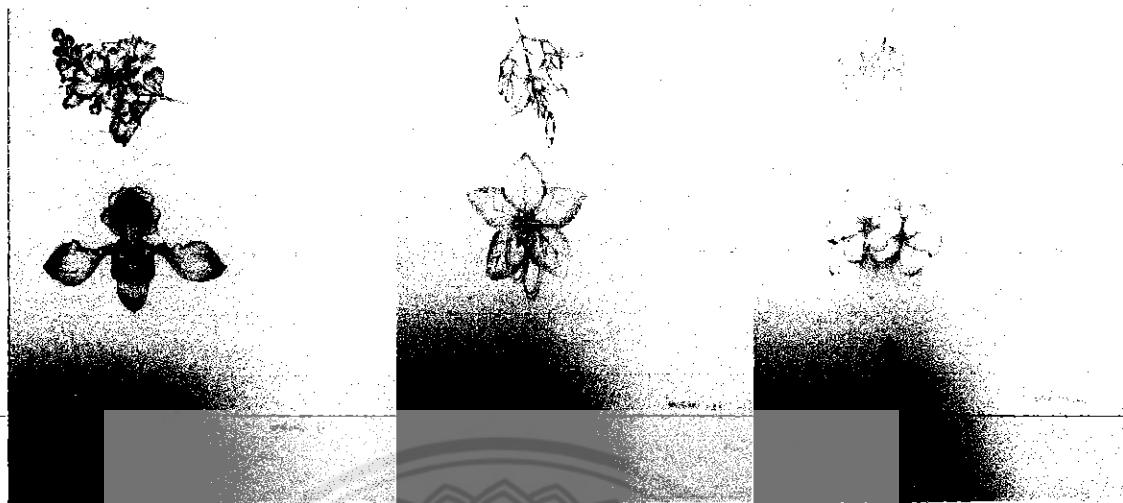
ภาพ 107 ภาพวาดดอกไม้ชุดที่ 1

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 108 ภาพวาดดอกไม้ชุดที่ 2

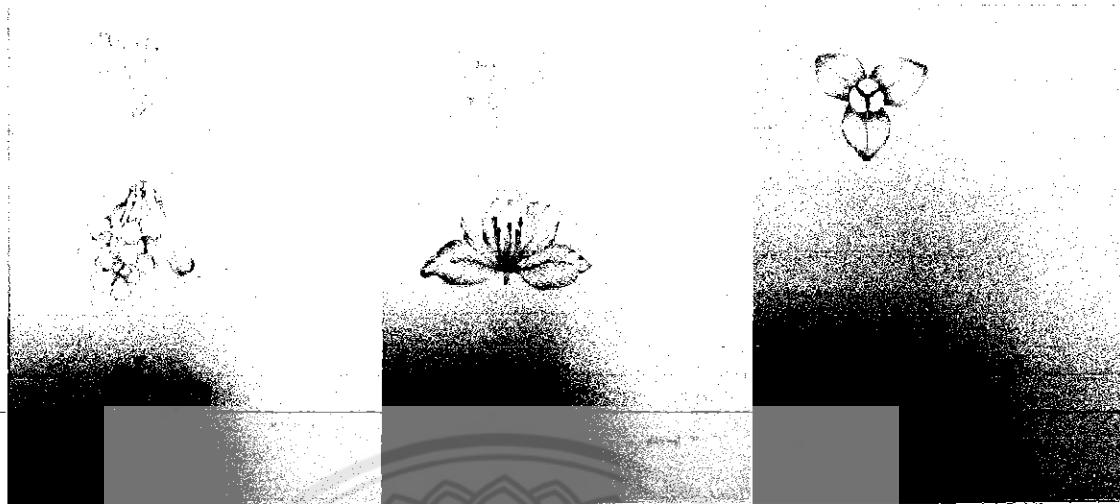
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 109 ภาพวัดดอกไม้ชุดที่ 3  
ที่มา: นันพัทธ์ นันตา, 2559



ภาพ 110 ภาพวัดดอกไม้ชุดที่ 4  
ที่มา: นันพัทธ์ นันตา, 2559



ภาพ 111 ภาพวาดดอกไม้ชุดที่ 5

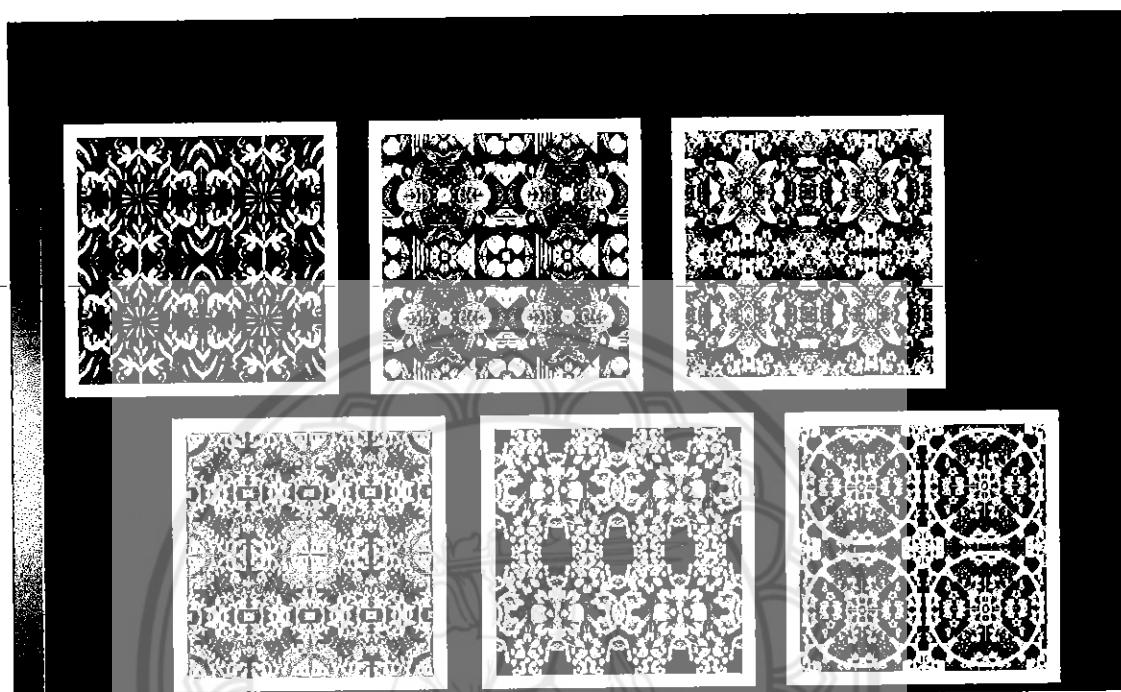
ที่มา: น้านพัทธ์ นันดา, 2559

#### 4.2.2 เทคนิคการออกแบบ

เป็นเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานโดยสไต์งานออกแบบลวดลายจากความสมจริง (Realistic) ของดอกไม้ พืชสมุนไพรต่างๆรวมทั้งด้านพฤกษาศาสตร์ด้วยเทคนิคการวาดมือ (Drawing) และนำมาจัดวางองค์ประกอบด้วยการออกแบบบนพื้นฐานของภาพประกอบทางพฤกษาศาสตร์ ซึ่ง เป็นการสร้างลวดลายที่แปลงใหม่ให้ตอบโจทย์ต่อกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

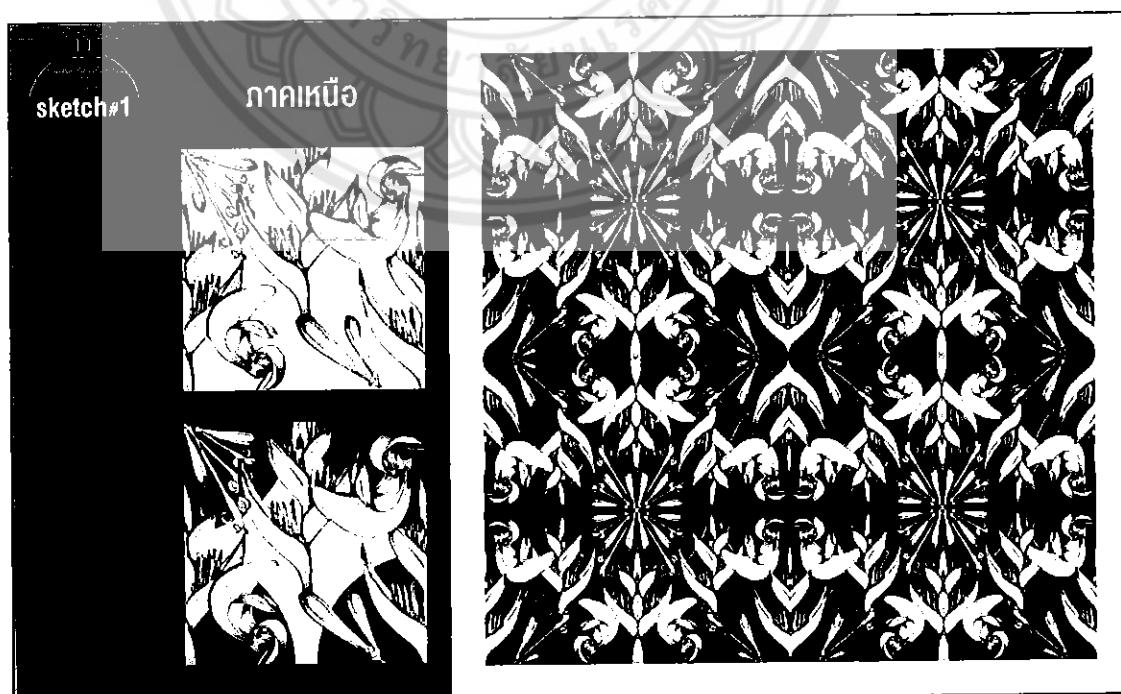
#### 4.2.3 ออกแบบลวดลาย

##### 1. การพัฒนาลายครั้งที่ 1



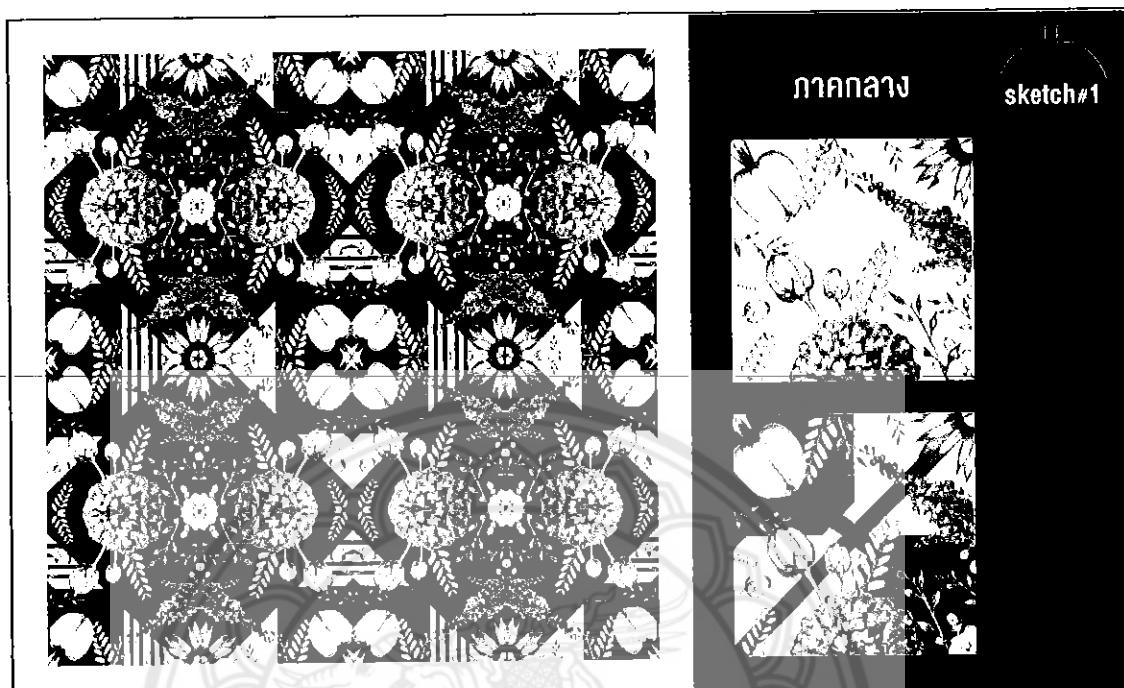
ภาพ 112 พัฒนาลวดลายทั้ง 6 ภาค ครั้งที่ 1

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



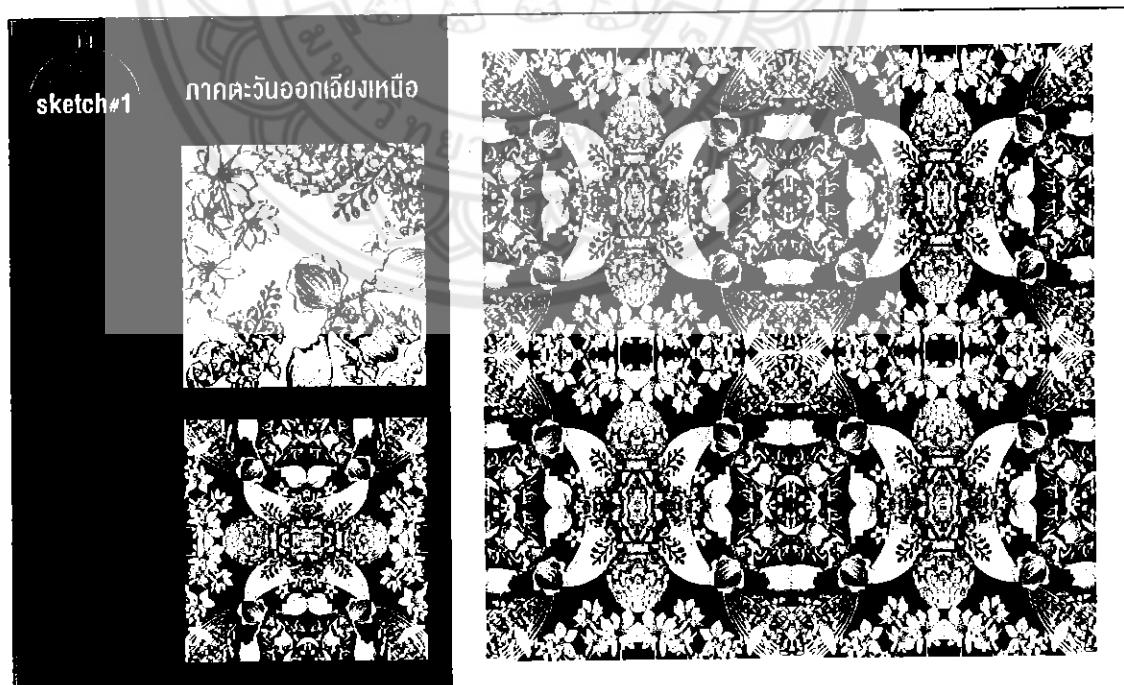
ภาพ 113 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



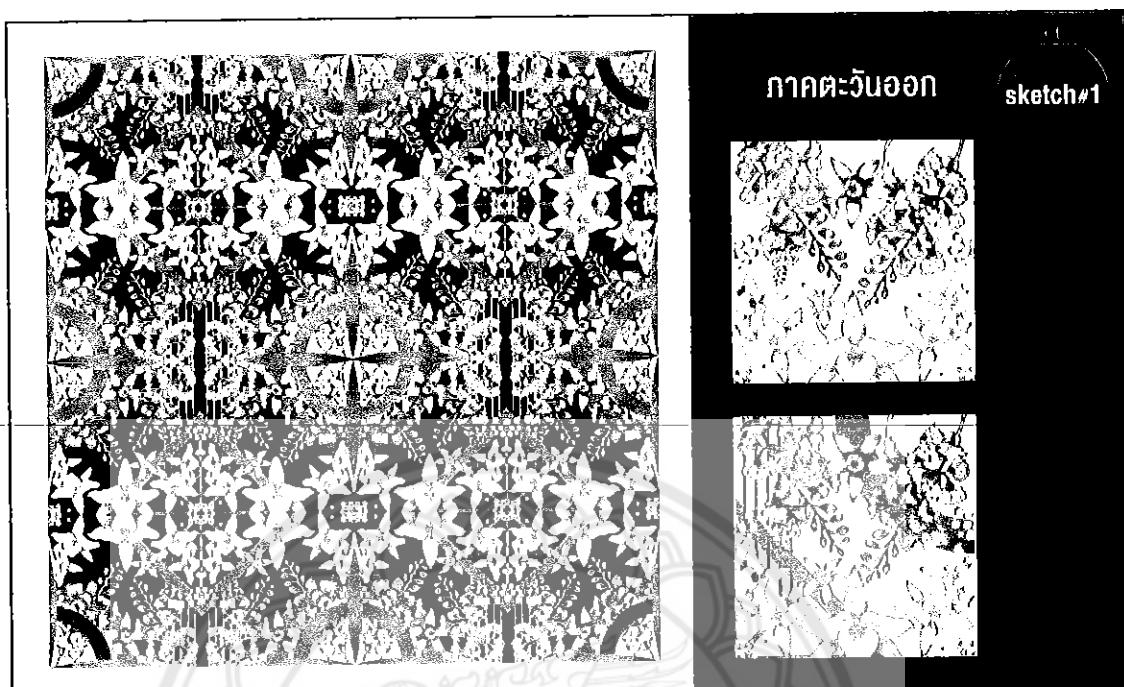
ภาพ 114 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1

ที่มา: นันพพัทธ์ นันดา, 2559

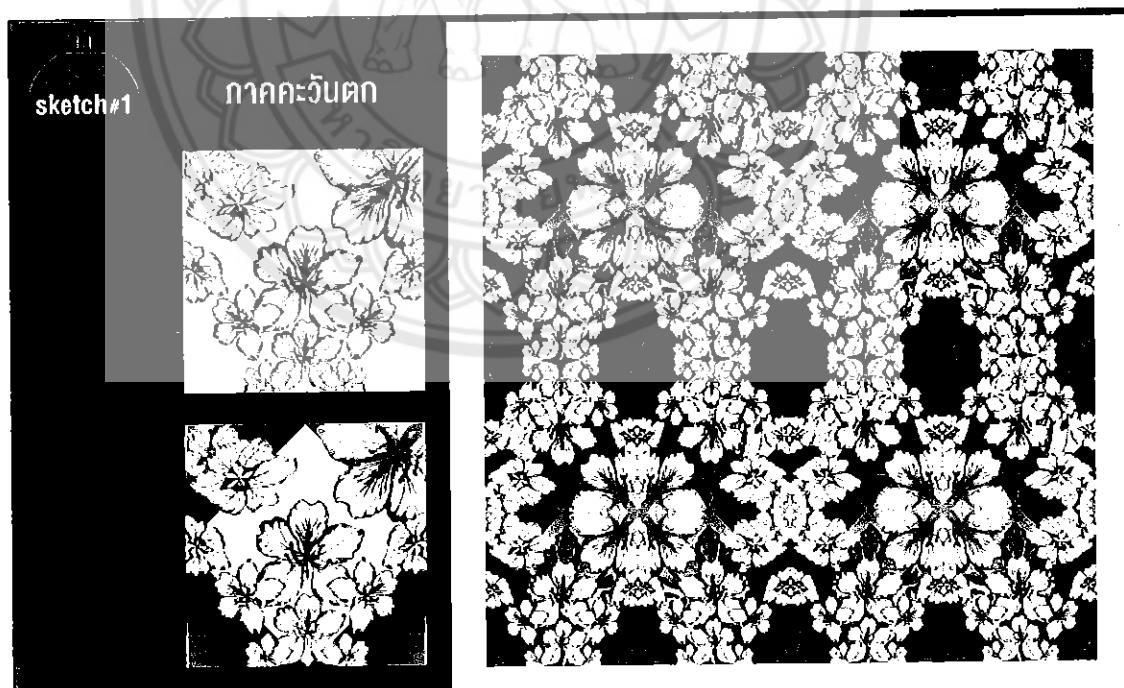


ภาพ 115 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 1

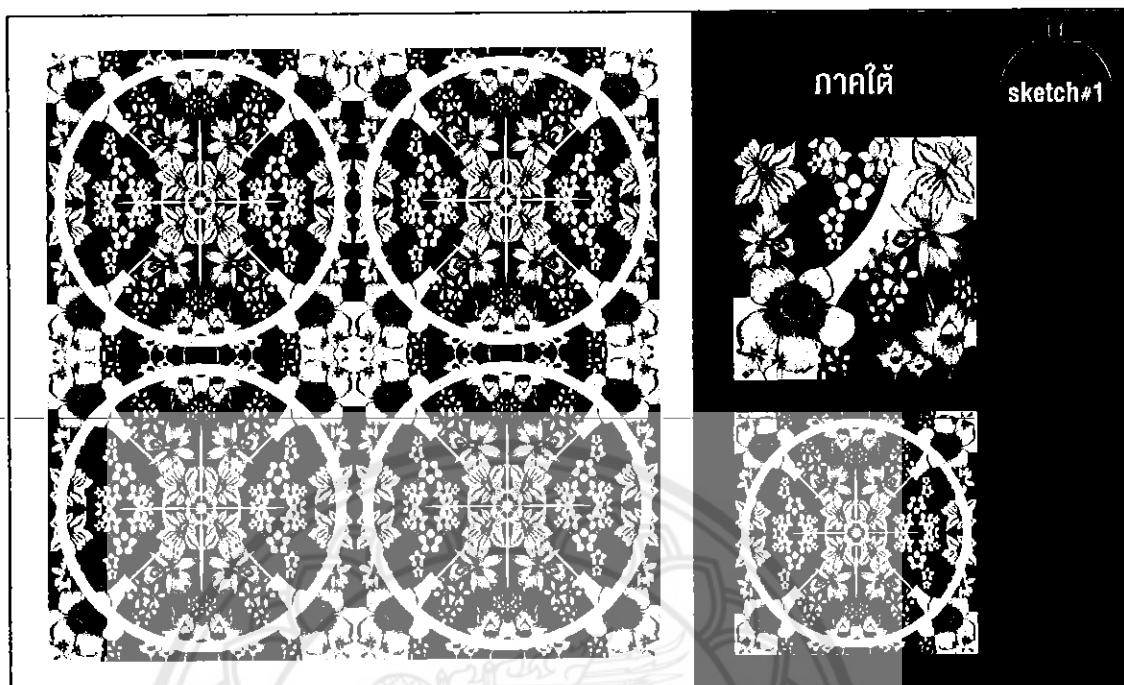
ที่มา: นันพพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 116 พื้นนาฬาลายภาคตะวันออกลายที่ 1 ครั้งที่ 1  
ที่มา: นันพัทธ์ นันทา, 2559

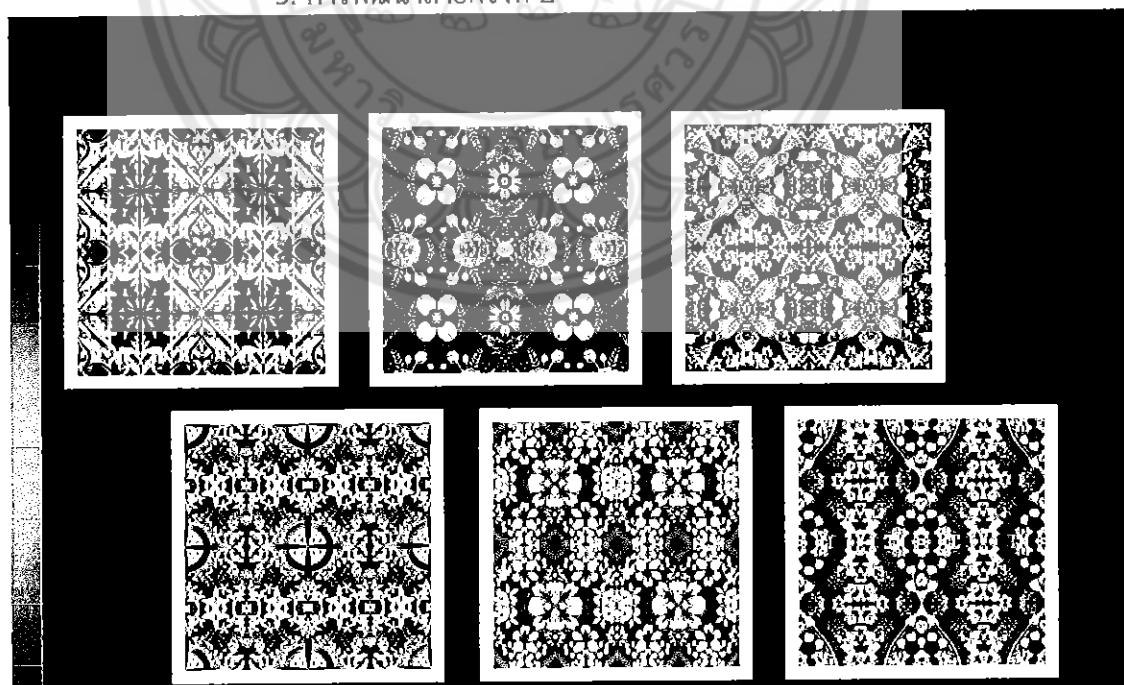


ภาพ 117 พื้นนาฬาลายภาคตะวันตกลายที่ 1 ครั้งที่ 1  
ที่มา: นันพัทธ์ นันทา, 2559

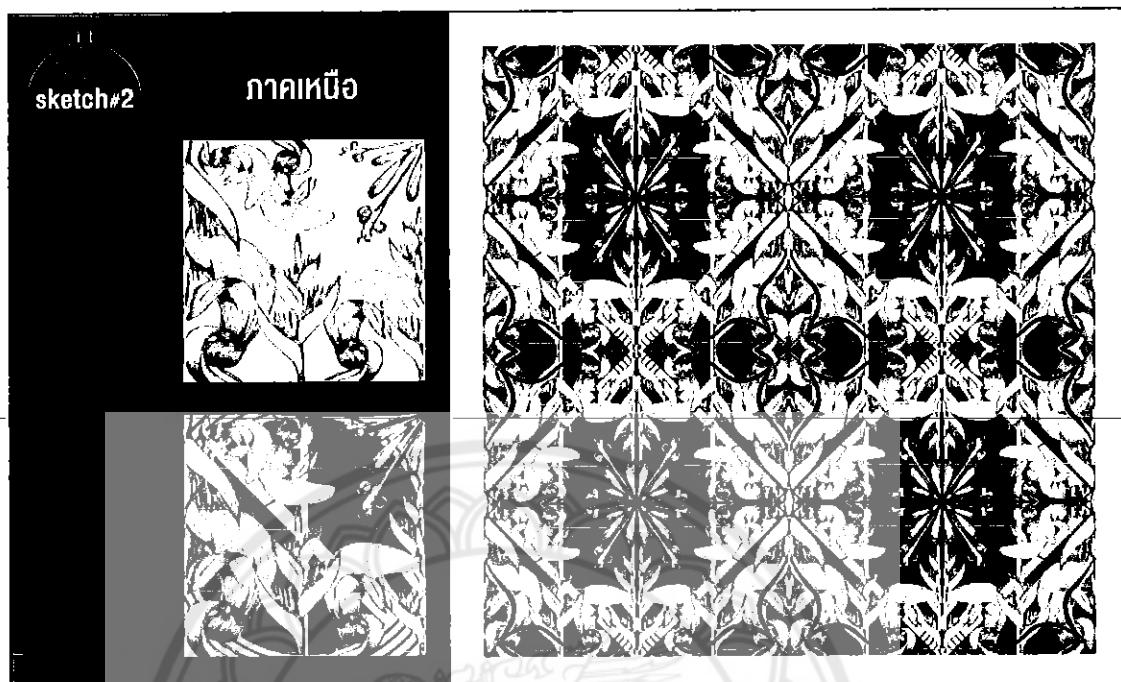


ภาพ 118 พัฒนาลวดลายภาชนะครั้งที่ 1 ครั้งที่ 1  
ที่มา: นันพัทธ์ นันตา, 2559

### 3. การพัฒนาลายครั้งที่ 2

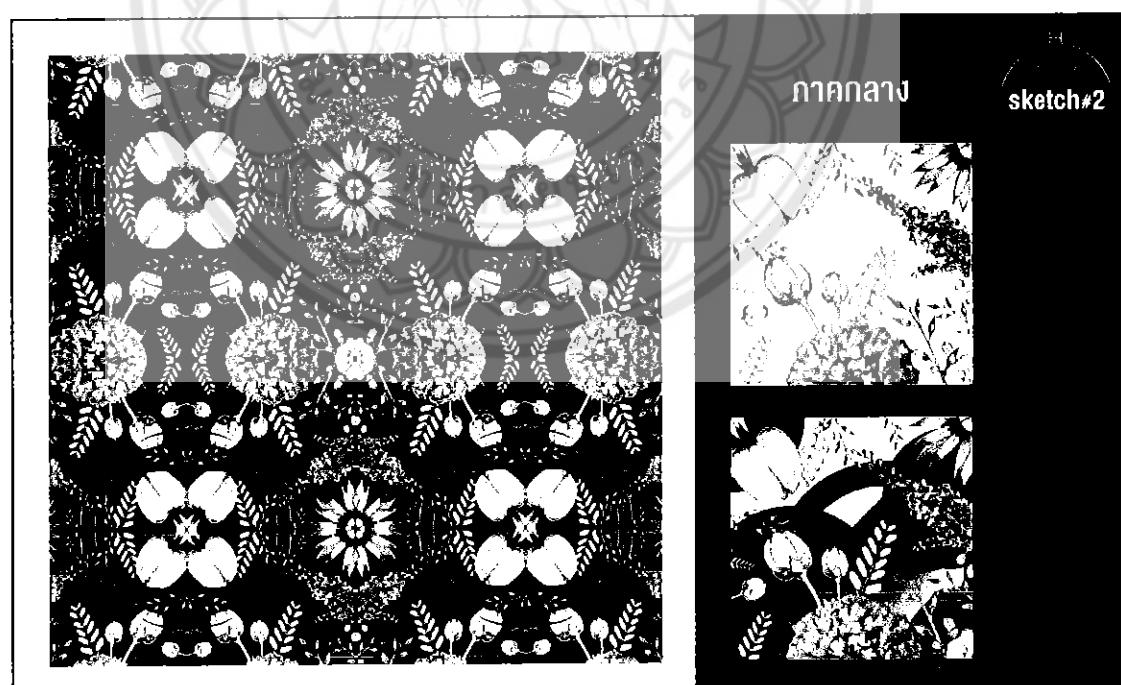


ภาพ 119 พัฒนาลวดลายทั้ง 6 ภาค ครั้งที่ 2  
ที่มา: นันพัทธ์ นันตา, 2559



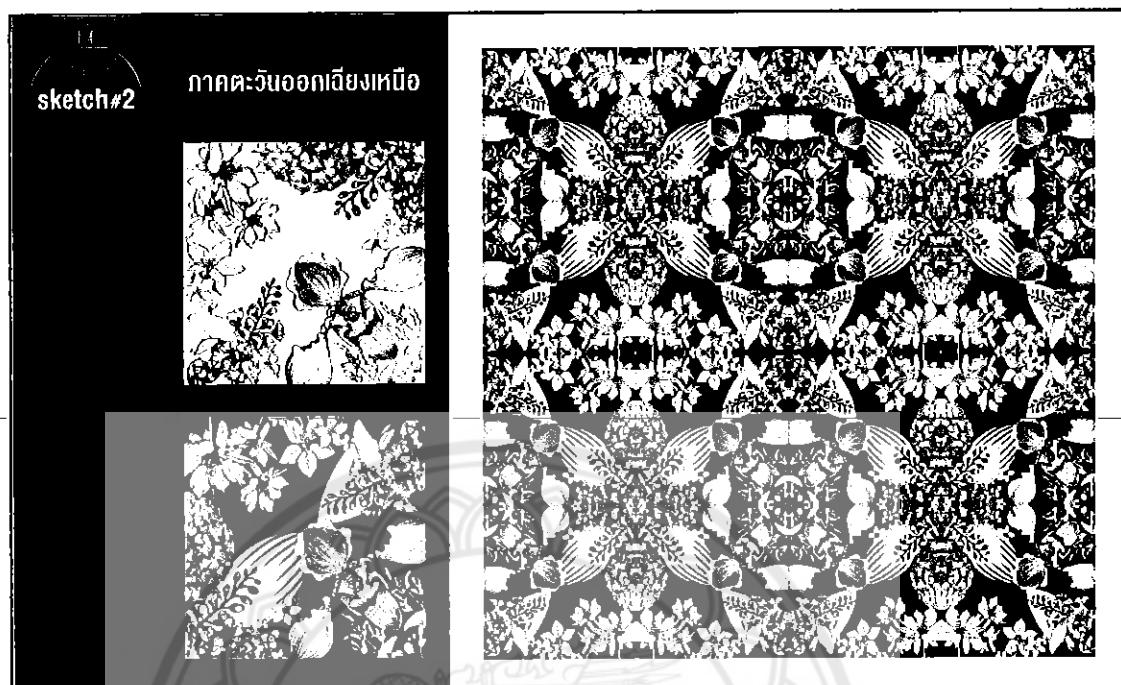
ภาพ 120 พัฒนาลวดลายภาชนะอวลาดลายที่ 1 ครั้งที่ 2

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



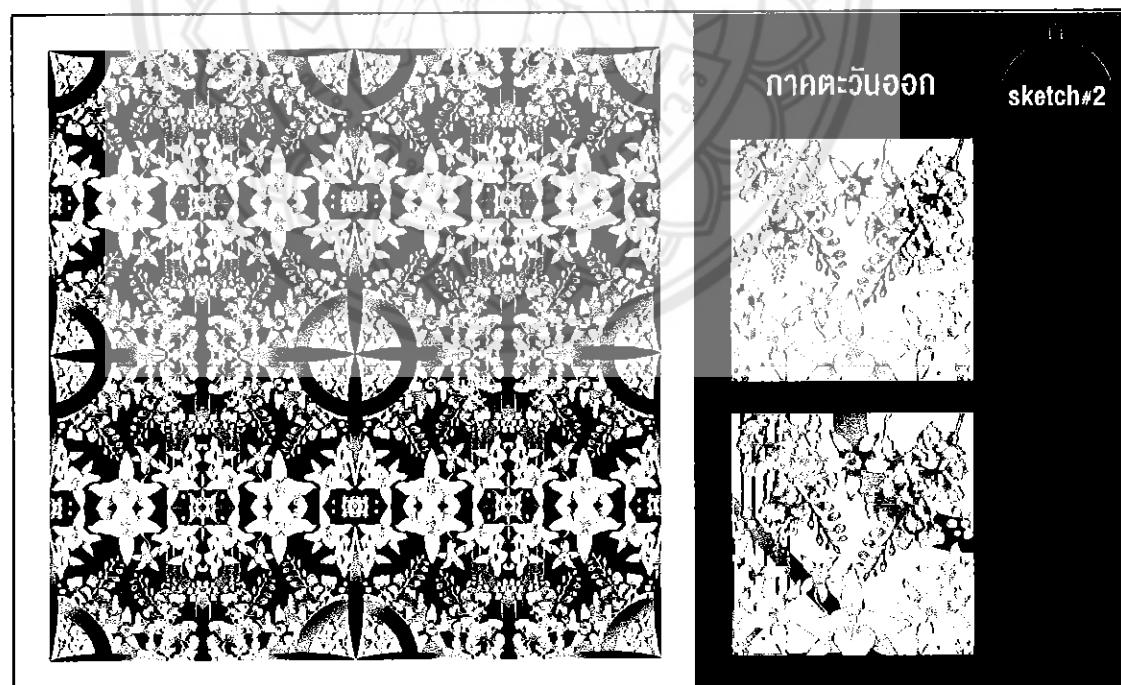
ภาพ 121 พัฒนาลวดลายภาชนะอวลาดลายที่ 1 ครั้งที่ 2

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



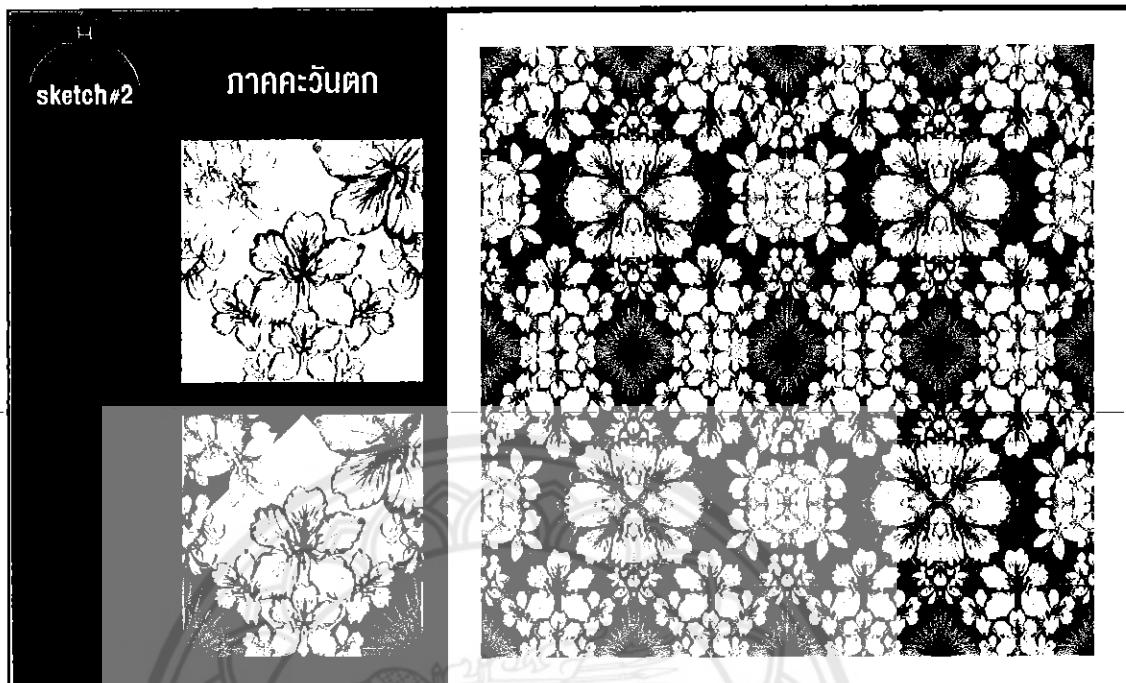
ภาพ 122 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 2

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



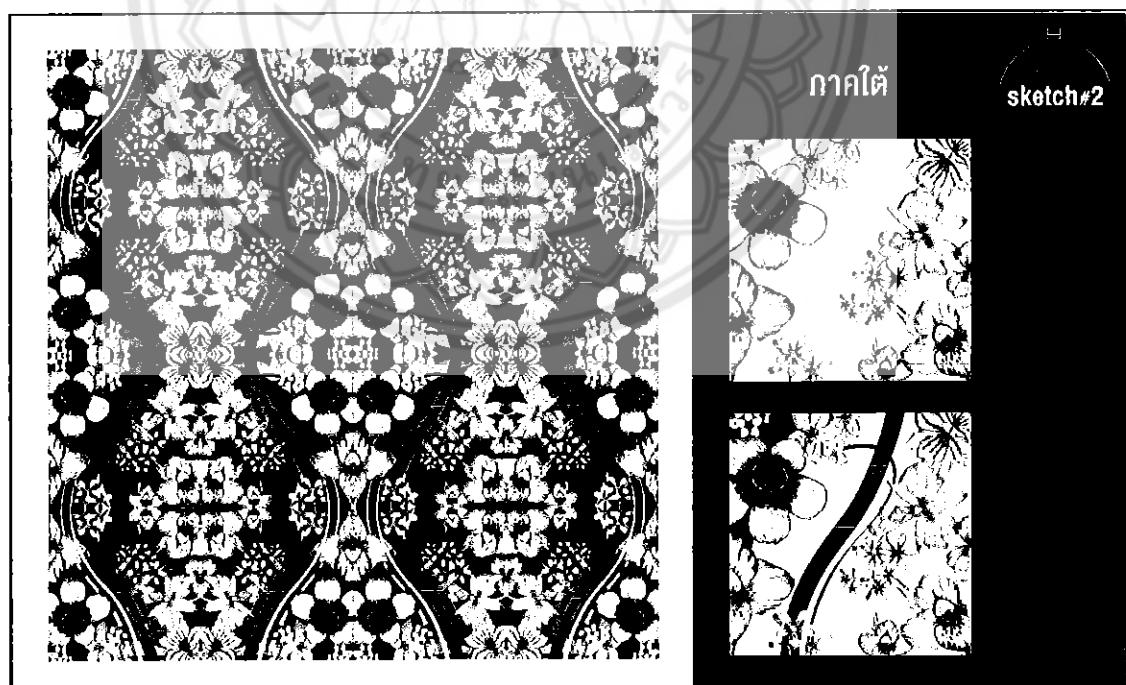
ภาพ 123 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลายที่ 1 ครั้งที่ 2

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 124 พัฒนาลวดลายภาคตะวันตกลายที่ 1 ครั้งที่ 2

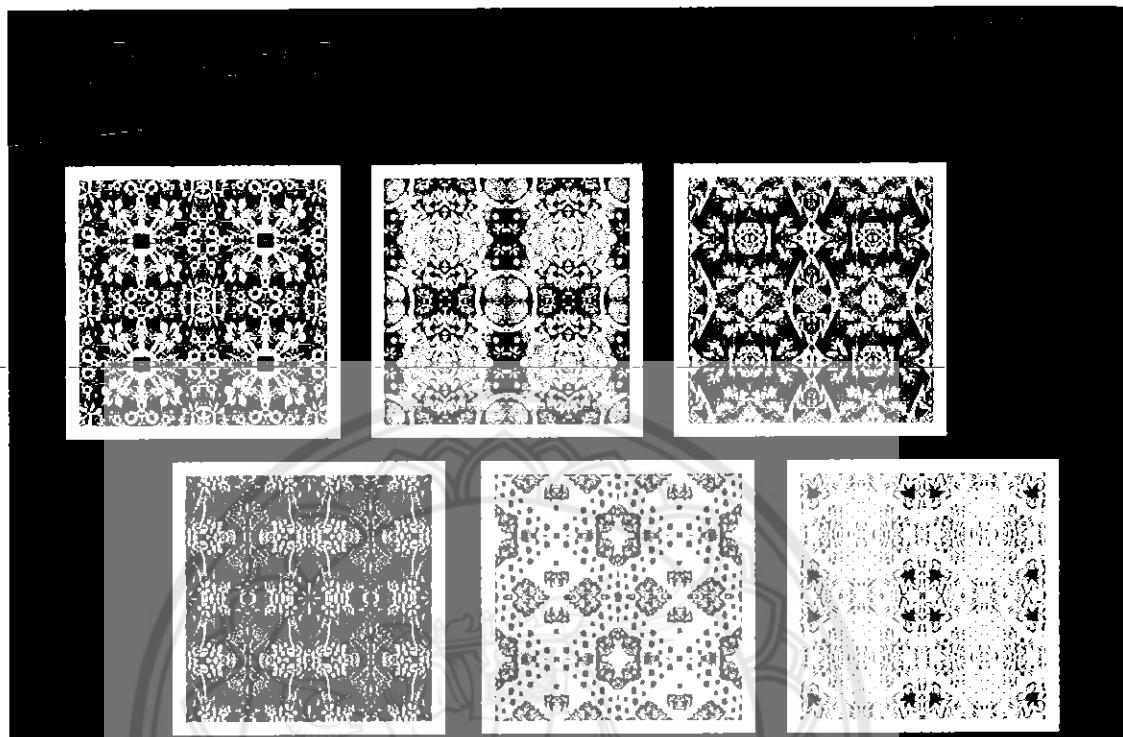
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 125 พัฒนาลวดลายภาคใต้ลายที่ 1 ครั้งที่ 2

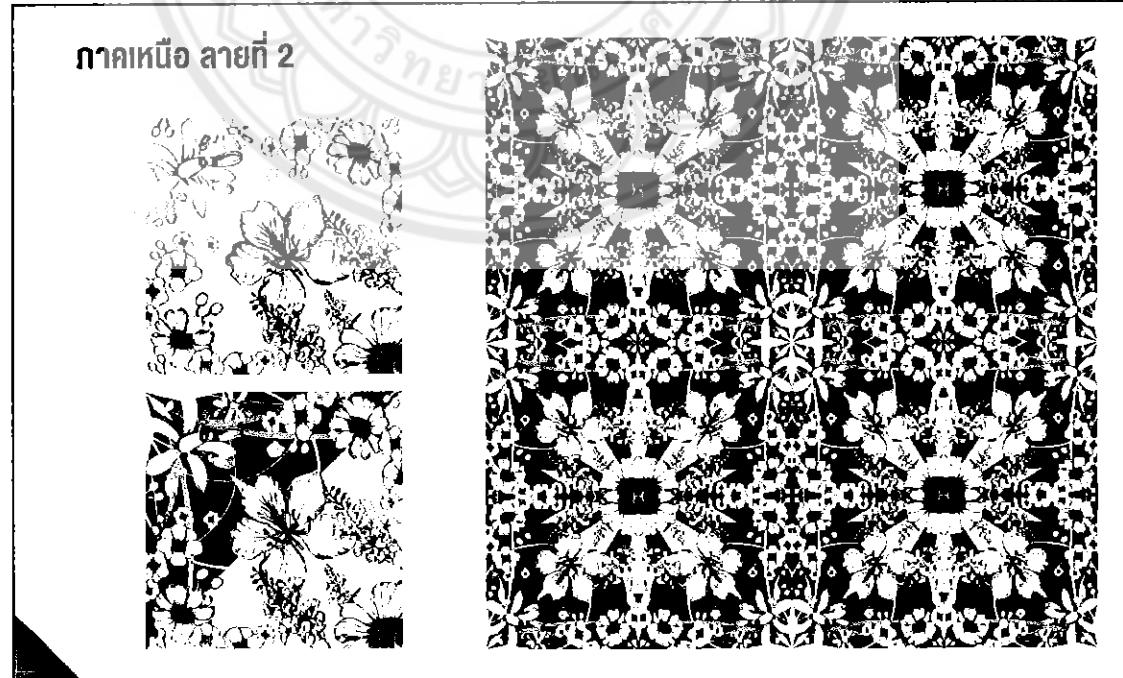
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

2. การพัฒนาลายครั้งที่ 3



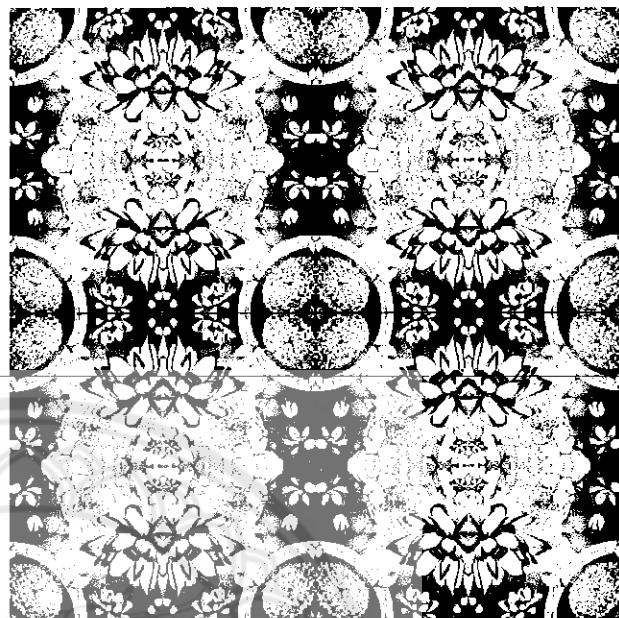
ภาพ 126 พัฒนาลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 3  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

ภาคเหนือ ลายที่ 2



ภาพ 127 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 1  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

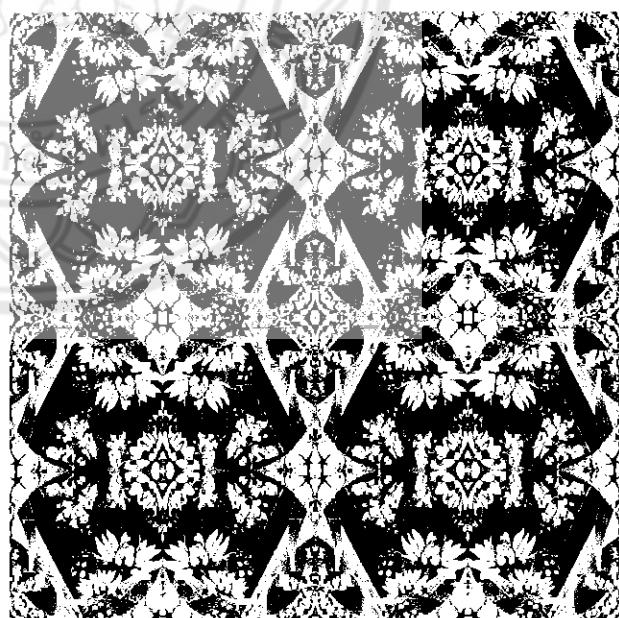
**ภาคกลาง ลายที่ 2**



ภาพ 128 พัฒนาลวดลายภาคกลางลายที่ 2 ครั้งที่ 1

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2560

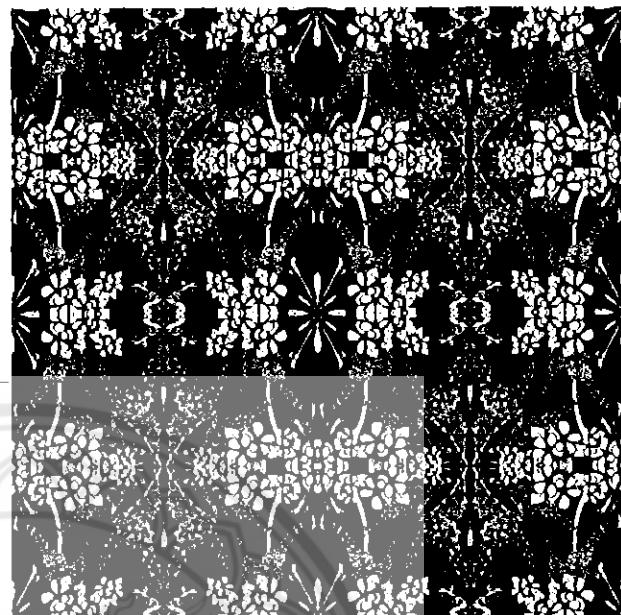
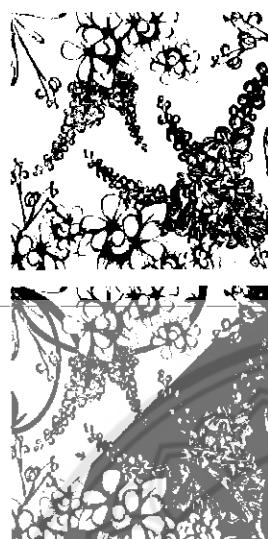
**ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลายที่ 2**



ภาพ 129 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลายที่ 2 ครั้งที่ 1

ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2560

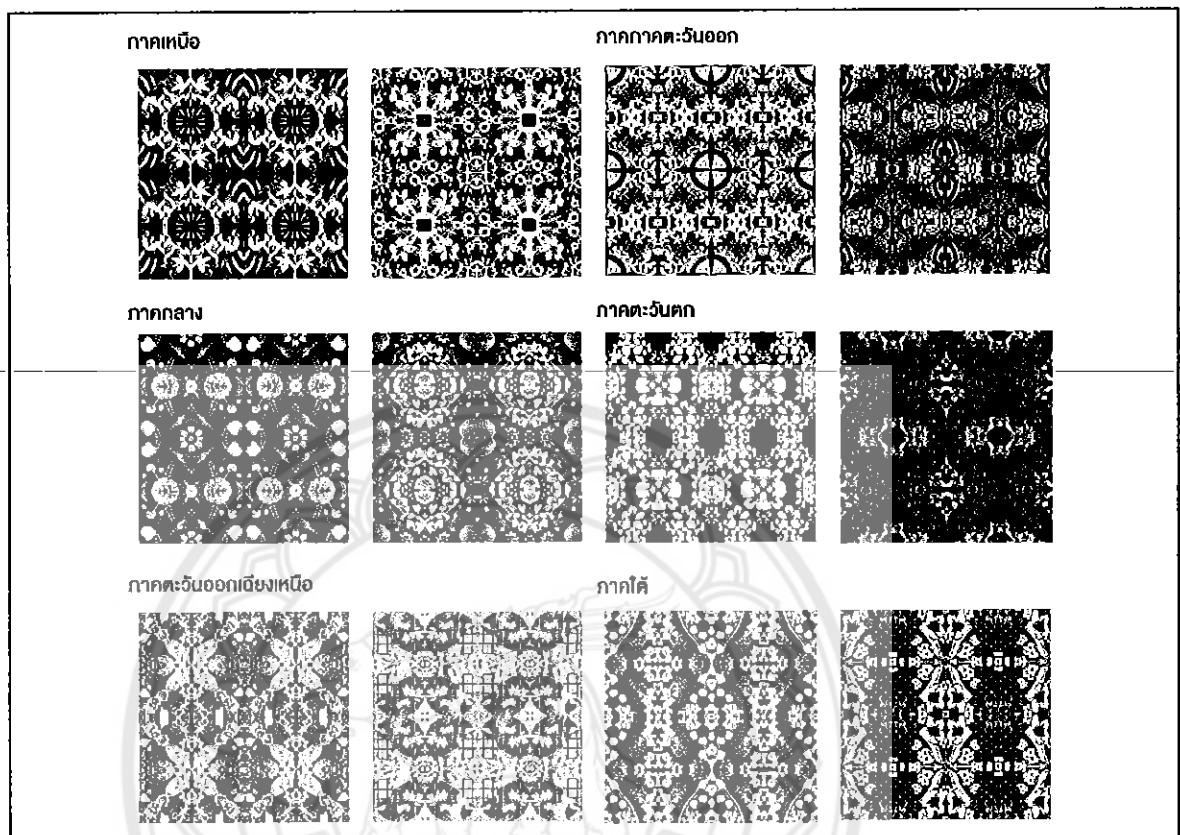
ภาคตะวันออก ลายที่ 2



ภาพ 130 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลายที่ 2 ครั้งที่ 1

ที่มา: นันทพัทธ์ นันตา, 2560

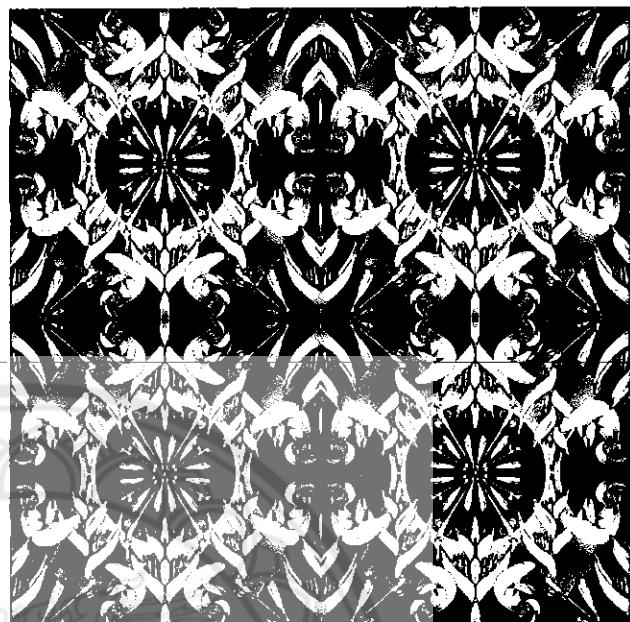
#### 4. การพัฒนาลายครั้งที่ 4



ภาพ 131 พัฒนาลวดลายทั้ง 12 ลวดลาย ครั้งที่ 4  
ที่มา: นันพัทธ์ นันทา, 2560

## ภาคเหนือ ลายที่ 1

“ ยอดดอกยีห่างความหนา ”

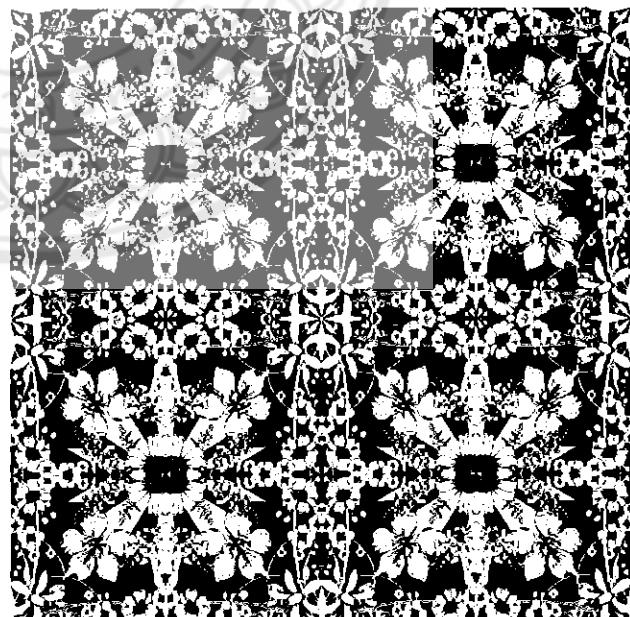
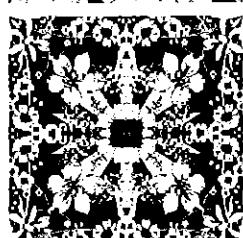


ภาพ 132 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

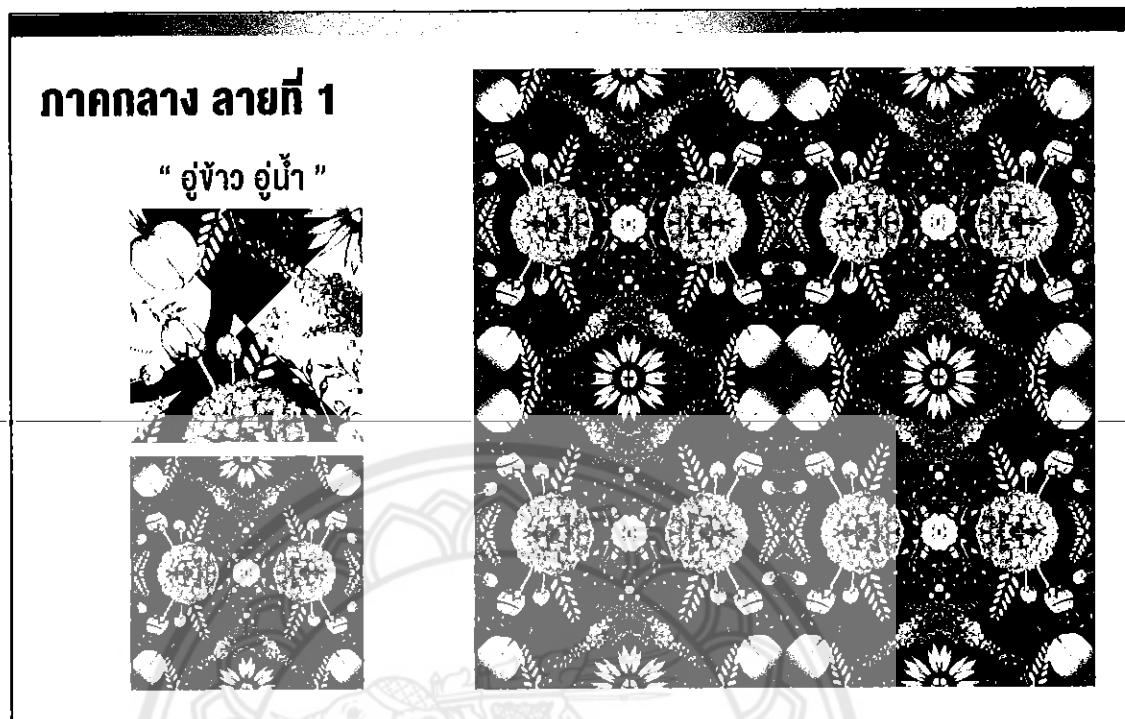
## ภาคเหนือ ลายที่ 2

“ แบบบังบันยอดดอย ”



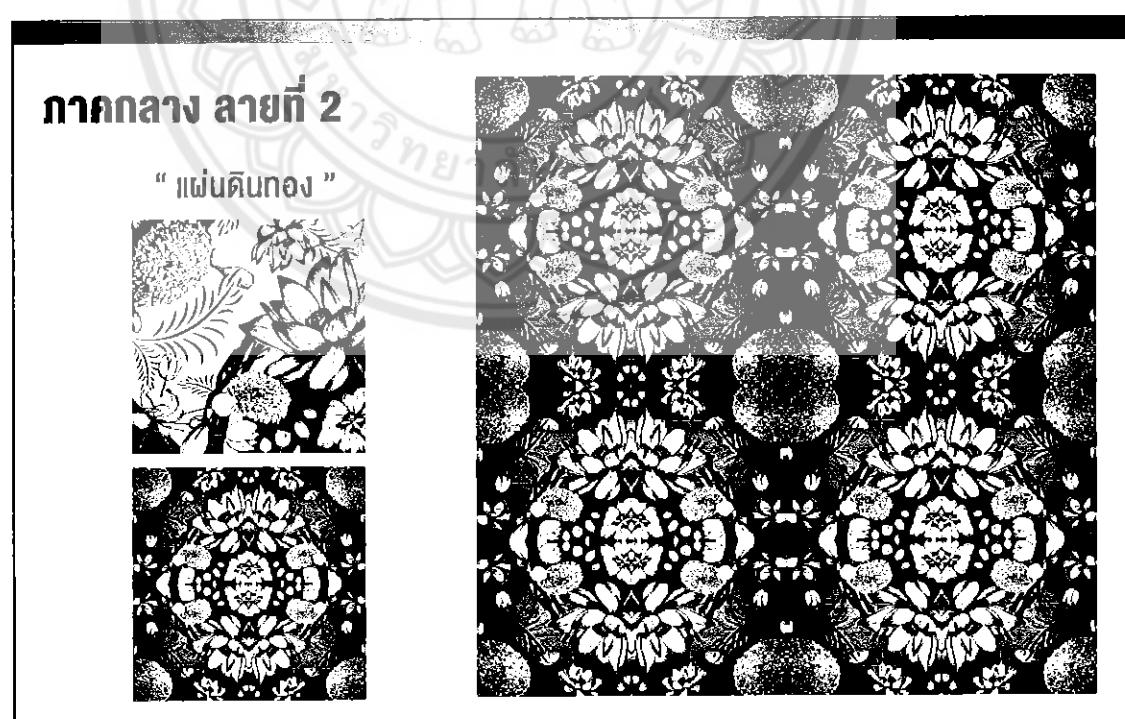
ภาพ 133 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560



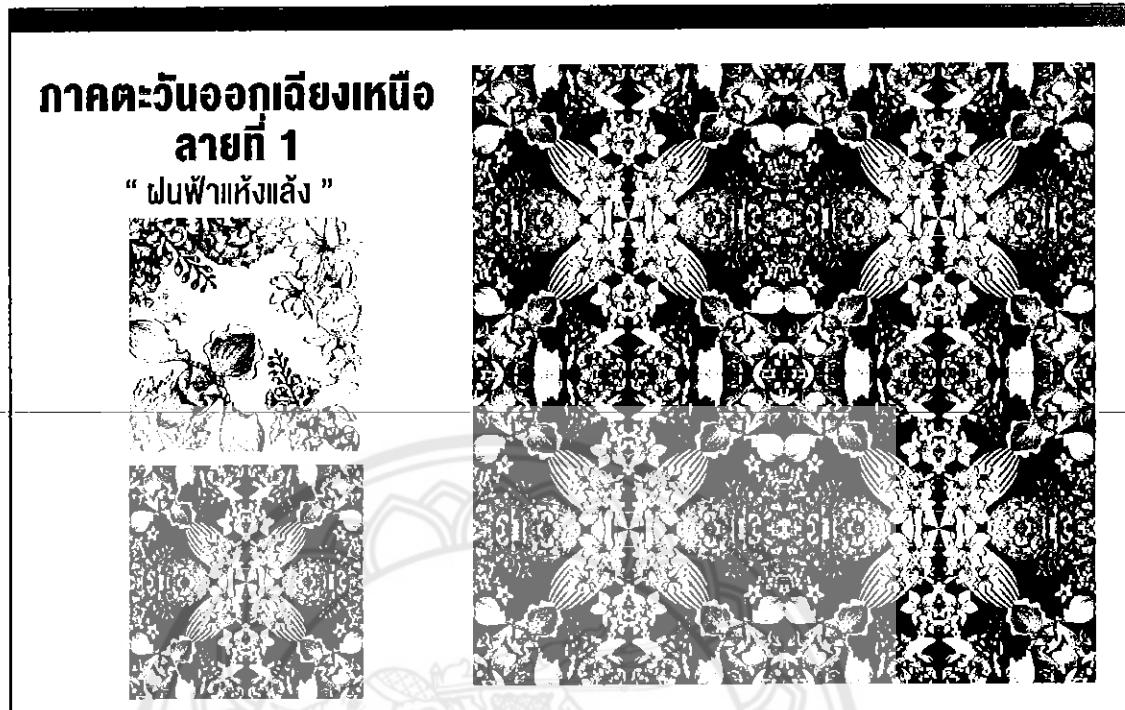
ภาพ 134 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560



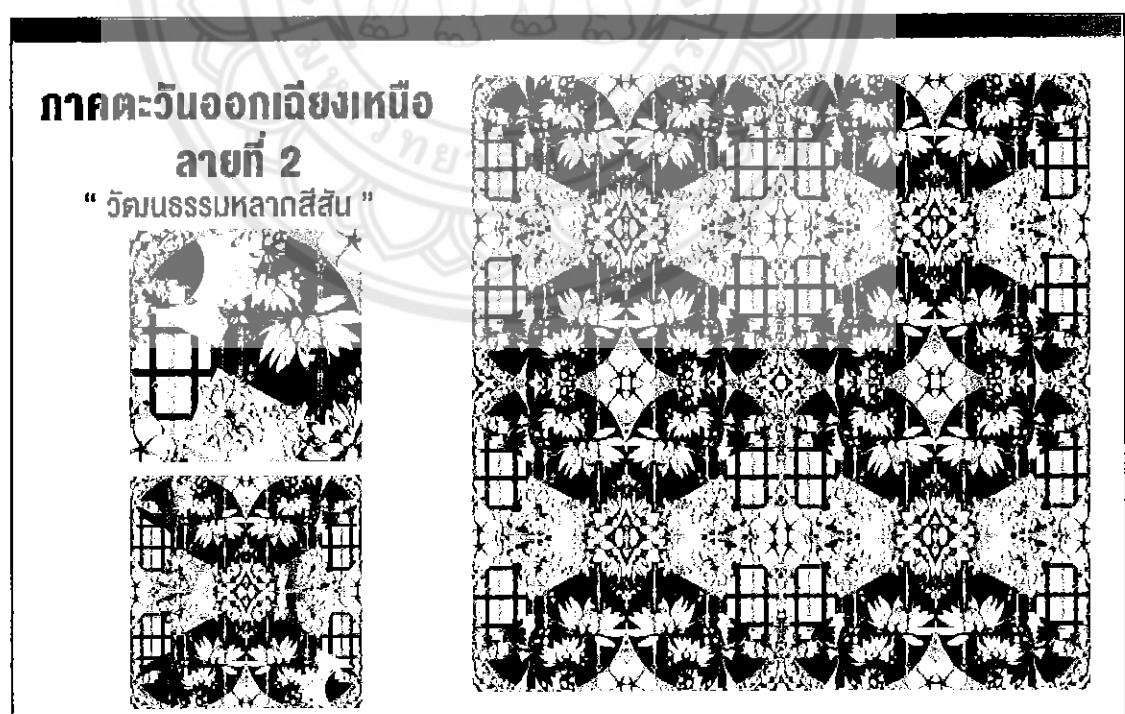
ภาพ 135 พัฒนาลวดลายภาคกลางลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560



ภาพ 136 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

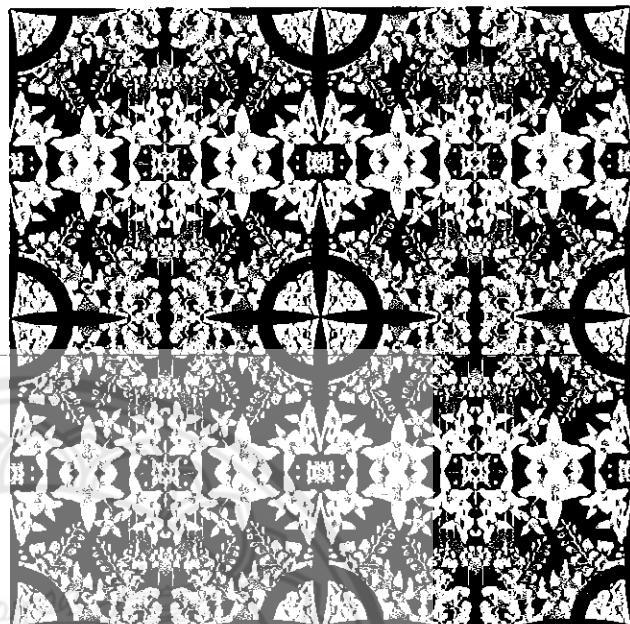
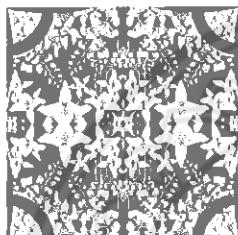
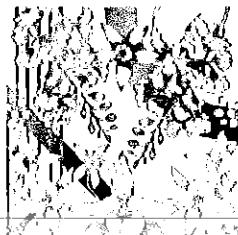


ภาพ 137 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

## ภาคตะวันออก ลายที่ 1

“ สะวันนาแคนไทย ”

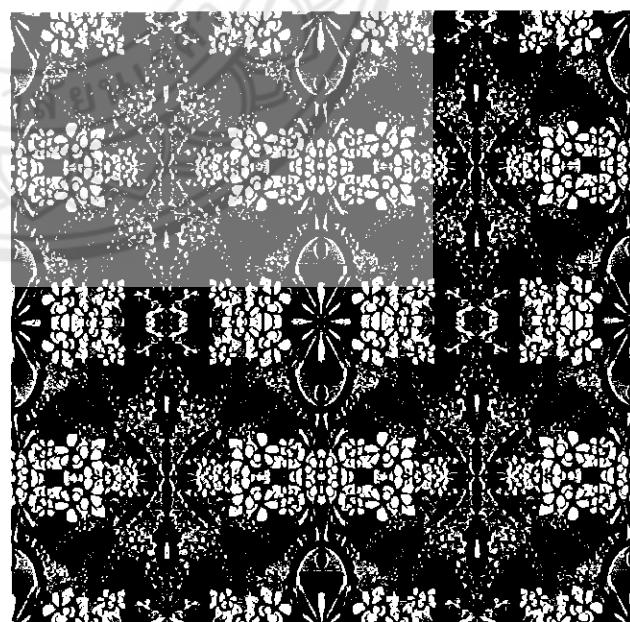


ภาพ 138 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลายที่ 1 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

## ภาคตะวันออก ลายที่ 2

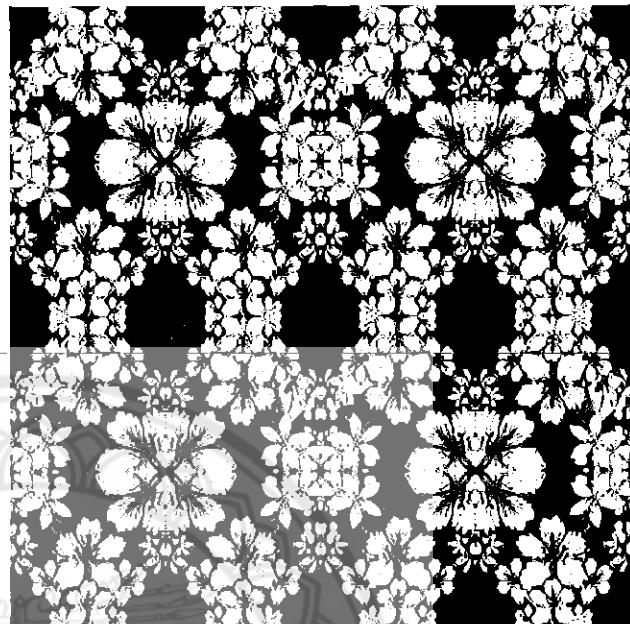
“ ฝันชก ร้อนชัน ”



ภาพ 139 พัฒนาลวดลายภาคตะวันออกลายที่ 2 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

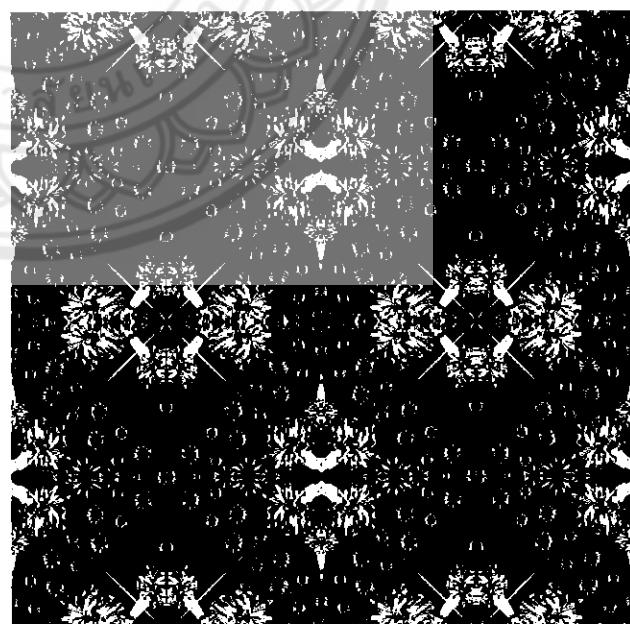
**ภาคตะวันตก ลายที่ 1**  
**“ ติบແດບແກ່ງໄພລິບ ”**



ภาพ 140 พัฒนาลวดลายภาคตะวันตกลายที่ 1 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

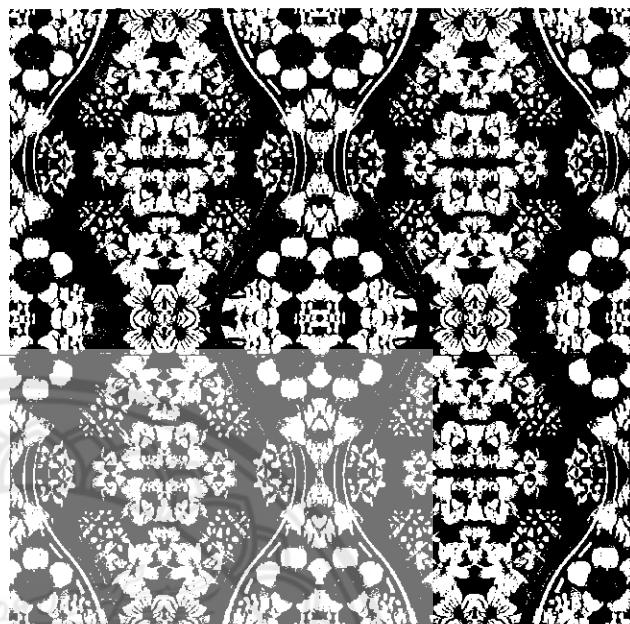
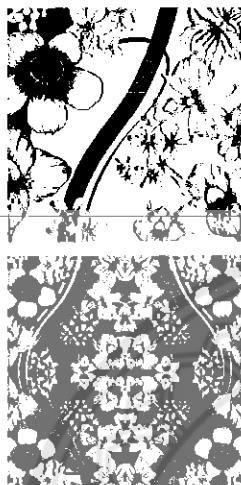
**ภาคตะวันตก ลายที่ 2**  
**“ ເບງຸຈພຣນ ”**



ภาพ 141 พัฒนาลวดลายภาคตะวันตกลายที่ 2 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

**ภาคใต้ ลายที่ 1**  
**“ ก้องกะเลงาม ”**

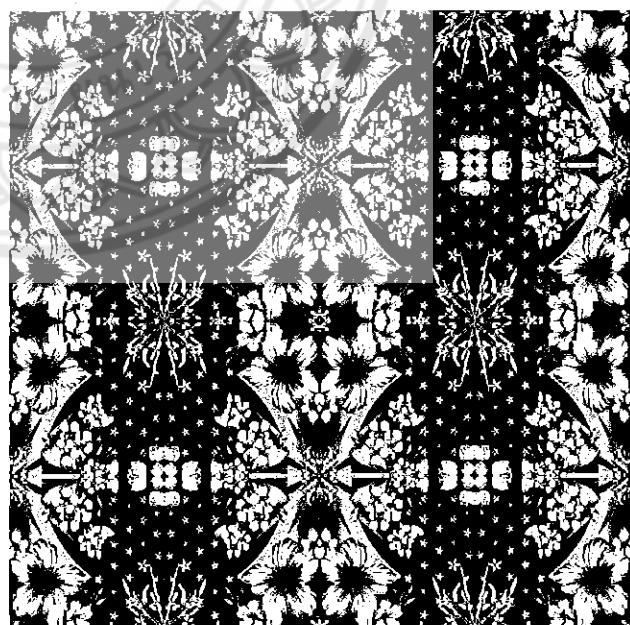
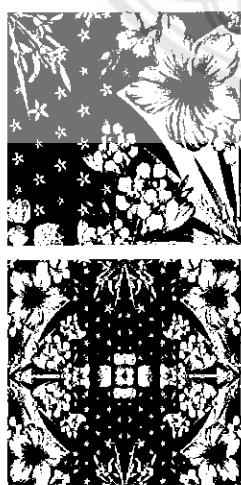


ภาพ 142 พัฒนาลวดลายภาคใต้ลวดลายที่ 1 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

**ภาคใต้ ลายที่ 2**

“ วัฒนธรรมโดดเด่น ॥และ อุตสาห ”



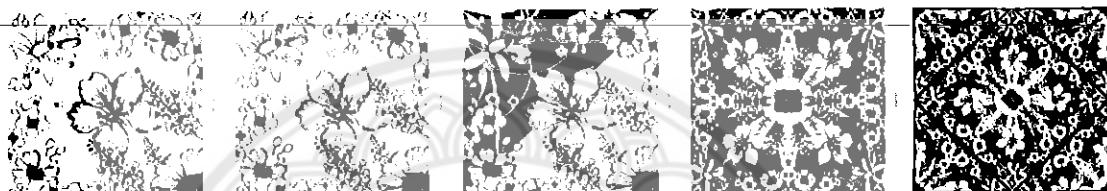
ภาพ 143 พัฒนาลวดลายภาคเหนือลวดลายที่ 2 ครั้งที่ 4

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2560

### ขั้นตอนที่ 4.3 Post-Production

#### 4.3.1 ขั้นตอนการออกแบบ

- 1) เริ่มจากนำรูปดอกไม้ที่วาดมาจัดวางองค์ประกอบ
- 2) นำสีของดอกไม้มาสร้างเลเยอร์เพื่อให้เกิดมิติของงาน
- 3) เพิ่มกราฟิกขั้นแรกให้กับลวดลาย
- 4) นำลวดลายมาต่อ กันด้วยวิธีสะท้อน
- 5) นำลวดลายที่สมบูรณ์มาตัดแปลงเพิ่มเติมเพื่อนำไปพัฒนาต่อ



ภาพ 144 ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย

ที่มา: นันพัทธ์ นันทา, 2560

#### 4.3.2 วีดีโอประชาสัมพันธ์ลวดลายดอกไม้



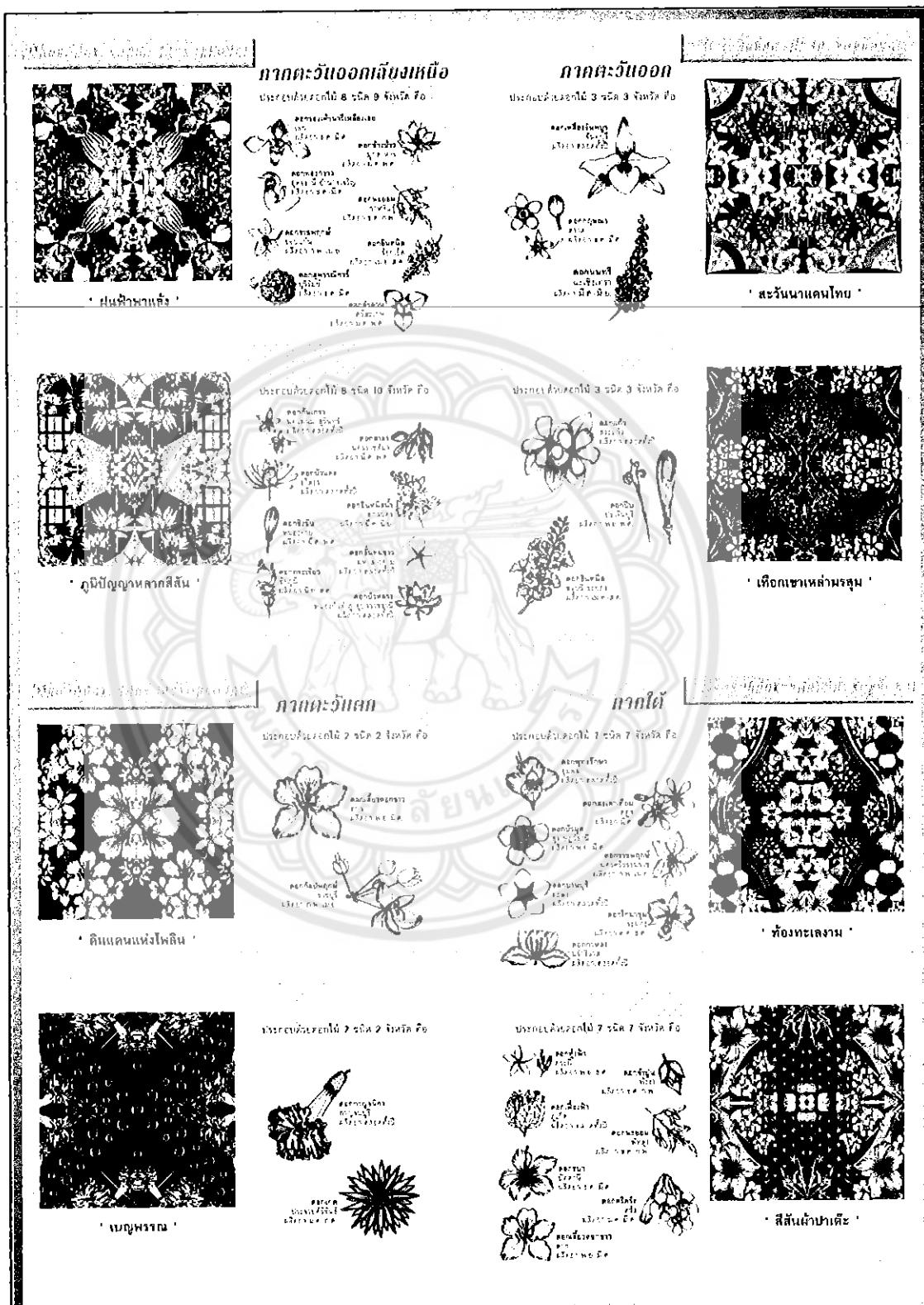
ภาพ 145 วีดีโอประชาสัมพันธ์

ที่มา: นันพัทธ์ นันทา, 2560

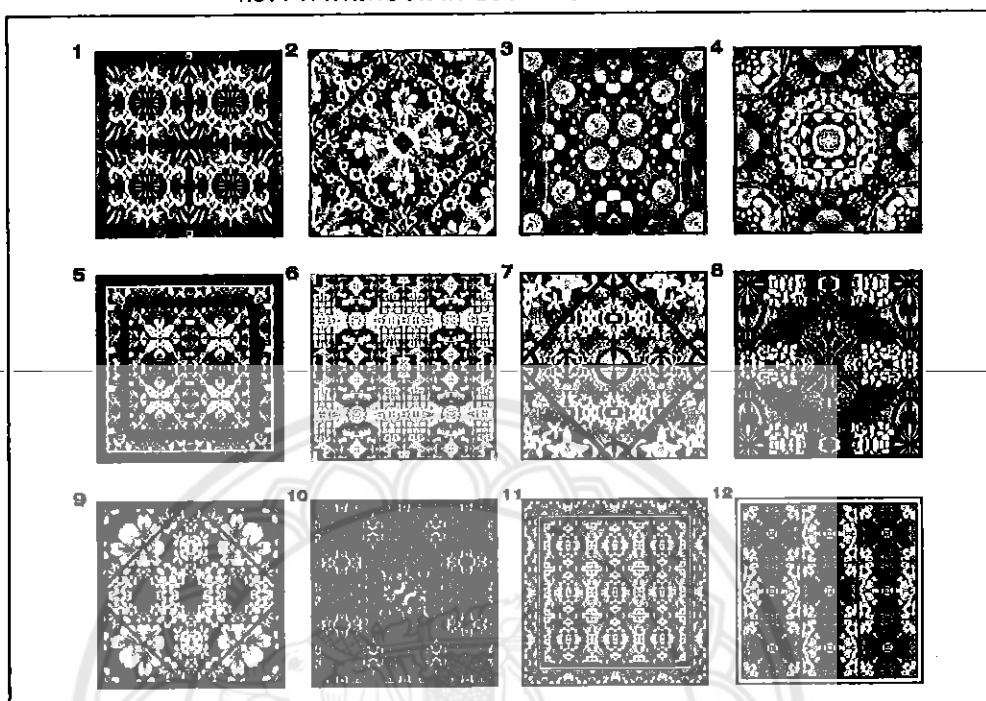
### 4.3.3 แผ่นพับให้ข้อมูลของลวดลายตอกไม้ ขนาด A2



ภาพ 146 แผ่นพับหน้า 1  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันทา, 2559



## 4.3.4 ผ้าพันคอขนาด 100 x 100 เซนติเมตร 12 ผืน



ภาพ 148 ลายผ้าพันคอ  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 149 ภาพถ่ายแบบผลงานชุด 1  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 150 ภาพถ่ายแบบผลงานชุด 2  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

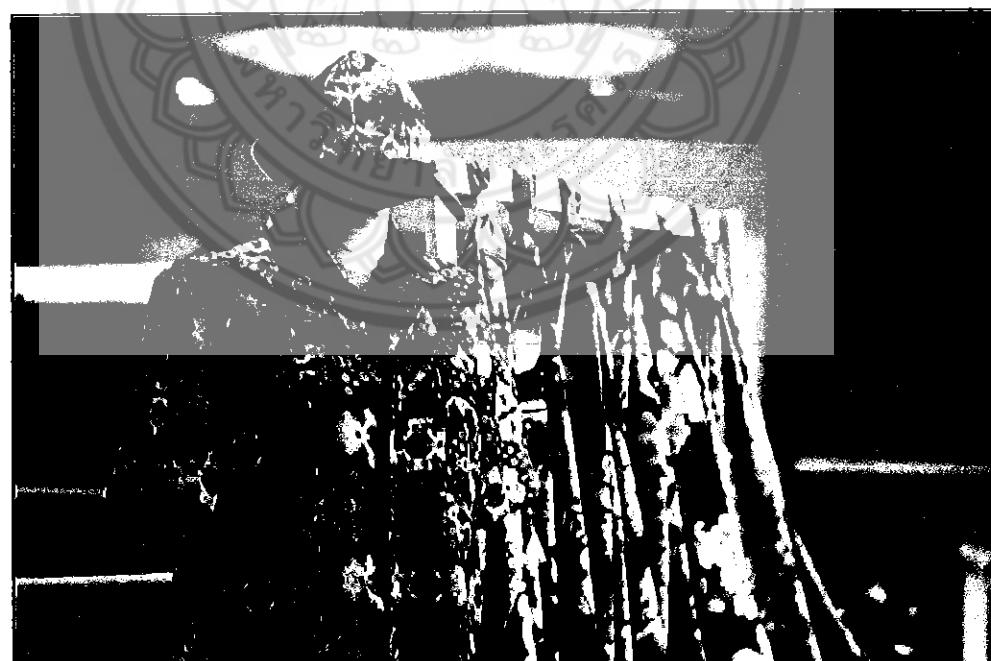


ภาพ 151 ภาพถ่ายแบบผลงานชุด 3  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

4.3.5 หมวด 3 ใบ



ภาพ 152 หมวด  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 153 เสื้อและหมวด  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

## บทที่ 5

### บทสรุป

#### 5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การออกแบบลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย (Pattern design inspiration by flowers of provinces in Thailand) เพื่อศึกษาเรื่องดอกไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทย และ เพยแพร่ลักษณะความสวยงามของดอกไม้ชนิดต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปรับรู้ โดยทำการศึกษา ค้นคว้า และ วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับดอกไม้ประจำจังหวัด เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการออกแบบลวดลายให้เกิดความสวยงาม เหมาะแก่การนำไปเผยแพร่ โดยมีขอบเขตของเนื้อหาสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ศึกษาข้อมูลของดอกไม้ประจำจังหวัดของทั้ง 6 ภาค และ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ และองค์ประกอบโดยรวมของภูมิภาคนั้นๆ

5.1.2 ศึกษาเรื่องเทคนิคการออกแบบ

1. การออกแบบลวดลาย ในรูปแบบที่ต่อเนื่อง
2. การใช้สี
3. การจัดองค์ประกอบศิลป์

สรุปผลงานการออกแบบลวดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย ประกอบด้วย

1. ลวดลายทั้ง 12 ลวดลาย แบ่งเป็น ภูมิภาคละ 2 ลวดลาย
2. ผ้าคลุมไหళขนาด  $100 \times 100$  เซนติเมตรจำนวน 12 ชิ้น
3. หมวก
4. วีดีโอประชาสัมพันธ์

โดยนำเอาข้อมูลจากการสืบค้น และวิเคราะห์ก่อนเข้าทำหมายหลักและกลุ่มเป้าหมาย รองตามที่ตั้งเป้าไว้ มีข้อมูลแนวทางการออกแบบดังนี้

1. ใช้การวาดรูปเหมือนจริง เพื่อให้เห็นรายละเอียดของดอกไม้ชัดเจน
2. นำเอาจุดเด่นของแต่ละภูมิภาคมาถอดความรู้สึกสีต่างๆ เพื่อแบ่งลวดลายการออกแบบที่จัดเจน
3. ใช้ลวดลายกราฟิกเพิ่มเข้าไปในผลงาน เพื่อให้ผลงานมีความแปลกใหม่และน่าสนใจยิ่งขึ้น
4. นำลวดลายที่ออกแบบได้ไปใช้งานจริง เพื่อเผยแพร่ตามที่ผู้วจัยตั้งเป้าไว้

## 5.2 ภาระรายผล

จากการวิจัยในการออกแบบลดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย พบร่วมกับนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้ออกไป มีผู้ที่ให้ความสนใจ และ อยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยตั้งไว้ พร้อมทั้งยังให้การสนับสนุนผลงานเพื่อผลิตขึ้นมาจริงอีกด้วย

แต่พบปัญหาอยู่ที่ขั้นตอนการต่อลายที่เกิดความผิดพลาดจากผู้วิจัยทำให้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบเกิดปัญหาการต่อลายบางส่วน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

ผู้วิจัยคาดว่าที่การที่กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างลดลายที่บ่งบอกถึงแต่ละภูมิภาคอย่างชัดเจน และมีความแปลกใหม่ในลดลาย พร้อมทั้งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมา ก็ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่สนใจเรื่องของเครื่องแต่งกาย-จึงทำให้ผลงานได้รับความสนใจและถูกเผยแพร่ ออกไปตามที่ผู้วิจัยต้องการนั่นเอง

## 5.3 ข้อเสนอแนะ

การออกแบบลดลายที่ได้รับแรงบันดาลใจจากดอกไม้ประจำจังหวัด ในประเทศไทย ควรคำนึงถึง ข้อเสนอแนะในการออกแบบลดลาย

1. ดอกไม้ที่ได้จากการวัดเมื่อนานวัน เมื่อนำมาสร้างลดลาย อาจทำให้รายละเอียดหายไป อาจแก้ไขได้ด้วยการสร้างเป็นเวกเตอร์แทน แต่อาจต้องใช้เวลาในการทำเพิ่มมากขึ้น
2. ควรลดการใช้สีให้น้อยลงเพื่อให้เห็นรายละเอียดของดอกไม้ชัดเจนขึ้น
3. ผู้วิจัยควรใส่ใจรายละเอียดเรื่องการต่อลายมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการทำงานครั้งต่อๆไปในอนาคต
4. ผู้วิจัยควรพัฒนาฝีมือ และ ผลงานต่อไป เพื่อต่อยอดให้กับผลงานมากยิ่งขึ้น



## บรรณานุกรม

### บรรณานุกรมประเภทหนังสือ

#### 1. หนังสือทั่วไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ ศิลรัตนາ. (2538). การออกแบบลดลาย (ครั้งที่พิมพ์ 1). กรุงเทพ: ไอ.เอส.พรินติ้ง เยส.

รองศาสตราจารย์สุชา จันทน์เอม. (2529). จิตวิทยาวัยรุ่น (ADOLESCENT PSYCHOLOGY). (ครั้งที่พิมพ์ 1). กรุงเทพ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช จำกัด.

สิทธิศักดิ์ ชัยศรีสวัสดิ์กุล. (2529). ออกแบบลดลาย (ORNAMENT DESIGN). (ครั้งที่พิมพ์ 1). กรุงเทพ: สำนักพิมพ์ ไอเดียนสโตร์.

### บรรณานุกรมลือออนไลน์

#### 2. บทความออนไลน์

. คุณลักษณะเด่น 5 ข้อของกลุ่ม Gen Y ไทย.

สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

[https://www.scbeic.com/th/detail/file/product/130/dzi68owq5U/8372\\_20141112161337.pdf](https://www.scbeic.com/th/detail/file/product/130/dzi68owq5U/8372_20141112161337.pdf)

. คอกไม้ประจำจังหวัด. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

<http://www.panmai.com/PvFlower/Pvflower.htm>

. ภูมิศาสตร์ภาคเหนือ. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

[http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post\\_24.html](http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post_24.html)

. ภูมิศาสตร์ภาคกลาง. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

[http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post\\_26.html](http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post_26.html)

. ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

[http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post\\_8662.html](http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post_8662.html)

. ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออก. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

[http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post\\_8587.html](http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post_8587.html)

. ภูมิศาสตร์ภาคตะวันตก. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

[http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post\\_2251.html](http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post_2251.html)

. ภูมิศาสตร์ภาคใต้. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2559, จาก

[http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post\\_6246.html](http://thaigeo.blogspot.com/2011/08/blog-post_6246.html)





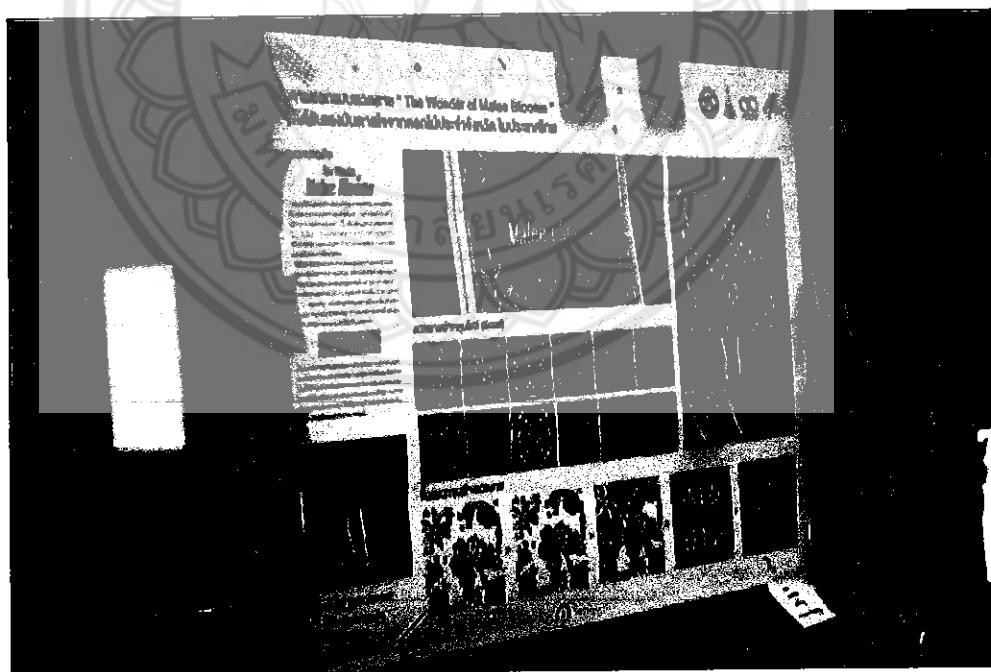
ภาพ 154 ภาพถ่ายร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อนในกลุ่มที่ปรึกษา  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 155 ภาพบรรยากาศการจัดบูรในวันแสดงงาน  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 156 ภาพบูรพาจัดแสดง ณ BACC  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 157 ภาพบอร์ดแสดงข้อมูลงาน  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 158 ภาพอธิบายผลงานต่อผู้เยี่ยมชม  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559

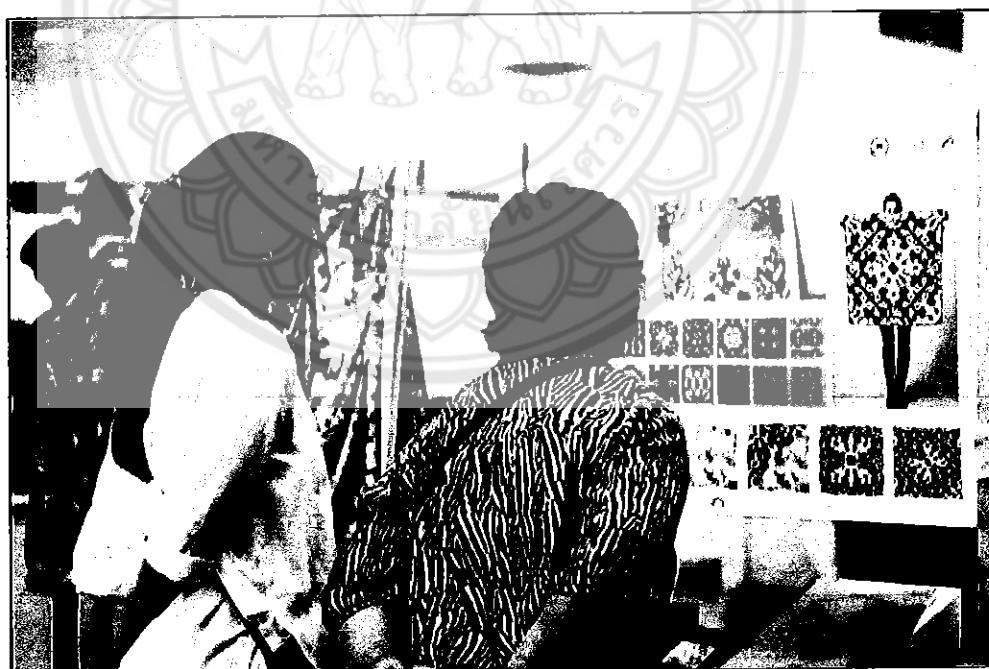


ภาพ 159 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 1  
ที่มา: นันพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 160 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 2

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 161 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 3

ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 162 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 4  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 163 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 5  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 164 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 6  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 165 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 7  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 166 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 8  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 167 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 9  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 168 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 10

ที่มา: นั้นพัทธ์ นันดา, 2559

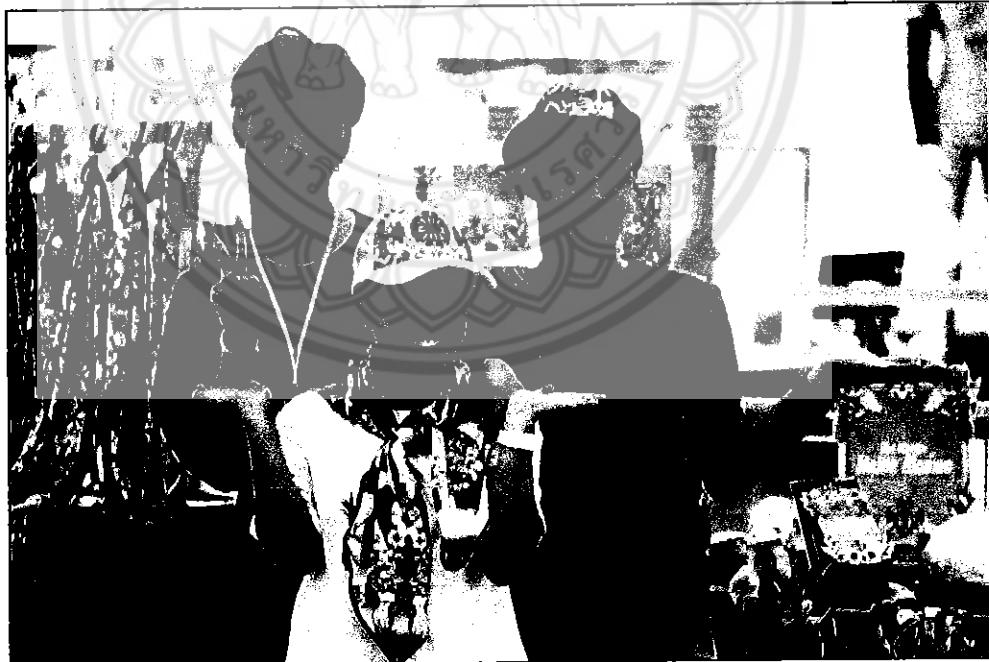


ภาพ 169 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 11

ที่มา: นั้นพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 170 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 12  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 171 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 13  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



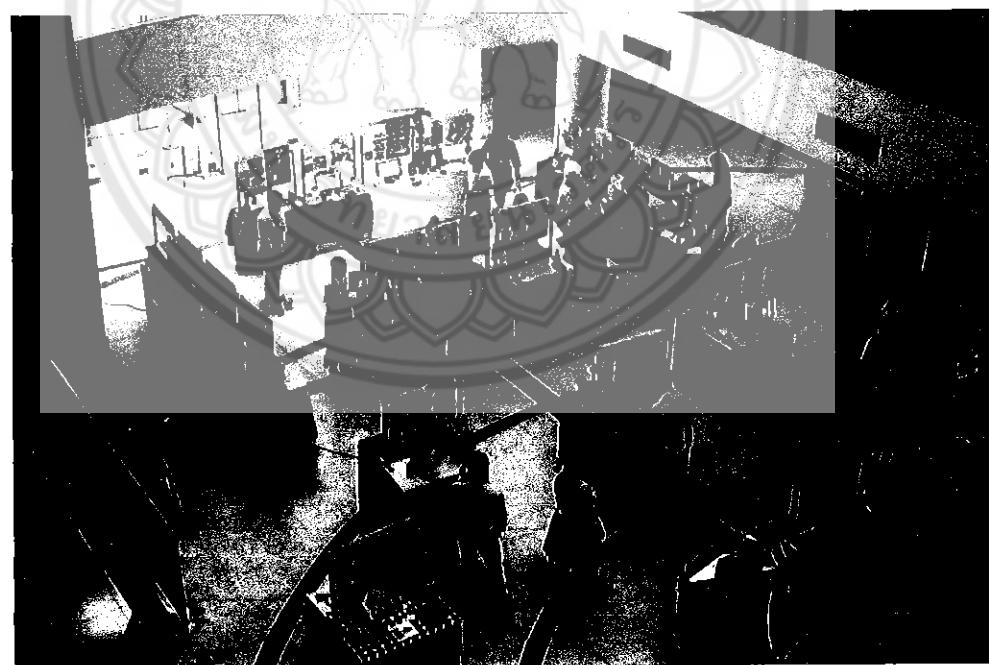
ภาพ 172 ภาพผู้เยี่ยมชมงาน 14  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 173 ภาพบรรยายการจัดงาน  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 174 ภาพบรรยากาศการจัดงาน  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559



ภาพ 175 ภาพบรรยากาศการจัดงาน  
ที่มา: นันทพัทธ์ นันดา, 2559